Nokia Oyj
Tilinpäätös ja toimintakertomus 1.1.-31.12.2020

Hallituksen toimintakertomus **02**
Liiketoimintakuvaus 04
Hallituksen katsaus 05
Keskeiset tunnusluvut 06
Taloudellinen katsaus 07
Toimintamme COVID-19-pandemian aikana 16
Kestävä kehitys ja vastuullisuus 18
Osakkeet ja osakkeenomistajat 28
Nokian yhtiöjärjestys 32
Riskitekijät 34
Merkittävät tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen 37
Tunnuslukujen laskentakaavat 38
Vaihtoehtoisten tunnuslukujen laskentakaavat 39

Tilinpäätös **40**
Konsernitilinpäätös 42
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot 47
Emoyhtiön tilinpäätös 113
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot 117

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen 2020 allekirjoitus **131**

Tilintarkastuskertomus **132**

Hallituksen toimintakertomus

Liiketoimintakuvaus 04
Hallituksen katsaus 05
Keskeiset tunnusluvut 06
Taloudellinen katsaus 07
Toiminnan tulos 07
Jatkuvat toiminnot 07
Lopetetut toiminnot 09
Segmenttien tulos 10
Networks 10
Nokia Software 11
Nokia Technologies 12
Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut 13
Likviditeetti ja pääomaresurssit 14
Taloudellinen asema 14
Rahavirta 14
Rahoitusvarat ja -velat 14
Venture fund -sijoitukset ja sitoumukset 15
Treasuryn ohjesääntö 15
Valuuttakurssien vaikutus 15
Toimintamme COVID-19-pandemian aikana 16
Kestävä kehitys ja vastuullisuus 18
Kestävän kehityksen hallintamalli 19
Riskienhallinta 19
Kestävän kehityksen strategia ja tavoitteet 20
Sopeutuminen COVID-19-pandemiaan 20
Elämän parantaminen teknologian avulla 21
Ilmastonmuutoksen torjuminen 22
Johdamme liiketoimintaamme rehellisesti 23
Kulttuurimme – ihmisten kunnioittaminen 26
Osakkeet ja osakkeenomistajat 28
Osakkeet ja osakepääoma 28
Osakkeenomistajat 30
Nokian yhtiöjärjestys 32
Riskitekijät 34
Merkittävät tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen 37
Tunnuslukujen laskentakaavat 38
Vaihtoehtoisten tunnuslukujen laskentakaavat 39

Liiketoimintakuvaus

Nokia Oyj on julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsingissä, Suomessa. Nokia Oyj on kaikkien tytäryhtiöidensä emoyhtiö (yhdessä Nokia tai konserni). Konsernin pääkonttori sijaitsee Espoossa, Suomessa. Nokia tarjoaa mobiili- ja kiinteiden verkkojen laitteistoja, ohjelmistoja ja palveluja viestintäpalvelujen tarjoajille, yrityksille ja internet-toimijoille. Kattava tuote-, palvelu-, ja lisensointivalikoimamme mahdollistaa 5G:n ja esineiden internetin infrastruktuurin. Olemme maailmanlaajuisesti toimiva yhtiö, jolla on asiakkaita yli 100 maassa ympäri maailmaa ja toimintoja Euroopassa, Lähi-Idässä ja Afrikassa, Kiinan alueella, Pohjois-Amerikassa, Aasian ja Tyynenmeren alueella ja Latinalaisessa Amerikassa.

Nokia Oyj:n osakkeet on listattu Helsingin pörssissä (Nasdaq Helsinki), New Yorkin pörssissä (NYSE) ja Pariisin pörssissä (Euronext Paris).

Hallituksen katsaus

Nokia julkisti lokakuussa uuden toimintamallin ja strategiset painopistealueet tavoitteenaan varmistaa teknologiajohtajuus, asiakkaiden ostokäyttäytymisen mukainen lähestymistapa ja kestävä taloudellinen suorituskyky.

Vuosi 2020 jää historiaan vuotena, joka kiihdytti digitalisaatiota ja kasvatti kriittisten verkkojen roolia maailmanlaajuisen pandemian keskellä. Vaikka COVID-19-pandemia aiheutti ennennäkemättömiä sulkutoimia ympäri maailmaa, verkkoinfrastruktuuriratkaisut varmistivat sekä maailmantalouden rattaiden pyörimisen että käytännön arjen sujumisen.

Nokian vuosi 2020 oli taloudellisesti vakaa, joka näkyi vahvistuneina bruttokate- ja liikevoittoprosentteina. Katteita nosti mobiiliradiotuotteiden parantunut kilpailukyky ja kustannusrakenne, verkkoliiketoiminnan positiivinen kehitys sekä myynnin painottuminen Pohjois-Amerikkaan, jossa marginaalit ovat korkeammat. Vapaa kassavirta vahvistui ja rahoitusasema säilyi vakaana.

Vuoden tärkeisiin tapahtumiin lukeutui toimitusjohtajan seuraajahaun saattaminen päätökseen hallituksen nimitettyä Pekka Lundmarkin Nokian toimitusjohtajaksi 2.3.2020. Lundmark aloitti tehtävässään 1.8.2020 ja Nokian pitkäaikainen toimitusjohtaja Rajeev Suri jätti tehtävänsä 31.7.2020 jatkaen hallituksen neuvonantajana 1.1.2021 saakka.

Nokia julkisti lokakuussa uuden toimintamallin ja strategiset painopistealueet tavoitteenaan varmistaa teknologiajohtajuus, asiakkaiden ostokäyttäytymisen mukainen lähestymistapa ja kestävä taloudellinen suorituskyky. Vuoden aikana käynnistetyn strategiatyön pohjalta Nokia näkee verkkoratkaisuiden arvonmuodostuksen siirtyvän asteittain puolijohteisiin, ohjelmistoihin ja palveluihin. Nokian roolina on toimittaa kilpailukykyisiä verkkoelementtejä ja kokonaisratkaisuja kriittisiin verkkoihin, joiden varassa yhteiskunnat, yritykset, muut organisaatiot ja kotitaloudet toimivat.

Vuoden 2021 alussa voimaan astuneen toimintamallin tarkoituksena on parantaa Nokian ketteryyttä, asiakaslähtöisyyttä, tulosvastuullisuutta, kustannustehokkuutta ja läpinäkyvyyttä. Toimintamallin ytimessä ovat neljä tulosvastuullista liiketoimintaryhmää, jotka vastaavat paremmin asiakkaiden ostokäyttäytymistä. Nokia kertoo tarkemmin liiketoimintaryhmiensä strategioista pääomamarkkinapäivänä 18.3.2021.

Kokonaisuudessaan vuosi 2020 sisälsi tärkeitä askeleita oikeaan suuntaan. Määrätietoiset toimenpiteet Matkapuhelinverkot -liiketoimintaryhmän tuotekehityksessä paransivat kilpailukykyä ja tuotteiden kustannusrakennetta, mikä näkyi Mobile Access -liiketoiminnan tuloksessa, vaikka työtä onkin vielä edessä. 5G-tuotteiden kysyntä lisääntyi ja ReefShark-pohjaisten toimitusten kasvu laski osaltaan tuotekustannuksia sekä paransi 5G-tuotteiden bruttokateprosenttia. Vuodelle 2020 asetettu 35 % toimitustavoite ReefShark-pohjaisissa tuotteissa ylittyi ja vuoden loppuun mennessä päästiin 43 % osuuteen kaikista toimituksista. Myös yritysasiakkaita palveleva Enterprise-liiketoiminta jatkoi vahvaa kaksinumeroista kasvua ja Nokialla on jo 260 asiakasta yksityisissä langattomissa verkoissa.

Nokia on jo nyt teknologiajohtaja monella tärkeällä alueella, kuten verkkoinfrastruktuuriliiketoimintaryhmän FP4-pohjaisissa reititintuotteissa. Lisäksi Nokia haki vuoden aikana patentteja yli 1 500 uudelle keksinnölle, ja yli 3 500 patenttiperhettä on määritelty olennaisiksi 5G-standardien kannalta.

Vuoden aikana Nokia jatkoi työtään maailman sosiaalisen, eettisen ja ekologisen kehityksen eteen. Nokia keskittyi esimerkiksi tuotteidensa energiankulutuksen pienentämiseen tavoitteenaan vähentää tuotteiden päästöjä 75 % vuoteen 2030 mennessä. Tähän mennessä Nokian uusimat tukiasemat ovat tuoneet keskimäärin 58 % energiasäästön asiakkaille. Vastuullisuus korostui hallituksen vuosittaisten vastuullisuustavoitteiden arvioinnin lisäksi myös sen valiokuntien työskentelyssä.

Tarkastusvaliokunta keskittyi ilmastoon liittyvän taloudellisen raportoinnin suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä konfliktimineraaliraportoinnin seurantaan. Henkilöstöpoliittinen valiokunta tarkasteli ympäristö- ja sosiaalisten tavoitteiden yhdistämistä tulospalkkiojärjestelmiin. Nimitysvaliokunta puolestaan arvioi vastuullisuuteen liittyviä kehityssuuntia hyvän hallintotavan näkökulmasta.

Vuoden 2020 aikana hallituksella oli yhteensä 20 ja sen valiokunnilla yhteensä 22 kokousta. COVID-19-pandemiasta johtuen vuoden 2020 yhtiökokous järjestettiin poikkeusjärjestelyin yhtiön pääkonttorissa Espoossa 27.5.2020 eduskunnan hyväksymän väliaikaisen lainsäädännön nojalla. Kokouksessa oli edustettuna noin 43 000 osakkeenomistajaa, jotka edustivat noin 2 300 miljoonaa osaketta ja ääntä. Hallituksen uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Sari Baldauf ja varapuheenjohtajaksi Kari Stadigh hallituksen pitkäaikaisen puheenjohtajan Risto Siilasmaan ilmoitettua aiemmin, ettei hän enää asetu ehdolle hallituksen jäseneksi vuoden 2020 yhtiökokouksessa.

Odotamme vuoden 2021 olevan Nokialle haastava siirtymävuosi, jota rasittavat markkinaosuuden supistuminen ja hintaeroosio Pohjois-Amerikassa. Lisäksi tulemme tekemään lisäinvestointeja 5G-tuotekehitykseen, mikä puolestaan tarkoittaa jossain määrin lyhyen aikavälin kannattavuuden uhraamista 5G-teknologiajohtajuuden ja pitkän aikavälin kannattavuuden varmistamiseksi. Vuoden 2021 tärkeimpiä tavoitteita ovat Matkapuhelinverkot-liiketoimintaryhmän muutosohjelman loppuunsaattaminen sekä Nokian uuden toimintamallin tehokas täytäntöönpano tulosvastuullisuutta ja innostavaa yrityskulttuuria vahvistaen.

Kuten tilikauden 2020 tulosjulkistuksen yhteydessä totesimme, hallitus on tyytyväinen Nokian operatiiviseen suoritukseen ja kassan vahvistumiseen. Hallitus ei kuitenkaan ehdota osinkoa tai pyydä osingonjakovaltuutusta tilikauden 2020 osalta, jotta voimme investoida riittävästi 5G:hen ja muihin strategisesti tärkeisiin alueisiin samalla kun varmistamme Nokian vahvan kassavirran.

Keskeiset tunnusluvut

Tämä osio sisältää yhteenvedon konsernin taloudellisista ja muista tunnusluvuista tilikausilta 2020, 2019 ja 2018. Tiedot perustuvat joitakin vuodelta 2018 esitettäviä tietoja lukuun ottamatta vuoden 2020 tilintarkastettuun IFRS-konsernitilinpäätökseen ja niitä on luettava yhdessä konsernitilinpäätöksen kanssa. Ne vuodelta 2018 esitettävät tiedot, jotka eivät perustu vuoden 2020 IFRS-konsernitilinpäätökseen, perustuvat aiemmilta tilikausilta laadittuihin IFRS-konsernitilinpäätöksiin.

Vuonna 2019 konserni otti käyttöön IFRS 16, Vuokrasopimukset -standardin ensimmäistä kertaa. Vuonna 2018 konserni otti käyttöön IFRS 9, Rahoitusinstrumentit ja IFRS 15, Myyntituotot asiakassopimuksista -standardit ensimmäistä kertaa. Koska uusia standardeja ei ole sovellettu takautuvasti, aiempien tilikausien taloudellisia tietoja ei ole oikaistu uusien tilinpäätösstandardien mukaisesti.

1.1.-31.12.	2020	2019	2018
	(milj. EUR, paitsi henkilöstön keskimääräinen lukumäärä)		
Konsernin tuloslaskelmasta			
Liikevaihto	**21 852**	23 315	22 563
Muutos %	**-6,3 %**	3,3 %	-2,5 %
Liikevoitto/-tappio	**885**	485	-59
% liikevaihdosta	**4,0 %**	2,1 %	-0,3 %
Rahoitustuotot	**156**	165	85
Rahoituskulut	**-320**	-506	-398
Voitto/tappio ennen veroja	**743**	156	-360
Tuloverot	**-3 256**	-138	-189
Jatkuvien toimintojen tappio/voitto	**-2 513**	18	-549
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tappio/voitto	**-2 520**	14	-554
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus tappiosta/voitosta	**7**	4	5
Osakekohtainen tulos (emoyhtiön omistajille kuuluvasta tappiosta/voitosta)			
Laimentamaton osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot, EUR	**-0,45**	0,00	-0,10
Laimennettu osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot, EUR	**-0,45**	0,00	-0,10
Konsernitaseesta			
Pitkäaikaiset varat[1]	**17 976**	22 320	21 246
Kassa ja lyhytaikaiset sijoitukset[2]	**8 061**	6 007	6 873
Muut lyhytaikaiset varat	**10 154**	10 801	11 393
Myytävänä olevat omaisuuserät	**–**	–	5
Vastaavaa yhteensä	**36 191**	39 128	39 517
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma	**12 465**	15 325	15 289
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omasta pääomasta	**80**	76	82
Korolliset velat[3][4]	**5 576**	4 277	3 820
Korottomat velat[1][4][5]	**18 070**	19 450	20 326
Vastattavaa yhteensä	**36 191**	39 128	39 517
Muuta tietoa			
Tutkimus- ja kehityskulut[6]	**-4 087**	-4 532	-4 777
% liikevaihdosta	**-18,7 %**	-19,4 %	-21,2 %
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	**-479**	-690	-672
% liikevaihdosta	**-2,2 %**	-3,0 %	-3,0 %
Henkilöstökulut[7]	**-7 310**	-7 360	-8 029
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä	**92 039**	98 322	103 083
Tilauskanta, mrd. EUR	**16,6**	18,8	21,1
Olennaiset tunnusluvut			
Osakekohtainen osinko, EUR[8]	**0,00**	0,00	0,10
Maksetut osingot[8]	**–**	–	560
Sijoitetun pääoman tuotto, %	**5,3 %**	1,5 %	neg.
Oman pääoman tuotto, %	**neg.**	0,1 %	neg.
Omavaraisuusaste, %	**34,7 %**	39,4 %	38,9
Nettovelkaantumisaste, %	**-19,8 %**	-11,2 %	-19,9 %
Nettokassa ja lyhytaikaiset sijoitukset[4][9]	**2 485**	1 730	3 053
Vapaa kassavirta	**1 356**	-297	-199

(1) Vuonna 2020 ja 2019 pitkäaikaiset varat ja korottomat velat heijastavat IFRS 16, Vuokrasopimukset -standardin käyttöönoton vaikutuksia 1.1.2019.
(2) Kassa ja lyhytaikaiset sijoitukset koostuvat seuraavista konsernitaseen riveistä: rahavarat ja lyhytaikaiset sijoitukset.
(3) Korolliset velat -erä sisältää pitkä- ja lyhytaikaiset korolliset velat.
(4) IAS 17, Vuokrasopimukset -standardin mukaisesti kirjatut vuokravelat vuonna 2018 on luokiteltu uudelleen korollisista veloista korottomiin velkoihin vertailukelpoisuuden parantamiseksi IFRS 16, Vuokrasopimukset -standardin käyttöönoton 1.1.2019 myötä muuttuneen korollisten velkojen ja vuokravelkojen esittämistavan kanssa. Tästä johtuen vuodelta 2018 esitettävää nettokassa ja lyhytaikaiset sijoitukset -erää on myös oikaistu siten, että se ei sisällä vuokravelkoja. Näistä vertailutietojen esittämistavan muutoksista huolimatta IFRS 16 -standardia ei ole otettu käyttöön takautuvasti.
(5) Korottomat velat -erä sisältää pitkä- ja lyhytaikaisen vieraan pääoman lukuun ottamatta pitkä- ja lyhytaikaisia korollisia velkoja.
(6) Vuonna 2020 konserni uudelleenluokitteli tiettyjä tuotto- ja kulueriä liiketoiminnan muista tuotoista ja kuluista toiminnoille. Vertailutiedot 2019 ja 2018 on oikaistu vastaavasti. Lisätietoja konsernitilipäätöksen liitetiedossa 2, Merkittävät laskentaperiaatteet.
(7) Vuosien 2019 ja 2018 vertailuluvut on muutettu vastaamaan oikaistua uudelleenjärjestelykulujen määrää. Katso lisätietoja liitetiedosta 9, Henkilöstökulut.
(8) Vuonna 2020 konserni ei maksanut osinkoa emoyhtiön omistajille. Emoyhtiön hallitus ei ehdota osingonjakoa tilikaudelta 2020.
(9) Nettokassa ja lyhytaikaiset sijoitukset -erä sisältää rahavarat ja lyhytaikaiset sijoitukset vähennettynä pitkä- ja lyhytaikaisilla korollisilla veloilla.

Taloudellinen katsaus

Tähän osioon sisältyvät taloudelliset tiedot tilikausilta 2020 ja 2019 on johdettu tilintarkastetusta IFRS-konsernitilinpäätöksestämme. Näitä taloudellisia tietoja on luettava yhdessä konsernintilinpäätöksen kanssa, johon ne kokonaisuudessaan perustuvat.

COVID-19:n vaikutus toimintoihimme
Vuonna 2020 COVID-19-pandemialla oli merkittävä vaikutus maailmantalouteen ja kansainvälisiin rahoitusmarkkinoihin. Vuoden aikana COVID-19:n vaikutus taloudelliseen tulokseemme ja taloudelliseen asemaamme on liittynyt pääasiassa tilapäisiin tehtaiden sulkemisiin ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Tehtaiden sulkemiset liittyivät pääasiassa Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osioon sisältyvään Alcatel Submarine Networks -yksikköön ja niillä oli negatiivinen vaikutus liikevaihtoon. Tästä liikevaihdosta suurimman osan odotetaan siirtyvän tuleville kausille sen sijaan, että se olisi menetetty. Lisäksi COVID-19 vaikutti myös toimintakuluihimme ja rahavirtoihin esimerkiksi seuraavista tekijöistä johtuen: tilapäisesti vähentynyt matkustaminen, tilapäiset käyttöomaisuusinvestointien viivästykset sekä verohelpotuksista johtuvat alhaisemmat veroihin liittyvät ulosmenevät rahavirrat.

Mahdolliset riskit ja epävarmuudet liittyen COVID-19:n vaikutusten laajuuteen ja kestoon sekä pandemian jälkeisen talouden elpymisen vauhtiin ja siihen, kuinka se tulee tapahtumaan, ovat edelleen olemassa 31.12.2020. On mahdotonta ennustaa täsmällisesti riskien tarkkaa vaikutusta meihin, toimintaamme ja liiketoimintaamme.

Toiminnan tulos

Toiminnan tulos -osiossa esitetään jatkuvien ja lopetettujen toimintojemme tulosta.

Vuonna 2020 uudelleenarvioimme uudelleenjärjestelyihin, eläkejärjestelyjen supistamiseen ja muuttamiseen sekä eräisiin omaisuuserien arvonalentumisiin liittyvien tuottojen ja kulujen esittämistapaa. Tämän seurauksena uudelleenluokittelimme uudelleenjärjestelykulut ja muut niihin liittyvät kulut, eläkejärjestelyjen supistamisesta ja muuttamisesta aiheutuvat tuotot ja kulut sekä tietyt arvonalentumistappiot, jotka oli aiemmin esitetty osana liiketoiminnan muita tuottoja ja kuluja, toimintokohtaisille riveille parantaaksemme konsernin tuloslaskelmassa esitettyjen tietojen käyttökelpoisuutta. Vuotta 2019 koskevat vertailutiedot on uudelleenluokiteltu vastaavasti. Lisätietoja konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 2, Merkittävät laskentaperiaatteet.

Jatkuvat toiminnot

31.12.2020 päättynyt tilikausi verrattuna 31.12.2019 päättyneeseen tilikauteen
Seuraavassa taulukossa esitetään tiettyjä eriä ja niiden suhteellinen osuus liikevaihdosta vuosina 2020 ja 2019.

1.1.–31.12.	2020 milj. EUR	% liikevaihdosta	2019 milj. EUR	% liikevaihdosta	Muutos 2020 vs. 2019 %
Liikevaihto	**21 852**	**100,0**	**23 315**	**100,0**	**-6**
Hankinnan ja valmistuksen kulut[1]	-13 659	-62,5	-15 051	-64,6	-9
Bruttokate[1]	**8 193**	**37,5**	**8 264**	**35,4**	**-1**
Tutkimus- ja kehityskulut[1]	-4 087	-18,7	-4 532	-19,4	-10
Myynnin ja hallinnon kulut[1]	-2 898	-13,3	-3 219	-13,8	-10
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut[1]	-323	-1,5	-28	-0,1	–
Liikevoitto	**885**	**4,0**	**485**	**2,1**	**82**
Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksesta	22	0,1	12	0,1	83
Rahoitustuotot ja -kulut	-164	-0,8	-341	-1,5	-52
Voitto ennen veroja	**743**	**3,4**	**156**	**0,7**	**–**
Tuloverot	-3 256	-14,9	-138	-0,6	–
Tilikauden tappio/voitto	**-2 513**	**-11,5**	**18**	**0,1**	**–**
Tilikauden tappion/voiton jakautuminen					
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva osuus	-2 520	-11,5	14	0,1	–
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus	7	–	4	–	75

(1) Vuonna 2020, konserni uudelleenluokitteli tiettyjä tuotto- ja kulueriä liiketoiminnan muista tuotoista ja kuluista toiminnoille. Vertailutiedot vuodelta 2019 on oikaistu vastaavasti. Lisätietoja konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 2, Merkittävät laskentaperiaatteet.

Liikevaihto

Liikevaihto oli 21 852 miljoonaa euroa vuonna 2020. Liikevaihto laski 1 463 miljoonaa euroa eli 6 % verrattuna vuoteen 2019, jolloin liikevaihto oli 23 315 miljoonaa euroa. Liikevaihdon lasku johtui ensisijaisesti Networks-segmentin liikevaihdon laskusta ja vähäisemmässä määrin Nokia Software- ja Nokia Technologies -segmenttien liikevaihdon laskusta. Laskua tasoitti osin Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion liikevaihdon kasvu.

Seuraavissa taulukoissa esitetään liikevaihdon alueellinen jakauma sekä liikevaihdon jakauma asiakasryhmittäin vuosina 2020 ja 2019.

1.1.-31.12.	2020 milj. EUR	2019 milj. EUR	Muutos 2020 vs. 2019 %
Aasian ja Tyynenmeren alue	3 847	4 556	-16
Eurooppa[1]	6 620	6 620	–
Kiinan alue	1 376	1 843	-25
Latinalainen Amerikka	995	1 472	-32
Lähi-itä ja Afrikka	1 893	1 876	1
Pohjois-Amerikka	7 121	6 948	2
Yhteensä	**21 852**	**23 315**	**-6**

(1) Nokia Technologies -liiketoiminnan koko immateriaalioikeuksiin ja lisensointiin liittyvä liikevaihto on kohdistettu Suomeen.

1.1.-31.12.	2020 milj. EUR	2019 milj. EUR	Muutos 2020 vs. 2019 %
Viestintäpalvelujen tarjoajat	17 954	19 558	-8
Yritykset	1 571	1 409	11
Lisenssinsaajat	1 402	1 487	-6
Muut[1]	925	861	7
Yhteensä	**21 852**	**23 315**	**-6**

(1) Sisältää Alcatel Submarine Networks (ASN) sekä Radio Frequency Systems (RFS) -liiketoiminnot, jotka toimivat erillisinä yksikköinä, sekä tiettyjä muita eriä kuten segmenttien välisten tuottojen eliminoinnit ja tiettyjä yrityskaupoista johtuvia hankintahinnan kohdentamiseen liittyviä eriä. ASN:n ja RFS:n liikevaihto sisältää myös tuotot viestintäpalvelun tarjoajilta ja yritysasiakkailta.

Bruttokate

Bruttokate oli 8 193 miljoonaa euroa vuonna 2020. Bruttokate laski 71 miljoonaa euroa eli 1 % verrattuna vuoteen 2019, jolloin se oli 8 264 miljoonaa euroa. Bruttokatteen lasku johtui ensisijaisesti suuremmista uudelleenjärjestelykuluista ja niihin liittyvistä kuluista, pienemmästä etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen muuttamiseen liittyvästä voitosta sekä Nokia Software- ja Nokia Technologies -segmenttien sekä Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion alentuneista bruttokatteista. Bruttokatteen laskua tasoittivat osittain Networks-segmentin bruttokatteen kasvu ja tuotevalikoimastrategiaan liittyvien kulujen puuttuminen. Bruttokateprosentti oli 37,5 % vuonna 2020, kun se vuonna 2019 oli 35,4 %. Bruttokate vuonna 2020 ei sisältänyt tuotevalikoimastrategiaan liittyviä kuluja, kun vastaavat kulut vuonna 2019 olivat 123 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 bruttokatteeseen sisältyi 393 miljoonaa euroa uudelleenjärjestelykuluja ja niihin liittyviä kuluja, kun vuonna 2019 vastaava erä oli 287 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 bruttokatteeseen sisältyi etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen muuttamiseen liittyvä 90 miljoonan euron voitto, kun vuonna 2019 vastaava erä oli 168 miljoonan euron voitto.

Liiketoiminnan kulut

T&K-kulut olivat 4 087 miljoonaa euroa vuonna 2020. T&K-kulut laskivat 445 miljoonaa euroa eli 10 % verrattuna vuoteen 2019, jolloin ne olivat 4 532 miljoonaa. T&K-kulujen osuus liikevaihdosta oli 18,7 % vuonna 2020, kun vuonna 2019 niiden osuus oli 19,4 %. T&K-kulujen lasku johtui ensisijaisesti hankittujen aineettomien hyödykkeiden pienemmistä poistoista, Networks-segmentin T&K-kulujen laskusta sekä tuotevalikoimastrategiaan liittyvien kulujen puuttumisesta.

Laskua tasoittivat osin korkeammat uudelleenjärjestelykulut ja niihin liittyvät kulut sekä T&K-kulujen kasvu Nokia Technologies -segmentissä. Vuoden 2020 T&K-kuluihin sisältyi 57 miljoonaa euroa hankittujen aineettomien hyödykkeiden poistoja, kun vastaavat kulut olivat 571 miljoonaa euroa vuonna 2019. Vuoden 2020 T&K-kuluihin ei sisältänyt tuotevalikoimastrategiaan liittyviä kuluja, kun vastaavat kulut vuonna 2019 olivat 22 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 T&K-kuluihin sisältyi 190 miljoonaa euroa uudelleenjärjestelykuluja ja niihin liittyviä kuluja, kun vuonna 2019 vastaava erä oli 98 miljoonaa euroa.

Myynnin ja hallinnon kulut olivat 2 898 miljoonaa euroa vuonna 2020. Myynnin ja hallinnon kulut laskivat 321 miljoonaa euroa verrattuna vuoteen 2019, jolloin kulut olivat 3 219 miljoonaa euroa. Myynnin ja hallinnon kulujen osuus liikevaihdosta oli 13,3 % vuonna 2020, kun vuonna 2019 osuus oli 13,8 %. Myynnin ja hallinnon kulujen lasku johtui ensisijaisesti Networks-segmentin myynnin ja hallinnon kulujen laskusta, pienemmistä transaktio- ja integraatiokuluista, pienemmistä uudelleenjärjestelykuluista ja niihin liittyvistä kuluista sekä vähäisemmässä määrin Nokia Technologies -segmentin myynnin ja hallinnon kulujen laskusta. Networks-segmentin myynnin ja hallinnon kulujen lasku heijasti Nokian kustannussäästöohjelman etenemistä ja pienempiä matka- ja henkilöstökuluja COVID-19:n vuoksi. Myynnin ja hallinnon kulut sisälsivät vuonna 2020 transaktio- ja integraatiokuluihin liittyviä hyvityksiä 11 miljoonaa euroa, kun vuonna 2019 transaktio- ja integraatiokulut olivat 50 miljoonaa. Vuoden 2020 myynnin ja hallinnon kuluihin sisältyi 68 miljoonaa euroa uudelleenjärjestelykuluja ja niihin liittyviä kuluja, kun vuonna 2019 vastaava erä oli 117 miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut vuonna 2020 olivat 323 miljoonaa euroa nettokuluja. Kasvua oli 295 miljoonaa euroa verrattuna vuoteen 2019, jolloin muut tuotot ja kulut olivat 28 miljoonaa euroa nettokulua. Liiketoiminnan muiden tuottojen ja kulujen nettovaikutukseltaan negatiivinen vaihtelu johtui ensisijaisesti arvonalentumistappiosta, jolla ei ollut rahavirtavaikutusta, sekä nettovaikutukseltaan negatiivisesta Networks-segmentin liiketoiminnan muiden tuottojen ja kulujen vaihtelusta. Kirjasimme vuonna 2020 liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin 200 miljoonan euron liikearvon arvonalentumistappion, jolla ei ollut rahavirtavaikutusta, kun vuonna 2019 vastaavaa tappiota ei kirjattu.

Liikevoitto
Liikevoittomme vuonna 2020 oli 885 miljoonaa euroa. Liikevoitto kasvoi 400 miljoonaa euroa vuoteen 2019 verrattuna, jolloin se oli 485 miljoonaa euroa. Liikevoiton kasvu johtui ensisijaisesti T&K-kulujen sekä myynnin ja hallinnon kulujen laskusta, jota osittain tasoittivat liiketoiminnan muiden tuottojen ja kulujen nettovaikutukseltaan negatiivinen vaihtelu sekä pienempi bruttokate. Liikevoittoprosenttimme oli 4,0 % vuonna 2020, kun vuonna 2019 se oli 2,1 %.

Rahoitustuotot ja -kulut
Rahoitustuotot ja -kulut olivat 164 miljoonaa euroa nettokuluja vuonna 2020. Rahoitustuotot ja -kulut laskivat 177 miljoonaa euroa eli 52 % verrattuna vuoteen 2019, jolloin nettokuluja oli 341 miljoonaa euroa. Rahoitustuottojen ja -kulujen nettovaikutukseltaan positiivinen vaihtelu johtui ensisijaisesti saamisten myyntiin liittyvien kulujen alenemiseen sekä valuuttakurssien vaihtelusta seuranneeseen nettohyötyyn. Konserni myy myyntisaamisiaan ilman takautumisoikeutta useammalle rahoituslaitokselle normaalin liiketoiminnan mukaisesti luottoriskimme ja käyttöpääomakiertomme hallitsemiseksi.

Tulos ennen veroja
Voitto ennen veroja vuonna 2020 oli 743 miljoonaa euroa, 587 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2019, jolloin voitto ennen veroja oli 156 miljoonaa euroa.

Tuloverot
Vuonna 2020 tuloverot olivat 3 256 miljoonaa euroa nettokulua, mikä oli 3 118 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2019, jolloin nettokulua oli 138 miljoonaa euroa. Kasvu johtui ensisijaisesti 3,0 miljardin euron kulukirjauksesta liittyen laskennallisten verosaamisten taseesta poiskirjaamiseen Suomessa sekä vähäisemmässä määrin kannattavuuden paranemisesta johtuvista suuremmista tuloveroista vuonna 2020 vuoteen 2019 verrattuna. Poiskirjaus taseesta tehtiin perustuen säännölliseen arviointiin, jossa tarkastellaan Suomen laskennallisten verosaamisten hyödyntämismahdollisuuksia lähitulevaisuudessa pääosin aiempien tulosten perusteella. Laskennallisia verosaamisia ei menetetä, ja taseesta poiskirjaus on mahdollista perua. Näitä laskennallisia verosaamisia voidaan edelleen hyödyntää verotuksessa, ja niiden taseesta poiskirjauksen ei odoteta vaikuttavan Nokian verotukseen kokonaisuutena tai sen tuloveroihin liittyviin ulosmeneviin rahavirtoihin. Lisätietoja Suomeen liittyvien laskennallisten verosaamisten taseesta poiskirjauksesta on konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 12, Tuloverot.

Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos ja osakekohtainen tulos
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tappio oli 2 520 miljoonaa euroa vuonna 2020. Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos laski 2 534 miljoonaa euroa verrattuna vuoteen 2019, jolloin emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva voitto oli 14 miljoonaa euroa. Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvan tuloksen muutos johtui ensisijaisesti suuremmista tuloverokuluista, jota osittain tasoitti parantunut liikevoitto, sekä rahoitustuottojen ja -kulujen nettovaikutukseltaan positiivinen vaihtelu.

Jatkuvien toimintojen osakekohtainen tulos vuonna 2020 oli -0,45 euroa (laimentamaton) ja -0,45 euroa (laimennettu), kun se vuonna 2019 oli 0,00 euroa (laimentamaton) ja 0,00 euroa (laimennettu).

Lopetetut toiminnot

Lopetetut toiminnot sisältävät HERE-liiketoiminnan sekä D&S-liiketoiminnan jatkuvat taloudelliset vaikutukset. Konserni myi HERE-paikka- ja karttaliiketoimintansa saksalaisten autovalmistajien yhteenliittymälle, johon kuuluvat AUDI AG, BMW Group ja Daimler AG. Myynti saatiin päätökseen 4.12.2015. Konserni myi vuonna 2014 olennaisilta osin koko Devices & Services -liiketoimintansa Microsoftille. Kauppa saatiin päätökseen 25.4.2014. Taloudellisten vaikutusten ajoitus ja määrä ovat enimmäkseen riippuvaisia ulkoisista tekijöistä kuten epävarmojen veropositioiden lopullisista tuloksista. Lisätietoa on konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 6, Lopetetut toiminnot.

31.12.2020 päättynyt tilikausi verrattuna 31.12.2019 päättyneeseen tilikauteen
Lopetettujen toimintojen tilikauden tappio oli 3 miljoonaa euroa vuonna 2020 verrattuna vuoteen 2019, jolloin tilikauden tappio oli 7 miljoonaa euroa. Vuonna 2019 tilikauden tappio sisälsi 7 miljoonan euron lisäyksen D&S-liiketoiminnan myyntivoittoon ja 1 miljoonan euron vähennyksen HERE-liiketoiminnan myyntivoitosta verokorvauksiin liittyen.

Segmenttien tulos

Vuonna 2020 meillä oli kolme raportoitavaa segmenttiä taloudellista raportointia varten: (1) Networks, (2) Nokia Software ja (3) Nokia Technologies. Lisäksi raportoimme tiettyjä segmenttitason tietoja liittyen Konsernin yhteiset toiminnot -osioon. Tässä ”Segmenttien tulos”-osiossa esitetyt luvut jokaisesta raportoitavasta segmentistä ja Konsernin yhteiset toiminnot -osiosta perustuvat yhtiön johdolle raportoitaviin lukuihin. Tiettyjä kuluja ja tuottoja ei kohdisteta segmenteille johdon raportoinnissa. Lisätietoja konsernin toiminta- ja raportointirakenteesta sekä segmenttilukujen täsmäytyksestä Nokia-konsernin lukuihin, katso konsernitilinpäätöksen liitetieto 5, Segmentti-informaatio.

Networks

31.12.2020 päättynyt tilikausi verrattuna 31.12.2019 päättyneeseen tilikauteen
Seuraavassa taulukossa esitetään tiettyjä eriä ja niiden suhteellinen osuus liikevaihdosta vuosina 2020 ja 2019.

1.1.-31.12.	2020 milj. EUR	% liikevaihdosta	2019 milj. EUR	% liikevaihdosta	Muutos 2020 vs. 2019 %
Liikevaihto[1]	**16 852**	**100,0**	**18 209**	**100,0**	**-7**
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-11 108	-65,9	-12 632	-69,4	-12
Bruttokate	**5 744**	**34,1**	**5 577**	**30,6**	**3**
Tutkimus- ja kehityskulut	-2 908	-17,3	-2 943	-16,2	-1
Myynnin ja hallinnon kulut	-1 745	-10,4	-1 929	-10,6	-10
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-156	-0,9	-40	-0,2	–
Liikevoitto	**935**	**5,5**	**665**	**3,7**	**41**

(1) Liikevaihto sisältää 10 630 miljoonaa euroa Mobile Access -liiketoiminnan liikevaihtoa, 1 759 miljoonaa euroa Fixed Access -liiketoiminnan liikevaihtoa, 2 768 miljoonaa euroa IP Routing -liiketoiminnan liikevaihtoa ja 1 695 miljoonaa euroa Optical Networks -liiketoiminnan liikevaihtoa. Liikevaihto vuonna 2019 sisältää 11 655 miljoonaa euroa Mobile Access -liiketoiminnan liikevaihtoa, 1 881 miljoonaa euroa Fixed Access -liiketoiminnan liikevaihtoa, 2 921 miljoonaa euroa IP Routing -liiketoiminnan liikevaihtoa ja 1 752 miljoonaa euroa Optical Networks -liiketoiminnan liikevaihtoa.

Liikevaihto

Networks-segmentin liikevaihto oli 16 852 miljoonaa euroa vuonna 2020. Liikevaihto laski 1 357 miljoonaa euroa eli 7 % verrattuna vuoteen 2019, jolloin liikevaihto oli 18 209 miljoonaa euroa. Networks-segmentin liikevaihdon lasku johtui pääasiassa Mobile Access -liiketoiminnasta ja vähäisemmässä määrin IP Routing-, Fixed Access- ja Optical Networks -liiketoiminnoista. Mobile Access -liiketoiminnan liikevaihto oli 10 630 miljoonaa euroa vuonna 2020. Liikevaihto laski 1 025 miljoonaa euroa eli 9 % verrattuna vuoteen 2019, jolloin se oli 11 655 miljoonaa euroa. IP Routing -liiketoiminnan liikevaihto oli 2 768 miljoonaa euroa vuonna 2020. Liikevaihto laski 153 miljoonaa euroa eli 5 % verrattuna vuoteen 2019, jolloin se oli 2 921 miljoonaa euroa. Fixed Access -liiketoiminnan liikevaihto oli 1 759 miljoonaa euroa vuonna 2020. Liikevaihto laski 122 miljoonaa euroa eli 6 % verrattuna vuoteen 2019, jolloin se oli 1 881 miljoonaa euroa. Optical Networks -liiketoiminnan liikevaihto oli 1 695 miljoonaa euroa vuonna 2020. Liikevaihto laski 57 miljoonaa euroa eli 3 % verrattuna vuoteen 2019, jolloin se oli 1 752 miljoonaa euroa.

Mobile Access -liiketoiminnan liikevaihdon lasku johtui ensisijaisesti verkkojen käyttöönottopalveluista ja vanhoista radioteknologioista, mitä 5G:n vahva kasvu osittain tasoitti.

IP Routing -liiketoiminnan liikevaihdon lasku edellisvuoteen verrattuna johtui poikkeuksellisen vahvasta vuodesta 2019, joka hyötyi joidenkin uusien FP4-tuotteiden patoutuneesta kysynnästä.

Fixed Access -liiketoiminnan liikevaihdon lasku johtui ensisijaisesti laskusta kupariyhteysteknologioissa, palveluissa ja digitaalisen kodin tuotteissa, mitä kuituyhteysteknologioiden kasvu osittain tasoitti.

Optical Networks -liiketoiminnan liikevaihdon lasku edellisvuoteen verrattuna johtui poikkeuksellisen vahvasta vuodesta 2019 sekä tilapäisistä toimitusketjun rajoitteista COVID-19:n seurauksena vuoden 2020 ensimmäisellä puoliskolla.

Bruttokate

Networks-segmentin bruttokate oli 5 744 miljoonaa euroa vuonna 2020. Bruttokate kasvoi 167 miljoonaa euroa eli 3 % verrattuna vuoteen 2019, jolloin se oli 5 577 miljoonaa euroa. Networks-segmentin bruttokateprosentti vuonna 2020 oli 34,1 %, kun vastaava luku vuonna 2019 oli 30,6 %. Networks-segmentin bruttokatteen kasvu johtui ensisijaisesti Mobile Access -liiketoiminnasta, mitä IP Routing- ja Fixed Access -liiketoiminnat osin tasoittivat. Mobile Access -liiketoiminnan bruttokatteen kasvu johtui pääasiassa suuremmasta bruttokate-prosentista, mitä liikevaihdon lasku osin tasoitti. Mobile Access -liiketoiminnan bruttokateprosentin nousu johtui ensisijaisesti parantuneesta 5G-bruttokateprosentista ja vähäisemmässä määrin suotuisasta tuotejakaumasta, mitä projekteihin liittyvät tappiovaraukset osin tasoittivat. Suotuisa tuotejakauma johtui ensisijaisesti verkkojen käyttöönottopalveluiden liikevaihdon pienentyneestä osuudesta. Bruttokatteen lasku sekä IP Routing- että Fixed Access -liiketoiminnoissa johtui ensisijaisesti liikevaihdon laskusta. Vuonna 2020 Networks-segmentin hankinnan ja valmistuksen kulut liittyen vuotuisiin muuttuviin palkkioihin olivat korkeammat kuin vuonna 2019.

Liiketoiminnan kulut

Networks-segmentin T&K-kulut olivat 2 908 miljoonaa euroa vuonna 2020. T&K-kulut laskivat 35 miljoonaa euroa eli 1 % verrattuna vuoteen 2019, jolloin T&K-kulut olivat 2 943 miljoonaa euroa.

Networks-segmentin T&K-kulujen lasku johtui ensisijaisesti Mobile Access -liiketoiminnasta, mitä Optical Networks -liiketoiminta osin tasoitti. Mobile Access -liiketoiminnan T&K-kulujen lasku johtui pääasiassa Nokian kustannussäästöohjelman etenemisestä. Tätä tasoittivat osin suuremmat investoinnit 5G:n tutkimukseen ja kehitykseen tuotesuunnitelmien vauhdittamiseksi ja kustannuskilpailukyvyn parantamiseksi. Optical Networks -liiketoiminnan T&K-kulujen kasvu liittyi ensisijaisesti Elenionin hankintaan liittyvistä lisääntyneistä investoinneista. Vuonna 2020 Networks-segmentin T&K-kulut liittyen vuotuisiin muuttuviin palkkioihin olivat korkeammat kuin vuonna 2019.

Networks-segmentin myynnin ja hallinnon kulut olivat 1 745 miljoonaa euroa vuonna 2020. Myynnin ja hallinnon kulut laskivat 184 miljoonaa euroa eli 10 % verrattuna vuoteen 2019, jolloin ne olivat 1 929 miljoonaa euroa. Networksin myynnin ja hallinnon kulujen lasku johtui ensisijaisesti Mobile Access -liiketoiminnasta, missä näkyi Nokian kustannussäästöohjelman eteneminen ja COVID-19:n vuoksi pienentyneet matka- ja henkilöstökulut. Vuonna 2020 Networks-segmentin myynnin ja hallinnon kulut liittyen vuotuisiin muuttuviin palkkioihin olivat korkeammat kuin vuonna 2019.

Networks-segmentin liiketoiminnan muut tuotot ja kulut olivat 156 miljoonaa euroa kuluja vuonna 2020. Muutos oli 116 miljoonaa euroa verrattuna vuoteen 2019, jolloin vastaava luku oli 40 miljoonaa euroa kuluja. Liiketoiminnan muiden tuottojen ja kulujen muutos johtui ensisijaisesti tiettyjen myyntisaamisten tappiota koskevien vähennyserien nettomuutoksesta.

Liikevoitto

Networks-segmentin liikevoitto vuonna 2020 oli 935 miljoonaa euroa. Kasvua oli 270 miljoonaa euroa eli 41 % verrattuna vuoteen 2019, jolloin se oli 665 miljoonaa euroa. Networks-segmentin liikevoittoprosentti oli 5,5 % vuonna 2020, kun se vuonna 2019 oli 3,7 %. Liikevoittoprosentin kasvu johtui ensisijaisesti Mobile Access -liiketoiminnasta ja vähäisemmässä määrin Fixed Networks -liiketoiminnasta, mitä IP Routing- ja Optical Networks -liiketoiminnat osin tasoittivat.

Nokia Software

31.12.2020 päättynyt tilikausi verrattuna 31.12.2019 päättyneeseen tilikauteen

Seuraavassa taulukossa esitetään tiettyjä eriä ja niiden suhteellinen osuus liikevaihdosta vuosina 2020 ja 2019.

1.1.–31.12.	2020 milj. EUR	% liikevaihdosta	2019 milj. EUR	% liikevaihdosta	Muutos 2020 vs. 2019 %
Liikevaihto	**2 656**	**100,0**	**2 767**	**100,0**	**-4**
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-1 274	-48,0	-1 314	-47,5	-3
Bruttokate	**1 382**	**52,0**	**1 453**	**52,5**	**-5**
Tutkimus- ja kehityskulut	-459	-17,3	-458	-16,6	–
Myynnin ja hallinnon kulut	-397	-14,9	-395	-14,3	1
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-19	-0,7	-11	-0,4	–
Liikevoitto	**507**	**19,1**	**589**	**21,3**	**-14**

Liikevaihto

Nokia Software -segmentin liikevaihto oli 2 656 miljoonaa euroa vuonna 2020. Liikevaihto laski 111 miljoonaa euroa eli 4 % verrattuna vuoteen 2019, jolloin se oli 2 767 miljoonaa euroa. Nokia Software -segmentin liikevaihdon lasku johtui ensisijaisesti runkoverkoista ja sovelluksista.

Bruttokate

Nokia Software -segmentin bruttokate oli 1 382 miljoonaa euroa vuonna 2020. Bruttokate laski 71 miljoonaa euroa eli 5 % verrattuna vuoteen 2019, jolloin se oli 1 453 miljoonaa euroa. Nokia Software -segmentin bruttokateprosentti oli 52,0 % vuonna 2020, kun se vuonna 2019 oli 52,5 %. Nokia Software -segmentin bruttokatteen lasku johtui ensisijaisesti pienemmästä liikevaihdosta. Vuonna 2020 Nokia Software -segmentin hankinnan ja valmistuksen kulut liittyen vuotuisiin muuttuviin palkkioihin olivat korkeammat kuin vuonna 2019.

Liiketoiminnan kulut

Nokia Software -segmentin T&K-kulut olivat 459 miljoonaa euroa vuonna 2020. T&K-kulut kasvoivat 1 miljoona euroa verrattuna vuoteen 2019, jolloin ne olivat 458 miljoonaa euroa.

Nokia Software -segmentin myynnin ja hallinnon kulut olivat 397 miljoonaa euroa vuonna 2020. Myynnin ja hallinnon kulut kasvoivat 2 miljoonaa euroa eli 1 % verrattuna vuoteen 2019, jolloin ne olivat 395 miljoonaa euroa.

Nokia Software -segmentin liiketoiminnan muut tuotot ja kulut olivat 19 miljoonaa euroa kuluja vuonna 2020. Muutos oli 8 miljoonaa euroa verrattuna vuoteen 2019, jolloin vastaava luku oli 11 miljoonaa euroa kuluja.

Liikevoitto

Nokia Software -segmentin liikevoitto oli 507 miljoonaa euroa vuonna 2020. Liikevoitto laski 82 miljoonaa euroa eli 14 % verrattuna vuoteen 2019, jolloin se oli 589 miljoonaa euroa. Nokia Software -segmentin liikevoittoprosentti vuonna 2020 oli 19,1 %, kun liikevoittoprosentti vuonna 2019 oli 21,3 %. Nokia Software -segmentin liikevoittoprosentin lasku vuonna 2020 johtui ensisijaisesti alhaisemmasta bruttokatteesta.

Nokia Technologies

31.12.2020 päättynyt tilikausi verrattuna 31.12.2019 päättyneeseen tilikauteen
Seuraavassa taulukossa esitetään tiettyjä eriä ja niiden suhteellinen osuus liikevaihdosta vuosina 2020 ja 2019.

1.1.-31.12.	2020 milj. EUR	% liikevaihdosta	2019 milj. EUR	% liikevaihdosta	Muutos 2020 vs. 2019 %
Liikevaihto	**1 402**	**100,0**	**1 487**	**100,0**	**-6**
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-9	-0,6	-28	-1,9	-68
Bruttokate	**1 393**	**99,4**	**1 459**	**98,1**	**-5**
Tutkimus- ja kehityskulut	-149	-10,6	-111	-7,5	34
Myynnin ja hallinnon kulut	-81	-5,8	-101	-6,8	-20
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	1	0,1	-8	-0,5	–
Liikevoitto	**1 164**	**83,0**	**1 239**	**83,3**	**-6**

Liikevaihto
Nokia Technologies -segmentin liikevaihto vuonna 2020 oli 1 402 miljoonaa euroa. Liikevaihto laski 85 miljoonaa euroa eli 6 % verrattuna vuoteen 2019, jolloin se oli 1 487 miljoonaa euroa. Nokia Technologies -segmentin liikevaihdon lasku johtui ensisijaisesti tavaramerkkilisensoinnin liikevaihdon laskusta ja aikaisempiin kausiin kohdistuvien tuottojen pienenemisestä.

Bruttokate
Nokia Technologies -segmentin bruttokate oli 1 393 miljoonaa euroa vuonna 2020. Bruttokate laski 66 miljoonaa euroa eli 5 % verrattuna vuoteen 2019, jolloin se oli 1 459 miljoonaa euroa. Nokia Technologies -segmentin alentunut bruttokate johtui pääasiassa liikevaihdon laskusta, jota korkeampi bruttokateprosentti osittain tasoitti. Suurempi bruttokateprosentti heijastelee kertaluonteiseen patenttiomaisuuden myyntiin liittyvien kulujen puuttumista, jotka vaikuttivat negatiivisesti vuoteen 2019.

Liiketoiminnan kulut
Nokia Technologies -segmentin T&K-kulut olivat 149 miljoonaa euroa vuonna 2020. T&K-kulut nousivat 38 miljoonaa euroa eli 34 % verrattuna vuoteen 2019, jolloin ne olivat 111 miljoonaa euroa. Nokia Technologies -segmentin T&K-kulujen kasvu johtui ensisijaisesti suuremmista investoinneista immateriaalioikeuksien luomisen edistämiseksi ja patenttisalkun ylläpidon korkeammista kustannuksista.

Nokia Technologies -segmentin myynnin ja hallinnon kulut olivat 81 miljoonaa euroa vuonna 2020. Myynnin ja hallinnon kulut laskivat 20 miljoonaa euroa eli 20 % verrattuna vuoteen 2019, jolloin ne olivat 101 miljoonaa euroa. Nokia Technologies -segmentin myynnin ja hallinnon kulujen lasku johtui ensisijaisesti pienentyneistä lisensointiin liittyvistä kuluista.

Nokia Technologies -segmentin liiketoiminnan muut tuotot ja kulut olivat 1 miljoona euroa nettotuottoja vuonna 2020. Muutos oli 9 miljoonaa euroa verrattuna vuoteen 2019, jolloin ne olivat 8 miljoonaa euroa nettokuluja.

Liikevoitto
Nokia Technologies -segmentin liikevoitto oli 1 164 miljoonaa euroa vuonna 2020. Liikevoitto laski 75 miljoonaa euroa eli 6 % verrattuna vuoteen 2019, jolloin liikevoitto oli 1 239 miljoonaa euroa. Nokia Technologies -segmentin liikevoiton lasku johtui ensisijaisesti alentuneesta bruttokatteesta ja korkeammista T&K-kuluista, mitä osittain tasoittivat myynnin ja hallinnon kulujen lasku sekä nettovaikutukseltaan positiivinen liiketoiminnan muiden tuottojen ja kulujen vaihtelu. Nokia Technologies -segmentin liikevoittoprosentti vuonna 2020 oli 83,0 %, kun se vuonna 2019 oli 83,3 %.

.

Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut

31.12.2020 päättynyt tilikausi verrattuna 31.12.2019 päättyneeseen tilikauteen
Seuraavassa taulukossa esitetään tiettyjä eriä vuosina ja niiden suhteellinen osuus liikevaihdosta vuosina 2020 ja 2019.

1.1.-31.12.	2020 milj. EUR	% liikevaihdosta	2019 milj. EUR	% liikevaihdosta	Muutos 2020 vs. 2019 %
Liikevaihto	**982**	**100,0**	**952**	**100,0**	**3**
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-992	-101,0	-918	-96,4	8
Bruttokate	**-10**	**-1,0**	**34**	**3,6**	**–**
Tutkimus- ja kehityskulut	-301	-30,7	-312	-32,8	-4
Myynnin ja hallinnon kulut	-266	-27,1	-269	-28,3	-1
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	52	5,3	57	6,0	–
Liiketappio	**-525**	**-53,5**	**-490**	**-51,5**	**7**

Liikevaihto
Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion liikevaihto oli 982 miljoonaa euroa vuonna 2020. Liikevaihto kasvoi 30 miljoonaa euroa eli 3 % verrattuna vuoteen 2019, jolloin se oli 952 miljoonaa euroa. Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion liikevaihdon kasvu johtui ensisijaisesti Alcatel Submarine Networks -yksiköstä, mitä Radio Frequency Systems -yksikkö osin tasoitti.

Bruttokate
Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion bruttokate oli -10 miljoonaa euroa vuonna 2020. Bruttokate laski 44 miljoonaa euroa verrattuna vuoteen 2019, jolloin se oli 34 miljoonaa euroa. Bruttokatteen lasku johtui ensisijaisesti Alcatel Submarine Networks -yksikön pienemmästä bruttokateprosentista. Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion bruttokateprosentti oli -1,0 % vuonna 2020, kun se vuonna 2019 oli 3,6 %.

Liiketoiminnan kulut
Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion T&K-kulut olivat 301 miljoonaa euroa vuonna 2020. T&K-kulut laskivat 11 miljoonaa euroa eli 4 % verrattuna vuoteen 2019, jolloin T&K-kulut olivat 312 miljoonaa euroa.

Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion myynnin ja hallinnon kulut olivat 266 miljoonaa euroa vuonna 2020. Myynnin ja hallinnon kulut laskivat 3 miljoonaa euroa eli 1 % verrattuna vuoteen 2019, jolloin kulut olivat 269 miljoonaa euroa.

Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion liiketoiminnan muut tuotot ja kulut vuonna 2020 olivat 52 miljoonaa euroa nettotuottoja. Muutos oli 5 miljoonaa euroa verrattuna vuoteen 2019, jolloin ne olivat 57 miljoonaa euroa nettotuottoja.

Liiketappio
Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion liiketappio oli 525 miljoonaa euroa vuonna 2020. Liiketappio kasvoi 35 miljoonaa euroa verrattuna vuoteen 2019, jolloin liiketappio oli 490 miljoonaa euroa. Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion liiketappion muutos johtui ensisijaisesti pienemmästä bruttokatteesta, jota osin tasoittivat alhaisemmat T&K-kulut.

Likviditeetti ja pääomaresurssit

Taloudellinen asema

Nokian kassa ja lyhytaikaiset sijoitukset (muodostuen rahavaroista ja lyhytaikaisista sijoituksista) olivat 8 061 miljoonaa euroa 31.12.2020. Tämä oli 2 054 miljoonaa euroa enemmän kuin 31.12.2019, jolloin kassa ja lyhytaikaiset sijoitukset olivat yhteensä 6 007 miljoonaa euroa. Lisäys johtui ensisijaisesti liiketoiminnasta saadusta 1 759 miljoonan euron nettorahavirrasta ja 1 595 miljoonan euron pitkäaikaisten velkojen nostosta. Lisäystä osin tasoitti 479 miljoonan euron käyttöomaisuusinvestoinnit, pitkäaikaisten velkojen lyhennys 246 miljoonalla eurolla sekä vuokrasopimusvelkojen lyhennys 234 miljoonalla eurolla.

Nokian nettokassa ja lyhytaikaiset sijoitukset (muodostuen kassasta ja lyhytaikaisista sijoituksista vähennettynä pitkäaikaisilla ja lyhytaikaisilla korollisilla veloilla) olivat 2 485 miljoonaa euroa 31.12.2020. Tämä oli 755 miljoonaa euroa enemmän kuin 31.12.2019, jolloin nettokassa ja lyhytaikaiset sijoitukset olivat 1 730 miljoonaa euroa. Lisäys johtui ensisijaisesti liiketoiminnasta saadusta 1 759 miljoonan euron nettorahavirrasta, jota osin tasoitti 479 miljoonan euron käyttöomaisuusinvestoinnit sekä vuokrasopimusvelkojen lyhennys 234 miljoonalla eurolla.

Nokian rahavarat olivat yhteensä 6 940 miljoonaa euroa 31.12.2020. Tämä oli 1 030 miljoonaa euroa enemmän kuin 31.12.2019, jolloin rahavarat olivat yhteensä 5 910 miljoonaa euroa.

Rahavirta

Nokian liiketoiminnasta saatu nettorahavirta vuonna 2020 oli 1 759 miljoonaa euroa, 1 369 miljoonaa euroa suurempi kuin vuonna 2019, jolloin liiketoiminnasta saatu nettorahavirta oli 390 miljoonaa euroa. Lisäys johtui pääosin vuonna 2020 vähentyneestä sitoutuneesta nettokäyttöpääomasta, 710 miljoonaa euroa verrattuna vuoteen 2019, jolloin nettokäyttöpääomaan sitoutui 1 788 miljoonaa euroa. Lisäksi lisäykseen vaikutti 2 751 miljoonan euron tilikauden voitto, oikaistuna ei-kassavaikutteisilla erillä, ollen 113 miljoonaa euroa suurempi kuin vuonna 2019, jolloin vertailuluku oli 2 638 miljoonaa euroa. Pääasiallinen tekijä nettokäyttöpääoman sitoutumisen vähentymiseen oli velkojen vähennys 845 miljoonalla eurolla verrattuna velkojen vähentymiseen 2 232 miljoonalla eurolla vuonna 2019, sekä vaihto-omaisuuden vähentyminen 553 miljoonalla eurolla verrattuna vaihto-omaisuuden laskuun 285 miljoonalla eurolla vuonna 2019. Velkojen vähentyminen johtui pääasiassa ostovelkojen pienentymisestä vaihto-omaisuuden määrän vähentymisen johdosta, myynnin jaksotusten sekä uudelleenjärjestely- ja muihin niitä koskeviin kuluihin liittyvien ulosmenevien rahavirtojen pienentymisestä. Näitä osittain tasoitti varausten sekä työsuhde-etuuksiin liittyvien velkojen kasvu. Vaihto-omaisuuden lasku johtui parantuneesta vaihto-omaisuuden hallinnasta sekä COVID-19:ään liittyvästä tilapäisestä dynamiikasta. Vuonna 2020 saamiset kasvoivat 418 miljoonalla eurolla verrattuna 159 miljoonan euron pienentymiseen vuonna 2019.

Liiketoiminnasta saatu nettorahavirta vuonna 2020 sisälsi 280 miljoonaa euroa maksettuja veroja, jotka vähenivät 236 miljoonaa euroa verrattuna 516 miljoonaan euroon vuonna 2019, 33 miljoonaa euroa saatuja korkoja, verrattuna 57 miljoonaan euroon vuonna 2019, sekä 35 miljoona euroa maksettuja korkoja, verrattuna 1 miljoonaan euroon vuonna 2019.

Nokian investointeihin käyttämä nettorahavirta vuonna 2020 oli 1 517 miljoonaa euroa. Tämä oli 1 350 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2019, jolloin investointeihin käytetty nettorahavirta oli 167 miljoonaa euroa. Ulosmenevä rahavirta johtui pääasiassa 1 154 miljoonan euron lyhytaikaisista sijoituksista vuonna 2020, verrattuna 473 miljoonaa euroa vuonna 2019, sekä 479 miljoonan euron käyttöomaisuusinvestoinneista vuonna 2020, kun vuonna 2019 käyttöomaisuusinvestoinnit olivat 690 miljoonaa euroa.

Keskeiset käyttöomaisuusinvestoinnit vuonna 2020 kohdistuivat T&K-toiminnassa käytettäviin laitteisiin, testauslaitteisiin, tietoliikenne- ja pilvipalvelulaitteistoon, muutosprojekteihin liittyviin rakennuksiin ja rakennelmiin, sekä toimipisteiden korjauksiin ja parannuksiin.

Vuonna 2020 rahoitustoiminnoista saatu nettorahavirta oli 883 miljoonaa euroa, kun vuonna 2019 rahoitustoimintoihiin käytetetty nettorahavirta oli 479 miljoonaa euroa. Saatu nettorahavirta johtui pääasiassa pitkäaikaisten lainojen nostosta 1 349 miljoonaa euroa, mitä osin tasoitti konsernin tytäryhtiöiden määräysvallattomille osakkeenomistajille maksetut osingot 148 miljoonaa euroa, verrattuna vuonna 2019 570 miljoonaa euroa pääasiassa emoyhtiön osakkeenomistajille maksettuihin osinkoihin. Vuokrasopimusvelkojen lyhennyksiä maksettiin vuonna 2020 234 miljoonaa euroa verrattuna vuoden 2019 221 miljoonan maksuihin.

Rahoitusvarat ja -velat

Nokian nettokassa ja lyhytaikaiset sijoitukset olivat 31.12.2020 yhteensä 2 485 miljoonaa euroa muodostuen 8 061 miljoonan euron kassasta ja lyhytaikaisista sijoituksista sekä 5 576 miljoonan euron pitkäaikaisista ja lyhytaikaisista korollisista veloista.

Nokian kassa ja lyhytaikaiset sijoitukset ovat pääosin euroina. Lyhytaikaiset sijoitukset sisältävät pääosin korkealaatuisia rahamarkkina- ja kiinteätuottoisia arvopapereita tarkoin maturiteet-tirajoituksin. Nokialla on lisäksi 1 500 miljoonan euron luottolimiit-tisopimus likviditeettitarkoituksiin. Luottolimiittisopimukseen ei liity rahoituskovenantteja eikä siitä ollut nostettu varoja.

31.12.2020 Nokian korollinen velka sisälsi 350 miljoonaa euroa vuonna 2021 erääntyviä joukkovelkakirjalainoja, 500 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria vuonna 2022 erääntyviä joukkovelkakirjalainoja, 750 miljoonaa euroa vuonna 2024 erääntyviä joukkovelkakirjalainoja, 500 miljoonaa euroa vuonna 2025 erääntyviä joukkovelkakirjalainoja, 500 miljoonan euron vuonna 2025 erääntyvän Europan investointipankilta nostetun T&K-lainan, 250 miljoonan euron Pohjoismaiden Investointipankilta nostetun T&K-lainan, jonka lopullinen eräpäivä on 2025, 750 miljoonaa euroa vuonna 2026 erääntyviä joukkovelkakirjalainoja, 500 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria vuonna 2027 erääntyviä joukkovelkakirjalainoja, 500 miljoonaa euroa vuonna 2028 erääntyviä joukkovelkakirjalainoja, 74 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria vuonna 2028 erääntyviä joukkovelkakirjalainoja, 206 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria vuonna 2029 erääntyviä joukkovelkakirjalainoja, 500 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria vuonna 2039 erääntyviä joukkovelkakirjalainoja sekä 322 miljoonaa euroa muita velkoja. Euromääräiset vuosina 2021, 2024, 2025, 2026 ja 2028 erääntyvät joukkovelkakirjalainat sekä Yhdysvaltain dollarin määräiset vuosina 2022, 2027 ja 2039 erääntyvät joukkovelkakirjalainat ovat Nokia Oyj:n liikkeeseenlaskemia, kun taas vuosina 2028 ja 2029 erääntyvät joukkovelkakirjalainat ovat alun perin Lucent Technologies Inc:n, Nokia of America Corporationin edeltäjän (Nokian kokonaan omistama tytäryhtiö, joka oli aiemmin nimeltään Alcatel-Lucent USA Inc.) liikkeeseenlaskemia. Lainat Pohjoismaiden Investointipankilta ja Euroopan investointipankilta ovat Nokia Oyj:n nostamia. Lisätietoja korollisista veloistamme on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 23, Korolliset velat.

Helmikuussa 2020 Nokia nosti Euroopan investointipankilta 500 miljoonan euron T&K-lainan. Lainan rahoitusjärjestelysopimus allekirjoitettiin elokuussa 2018 ja nostettu laina erääntyy helmikuussa 2025.

Toukokuussa 2020 Nokia toteutti pääomamarkkinatransaktioita, joihin sisältyi 500 miljoonan euron vuonna 2025 erääntyvän ja 500 miljoonan euron vuonna 2028 erääntyvän joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlaskut sekä Nokian takaisinosto ostotarjouksensa mukaisesti (nimellisarvoltaan) 150 miljoonaa euroa vuonna 2021 erääntyvää joukkovelkakirjalainaa. Joukkovelkakirjalainat laskettiin liikkeelle yhtiön 5 miljardin euron Euro Medium Term Note -rahoitusohjelman puitteissa.

Kesäkuussa 2020 Nokia käytti optionsa pidentää 1 500 miljoonan euron luottolimiittisopimuksensa maturiteettia. Pidennyksen seurauksena 1 412 miljoonan euron osuus luottolimiittisopimuksesta erääntyy kesäkuussa 2025 yhden vuoden jatko-optiolla ja 88 miljoonan euron osuus luottolimiittisopimuksesta erääntyy kesäkuussa 2024.

Uskomme, että 8 061 miljoonan euron kassa ja lyhytaikaiset sijoitukset sekä luottolimiittisopimus, josta ei ole nostettu varoja, riittävät tulevien käyttöpääomatarpeiden, käyttöomaisuusinvestointien, T&K-investointien, strukturoidun rahoituksen, venture fund -sitoumusten, yritysostojen ja velanhoidon rahoittamiseen ainakin vuoden 2021 loppuun asti. Nokian tämänhetkisten luottoluokituksien, Standard & Poor's: BB+, Moody's: Ba2 ja Fitch: BBB-, vuoksi uskomme pääomamarkkinoiden olevan käytettävissämme, mikäli rahoitustarvetta ilmenisi vuonna 2021.

Nokian tavoitteena on saavuttaa uudelleen investment grade -tason luottoluokitukset.

Taseen ulkopuoliset järjestelyt
Nokialla ei ole sijoittajien kannalta merkittäviä taseen ulkopuolisia järjestelyjä, joilla on tai voisi kohtuudella olettaa olevan vaikutuksia nykyiseen tai tulevaan taloudelliseen asemaan, myyntiin tai kustannuksiin, tulokseen, likviditeettiin, käyttöomaisuusinvestointeihin tai pääomaresursseihin, lukuun ottamatta sitovia ostovelvoitteita, vuokravastuita, takauksia ja rahoitussitoumuksia, jotka on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 30, Vastuusitoumukset ja oikeudelliset toimet ja liitetiedossa 36, Rahoitusriskien hallinta.

Venture fund -sijoitukset ja sitoumukset

Venture fund -sitoumukset ovat rahoitussitoumuksia listaamattomiin rahastoihin, jotka tekevät teknologiaan liittyviä sijoituksia. Pääosaa näistä sijoituksista hallinnoi pääomasijoittaja NGP Capital, joka sijoittaa sensoreita, 5G-mobiiliteknologiaa, hybridipilvipalveluita ja tekoälyä hyödyntäviin kasvuvaiheen teknologiayrityksiin.

Venture fund -sijoitustemme käypä arvo oli 745 miljoonaa euroa 31.12.2020 ja 740 miljoonaa euroa 31.12.2019. Lisätietoa on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 24, Rahoitusinstrumenttien käypä arvo ja liitetiedossa 36, Rahoitusriskien hallinta.

Venture fund -sitoumuksemme olivat 189 miljoonaa euroa 31.12.2020 ja 244 miljoonaa euroa 31.12.2019. Äänettömänä venture fund -osakkaana Nokia on sitoutunut sijoittamaan rahastoon pääomaa ja oikeutettu saamaan voitto-osuuksia kunkin rahaston osakassopimuksen ja rahaston toiminnan perusteella. Lisätietoa vastuusitoumuksista on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 30, Vastuusitoumukset ja oikeudelliset toimet.

Treasuryn ohjesääntö

Treasury-toimintojen hallinto perustuu Nokian toimitusjohtajan hyväksymään treasuryn ohjesääntöön ja sitä täydentää konsernin talous- ja rahoitusjohtajan hyväksymät menettelytavat koskien mm. valuutta- ja korkoriskien hallintaa sekä likviditeetti- ja luottoriskien hallintaa. Treasury-toimintojen likviditeetin ja pääomarakenteen hallinnan tavoitteena on turvata riittävä likviditeetti ja rahoitus myös epäsuotuisina aikoina sekä varmistaa, ettei rahoituksen saatavuus rajoita kohtuuttomasti Nokian mahdollisuuksia toteuttaa liiketoimintasuunnitelmiaan ja pitkän aikavälin strategiaansa. Konsernin treasury-toimintojen toimintamalli on riskiä välttävä.

.

Valuuttakurssien vaikutus

Olemme maailmanlaajuisesti toimiva yhtiö, jonka liikevaihto syntyy useissa maissa ja jonka laskutus tapahtuu useissa eri valuutoissa. Tämän vuoksi liiketoimintamme ja sen tulos ovat alttiita vaihteluille raportointivaluuttamme euron sekä muiden valuuttojen, kuten Yhdysvaltojen dollarin ja Kiinan juanin, vaihtokursseissa. Valuuttapositioidemme suuruus vaihtelee eri markkina-alueiden liikevaihdon ja kulujen mukaan sekä näillä markkina-alueilla tapahtuvassa liiketoiminnassa käytettävien valuuttojen mukaan. Merkittävillä valuuttakurssivaihteluilla saattaa olla vaikutusta myös kilpailijoihimme ja sitä kautta kilpailuasemaamme ja siihen liittyviin hintapaineisiin.

Vähentääksemme valuuttakurssivaihteluiden vaikutusta tulokseemme suojaamme olennaiset valuuttariskit (liikevaihto vähennettynä kuluilla kyseisessä valuutassa) yleensä 12 kuukauteen asti ulottuvalla suojaushorisontilla. Suurimpaan osaan näitä suojauksia sovelletaan rahavirran suojauslaskentaa tuloslaskelman vaihteluiden vähentämiseksi.

Vuonna 2020 noin 25 % konsernin liikevaihdosta ja kokonaiskuluista olivat euromääräisiä ja noin 50 % konsernin liikevaihdosta ja kokonaiskuluista oli Yhdysvaltojen dollareissa. Vuonna 2020 noin 5 % konsernin liikevaihdosta ja kokonaiskuluista oli Kiinan juaneissa.

Liikevaihdon ja kokonaiskulujen keskimääräinen valuuttajakauma:

	2020		2019	
Valuutta	Liikevaihto	Kokonaiskulut	Liikevaihto	Kokonaiskulut
EUR	~25 %	~25 %	~25 %	~25 %
USD	~50 %	~50 %	~50 %	~45 %
CNY	~5 %	~5 %	~5 %	~10 %
Muut	~20 %	~20 %	~20 %	~20 %
Yhteensä	**~100 %**	**~100 %**	**~100 %**	**~100 %**

Edellisvuoteen verrattuna Yhdysvaltain dollari oli vuonna 2020 kokonaisuudessaan edellisvuotta heikompi euroa vastaan. Edellisvuotta heikommalla Yhdysvaltain dollarilla vuonna 2020 oli negatiivinen vaikutus euromääräiseen liikevaihtoomme. Heikompi Yhdysvaltain dollari kuitenkin myös laski hieman hankinnan ja valmistuksen kuluja sekä liiketoiminnan kuluja edellisvuoteen verrattuna. Ennen suojausta Yhdysvaltain dollarin heikentymisellä euroa vastaan edellisvuoteen verrattuna oli vähäinen negatiivinen vaikutus liikevoittoomme vuonna 2020.

Kiinan yuan heikentyi vuonna 2020 euroa vastaan edellisvuoteen verrattuna, millä oli vähäinen negatiivinen vaikutus euromääräiseen liikevaihtoomme. Heikompi Kiinan yuan kuitenkin myös laski hieman hankinnan ja valmistuksen kuluja sekä liiketoiminnan kuluja edellisvuoteen verrattuna. Ennen suojausta Kiinan juanin vähäisellä heikentymisellä euroa vastaan edellisvuoteen verrattuna oli likimain neutraali vaikutus liikevoittoomme vuonna 2020.

Lisätietoa instrumenteista, joita käytämme suojaustoimenpiteiden yhteydessä, on konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 36, Rahoitusriskien hallinta. Katso lisätietoa myös osiosta "Hallituksen toimintakertomus – Riskitekijät".

Toimintamme COVID-19-pandemian aikana

COVID-19-pandemia muutti maailmaa tavoilla, joita emme osanneet ennakoida tai odottaa. Kohtasimme ainutkertaisen haasteen, joka vaati valtioita, lainsäätäjiä, yrityksiä, kansalaisjärjestöjä, yhteisöjä ja yksilöitä tekemään kaikkensa pitääkseen itsensä ja muut turvassa sekä talouden kestävänä ja toimivana. Tässä osiossa keskitymme käsittelemään COVID-19-pandemian vaikutuksia työntekijöihimme, yhteisöihin ja toimialaan. Lisätietoja COVID-19-pandemian vaikutuksista toimintoihimme ja taloudelliseen tulokseemme on ”Taloudellinen katsaus” -osiossa.

Työntekijöidemme ja heidän perheidensä terveys on tärkeintä

Pandemia on luonnollisesti ennen kaikkea terveyteen liittyvä hätätilanne. Nokialla oli hyvät valmiudet tukea elintärkeitä verkkoja, joiden ansiosta työnteko, oppiminen ja viestintä maailmassa jatkuivat, mutta ensimmäinen prioriteettimme oli työntekijöidemme ja heidän perheidensä terveyden suojaaminen.

Ryhdyimme heti useisiin toimenpiteisiin työntekijöidemme, heidän perheidensä ja asiakkaidemme suojaamiseksi, samalla kun jatkoimme työskentelyä ja pidimme verkot toiminnassa. Kerromme lisää aiheesta tämän toimintakertomuksen ”Kestävä kehitys ja vastuullisuus” -osiossa.

Pandemian levitessä internet-liikenne kasvoi räjähdysmäisesti

Pandemialla oli perustavanlaatuinen vaikutus verkon liikennemääriin. Kun ihmiset alkoivat viettää enemmän aikaa kotona työskennellen, katsoen televisiota ja pelaten, verkkoon kohdistui odottamaton rasitus ympäri maailmaa.

Vuonna 2020 liikennemäärät internetissä ja palveluntarjoajien verkoissa ympäri maailmaa kasvoivat muutamassa viikossa saman verran kuin yleensä koko vuoden aikana. Tilastot kertoivat seuraavaa:

- 30–50 % kasvu verkkoliikenteessä
- 50–100 % kasvu videosuoratoistoliikenteessä
- 350 % kasvu videoneuvotteluliikenteessä
- 100–150 % kasvu peliliikenteessä
- 40–50 % kasvu hajautetuissa palvelunestohyökkäyksissä (DDoS), jotka estävät verkkosivustoja tai -palveluja toimimasta.

Ajan myötä verkoista on tullut yhä välttämättömämpiä kaikilla elämänalueilla. Käytännössä keskeytymätön verkon toiminta pandemian alkuaikoina oli todiste palveluntarjoajien verkkojen suorituskyvystä ja kestävyydestä ympäri maailmaa.

Mahdollistimme verkkojen toiminnan jatkumisen

Nokian henkilöstön vankkumaton sitoutuneisuus ja kaikkien asiakkaidemme – palveluntarjoajien, internettoimijoiden ja suurten digiyritysten – poikkeukselliset toimenpiteet olivat ratkaisevassa asemassa, jotta verkot saatiin pidettyä toiminnassa ja ihmiset verkossa.

COVID-19-pandemia vaikutti jossakin määrin lähes kaikkiin liiketoimintapäätöksiin vuonna 2020, mutta joihinkin käyttöönottoihin sen vaikutus oli vielä välittömämpi. Vuoden 2020 alussa tiimimme avusti ensimmäisen, vain kahden päivän kuluessa rakennetun 5G-tukiaseman avaamisessa yhdessä tärkeimmistä epidemiasairaaloista Wuhanissa. Kalifornian maaseudulla pystyimme asiakkaamme tavoitteen mukaisesti tarjoamaan langattoman ratkaisun avulla nopean laajakaistan ihmisille, joilla ei aiemmin ollut verkkoyhteyttä, ja siten vastaamaan COVID-19:n aiheuttamiin tarpeisiin. Pennsylvaniassa teimme suuren lääkärikeskuksen hengityskoneiden ja vuodepaikkojen yhdistämisen mahdolliseksi potilaiden reaaliaikaista seurantaa varten. Intiassa toteutimme maailman suurimman Dynamic Spectrum Refarming -käyttöönoton verkon kattavuuden ja yhteyksien parantamiseksi ja vastasimme COVID-19:n aiheuttamaan kasvavaan kysyntään. Algeriassa otimme käyttöön ultrakorkean verkkokapasiteetin teknologiaa voidaksemme vastata mobiililiikenteen kysynnän kasvuun.

Sri Lankassa ja Filippiineillä otimme käyttöön uuden sukupolven kuituverkkoja ultranopeiden laajakaistayhteyksien tuomiseksi koteihin vuoden 2020 ennennäkemättömien tapahtumien aikana. Chilessä pandemia on kasvattanut verkkojen ja IoT-laitteiden etähallinnan mahdollistavan IMPACT Connected Device Platform -alustamme arvoa.

Nykyisen tuote- ja palveluvalikoimamme lisäksi hyödynsimme teknistä asiantuntemustamme luodaksemme uusia tapoja tehdä työtä ja olla yhteydessä toisiin ihmisiin pandemian aiheuttaman kuormituksen vähentämiseksi. Kehitimme kameran, joka mittaa 20 ihmisen ruumiinlämmön 30 millisekunnin välein ja yhdistimme sen ratkaisuun, joka mahdollistaa terveydentilan reaaliaikaisen valvonnan ja seurannan. Organisaatiot saivat siten automatisoidun, helppokäyttöisen ja skaalautuvan keinon COVID-19-taudin oireiden tunnistamiseen ja maskien käytön valvomiseen tiloissa, joissa on tuhansia ihmisiä.

Hyödynsimme tekoälyteknologiaa toimitusketjumme optimoimisessa. Näin asiakkaamme voivat vastaanottaa tilauksensa mahdollisimman nopeasti ja pitää paikalliset kotitaloudet toimivien verkkoyhteyksien päässä.

Kohti uutta normaalia

Syyskuuhun mennessä liikennemäärät vakiintuivat tasolle, joka oli 20–30 % pandemiaa edeltävää tasoa korkeampi, kun otetaan huomioon odotettu kausiluonteinen kasvu. Nämä kasvaneet liikennemäärät voivat olla lähitulevaisuuden ”uusi normaali”. Monien mielestä vuonna 2020 koetut käyttömäärät olivat seurausta jo ennen pandemiaa käynnissä olleiden suuntausten kiihtymisestä.

Koronapandemia on haastanut myös operaattorit tarkastelemaan aiempia arvioitaan ja sijoitusstrategioitaan uudessa valossa. Nokia Deepfield Network Intelligence Report 2020 -raportissamme esitämme lisätietoja ja uusia näkökulmia maailmanlaajuisesta verkkoliikenteestä vuonna 2020 sekä siitä, miten palveluntarjoajat voivat tehokkaasti valmistautua uuteen normaaliin. Raportti on saatavilla Nokian verkkosivuilla.

> “Koronapandemia on haastanut myös operaattorit tarkastelemaan aiempia arvioitaan ja sijoitusstrategioitaan uudessa valossa.”

Yhteistyötä pandemian torjumiseksi ympäri maailmaa

Nokian henkilöstö toimi yhdessä lukuisilla eri tavoilla tukeakseen niitä, joihin pandemia vaikutti suoraan:

Esimerkiksi yhdysvaltalaisessa Apart Together -kampanjassa myytiin t-paitoja varojen keräämiseksi.

Suomessa osallistuimme “Jokaiselle lapselle lounas” -kampanjaan ja lahjoitimme tuotteita paikallisille järjestöille varmistaaksemme, että laadukasta ruokaa oli saatavilla heikossa asemassa oleville perheille.

Intiassa järjestimme ruokaa sitä eniten tarvitseville paikallisissa yhteisöissä.

Belgiassa ja Kreikassa 3D-tulostimme erityisiä kosketusvapaita ovenkahvoja toimistojen oviin viruksen leviämisen torjumiseksi.

Unkarissa lahjoitimme kannettavia tietokoneita säätiöille ja perustimme käyttötuen tukemaan paikallisia kouluja ja etäopetusta. Järjestimme myös koulutusta kotoa työskenteleville vanhemmille.

Irlannissa lahjoitimme 3D-tulostettuja nauhoja maskeihin.

Romaniassa lahjoitimme 3D-tulostettuja kasvosuojia.

Singaporessa autoimme parantamaan asuntoloiden ja hoitolaitosten internet-yhteyksiä kestävien ja vakaiden internet-yhteyksien varmistamiseksi.

Kaikkia Nokian työntekijöitä kannustettiin äänestämään, miten Nokian Coronavirus Global Donation Fund -rahaston 500 000 Yhdysvaltain dollaria tulisi jakaa heidän alueellaan.

Kestävä kehitys ja vastuullisuus

Uskomme, että kehittämiemme ja toimittamiemme teknologioiden positiiviset vaikutukset ovat huomattavasti suuremmat kuin niiden mahdolliset negatiiviset vaikutukset ja tarjoavat suurimmat positiiviset vaikutukset YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin (SDG:t). Viestintäteknologiat mahdollistavat parempaa terveydenhuoltoa ja koulutusta, taloudellisia mahdollisuuksia, tehokkaampaa tuotantoa ja resurssien käyttöä sekä vievät kohti tasa-arvoisempaa turvallista yhteiskuntaa sekä puhtaampaa ja turvallisempaa maapalloa.

Tuotteemme ja ratkaisumme on suunniteltu edistämään sosiaalista, ympäristöön liittyvää sekä taloudellista kehitystä. Kehitämme edelleen prosesseja, käytäntöjä ja ohjelmia, jotka ovat linjassa maailmanlaajuisesti arvostettujen eettisten ja vastuullisten liiketoimintakäytäntöjen ja viitekehysten kanssa.

Kestävän kehityksen hallintamalli

Nokian hallitus tarkastelee kestävän kehityksen kysymyksiä vuosittaisen vastuullisuuskatsauksen yhteydessä. Katsaus sisältää kestävän kehityksen strategian, keskeisten tavoitteiden ja toimien sekä tulosten tarkastelun. Nokian johtoryhmä ja sen jäsenet vastaavat kestävän kehityksen johtamisesta ja siihen liittyvien toimien toteuttamisesta omissa organisaatioissaan niiden ollessa olennaisia heidän vastuualueidensa kannalta. Vuonna 2020 markkinointijohtajalla (Chief Marketing Officer) oli kokonaisvastuu kestävästä kehityksestä johtoryhmässä.

Kestävän kehitykseen liittyvien aiheiden strategian, painopisteiden ja toimenpiteiden yhdenmukaista toteuttamista koko Nokialla ohjaa kestävän kehityksen neuvosto (Sustainability Council), joka muodostuu esimerkiksi tuotekehityksestä, kiinteistöistä ja hankinnoista vastaavista johtajista ja johdon edustajista, joilla on muun muassa ilmastonmuutokseen liittyviä vastuualueita. Neuvoston vastuualueisiin kuuluu ilmastoon liittyvien aiheiden arviointi ja seuraaminen; olennaisuuden, tavoitteiden ja tulosten arviointi kestävän kehityksen eri osa-alueilla sekä vastuullisuuteen liittyvien riskien ja mahdollisuuksien tarkastelu. Vuonna 2020 neuvostoa johti vastuullisuusjohtajamme, joka raportoi Nokian markkinointijohtajalle (Chief Marketing Officer). Neuvosto kokoontuu yleensä kahdesti vuodessa ja pyynnöstä myös useammin. Päivittäisiä kestävän kehityksen kysymyksiä ja toimia organisoivat niille omistautunut keskitetty tiimi sekä asiantuntijat eri toiminnoissa. Toiminnoilla ja ohjelmilla on nimetyt omistajansa.

Riskienhallinta

Kestävään kehitykseen liittyvät riskit ovat osa riskienhallinnan viitekehystä, johon kuuluvat monialaiset koko yhtiön kattavat riskien tunnistus-, arviointi- ja hallintaprosessit. Tiedostamme mahdolliset riskit, joita voi ilmetä liiketoiminnassamme, ja pyrimme vähentämään niiden negatiivisia vaikutuksia niin teknologian, toimitusketjun, ilmaston kuin ihmistenkin osalta. Pyrimme myös nopeuttamaan Yhdistyneiden kansakuntien (YK:n) kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista sekä omassa liiketoiminnassamme että sen ulkopuolella. Eettiset toimintaohjeemme (Code of Conduct) määrittelevät toimintatapamme, ja meillä on selkeät toimintaperiaatteet ja prosessit koskien tunnistamiamme olennaisia kestävän kehityksen riskejä.

Lisäksi tämän toimintakertomuksen "Riskitekijät"-osiossa kerrotaan tärkeimmistä toimintaamme vaikuttavista riskitekijöistä. Nämä riskit sisältävät kestävään kehitykseen liittyviä riskejä, kuten tuotteiden turvallisuuteen liittyvät riskit; ympäristövahinkoihin, terveyteen, yksityisyyteen, turvallisuuteen ja kyberturvallisuuteen liittyvät riskit; tarjoamamme teknologian mahdollisen väärinkäytön aiheuttamat ihmisoikeuslouk-kaukset; mahdollinen piittaamattomuus ihmisoikeuksia, oikeudenmukaisia työolosuhteita, ympäristöä ja yhteisöjä kohtaan omissa toiminnoissamme tai toimitusketjussamme; riskit liittyen määräysten tai toimittajamme ja asiakkaiden asettamien vaatimusten noudattamatta jättämiseen; eettisten normien kuten toimintaohjeidemme (Code of Conduct) rikkominen; työvoiman levottomuus ja lakot; kyvyttömyys pitää, motivoida, kehittää ja palkata asianmukaisesti koulutettuja työntekijöitä; boikotit ja julkinen haitta brändillemme; tariffeihin ja verotukseen liittyvät riskit mukaan lukien verokiistat; häiriöt tuotteiden valmistuksessa, palvelujen toimittamisessa, logistiikassa tai toimitusketjussa johtuen esimerkiksi luonnonkatastrofeista, sotilaallisista toimista, kansalaislevottomuuksista ja kansanterveydellisistä tai turvallisuusuhkista (mukaan lukien tautien leviäminen), joista monet voivat kiihtyä ilmastonmuutoksesta aiheutuvien haitallisten vaikutusten kautta.

> "Olemme matkalla maailmaan, jossa teknologiamme parantaa elämänlaatua, mahdollistaa kestävämmän yhteiskunnan ja terveemmän planeetan."

Keskeiset vastuullisuustavoitteemme

Painopistealue	Tavoite	Tavoitteen tila
Elämän parantaminen teknologian avulla	Autamme asiakkaitamme luomaan seuraavat miljardi verkkoyhteyttä vuosien 2016 ja 2022 välillä	Saavutettu etuajassa
Ilmasto	**Tieteeseen perustuva päästövähennystavoite (Scope 1 ja 2):** Vähennämme kasvihuonekaasupäästöjä omissa toiminnoissamme 41 % vuosien 2014 ja 2030 välillä	Etenee suunnitellusti
	Tieteeseen perustuva päästövähennystavoite (Scope 3): Vähennämme tuotteistamme aiheutuvia kasvihuonekaasupäästöjä 75 % vuosien 2014 ja 2030 välillä	Etenee suunnitellusti
Rehellinen liiketoiminta	95 % työntekijöistämme suorittaa eettisen liiketoiminnan koulutuksen vuoden 2020 aikana	Saavutettu
Kulttuuri	Kasvatamme naisten osuutta johtotehtävissä 25 %:lla vuosien 2016 ja 2020 välillä	Ei saavutettu

Kestävän kehityksen strategia ja tavoitteet

Kestävän kehityksen lähestymistapamme ytimessä on uskomme siihen, että teknologian tarkoituksena on parantaa ihmisten elämää. Vuoden 2020 aikana lanseerasimme uuden kestävän kehityksen strategisen lähestymistapamme, joka keskittyy alueisiin, joilla uskomme olevan eniten vaikutusta kestävään kehitykseen ja liiketoimintaamme. Meidän täytyy mukauttaa lähestymistapaamme tarpeen vaatiessa, mutta olemme tunnistaneet kolme tärkeintä kulmakiveä, jotka auttavat meitä parantamaan ihmisten elämää teknologian avulla, ja joihin meidän on keskityttävä säilyttääksemme johtavan asemamme vastuullisuudessa. Nämä kulmakivet ovat ilmasto, rehellinen liiketoiminta ja kulttuuri.

Vastuullisen liiketoiminnan kannalta on lisäksi välttämätöntä, että kehitämme jatkuvasti olemassa olevia kestävän kehityksen perusprosessejamme luodaksemme arvoa ja täyttääksemme erilaisten sidosryhmien pyynnöt, lakisääteiset vaatimukset, asiakkaiden odotukset sekä lisääntyvät odotukset tehokkaasta ja läpinäkyvästä liiketoiminnasta. Perusprosessit luovat vankan perustan sille, miten vaikutamme kestävään kehitykseen yrityksenä, ja niihin kuuluvat esimerkiksi ympäristöasioiden operatiivinen hallinta ja kiertotalous, työterveys ja turvallisuus, työvoimaa koskevat käytännöt omassa toiminnassamme, vastuullinen hankinta ja teknologian väärinkäytön estäminen.

Vuonna 2020, meillä oli 20 lyhyen ja pitkän aikavälin kestävän kehityksen tavoitetta. Keskeisimmät tavoitteemme on esitetty sivulla olevassa taulukossa. Muut kestävän kehityksen olennaisille osa-alueille asetetut tavoitteet löytyvät osana vuoden 2020 People & Planet -raporttiamme. Pyrimme tunnistamaan systemaattisesti kestävän kehityksen riskejä ja mahdollisuuksia ja löytämään uusia mahdollisuuksia liikevaihdon kasvattamiseksi ja kustannusten säästämiseksi. Kestävä kehitys ja siihen liittyvät tavoitteet, toimenpiteet ja seurantaprosessit sisältyvät erilaisiin liiketoiminnan aktiviteetteihin ja strategioihin. Liiketoimintamallimme on kuvattu tämän toimintakertomuksen “Liiketoimintakuvaus” -osiossa.

Sopeutuminen COVID-19-pandemiaan

Harjoitamme liiketoimintaamme maailmanlaajuisesti, ja meneillään oleva COVID-19-pandemia on luonnollisesti vaikuttanut liiketoimintamme eri osa-alueisiin. Tarjoamamme tietoliikenneyhteydet ovat olennaisia palveluita, joiden merkitys korostui vuoden aikana entistä enemmän hallitusten asettaessa erilaisia rajoituksia viruksen leviämisen estämiseksi. Meidän on täytynyt sopeuttaa toimintatapojamme varmistaaksemme, että työntekijämme pysyvät turvassa samalla, kun jatkamme liiketoimintaamme. Näitä sopeutustoimia johti keskitetysti globaali kriisienhallintaan ja liiketoiminnan jatkuvuuteen keskittyvä ryhmä, ja alueelliset ja maakohtaiset kriisinhallintaryhmät varmistivat paikallisen toimeenpanon.

Ensisijainen tavoitteemme oli rajoittaa työntekijöidemme ja meille työskentelevien henkilöiden altistumisen todennäköisyyttä. Tämä tarkoittaa, että hyvin aikaisessa vaiheessa pandemiaa siirsimme kaikki työntekijämme väliaikaisen etätyöpolitiikan piiriin lukuun ottamatta henkilöitä, joiden työtehtävä oli kriittinen eikä sitä voinut suorittaa etänä. Muita toimenpiteitä olivat matkustamisen rajoittaminen, omaehtoisen karanteenin edellyttäminen työntekijöiltä jotka ovat olleet matkalla, vierailijoiden pääsyn kieltäminen Nokian toimipaikoille ja lopulta lähes kaikkien Nokian toimipaikkojen sulkeminen sekä pääsyn salliminen tiloihimme ainoastaan pieneltä määrältä työntekijöitä, joiden työtehtävät olivat kriittisiä eikä niitä voitu suorittaa muualla.

Toteuttaaksemme työt, joiden tekeminen etätyönä ei ole mahdollista – mukaan lukien kenttätiimeissä ja tehtailla – otimme käyttöön erilaisia ohjeita ja pandemian leviämistä hillitseviä toimenpiteitä. Hallitusten lieventäessä rajoituksia olemme tehneet muutoksia työympäristöihin ja niiden käyttöä koskeviin menettelyihin. Pyrimme varmistamaan, että tiloissamme noudatetaan fyysistä etäisyyttä, hygieniataso pysyy korkeana ja että prosessit infektioiden hallintaa ja kontaktien jäljittämistä koskien ovat käytössä. Päivitämme ohjeistustamme jatkuvasti tilanteiden muuttuessa.

Tunnistamme, että pandemia voi vaikuttaa henkilöstömme työkykyyn ja henkilökohtaiseen elämään monin eri tavoin. Tarjoamme joustavat työajat, jotta työntekijöidemme on helpompi täyttää henkilökohtaiset velvollisuutensa myös näinä haastavina aikoina. Suoritimme palkkojen tarkastelukierroksen myös vuonna 2020 ja jatkoimme kannustimien maksamista työntekijöillemme.

Olemme jatkaneet palkkojen ja etuuksien maksamista myös niille työntekijöille, jotka eivät voi työskennellä kotoa käsin ja joiden toimipaikka on suljettu. Lisäksi olemme varmistaneet palkallisen vapaan tai sairausloman työntekijöille, jotka ovat omaehtoisessa karanteenissa eivätkä voi työskennellä etänä. Ulkomaan komennuksella olevia kollegoitamme tuimme pitämällä heihin jatkuvasti yhteyttä ja avustamalla heitä majoituksen, sairaanhoidon ja paikallisiin suurlähetystöihin rekisteröitymisen suhteen.

Enemmistön henkilöstöstämme jatkaessa etätyötä tarjoamme heille ohjausta terveen tasapainon säilyttämiseksi työn ja vapaa-ajan välillä sekä huolehdimme heidän fyysisestä ja henkisestä hyvinvoinnistaan. Henkilökohtainen tukipalvelumme (Personal Support Service, Nokia's EAP) esimerkiksi tarjoaa työntekijöille mahdollisuuksia osallistua terveyteen ja hyvinvointiin liittyviin oppimistapahtumiin ympäri vuoden sekä tarjoaa luottamuksellista ammatillista tukea.

Otimme käyttöön erilliset henkilöstöjohtamisen ohjeet kriisin aikana, ja varmistamme että työntekijät sekä esi- ja johtohenkilöt pysyvät ajan tasalla pandemiaan liittyviä ohjeita koskien. Käytössämme on lukuisia kanavia kuten webcast-lähetyksiä, uutiskirjeitä, esihenkilöiden ja henkilöstötoimintojen puheluita sekä sisäinen pandemiaan keskittyvä tiedonjakofoorumi.

Kriisin keskellä perustimme COVID-19-lahjoitusrahastomme maaliskuussa 2020 ja teimme yhteistyötä paikallisten organisaatioiden kuten sairaaloiden, yhteisöjen ja kansalaisjärjestöjen kanssa yhteensä 48 maassa, auttaen niitä torjumaan pandemiaa ja lieventämään sen vaikutuksia.

Elämän parantaminen teknologian avulla

Teknologiamme yhdistää ihmiset heille tärkeisiin palveluihin, paikkoihin, mahdollisuuksiin ja ihmisiin. Yksi keskeisistä tavoitteistamme on auttaa asiakkaitamme yhdistämään seuraavat miljardi verkkoyhteyttä vuoteen 2022 mennessä, verrattuna 5,5 miljardiin tilaukseen vuoden 2016 lopussa. Tavoitetta mitataan liittymien lukumäärällä radioverkkoasiakkaidemme verkoissa. Vuonna 2020 radioverkkoasiakkaidemme verkot palvelivat yhteensä noin 6,6 miljardia liittymää maailmanlaajuisesti. Tämä tarkoittaa, että saavutimme tavoitteemme etuajassa. Lisäksi meillä on yli 1 545 tehtäväkriittistä asiakasta, ja yksityisiä langattomia verkkojamme on käytössä yli 260 asiakkaallamme maailmanlaajuisesti.

Vuoden 2020 aikana ilmoitimme uusista sopimuksista, jotka luovat tietoliikenneyhteyksiä yksille harvimmin asutuille ja alipalveluille alueille ja varmistavat, että pienet yritykset, maatilat ja koulut saavat tietoliikenneyhteydet. Jatkoimme myös yhteistä projektiamme UNICEFin kanssa Keniassa. Hankkeen tavoitteena on saattaa yhteen asiaankuuluvat osapuolet ja toteuttaa yhteistyössä parhaat ratkaisut kenialaisten koulujen yhdistämiseksi verkkoon sekä mahdollistaa esteetön, laadukas ja osallistava koulutus digitaalisten yhteyksien avulla erityisesti tytöille ja vammaisille lapsille. Projekti alkoi vuonna 2018 ja ensimmäiset koulut yhdistettiin verkkoon syyskuussa 2020 käyttäen meidän Fixed Wireless Access -ratkaisuamme.

Ilmastonmuutoksen torjuminen

Ilmastonmuutos on merkittävä riski yhteiskunnalle. Tiedostamme, että maailmanlaajuinen toimintamme vaikuttaa ympäristöön, sillä tuotteiden ja palvelujen tuottaminen, jakelu ja käyttö vaativat energiaa ja muita resursseja. Olennaisimmat ilmastoon liittyvät riskit ja mahdollisuudet liittyvät tuotteidemme energiatehokkuuteen sekä kykyymme auttaa muita toimialoja vähentämään päästöjään. Uskomme, että teknologiamme tarjoamat mahdollisuudet asiakkaillemme, teollisuudelle ja yhteiskunnalle, sekä omissa toiminnoissa toteuttamamme toimenpiteet voivat edistää ilmastonmuutoksen torjuntaa. Oma toimintamme ei ole kovin herkkää energian hinnoittelun muutoksille tai luonnonkatastrofeille. Ilmastonmuutos voi kuitenkin vaikuttaa asiakkaisiimme ja toimitusketjuumme, maailmantalouteen sekä poliittiseen ja yhteiskunnalliseen vakauteen.

Olemme hyödyntäneet ilmastoaiheisia skenaarioita ilmastoon liittyvien riskien, mahdollisuuksien sekä niiden liiketoimintavaikutusten tarkastelun tukena. Olemme soveltaneet analyysissämme hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin (IPCC) julkaisemaa RCP2.6-skenaariota (Representative Concentration Pathway) sekä IEA:n 2DS-skenaariota. Analyysin tulokset ovat antaneet tietoa riskien ja mahdollisuuksien tarkasteluun, korostaneet tarvetta suurempiin ja kiireellisempiin kasvihuonekaasujen vähentämistoimiin sekä toimineet perustana tieteeseen perustuville päästövähennystavoitteillemme (Science Based Target). Olemme raportoineet ilmastoon liittyviä tietoja, mukaan lukien riskejä, tarkemmin CDP-raportissamme, joka on laadittu TCFD-suositusten (Task Force on Climate-related Financial Disclosures) mukaisesti. CDP on organisaatio, joka ylläpitää maailmanlaajuista räätälöityä raportointijärjestelmää sijoittajille, yrityksille, kaupungeille, valtioille ja alueille ympäristövaikutusten hallinnan tukemiseksi.

Pyrimme jatkuvasti vähentämään myymiemme tuotteiden energiankulutusta asiakkaidemme tietoliikenneverkoissa. Autamme asiakkaitamme pienentämään hiilijalanjälkeään, sillä se muodostaa myös suurimman osan omasta hiilijalanjäljestämme. Olemme toimittaneet nollapäästötuotteita yli 150 asiakkaalle ympäri maailmaa. Vanhojen verkkojen modernisointi parantaa energiatehokkuutta. Vuoden 2020 aikana modernisoimamme asiakkaiden tukiasemat käyttivät keskimäärin 54 % vähemmän energiaa kuin ne tukiasemat, joita ei modernisoitu. Tämä sekä vähentää ympäristövaikutuksia että tuo asiakkaillemme taloudellisia hyötyjä.

Vuoden 2020 aikana teimme myös kovasti töitä päivittääksemme olemassa olevat pitkän aikavälin tieteeseen perustuvat päästövähennystavoitteemme. Uusien tavoitteiden on määrä olla linjassa päämäärän kanssa, joka pyrkii maapallon keskiarvolämpötilojen nousun rajoittamiseen 1,5 asteeseen. Sitouduimme päämäärään vuonna 2019, ja tarkoituksemme on viestiä päivitetyt tavoitteemme vuoden 2021 alkupuolella. Nykyiset pitkän aikavälin tieteeseen pohjautuvat tavoitteet pyrkivät vähentämään myytyjen tuotteiden käytöstä aiheutuva päästöjä 75 %:lla sekä omasta toiminnastamme aiheutuvia päästöjä 41 %:lla vuoteen 2030 mennessä, vuoden 2014 lähtötasoon verrattuna. Vuonna 2020 olemassa olevat tavoitteemme etenivät suunnitellusti. Tavoitteiden eteneminen on linkitetty vuonna 2019 solmitun valmiusluottolimiittimme hinnoittelumekanismiin.

Meillä on hyvin rakennettu ympäristönhallintajärjestelmä ja ympäristöpolitiikka, joita tukevat dokumentoidut prosessit ja maailmanlaajuiset menettelytavat niiden täytäntöönpanon varmistamiseksi. Järjestelmämme auttaa meitä seuraamaan edistymistämme ja tunnistamaan kehityskohteita. Oman toimintamme ympäristöjalanjälki on sertifioitu ISO 14001 -ympäristöstandardin mukaisesti, ja vuonna 2020 sertifioinnin piiriin kuului 90 % työntekijöistä. Kiertotalous ja jätteen vähentäminen ovat myös keskeinen osa työtämme. Tarjoamme vanhojen laitteiden kunnostusta, uudelleenkäyttöä ja kierrätystä olennaisena osana tuotteiden elinkaaren hallintaa. Vuonna 2020 lähetimme noin 4 700 tonnia vanhoja tietoliikennevälineitä materiaalin talteenottoa varten ja kunnostimme tai käytimme uudelleen noin 79 400 yksikköä, joiden paino oli yhteensä 570 tonnia.

6,6 miljardia

Vuonna 2020 radioverkkoasiakkaidemme verkot palvelivat yhteensä noin 6,6 miljardia liittymää maailmanlaajuisesti.

54 %

Vuoden 2020 aikana modernisoimamme asiakkaiden tukiasemat käyttivät keskimäärin 54 % vähemmän energiaa kuin ne tukiasemat, joita ei modernisoitu.

96,2 %

Eettisen liiketoiminnan koulutuksen suoritti 96,2 % työntekijöistämme, ylittäen 95 %:n tavoitteen.

Johdamme liiketoimintaamme rehellisesti

Pitkäaikainen maineemme peräänantamattoman rehellisenä toimijana on tärkein vahvuutemme. Nokialla jokaisella työntekijällä on velvollisuus ja vastuu noudattaa eettisiä arvojamme. Luottamus ei ole koskaan ollut tärkeämpää, ja pyrimme päivittäin ansaitsemaan ja säilyttämään asiakkaidemme, hallitusten, työntekijöidemme ja muiden sidosryhmien luottamuksen. Näinä haastavina aikoina horjumaton sitoumuksemme rehellisyyteen säilyy raudanlujana. Tämän sitoumuksen perustana ovat toimintaohjeemme, jotka saneleva neljä pääperiaatettamme eettiselle liiketoimintatavallemme: noudatamme lakeja siellä missä teemme liiketoimintaa; näytämme esimerkkiä toisillemme olemalla rehellisiä ja oikeudenmukaisia; edistämme rehellisyyden kulttuuria keskinäisen kunnioituksen ja luottamuksen kautta, ja pidämme toisiamme velvollisina noudattamaan ohjeita ja ilmoittamaan mahdollisista rikkomuksista.

Näitä ohjaavia periaatteita täydentävät myös 14 liiketoiminnan kannalta olennaista ohjetta, jotka kattavat seuraavat alueet: sopimattomat maksut/korruption vastustaminen, eturistiriidat, reilu kilpailu, yksityisyydensuoja, toiminta valtion virkamiesten kanssa, immateriaalioikeudet ja luottamukselliset tiedot, alihankkijasuhteet, kansainvälistä kauppaa säätelevien lakien ja säännösten noudattaminen, sisäpiirikauppa, terveys, turvallisuus ja työolot, taloushallinto, reilu työpaikka, ihmisoikeudet ja ympäristö. Erilliset eettiset ohjeet (Code of Ethics) sanelevat täydentäviä ohjeita koskien Nokian toimitusjohtajaa sekä ylintä talousjohtoa. Lisäksi toimintaohjeemme kolmansille osapuolille (Third-Party Code of Conduct) esittävät selkeästi odotuksemme heidän toimintansa eettisyydestä. Toimintaohjeitamme täydentävät myös erilaiset politiikat, menettelytavat ja ohjeasiakirjat, jotka kattavat laajasti eri aiheita, kuten kolmansien osapuolten seulontamenettelyt ja vieraanvaraisuutta koskevat ohjeistukset.

Vuonna 2020 jatkoimme vakiintunutta käytäntöämme tarjota työntekijöillemme jokavuotista koulutusta eettisistä liiketoimintakäytännöistä sekä muista tärkeistä aiheista, kuten laadusta, terveydestä, turvallisuudesta ja hyvinvoinnista. Eettisen liiketoiminnan koulutuksen suoritti 96,2% työntekijöistämme, ylittäen 95 %:n tavoitteen.

Vastauksena COVID-19-pandemiaan, kaksinkertaistimme ponnistuksemme pitää yhteyttä työntekijöihimme eri puolilla maailmaa, hyödynsimme sisäisten sosiaalisen median kanavia, lisäsimme viestintää maailmanlaajuisessa asiamiesohjelmassamme ja toteutimme useita muita virtuaalisia toimintoja. Seurasimme tarkasti pandemian vaikutuksia säännösten noudattamista valvovaan ohjelmaamme läpi vuoden 2020 ja vastasimme tarpeen mukaan siirtämällä resurssejamme ja prioriteettejamme olosuhteiden perusteella sekä suunnittelemalla jatkuvaa seurantaa ja toimenpiteitä.

Korruptionvastaisuus ja lahjonta

Emme harjoita emmekä suvaitse korruptoitunutta käytöstä työntekijöiltämme tai toimittajiltamme. Torjumme korruptiota monin eri keinoin. Meillä on selkeät periaatteet koskien lahjontaa, voitelurahaa, lahjojen antamista ja edustamista, sponsorointia ja lahjoituksia sekä muita julkisen ja yksityisen sektorin korruptioon liittyviä riskitekijöitä.

Järjestämme koulutuksia ja viestimme säännöllisesti työntekijöidemme kanssa näistä riskeistä. Tarkastelemme riskejä ja niiden minimoimiseen liittyviä toimenpiteitä yrityksen ylemmän johdon ja tarkastusvaliokunnan kanssa. Teemme jaksoittaisia auditointeja ja riskinarviointeja varmistaaksemme, että tunnistamme korruption riskit ja vastaamme niihin. Säännösten noudattamisen valvonnan viitekehyksen (Compliance Controls Framework, CCF) katsauksemme ovat kattavia, alhaalta ylöspäin suuntautuvia arviointeja, jotka tunnistavat mahdollisia puutteita säännösten noudattamisen valvonnan ohjelmassamme. Kehitämme ja toteutamme riskinhallintasuunnitelmia jokaisen katsauksen perusteella. Suoritamme myös riskiperusteisia huolellisuusperiaatteen mukaisia toimenpiteitä kolmansille osapuolille (toimittajille ja kumppaneille), jotta voimme arvioida ja hallita heidän kanssaan työskentelyyn liittyviä mahdollisia riskejä. Seulomme myös tuotteidemme loppukäyttäjät arvioidaksemme niihin liittyviä mahdollisia oikeudellisia ja maineriskejä sekä säännösten vastaista toimintaa koskevia riskejä (mukaan lukien, mutta ei rajoittuen sanktioihin ja rahanpesun torjuntaan).

Korruptiontorjuntakeskus (Anti-Corruption Center of Excellence, CoE) on osa säännösten noudattamista valvovia toimintojamme, ja sen tehtävä on arvioida ja seurata kaupallisiin kolmansiin osapuoliin, vieraanvaraisuuteen, sponsorointiin ja lahjoitusten antamiseen liittyviä riskejä. Keskuksen toiminnot ovat digitalisoituja ja perustuvat erilaisten työkalujen käyttöön. Toiminta sisältää esimerkiksi seurantaa ja verkkokoulutuksia. Kolmansien osapuolten ei odoteta ainoastaan noudattavan kolmansien osapuolten toimintaohjeita, vaan heidän on myös allekirjoitettava vuosittain korruptionvastainen sertifikaattimme.

Tarjoamme lukuisia koulutuksia ja resursseja, mukaan lukien kattavia verkkokursseja, kohdistettuja mikro-opintoja, apuvälineitä ja kasvokkain tapahtuvia koulutuksia. Vuonna 2020 korruptionvastaista koulutusta järjestettiin liiketoimintayksiköille, alueellisille ryhmille, Nokian huoltoyhtiöille, yhteisyrityksille sekä muille sidosryhmille. Yli 3 000 henkeä osallistui näihin koulutuksiin. Juhlimme Nokian Integrity Daytä lokakuussa ja toteutimme erilaisia virtuaalisia aktiviteetteja, kuten kaksi virtuaalista globaalia tapahtumaa, joita juonsivat Nokian Chief Compliance Officer sekä säännösten noudattamista valvovien toimintojen työntekijöistä koostuva paneeli. Tapahtuma antoi työntekijöille ympäri maailmaa mahdollisuuden tarkastella todellisia korkean riskin tapausskenaarioita ja ottaa yhteyttä säännösten noudattamista valvovaan tiimiin esittääkseen kysymyksiä ja keskustellakseen säännösten noudattamiseen liittyvistä aiheista. Integrity Day juhlistaa Nokian sitoutumista rehellisyyteen ja kutsuu kaikki työntekijät mukaan keskusteluun tämän keskeisen arvon merkityksestä.

Valvonta ja epäkohtien esille tuominen
Hallituksemme, tarkastusvaliokuntamme ja johtoryhmämme valvovat etiikkaamme ja sääntöjen noudattamista. Chief Compliance Officer tarjoaa määräajoin raportteja ja päivityksiä koskien säännösten noudattamista valvovaa ohjelmaamme, ilmoitettujen epäkohtien tutkintaa sekä kehittyviä riskisuuntauksista. Työntekijöiden odotetaan ilmoittavan epäillyistä eettisistä väärinkäytöksistä tai mahdollisista rikkomuksista lakia, toimintaohjeitamme tai yrityksemme politiikkojamme vastaan. Heitä myös kannustetaan tekemään niin, ja tarjoamme lukuisia kanavia ja mekanismeja raportoinnin helpottamiseksi. Epäkohdista on mahdollista ilmoittaa myös anonyymisti, edellyttäen että paikallinen lainsäädäntö sallii sen. Kulttuurimme kannalta on keskeistä varmistaa, että työntekijät tuntevat olonsa mukavaksi ilmoittaessaan epäkohdista. Nokian maailmanlaajuinen asiamiesohjelma auttaa edistämään kulttuuria, jossa epäkohdista ilmoitetaan, sekä hälventämään työntekijöiden mahdollisesti kokemaa huolta siitä, että ilmoituksesta seuraisi kostotoimenpiteitä.

Vuoden 2020 aikana vastaanotimme 776 ilmoitusta epäilystä väärinkäytöksestä, joista 329 tutkittiin Business Integrity -ryhmän toimesta epäilyinä toimintaohjeemme rikkomisesta. 106 ilmoituksen kohdalla tutkinnassa löydettiin perusteita epäilyn todentamiseksi. Lisäksi kaksi ilmoituksista tutkittiin korruptionvastaisten periaatteidemme epäiltynä rikkomuksena, joissa oli osallisina kolmansia osapuolia. Ensimmäinen näistä epäilyistä ei osoittautunut todeksi, ja toisen osalta tutkinta ei ollut päättynyt vuoden 2020 loppuun mennessä. Näiden ja muiden tutkintojen seurauksena teimme korjaavia toimenpiteitä, kuten 16 irtisanomista ja 20 kirjallista varoitusta. Kurinpitotoimenpiteiden lisäksi nämä tutkimukset johtivat yksityiskohtaiseen taustalla olevien syiden analysointiin. Tunnistimme korjaavat toimenpiteet ja parannukset, ja seurasimme niiden toimeenpanoa varmistaen siten toimintojemme jatkuvan kehityksen.

Tietosuoja ja turvallisuus
Olemme luoneet kattavan, koko yhtiön laajuisen tietosuojaohjelman, joka perustuu keskeisiin lakeihin, parhaisiin käytäntöihin ja standardeihin. Ohjelma on linjassa konsernin, liiketoimintaryhmien sekä keskeisten tukifunktioiden käytäntöjen ja prosessien kanssa. Pyrimme vähentämään tietosuojariskejä keräämämme, prosessoimamme ja säilyttämämme tiedon osalta. Noudatamme tietojen minimoinnin periaatetta, eli henkilötietoa kerätään vain käyttötarkoituksen kannalta pakollinen määrä, emmekä säilytä henkilötietoja pidempään kuin tarve vaatii. Toteutamme asianmukaiset toimenpiteet varmistaaksemme, että henkilötietoihin pääsevät käsiksi vain ne henkilöt, joilla on siihen selkeä ja perusteltu tarve. Yhtiöllämme on virallinen menettelytapa, jonka avulla mahdollisen tietoturvaloukkauksen kohteeksi joutuneen tahon riskitasoa hallinnoidaan ja minimoidaan. Menettelytapoihin kuuluvat myös mekanismit valvontaviranomaisten kanssa viestimiseen, mikäli tilanne niin vaatii. Mittaamme ja seuraamme tietosuojaohjelmamme kypsyyttä ja kunnianhimoisuutta tekemällä kattavia liiketoiminnan läpileikkaavia kypsyysarviointeja. Tietoisuutta lisäävä tietosuojasuojaohjelmamme varmistaa, että huomioimme jatkuvasti ja tehokkaasti alueet, joilla on eniten vaikutusta tietosuojaan.

Turvallisuus on yksi 5G:hen, esineiden internetiin ja muihin uusiin teknologioihin liittyvistä huolenaiheista. Pyrimme kehittämään tuotteita ja palveluja, jotka täyttävät tai ylittävät niihin sovellettavat turvallisuusstandardit. Tästä huolimatta me ja meidän tuotteemme saatamme joutua kyberhyökkäysten kohteeksi. Hakkerointi, virukset, haittaohjelmat ja luvattomat muokkaukset voivat aiheuttaa mahdollisia turvallisuusriskejä ja muita haittoja meille, asiakkaillemme tai kuluttajille sekä muille tuotteidemme ja palvelujemme loppukäyttäjille. Olemme kehittäneet ja panneet täytäntöön prosesseja ja työkaluja, jotka ovat kaiken tuotekehityksen taustalla ja joihin viitataan käsitteellä Design for Security tai DfSec. Ylläpidämme sisäisiä IT-turvallisuuden ja kyberturvallisuuden toimintojamme, kuten sisäisten verkkoresurssiemme valvontaa, ja valikoidut toimintomme ovat ISO27001-sertifoituja. Olemme myös luoneet käytäntöjä, prosesseja ja työkaluja tuotteiden ja palvelujen turvallisuuden edistämiseksi, kattaen myös kolmansien osapuolien turvallisuudenhallinnan.

Ihmisoikeudet – Sananvapaus ja yksityisyys
Olemme sitoutuneet kunnioittamaan ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen ja YK:n Global Compact -aloitteen periaatteita sekä OECD:n monikansallisia yhtiöitä koskevia toimintaohjeita. Kannustamme toimittajiamme ja liiketoimintakumppaneitamme jakamaan nämä arvot. Olemme tukeneet YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevia ohjaavia periaatteita vuodesta 2011 saakka. Toimintaohjeemme ja ihmisoikeuspolitiikkamme määräävät lähestymistapamme ihmisoikeuksiin. Ihmisoikeuksiin liittyvät prosessimme kattavat koko arvoketjun toimitusketjun hallinnasta tuotteiden loppukäyttäjiin, ja olemme asettaneet jokaiselle osa-alueelle selkeät tavoitteet.

Ihmisoikeuksien huolellisuusperiaate (Human Rights Due Diligence, HRDD) on sisällytetty globaaleihin myyntiprosesseihimme. Se tarjoaa toimintaperiaatteet sekä työkalut, joiden avulla voimme tehokkaasti käsitellä tarjoamiemme tuotteiden ja teknologian mahdollisesta väärinkäytöstä aiheutuvia huomattavimpia ihmisoikeusriskejä. Pyrimme varmistamaan, että tarjoamaamme teknologiaa ei käytetä ihmisoikeusrikkomuksiin kuten loukkaamaan oikeutta yksityisyyteen tai ilmaisun- ja kokoontumisvapauteen. Ennen myynnin toteuttamista HRDD-prosessiamme käytetään tunnistamaan, mikä on teknologiamme mahdollisesta väärinkäytöstä aiheutuvien ihmisoikeuksien loukkauksiin liittyvän riskin taso kussakin tapauksessa. Vuonna 2020 HRDD-prosessiin saapuneet tapaukset ratkaistiin seuraavasti: 70 % kohdalla myyntiprosessissa voitiin edetä, 30 % kohdalla myyntiprosessissa voitiin edetä tiettyjä ehtoja noudattaen, ja 0 % kohdalla myyntiprosessi keskeytettiin. Tuotteiden mahdollisen väärinkäytön lisäksi ihmisoikeusriskejä esiintyy globaalissa toimitusketjussamme. Toimitusketjun riskeistä ja toiminnasta on luettavissa lisää osiossa ”Vastuullinen hankinta” sekä nykypäivän orjuutta koskevassa erillisessä lausunnossamme.

Olemme Global Network Initiative (GNI) -ryhmän jäsen. GNI koostuu yrityksistä, kansalaisjärjestöistä (mukaan lukien ihmisoikeus- ja lehdistön-vapausryhmiä), sijoittajista ja tutkijoista, jotka työskentelevät yhdessä suojellakseen ja edistääkseen ilmaisunvapautta ja yksityisyyttä tieto- ja viestintätekniikan toimialalla. Jäsenyyden ehtona yrityksille on GNI:n periaatteiden noudattaminen sekä suostumus GNI:n suorittamiin arviointeihin, joissa selvitetään jäsenyritysten edistymistä GNI-periaatteiden toimeenpanemisessa.

> “Pyrimme jatkuvasti vähentämään asiakkaidemme viestintäverkoissa käytettävien tuotteidemme energiankulutusta.”

Vastuullinen hankinta
Odotamme toimittajamme noudattavan toimintaohjeitamme ja esitämme heille myös toimittajavaatimuksemme, mukaan lukien Responsible Business Alliance (RBA) -organisaation toimintaohjeet sekä ylimääräiset Nokian määrittelemät vastuullisuusvaatimukset. Vaatimukset koskevat esimerkiksi ympäristöä, työterveyttä ja turvallisuutta, yksityisyyttä, riskienhallintaa, työvoiman oikeuksien hallintaa sekä etiikkaa. Varmistaaksemme, että toimittajamme vastaavat eettisiin vaatimuksiimme sekä parantavat jatkuvasti suoritustaan, järjestämme heille myös arviointeja, auditointeja ja koulutuksia. Vuonna 2020 lisäsimme toimittajien Diamond Awards -ohjelmaan vastuullisuuskategorian antaaksemme tunnustusta kestävän kehityksen innovaatioille.

Vuonna 2020 teimme toimitusketjussamme 391 auditointia (332 vuonna 2019), joihin kuului 24 vastuullisuusauditointia paikan päällä, 27 toimittajavaatimuksiin liittyvää auditointia paikan päällä ja 340 EcoVadis-pisteytykseen perustuvaa arviointia. Järjestimme toimittajillemme myös koulutustyöpajoja, jotka järjestettiin tänä vuonna etäyhteyksillä. Koulutukset käsittelivät muun muassa ilmastonmuutosta, konfliktivapaata hankintaa, nykypäivän orjuutta ja työterveyttä ja turvallisuutta, ja niihin osallistui yhteensä yli 1 300 toimittajiemme työntekijää. Etnisten ja muiden vähemmistöjen huonoon kohteluun liittyvät huolenaiheet kasvavat, minkä seurauksena olemme järjestäneet toimittajillemme nykypäivän orjuutta käsittelevää kertaavaa koulutusta, tehneet riskinarviointeja, ja vahvistaneet vastuullisuuteen liittyviä auditointiohjeitamme viestiäksemme Nokian vaatimuksista liittyen etnisten ja muiden vähemmistöjen kohteluun sekä asianmukaisten toimien toteuttamiseksi. Jatkoimme työtämme Joint Audit Cooperation:in (JAC) kanssa. JAC on ryhmä tärkeitä asiakkaitamme, jotka osallistuvat toimitusketjun hallinnan parantamiseen ja sen läpinäkyvyyden lisäämiseen.

Suurimmat terveyteen ja turvallisuuteen liittyvät riskit koskevat kenttätyötä, jota suorittavat pääosin alihankkijamme. Riskit liittyvät esimerkiksi työskentelyyn korkeissa paikoissa, työpaikalle ajamiseen sekä sähkötöiden tekemiseen. Tämän vuoksi olemme asettaneet tiukat mittarit toimittajiemme turvallisuudelle, jota arvioidaan toimittajien terveyden ja turvallisuuden kypsyysarviointiprosessimme avulla. Vuoden 2020 loppuun mennessä 97 % korkean riskin toimintaa harjoittaville toimittajillemme oli tehty terveyden ja turvallisuuden kypsyysarvio, ja 99 % näistä arvioiduista toimittajista täytti niille asetetut vaatimukset työterveydestä ja -turvallisuudesta. Vuonna 2020 teimme myös vaikutusarviointeja 96 %:lle korkean riskin projekteista. 99 % näistä projekteista täytti vähimmäisvaatimuksemme.

Elektronisissa komponenteissa tarvittavien mineraalien lähteenä käytetään metalleja, joiden louhintaan ja kauppaan liittyy mahdollisia riskejä kuten sotilaallisiin konflikteihin ja ihmisoikeusrikkomuksiin liittyviä vaikutuksia sekä negatiivisia ympäristövaikutuksia. Tämä on yksi syy siihen, miksi materiaaliemme jäljitettävyys ja tuotteidemme konfliktivapauden varmistaminen on meille tärkeää. Tämä käy ilmi konfliktimineraalipolitiikastamme, joka löytyy verkkosivuiltamme. Huolellisuusvelvoitteemme piiriin kuuluvat metallit ovat tina, tantaali, volframi, kulta ja koboltti. Vuonna 2020 98 % toimittajistamme oli saavuttanut täyden näkyvyyden toimitusketjuamme osana oleviin sulattoihin, ja kaikista toimittajistamme 95 %:n toimitusketjussa oli ainoastaan sellaisia sulattoja, jotka oli validoitu konfliktivapaiksi tai joiden kohdalla validointiprosessi oli käynnissä. Kaikista osaksi Nokian toimitusketjua tunnetuista sulatoista 80 % on validoitu konfliktivapaiksi tai on parhaillaan validointiprosessissa. Konfliktimineraaliraporttimme päivitettiin jälleen vuoden 2020 aikana.

Jatkoimme CDP Supply Chain -ohjelmaa toimitusketjumme kanssa luodaksemme ympäristön parantamiseen tähtääviä ohjelmia ja vähentääksemme oman toimintamme aiheuttamia epäsuoria päästöjä toimitusketjussa. Vuonna 2020 430 avaintoimittajaamme vastasi CDP:n pyyntöön ilmoittaa ilmastoon liittyviä tietoja suorituskyvystään. 262 näistä toimittajista myös asetti päästövähennystavoitteita. Lisäksi 275 toimittajaa vastasi kysymyksiin vedestä CDP-ohjelman kautta. Ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi kannustimme myös toimittajia asettamaan ilmastotavoitteet seuraavalle tasolle Science Based Targets -aloitteen mukaisesti.

Kulttuurimme – ihmisten kunnioittaminen

Uskomme, että työntekijät ovat tärkein voimavaramme, ja pyrimme mahdollistamaan työpaikkakulttuurin, joka kannustaa hyvään suoritukseen, rehellisyyteen ja osallistamiseen. Kilpailu osaavista työntekijöistä jatkuu toimialallamme edelleen hyvin kiivaana. Henkilöstömme määrä on vaihdellut viime vuosina, koska olemme muokanneet strategiaamme vastaamaan paremmin liiketoimintamme tavoitteita ja toimintaamme. Tämän kaltaiset muutokset voivat aiheuttaa häiriöitä ja jopa uupumusta työntekijöiden keskuudessa. On ensiarvoisen tärkeää, että jatkamme motivoivan, kaikille yhtäläisiä mahdollisuuksia tarjoavan sekä luovuutta ja jatkuvaa oppimista vaalivan yrityskulttuurin rakentamista.

Työntekijöiden keskimääräinen lukumäärä vuonna 2020 oli 92 039 (98 322 vuonna 2019 ja 103 083 vuonna 2018). Alla oleva taulukko esittelee työntekijöiden keskimääräisen lukumäärän alueittain vuonna 2020:

Alue	Työntekijöiden keskimääräinen lukumäärä
Suomi	6 098
Muut Euroopan maat	32 686
Lähi-itä ja Afrikka	3 319
Kiina	13 749
Aasian ja Tyynenmeren alue	20 511
Pohjois-Amerikka	12 002
Latinalainen Amerikka	3 674
Yhteensä	**92 039**

Toimitusjohtajamme vaihtuessa vuonna 2020 otimme asiaksemme päivittää näkemystämme työntekijäkokemuksesta. Pekka Lundmarkin ensimmäisenä työpäivänä käynnistimme maailmanlaajuisen kyselyn, jossa kysyimme tunsivatko työntekijämme ylpeyttä Nokialla työskentelystä ja kokivatko he työilmapiirin sellaiseksi, että se antaa heille mahdollisuuden antaa parhaan työpanoksensa. Kysely keräsi yli 50 000 vastausta. 88,7 % työntekijöistä vastasi olevansa ylpeitä Nokialla työskentelystä, ja 75,1 % oli sitä mieltä, että työilmapiiri mahdollisti heitä antamaan parhaan työpanoksensa.

Olemme sitoutuneet työntekijöidemme ja heidän uransa kehittämiseen. Vuonna 2020, monet ohjatut koulutuksemme muutettiin virtuaaliseen muotoon COVID-19-pandemian vuoksi. Järjestimme johtamisen ohjelmiamme, jotka on kohdennettu uusille esihenkilöille ja johdolle. Näihin ohjelmiin osallistui yli 1 100 henkeä. Jatkoimme myös johtajien valmennustaitojen kehittämistä järjestämällä virtuaalista Coaching for Success -ohjelmaamme. Meillä on lähes 300 sisäistä mentoria, jotka ovat kaikkien työntekijöiden käytettävissä. Vuoden 2020 aikana yli 7000 työntekijää opiskeli johtamista virtuaalisten ratkaisujen ja videoiden avulla. Meneillään olevan pandemian vuoksi keskityimme myös tukemaan esihenkilöitä ja työntekijöitä viidellä pikaoppaalla, kattaen aiheita kuten resilienssi ja hyvinvointi, virtuaalitiimien johtaminen ja kotona työskentely.

Osallistaminen ja monimuotoisuus
Osallisuutta korostettiin ratkaisevan tärkeänä käytöksenä vuoden 2020 turnaround-suunnitelmassamme. Uskomme, että toimimalla osallistavasti voimme hyödyntää työntekijöiden eroavaisuuksia saavuttaaksemme kasvua ja parempia liiketoiminnan tuloksia. Järjestimme Navigating bias with inclusion -työpajoja varmistaaksemme, että johtajamme ymmärtävät, miten ennakkoluulot voivat vaikuttaa haitallisesti heidän tehdessä ihmisiin liittyviä päätöksiä ja toimia. Vuoden 2020 aikana nämä virtuaaliset työpajat tavoittivat yli 85 % kaikista johtajistamme, ja ohjelman tyytyväisyysaste oli 98%.Osana monimuotoisuuden ja osallistamisen strategiamme toimeenpanoa jatkoimme myös naisjohtajille suunnattua ohjelmaamme. Ohjelmaa sponsoroi ylin johto ja se sisälsi mentorointia ja valmennusta. Lisäksi järjestimme Out Leader -ohjelman, joka sisältää ulkoista verkostoitumista ja mentorointia tähdäten seksuaalivähemmistöjen laajempaan osallisuuteen.

Olemme sitoutuneet kohtelemaan työntekijöitämme tasa-arvoisesti. Tämän sitoumuksen kulmakivenä seuraamme vuosittain palkkojen tasa-arvoa ja tarpeen vaatiessa korotamme palkkoja varmistaaksemme, että selittämätön palkkaero, joka suljettiin ensimmäisen kerran vuonna 2019, pysyy suljettuna vuonna 2020 ja myös tulevina vuosina. Vuonna 2020, 23,5 % Nokian johtoryhmästä oli naisia, kun taas kaikista johtoasemassa olevista työntekijöistämme noin 15,3 % oli naisia. Naisten osuus kaikista työntekijöistämme oli 22,2 %. Vuonna 2016 asetimme tavoitteeksi nostaa johtotehtävissä työskentelevien naisten osuutta 25 %:lla vuoden 2020 loppuun mennessä. Kukin liiketoimintaryhmä on onnistunut palkkaamaan ja pitämään naistyöntekijöitä, mutta naisten urapolku ylempiin johtotehtäviin on edelleen heikko ja suuri osa naisista on edelleen keskijohdossa. Siksi emme päässeet tavoitteeseen.

Työterveys, -turvallisuus ja työolot
Työolojemme perusta on määritelty toimintaohjeessamme, jota täydentävät monet globaalit henkilöstöperiaatteet ja -menettelyt, jotka puolestaan mahdollistavat reilun työllistämisen. Noudatamme Kansainvälisen työjärjestön (International Labor Organization, ILO) työelämän yleismaailmallisten perusoikeuksien julistusta sekä työlainsäädäntöä ja työehtoja kaikkialla, missä toimimme. Monissa tilanteissa, joissa se on mahdollista, pyrimme myös ylittämään lainsäädännön ja sääntelyn edellyttämän tason. Työskentelemme ahkerasti varmistaaksemme kunnolliset työolot ja reilun työllistämisen, ottaen huomioon sekä kansainväliset että paikalliset lait ja ohjeistot.

Työterveyden ja -turvallisuuden hallintajärjestelmämme on koko ohjelman perusta sekä olennainen osa työterveyden ja -turvallisuuden hallintaa. Nokia on sertifioitu kansainvälisesti tunnetun OHSAS 18001 -standardin mukaisesti, ja vuonna 2020 aloitimme siirtymisen uuteen ISO45001 standardiin. Sertifioinnin suorittaa kolmas osapuoli, Bureau Veritas, ja se kattaa kaikki verkkoliiketoiminnan toiminnot, asiakastoiminnot sekä konsernin tukitoiminnot. Järjestämme koulutuksia, analyyseja, arviointeja ja seurausten hallintaa varautuaksemme työhön liittyviin terveys- ja turvallisuusriskeihin. Meillä on laaja kirjo terveyden ja turvallisuuden jatkuvaan kehittämiseen liittyviä ohjelmia. Lisäksi kannustamme työntekijöitä ja alihankkijoita raportoimaan vaara- ja läheltä piti -tilanteet.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Osakkeet ja osakepääoma

Nokialla on yksi osakelaji. Jokainen Nokian osake oikeuttaa yhteen ääneen Nokian yhtiökokouksissa.

Yhtiön osakepääoma 31.12.2020 oli 245 896 461,96 euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 5 653 886 159. Osakkeiden kokonaismäärästä konserniyhtiöiden hallussa oli yhteensä 36 389 799 osaketta, joiden osuus kaikkien osakkeiden lukumäärästä ja yhteenlasketusta äänimäärästä oli noin 0,6 %.

Vuonna 2020 Nokia antoi itselleen maksuttomassa osakeannissa hallituksen valtuutuksen nojalla 13 350 000 uutta osaketta käytettäväksi Nokian osakepalkkiojärjestelmän sitoumusten täyttämiseksi.

Vuonna 2020 annoimme hallituksen valtuutuksen nojalla yhteensä 11 915 070 omaa osakettamme työntekijöillemme, mukaan lukien eräille johtoryhmän jäsenille, Nokian osakepalkkio-ohjelmien ja työntekijöiden osakesäästöohjelman perusteella. Osakkeet annettiin vastikkeetta ja ohjelmien ehtojen mukaisesti.

Hallituksen jäsenten hallussa oli 31.12.2020 yhteensä 1 033 100 Nokian osaketta ja ADS-osaketalletustodistusta, jotka edustivat 0,02 %:a liikkeeseenlasketuista osakkeistamme ja kokonaisäänimäärästä lukuun ottamatta Nokia-konsernin hallussa olevia omia osakkeita. Toimitusjohtajan hallussa oli 31.12.2020 yhteensä 788 850 Nokian osaketta.

Lisätietoja Nokian osakkeista on konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 20, Emoyhtiön osakkeet.

Nokialla ei ole vähimmäis- tai enimmäispääomaa eikä yhtiön osakkeella ole nimellisarvoa.

31.12	2020	2019	2018	2017	2016
Osakepääoma, milj. EUR	246	246	246	246	246
Osakkeet (1 000)	5 653 886	5 640 536	5 635 945	5 839 404	5 836 055
Konserniyhtiöiden hallussa olevat omat osakkeet (1 000)	36 390	34 955	42 783	259 887	115 552
Osakemäärä ilman konsernin hallussa olevia omia osakkeita (1 000)	5 617 496	5 605 581	5 593 162	5 579 517	5 720 503
Keskimääräinen osakemäärä ilman konsernin hallussa olevia omia osakkeita					
Laimentamaton (1 000)[1]	5 612 418	5 599 912	5 588 020	5 651 814	5 732 371
Laimennettu (1 000)[1]	5 612 418	5 626 375	5 588 020	5 651 814	5 741 117
Rekisteröityjen osakkeenomistajien määrä[2]	246 886	248 526	243 409	247 717	237 700

(1) Käytetty emoyhtiön osakkeenomistajille kohdistuvan osakekohtaisen tuloksen laskennassa.
(2) Jokainen tilinhoitajayhteisö sisältyy lukuun vain yhtenä rekisteröitynä osakkeenomistajana.

Keskeiset tunnusluvut

1.1.–31.12. Jatkuvat toiminnot	2020	2019	2018	2017	2016
Osakekohtainen tulos, laimentamaton, EUR	-0,45	0,00	-0,10	-0,26	-0,13
Osakekohtainen tulos, laimennettu, EUR	-0,45	0,00	-0,10	-0,26	-0,13
Hinta/voittosuhde, laimentamaton[1]	neg.	–	neg.	neg.	neg.
Osakekohtainen osinko, EUR[2]	0,00	0,00	0,10	0,19	0,17
Maksetut osingot, milj. EUR[2]	–	–	560	1 063	963
Osinko tuloksesta, %[2]	–	–	neg.	neg.	neg.
Osinkotuotto, %[1][2]	–	–	1,99	4,88	3,70
31.12.	**2020**	**2019**	**2018**	**2017**	**2016**
Osakekohtainen oma pääoma, EUR	2,22	2,73	2,73	2,89	3,51
Osakekannan markkina-arvo, milj. EUR[1]	17 701	18 476	28 134	21 704	26 257

(1) Perustuu Nasdaq Helsingin Nokian osakkeen vuoden päätöskurssiin.
(2) Emoyhtiön hallitus ei ehdota osingonjakoa tilikaudelta 2020. Tilikausilta 2019, 2018, 2017 ja 2016 esitetyt luvut kuvaavat maksettuja osinkoja emoyhtiön omistajille.

Osakevaihto

1.1.–31.12.	2020	2019	2018	2017	2016
Vuoden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumäärä (1 000)[1]	13 903 762	11 003 630	8 960 687	8 839 680	9 604 722
Keskimääräinen osakemäärä ilman konsernin hallussa olevia omia osakkeita (1 000)	5 612 418	5 599 912	5 588 020	5 651 814	5 732 371
Osakkeiden vaihdon kehitys, %	248	196	160	156	168

(1) Lähde: Nasdaq Helsinki, New Yorkin pörssin yhdistetty tilasto ja Euronext Paris (marraskuusta 2016 alkaen).

Osakkeilla käydään kauppaa pääasiassa Nasdaq Helsingissä ja Euronext Pariisissa osakkeilla ja New Yorkin pörssissä ADR-osaketalletustodistuksilla.

Kurssikehitys

	Nasdaq Helsinki			New Yorkin pörssi			Euronext Paris		
	Ylin	Alin	Arvo	Ylin	Alin	Arvo	Ylin	Alin	Arvo
Ajanjakso		EUR			USD			EUR	
Koko vuosi 2020 alin/ylin	4,34	2,08		5,14	2,34		4,35	2,08	
Koko vuosi 2020 keskiarvo (painotettu)			3,39			3,98			3,44
Vuoden lopun arvo 31.12.2020			3,15			3,91			3,14
Vuoden lopun arvo 31.12.2019			3,30			3,71			3,31
Muutos välillä 31.12.2019-31.12.2020			(4,5) %			5,4 %			(5,1) %

Osakkeiden merkinnät optio-oikeuksien perusteella

Vuosi[1]	Optioiden alalaji	Merkintähinta EUR	Uusien osakkeiden määrä (1 000)	Maksupäivä	Nettotuotto milj. EUR	Uusi osakepääoma milj. EUR
2018	Nokian optio-ohjelma 2012 1Q	3,48	0	2018	0,00	–
	Nokian optio-ohjelma 2012 2Q	2,08	128	2018	0,27	–
	Nokian optio-ohjelma 2012 3Q	1,82	170	2018	0,31	–
	Nokian optio-ohjelma 2012 4Q	1,76	0	2018	0,00	–
	Nokian optio-ohjelma 2013 1Q	2,58	0	2018	0,00	–
	Nokian optio-ohjelma 2013 2Q	2,35	127	2018	0,30	–
	Nokian optio-ohjelma 2013 3Q	2,72	0	2018	0,00	–
	Nokian optio-ohjelma 2013 4Q	5,41	0	2018	0,00	–
	Yhteensä		**425**		**0,87**	
2019	Nokian optio-ohjelma 2013 1Q	2,58	0	2019	0,00	–
	Nokian optio-ohjelma 2013 2Q	2,35	23	2019	0,05	–
	Nokian optio-ohjelma 2013 3Q	2,72	0	2019	0,00	–
	Nokian optio-ohjelma 2013 4Q	5,41	0	2019	0,00	–
	Yhteensä		**23**		**0,05**	

(1) 2019 vuoden jälkeen Nokia ei ole hallinnoinut yhtään globaalia optio-ohjelmaa. Lisätietoja Liitetiedossa 26, Osakeperusteiset maksut.

Osinko
Osakkeenomistajille jaettava osinko on Nokian ensisijainen varojenjakotapa. Nokia alkoi jakaa osinkoja vuosineljänneksittäin tilikaudesta 2018 alkaen. Hallitus päätti 24.10.2019 keskeyttää osingonjaon. Näin voidaan a) taata Nokian kyky lisätä 5G-investointeja, b) jatkaa investointeja kasvaville yritysliiketoiminnan ja ohjelmistojen strategisille painopistealueille sekä c) vahvistaa Nokian kassa-asemaa. Tämä oli linjassa Nokian osinkopolitiikan kanssa, jonka mukaan osinkopäätökset tehdään Nokian kassa-asema ja odotettavissa oleva kassavirta huomioiden.

Hallitus on tyytyväinen Nokian viimeaikaiseen operatiiviseen suoritukseen ja sen aloittamaan kestävän kassavirran kerryttämiseen. Hallitus on tyytyväinen siihen, että Nokia on vahvistanut kassaansa. Hallitus keskittyy kuitenkin jatkossakin varmistamaan Nokian kyvyn lisätä investointeja 5G:hen ja strategisille alueille ja jatkaa samalla kestävän kassavirran tuottamista. Tämän vuoksi hallitus ei ehdota osinkoa tai osingonjakovaltuutusta tilikaudelta 2020.

Jaamme mahdolliset kertyneet voittovarat osakeyhtiölain, kuten määritelty jäljempänä, mukaisesti. Laadimme ja laskemme mahdollisen voitonjaon joko käteisosinkoina, varoina sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta, osakkeiden takaisinostoina, jossain muussa muodossa tai edellä mainittujen yhdistelmänä. Jaettavien voittovarojen määrittämiseen ei ole olemassa tiettyä kaavaa, mutta alla käsitellään tiettyjä lainsäädännön asettamia rajoituksia. Mahdollisten tulevien kertyneiden voittovarojen jakamisen ajoitus ja määrä riippuvat yhtiön tulevista tuloksista ja taloudellisesta tilanteesta.

Osakeyhtiölain mukaan voimme jakaa osakkeistamme kertyneitä voittovaroja ja/tai varoja sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta ainoastaan osakkeenomistajien päätöksellä ja hallituksen esittämän määrän mukaisesti rajoitetuin poikkeuksin. Mahdollisen voitonjaon määrä rajoittuu emoyhtiön jaettavien voittovarojen määrään osakkeenomistajien hyväksymän edellisen tilinpäätöksen mukaan, ottaen huomioon olennaiset muutokset yhtiön taloudellisessa tilanteessa edellisen tilikauden päätyttyä sekä lakisääteiset vaatimukset siitä, että varojenjako ei saa johtaa yhtiön maksukyvyttömyyteen. Voitonjako ei saa ylittää hallituksen esittämää määrää, lukuun ottamatta poikkeuksia, jotka liittyvät vähemmistöosakkeenomistajien oikeuteen vaatia vähimmäisosingon jakoa.

Osakkeenomistajat

Suomessa 31.12.2020 rekisteröidyt osakkeenomistajat omistivat noin 24 % ja hallintarekisteröidyt osakkeenomistajat noin 76 % kaikista Nokia Oyj:n osakkeista. Rekisteröityjen osakkeenomistajien lukumäärä 31.12.2020 oli yhteensä 246 886. Jokainen tilinhoitajayhteisö (14) sisältyy tähän lukuun vain yhtenä rekisteröitynä osakkeenomistajana.

Suurimmat Suomessa rekisteröidyt osakkeenomistajat 31.12.2020[1]

Osakkeenomistaja	Osakemäärä yhteensä (1 000)	% kaikista osakkeista	% äänimäärästä
Solidium Oy	296 000	5,24	5,24
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	79 800	1,41	1,41
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	78 952	1,40	1,40
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	44 307	0,78	0,78
Valtion Eläkerahasto	42 000	0,74	0,74
Schweizerische Nationalbank	27 112	0,48	0,48
Nordea Bank Abp	16 962	0,30	0,30
Oy Lival Ab	16 700	0,30	0,30
Svenska Litteratursällskapet i Finland r.f.	15 678	0,28	0,28
Danske Invest Finnish Equity Fund	15 300	0,27	0,27

(1) Ei sisällä hallintarekisteröityjä osakkeita eikä Nokia Oyj:n hallussa olevia omia osakkeita. Nokia Oyj:n hallussa oli 31.12.2020 yhteensä 24 931 138 Nokian osaketta.

Osakeomistuksen jakauma 31.12.2020[1]

Omistettujen osakkeiden lukumäärä	osakkeenomistajat	% osakkeenomistajista	Osakemäärä yhteensä	% kaikista osakkeista
1–100	55 705	22,56	2 970 824	0,05
101–1 000	116 103	47,03	52 207 178	0,92
1 001–10 000	66 069	26,76	206 558 643	3,65
10 001–100 000	8 472	3,43	206 905 293	3,66
100 001–500 000	424	0,17	83 320 702	1,47
500 001–1 000 000	42	0,02	30 352 097	0,54
1 000 001–5 000 000	49	0,02	127 487 410	2,26
Yli 5 000 000	22	0,01	4 944 084 012	87,45
Yhteensä	**246 886**	**100,00**	**5 653 886 159**	**100,00**

(1) Osakeomistuksen jakauma kattaa vain Suomessa rekisteröidyt osakkeenomistajat. Jokainen tilinhoitajayhteisö (14) sisältyy osakkeenomistajien lukumäärään vain yhtenä rekisteröitynä osakkeenomistajana. Osakeomistuksen jakauma ei siten havainnollista yhtiön koko osakeomistusta.

Kansallisuuden mukaan	% kaikista osakkeista
Muut kuin suomalaiset osakkeenomistajat	76,17
Suomalaiset osakkeenomistajat	23,83
Yhteensä	**100,00**

Omistajaryhmittäin (suomalaiset osakkeenomistajat)	% kaikista osakkeista
Yritykset	2,35
Kotitaloudet	8,19
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	2,22
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	1,24
Julkisyhteisöt (mukaan lukien työeläkelaitokset)	9,83
Yhteensä	**23,83**

ADS-osaketalletustodistuksia oli 31.12.2020 yhteensä 770 246 104 (joka vastaa samaa määrää osakkeita tai noin 14 prosenttia kaikista liikkeeseen lasketuista osakkeista), joista 114 939 oli rekisteröityjen osakkeenomistajien hallussa Yhdysvalloissa. Tiedämme, että monet ADS-todistukset ovat välittäjien ja muiden nimellisten osakkeenomistajien rekisteröimiä, joten edellä mainittu omistajien lukumäärä ei välttämättä edusta ADS-todistusten todellisten edunsaajien varsinaista lukumäärää tai tällaisten henkilöiden omistamien ADS-todistusten määrää. Broadridge Financial Solutions, Inc.:lta saadun tiedon mukaan ADS-todistusten varsinaisia omistajia oli 31.12.2020 yhteensä 522 361.

Tiedossamme oli 29.1.2021, että Blackrock, Inc. omisti 31.12.2020 yhteensä 333 048 530 Nokian osaketta, jotka tuolloin vastasivat noin 5,9 prosenttia Nokian kaikkien osakkeiden lukumäärästä ja yhteenlasketusta äänimäärästä.

Nokian saaman liputusilmoituksen mukaan Solidium Oy:n omistuosuus Nokiasta saavutti 283 000 000 osakkeen rajan 3.9.2020 vastaten noin 5,01 %:n omistusosuutta Nokian kaikkien osakkeiden lukumäärästä ja yhteenlasketusta äänimäärästä.

Tietojemme mukaan Nokia ei ole minkään muun yhtiön tai minkään hallituksen suorassa eikä välillisessä omistuksessa tai määräysvallassa eikä tiedossa ole mitään sellaisia järjestelyjä, jotka saattaisivat johtaa määräysvallan muuttumiseen Nokiassa.

Hallituksen ja johtokunnan jäsenten omistamat osakkeet ja optio-oikeudet
Hallituksen ja johtokunnan jäsenten hallussa oli 31.12.2020 yhteensä 4 480 039 Nokian osaketta ja ADS-osaketalletustodistusta, jotka edustivat 0,08 prosenttia liikkeeseenlasketuista osakkeista ja kokonaisäänimäärästä, lukuun ottamatta Nokia-konsernin hallussa olevia omia osakkeita.

Tiedot tarjouksesta ja listauksesta
Pääomamme koostuu osakkeista, joilla käydään kauppaa Nasdaq Helsingissä kaupankäyntitunnuksella NOKIA ja Euronext Pariisissa kaupankäyntitunnuksella NOKIA. American Depositary Share -osaketalletustodistuksillamme, joista jokainen edustaa yhtä osakettamme, käydään kauppaa New Yorkin pörssissä kaupankäyntitunnuksella NOK. ADS-osaketalletustodistusten todisteena on American Depositary Receipt -todistus, jonka Citibank, N.A. antaa.

Nokian yhtiöjärjestys

Yhtiöjärjestys

Yhtiöjärjestyksemme muutos vaatii yhtiökokouksen päätöksen, jota on kannattanut vähintään kaksi kolmasosaa annetuista äänistä ja kokouksessa edustetuista osakkeista.

Yhtiöjärjestyksemme sisältää lausekkeen koskien lunastusvelvollisuutta. Yhtiöjärjestyksen 13§:n "Lunastusvelvollisuus" muuttaminen edellyttää, että päätöstä kannattaa vähintään kolme neljäsosaa annetuista äänistä ja kokouksessa edustetuista osakkeista.

Y-tunnus

Nokia on Suomen lakien mukaisesti perustettu yhtiö, jonka Y-tunnus on 0112038-9. Nykyisen yhtiöjärjestyksen mukaisesti yhtiön toimialana on kehittää, valmistaa, markkinoida ja myydä tuotteita, ohjelmistoja ja palveluja monilla kuluttaja- ja yritysmarkkinoilla. Nämä tuotteet, ohjelmistot ja palvelut liittyvät muun muassa teleoperaattoreiden ja muiden yhtiöiden verkkoinfrastruktuuriin, esineiden internetiin, ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin, multimediaan, big dataan ja analytiikkaan, mobiililaitteisiin, puettaviin laitteisiin ja muuhun elektroniikkaan. Lisäksi yhtiö voi luoda, hankkia ja lisensoida aineetonta omaisuutta ja ohjelmistoja sekä harjoittaa muuta teollista toimintaa ja liiketoimintaa. Yhtiö voi myös harjoittaa arvopaperikauppaa ja muuta sijoitustoimintaa. Yhtiö voi harjoittaa liiketoimintaansa suoraan tai tytäryhtiöiden, osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten kautta.

Hallituksen jäsenten äänivaltaisuus

Suomen lain mukaisesti hallituksen päätökset tehdään enemmistöpäätöksinä. Hallituksen jäsenet eivät saa osallistua heidän ja yhtiön tai kolmannen osapuolen välisen sopimuksen käsittelyyn tai muiden sellaisten asioiden käsittelyyn, joista voi olla heille merkittävää hyötyä ja jotka voivat olla yhtiön edun vastaisia. Suomen laki ei aseta ikärajoja hallituksen jäsenille, eikä Suomen laissa vaadita, että hallituksen jäsenen tulisi omistaa tietty vähimmäismäärä yhtiön osakkeita. Kuitenkin, yhtiön nykyisen käytännön mukaisesti hallituksen jäsenille vuosittain maksettavista palkkioista noin 40 % maksetaan markkinoilta hankittavina Nokian osakkeina tai vaihtoehtoisesti käyttämällä Nokian omia osakkeita, ja hallituksen jäsenten tulee säilyttää omistuksessaan kolmen ensimmäisen palvelusvuotensa aikana hankitut osakkeet hallitusjäsenyyden päättymiseen saakka (lukuun ottamatta osakkeita, joilla katetaan osakkeiden hankinnasta aiheutuvat kulut, mukaan lukien verot).

Osakkeenomistajien oikeudet, etuoikeudet ja rajoitukset

Jokainen osake oikeuttaa osakkeenomistajan yhteen ääneen yhtiökokouksissa. Suomen lain mukaan varsinainen yhtiökokous tulee pitää viimeistään kuuden kuukauden kuluttua edellisen tilikauden päättymisestä. Hallituksen on kutsuttava ylimääräinen yhtiökokous koolle katsoessaan tämän tarpeelliseksi tai jos tilintarkastaja tai osakkeenomistajat, jotka edustavat yhdessä vähintään yhtä kymmenesosaa kaikista ulkona olevista osakkeista, sitä vaativat. Yhtiöjärjestyksemme mukaisesti hallituksen jäsenet valitaan vähintään kerran vuodessa toimikaudeksi, joka kestää seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti.

Suomen lain mukaan osakkeenomistajat voivat osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää siellä äänioikeuttaan henkilökohtaisesti tai valtuuttamansa asiamiehen välityksellä. Suomessa yhtiöt eivät tavallisesti jaa osakkeenomistajilleen valtakirjalomakkeita, joten Nokiakaan ei tee niin. ADS-osaketalletustodistusten hallintarekisteriin merkityt omistajat ja tosiasialliset edunsaajat saavat kuitenkin valtakirjalomakkeet talletusyhteisöltä (Depositary).

Yhtiökokoukseen voi osallistua ja siellä voi äänioikeuttaan käyttää osakkeenomistaja, joka on rekisteröitynä osakkeenomistajaksi Suomen lain mukaisesti ylläpidettävään osakasluetteloon viimeistään yhtiökokouskutsussa ilmoitettavana päivänä. Jos ADS-osaketalletustodistusten hallintarekisteriin merkitty omistaja tai tosiasiallinen edunsaaja haluaa käyttää varsinaisessa yhtiökokouksessa äänioikeuttaan, hänen tulee rekisteröityä tilapäisesti osakasluetteloon omalla nimellään.

Täsmäytyspäivä on kahdeksan arkipäivää ennen yhtiökokousta. ADS-osaketalletustodistusten omistaja voidaan rekisteröidä tilapäisesti yhtiön osakasluetteloon yhtiökokousta varten, mikäli hän toimittaa talletusyhteisölle henkilökohtaisesti tai välittäjänsä tai omaisuudensäilyttäjänsä kautta määräaikaan mennessä talletusyhteisöltä saamiensa ohjeiden mukaisen valtakirjan, jossa on seuraavat tiedot: ADS-osaketalletustodistusten omistajan nimi, osoite ja henkilötunnus, äänioikeuden antavien osakkeiden määrä sekä äänestysohjeet. Yhtiökokouksen osakasluettelo täsmäytyspäivän tilanteen mukaan on julkista tietoa kyseisen kokouksen päättymiseen asti. Muut hallintarekisteriin merkityt osakkeenomistajat voivat osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää siellä äänioikeuttaan ohjeistamalla välittäjäänsä tai muuta omaisuudensäilyttäjää rekisteröimään osakkeet tilapäisesti yhtiön osakasluetteloon ja antamalla äänestysohjeet välittäjältä tai omaisuudensäilyttäjältä saamassaan ilmoituksessa kuvatulla tavalla.

Täyttämällä ja palauttamalla talletusyhteisöltä saamansa valtakirjan ADS-osaketalletus-todistusten omistaja valtuuttaa myös talletusyhteisön ilmoittamaan meille, yhtiöjärjestyksemme edellyttämällä tavalla, omistajan aikomuksesta osallistua yhtiökokoukseen.

Jokainen osakkeemme antaa yhtäläisen oikeuden jaettaessa yhtiön varoja. Oikeus osinkoon vanhenee kolmen vuoden jälkeen, jos osinkoa ei ole tuona aikana nostettu. Nostamattomat osingot jäävät Nokialle.

Suomen lain mukaan yhtiön osakkeiden tuottamat oikeudet perustuvat osakeyh-tiölakiin ja yhtiöjärjestykseen. Suomen laki tai yhtiöjärjestyksemme ei aseta rajoituksia Nokian osakkeiden omistukselle, kuten ulkomaisten osakkeenomistajien oikeudelle omistaa osakkeita tai käyttää niihin perustuvia äänioikeuksia. Yhtiöjärjestyksen muuttamisesta päättää yhtiökokous vähintään kahden kolmasosan enemmistöllä annetuista äänistä ja yhtiökokouksessa edustettuina olevista osakkeista.

Osakeomistusta tai äänivaltaa koskeva ilmoitusvelvollisuus

1.1.2013 voimaan tulleen arvopaperimark-kinalain mukaan osakkeenomistajan on ilmoitettava omistus- ja ääniosuutensa kohdeyhtiölle ja Finanssivalvonnalle, kun osuus saavuttaa, ylittää tai vähenee alle 5, 10, 15, 20, 25, 30, 50 tai 90 % kohdeyhtiön kaikkien osakkeiden kokonaismäärästä tai äänimäärästä. ”Omistus” tarkoittaa osakkeenomistajan ja tämän lähipiirin osakeomistuksia ja äänimäärää arvopaperimarkkinalain mukaisesti laskettuna. Ilmoitus on annettava myös, kun osakkeenomistaja on osapuolena sopimuksessa tai muussa järjestelyssä, joka toteutuessaan johtaisi näiden rajojen saavuttamiseen, ylittymiseen taikka osuuden vähenemiseen ilmoitusrajan alle. Yhtiön tulee julkistaa saamansa ilmoitukset pörssitiedotteena viipymättä.

Lunastusvelvollisuus

Yhtiöjärjestyksemme mukaan osakkeenomistaja, jonka osuus yhtiön kaikista osakkeista saavuttaa tai ylittää kolmasosan tai puolet, on velvollinen lunastamaan muiden osakkeenomistajien vaatimuksesta heidän osakkeensa aikaisempien kaupankäyn-tikurssien painotettuun keskikurssiin. Osakkeenomistajalla, johon tällainen lunastusvelvollisuus kohdistuu, on myös velvollisuus lunastaa kaikki yhtiön liikkeeseen laskemat merkintä- ja optio-oikeudet sekä vaihtovelkakirjat, jos niiden omistaja näin vaatii. Yhtiöjärjestyksen mukaan osakkeiden lunastushinta on korkeampi seuraavista (a) osakkeen kaupankäyntikurssien painotettu keskikurssi viimeisen kymmenen (10) pörssipäivän aikana Helsingin pörssissä ennen sitä päivää, jolloin yhtiö sai lunastusvelvolliselta osakkeenomistajalta ilmoituksen edellä tarkoitetun omistusrajan saavuttamisesta tai ylittymisestä tai, sanotun ilmoituksen puuttuessa tai jäädessä määräajassa saapumatta, yhtiön hallitus sai siitä muutoin tiedon; tai (b) osakkeiden lukumäärällä painotettu keskihinta, jonka lunastusvelvollinen osakkeenomistaja on maksanut hankkimistaan tai muutoin saamistaan osakkeista viimeisten 12 kuukauden aikana ennen edellä kohdassa (a) tarkoitettua päivää.

Arvopaperimarkkinalain mukaisesti osakkeenomistajan, jonka ääniosuus kasvaa yli 30 %:iin tai yli 50 %:iin kohdeyhtiön osakkeiden äänimäärästä sen jälkeen, kun kohdeyhtiön osake on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle, on tehtävä kuukauden kuluessa julkinen ostotarjous kaikista muista kohdeyhtiön liikkeeseen laskemista osakkeista ja niihin oikeuttavista kohdeyhtiön liikkeeseen laskemista arvopapereista, kuten merkintä- ja optio-oikeuksista tai vaihtovelkakirjoista. Tarjousvastikkeena pakollisessa ostotarjouksessa on maksettava käypä hinta. Käypää hintaa määritettäessä lähtökohtana pidetään korkeinta tarjousvelvollisen tai tämän kanssa yksissä tuumin toimivien henkilöiden tarjousvelvollisuuden syntymistä edeltävän kuuden kuukauden aikana tarjouksen kohteena olevista arvopapereista maksamaa hintaa. Tästä hinnasta voidaan poiketa erityisestä syystä. Jos tarjousvelvollinen tai tämän kanssa yksissä tuumin toimiva henkilö ei ole tarjousvelvollisuuden syntymistä edeltävän kuuden kuukauden aikana hankkinut tarjouksen kohteena olevia arvopapereita, käyvän hinnan määrittämisen lähtökohtana pidetään tarjousvelvollisuuden syntymistä edeltävän kolmen kuukauden aikana säännellyn markkinan kaupankäynnissä tarjouksen kohteena olevista arvopapereista maksettujen hintojen kaupankäyntimäärillä painotettua keskiarvoa. Tästä hinnasta voidaan poiketa erityisestä syystä.

Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistaja, jolla on enemmän kuin yhdeksän kymmenesosaa yhtiön kaikista osakkeista ja äänistä, on oikeutettu käyvästä hinnasta lunastamaan muiden osakkeenomistajien osakkeet. Osakkeenomistajalla, jonka osakkeet voidaan lunastaa (vähemmistöosakkeenomistaja), on vastaavasti oikeus vaatia osakkeidensa lunastamista. Käypä hinta määritetään muun muassa viimeaikaisen osakekurssin perusteella. Osakeyhtiölain mukainen lunastusmenettely eroaa, ja lunastushinta voi erota, edellä esitetystä Suomen arvopaperimarkkinalain mukaisesta lunastusmenettelystä ja -hinnasta. Kun lunastusoikeus ja -velvollisuus on syntynyt arvopaperimarkkinalain mukaisessa pakollisessa tai vapaaehtoisessa julkisessa ostotarjouksessa ja lunastaja on tarjouksen perusteella saanut haltuunsa vähintään yhdeksän kymmenesosaa tarjouksen kohteena olleista osakkeista, käypänä hintana pidetään julkisessa ostotarjouksessa tarjottua hintaa, jollei muuhun ole erityistä syytä.

Merkintäetuoikeudet

Nykyisillä osakkeenomistajilla on osakeantien yhteydessä etuoikeus merkitä yhtiön uusia osakkeita osakeomistuksensa mukaisessa suhteessa. Osakeannissa voidaan yhtiökokouksen päätöksellä poiketa merkintäetuoikeudesta, jos sitä puoltavilla osakkeenomistajilla on vähintään kaksi kolmasosaa yhtiökokouksessa annetuista äänistä ja edustetuista osakkeista ja siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy.

Ulkomaalaisten yritysostojen seuranta

Ulkomaalaisten yritysostojen seurantaa koskevan lain (2012/172, muutoksineen) mukaisesti työ- ja elinkeinoministeriölle tulee toimittaa ilmoitus, mikäli ulkomainen ostaja hankkii suoraan tai epäsuorasti vähintään yhden kymmenesosan yhtiön kaikkien osakkeiden yhteenlasketusta äänimäärästä tai vastaavan tosiasiallisen vaikutusvallan osakeyhtiössä. Työ- ja elinkeinoministeriön on vahvistettava yritysosto, jollei se voi vaarantaa erittäin tärkeää kansallista etua, jolloin ministeriö voi siirtää vahvistamista tai vahvistamatta jättämistä koskevan asian valtioneuvoston yleisistunnon käsiteltäväksi. Jos yritysoston kohteena on puolustusteollisuusyritys, ulkomaisen omistajan on haettava työ- ja elinkeinoministeriöltä etukäteen vahvistus yritysostolle. Yritysostolle ei tarvita vahvistusta, jos ulkomainen omistaja merkitsee seurannan kohteena olevan osakeyhtiön osakkeita osakepääoman korotuksen yhteydessä samassa suhteessa kuin hän entuudestaan omistaa yhtiön osakkeita. Vahvistusvaatimus ei myöskään koske Euroopan talousalueeseen tai vapaakauppaliittoon kuuluvien valtioiden asukkaita, paitsi oikeushenkilöitä joiden osakkeista Euroopan talousalueen tai vapaakauppaliittoon kuulumattoman valtion asukas omistaa vähintään yhden kymmenesosan.

Riskitekijät

Alla on kuvattu riskitekijöitä, jotka voivat vaikuttaa liiketoimintaamme.

Osakkeenomistajien ja sijoitusta harkitsevien tulee tutustua huolellisesti seuraaviin riskitekijöihin tässä toimintakertomuksessa esitettyjen muiden tietojen lisäksi. Toimintaamme liittyy useita riskejä ja epävarmuustekijöitä, eikä alla kuvattuja riskitekijöitä tule pitää tyhjentävänä kuvauksena riskeistä. Kuvattujen riskien lisäksi voi olla muitakin riskejä, jotka eivät ole tiedossamme tai jotka voivat osoittautua olennaisiksi, vaikka niitä ei tällä hetkellä pidetä sellaisina. Lisätietoja oikeudenkäynneistä, joissa Nokia on osapuolena, löytyy konsernitilinpäätöksen liitetiedosta 30, Vastuusitoumukset ja oikeudelliset toimet. Tämä toimintakertomus sisältää myös tulevaisuutta koskevia lausuntoja, joihin liittyy riskejä ja epävarmuustekijöitä. Ellei toisin mainita tai ellei asiayhteys vaadi muuta, näissä riskitekijöissä ilmaukset “Nokia”, “Nokia-konserni”, “konserni”, “me”, “meitä” ja “meidän” tarkoittavat Nokian konsolidoituja operatiivisia segmenttejä.

Alla luetellut riskit ja riskitekijät voivat yhdessä tai erikseen vaikuttaa haitallisesti liiketoimintaamme, kilpailukykyymme, Nokia-brändiin tai maineeseemme ja osakkeemme hintaan, emmekä välttämättä onnistu toteuttamaan menestyksekkäästi strategisia suunnitelmiamme, ylläpitämään tai parantamaan liiketoimintaryhmiemme operatiivista ja taloudellista tulosta tai taloudellista asemaamme, tunnistamaan tai hyödyntämään liiketoimintamahdollisuuksia tai muutoin kasvattamaan liiketoimintaamme tai parantamaan kilpailukykyämme ja markkinaosuuttamme. Tietyt riskit tai tapahtumat voivat olla merkityksellisempiä Nokialle tai vain tietylle liiketoimintaryhmälle, liiketoiminnalle tai konsernin osalle.

Riskitekijät koskien strategiaa ja sen toteuttamista

- Menestyksemme toimintatapamme uudistamisessa uuden toimintamallin kautta.
- Kykymme saavuttaa/varmistaa teknologiajohtajuus segmenteissä, joissa päätämme kilpailla.
- Kehityssuunta kohti avoimia rajapintoja, virtualisointia, pilvinatiiveja ohjelmistoja ja siirtyminen vähitellen pois monoliittisista järjestelmistä sekä näiden mahdollinen vaikutus tuote- ja palveluportfolioomme, kilpailukenttään, liiketoimintamalleihin ja liiketoiminnan tuottoprofiiliin.
- Investointiemme kyky tuottaa teknologioita, tuotteita tai palveluita, jotka saavuttavat tai säilyttävät laajan hyväksynnän markkinoilla, vastaavat asiakkaidemme kasvaviin tarpeisiin tai johtavat innovaatiivisiin läpimurtoihin, joita voimme muutoin hyödyntää liiketoiminnassamme.
- Menestyksemme toimintamme ja tehokkuutemme parantamiseen tähtäävissä tuotekehitysinvestoinneissa, lisenssointisopimuksissa, yritysjärjestelyissä, teknologiahankinnoissa, partneroinneissa tai yhteisyrityksissä ja niiden muodostamisessa tai osaavan henkilökunnan palkkaamisessa.

Riskit ja epävarmuustekijät johtuen yleisestä taloustilanteesta, rahoitusmarkkinaolosuhteista sekä kehityksestä toimimillamme toimialoilla ja markkinoilla

- Yleinen globaali taloustilanne, rahoitusmarkkinaolosuhteet sekä muu kehitys maissa tai toimialoilla, joissa me, asiakkaamme ja alihankkijamme toimimme.
- Riippuen COVID-19-pandemian kestosta ja kyseistä virusta vastaan käytettävien toimenpiteiden luonteesta ja vaikutuksista, pandemialla voi edelleen olla negatiivisia vaikutuksia toimintaamme ja taloudelliseen tulokseemme.
- Tietotekniikka- ja viestintäalan sekä niihin liittyvien palvelumarkkinoiden syklisyys ja niihin vaikuttavat useat tekijät, mukaan lukien kilpailijoiden käyttäytyminen, asiakkaiden mahdollinen sulautuminen, palveluntarjoajien, kuluttajien ja yritysten ostokäyttäytyminen, järjestelmien käyttöönotto, käyttöönottojen ajoitukset ja hankintojen määrä.
- Ankara kilpailu verkkolaitetoimittajien kesken sekä kilpailu asiakkaidemme pelikentällä ajavat hintaeroosiota toimialallamme.
- Hintakilpailukykymme tai muu kehitys koskien hinnoittelua tai sopimusehtoja, kuten asiakasrahoituksen epäsuotuisa kehitys tai pidennetyt maksuehdot. Mikäli pankit tai vastaavat instituutiot olisivat haluttomia antamaan takauksia, vakuuksia, asiakasrahoitusta tai ostamaan saataviamme, se voisi heikentää mahdollisuuksiamme saada uusia asiakkaita sekä hallinnoida luottoriskejä ja maksuvalmiuttamme.
- Olemme riippuvaisia rajallisesta määrästä asiakkaita sekä laajoista monivuotisista sopimuksista, minkä seurauksena yksittäisen asiakkaan tai sopimuksen menettämisellä, operaattoreiden keskittymisellä tai yksittäisiin sopimuksiin liittyvillä epäedullisilla sopimusehdoilla ja muilla ongelmilla voi olla olennaisen haitallinen vaikutus.

Kilpailukykyymme liittyvät riskit

- Mahdollinen liiketoimintamallien muuttuminen, teknologiset muutokset sekä näiden mukana tulevat uudet kilpailijat.
- Emme välttämättä pysty toteuttamaan suunniteltuja yritysjärjestelyjä, tai voimme epäonnistua suunnitelluissa yritysjärjestelyissä, yritysjärjestelyjä tai niiden solmimisessa, kumppanuussopimuksissa tai kyseisistä transaktioista odotettujen hyötyjen, synergiaetujen, kulusäästöjen ja/tai tehokkuustavoitteiden saavuttamisessa.
- Emme välttämättä onnistu panostamaan tehokkaasti ja kannattavasti uusiin korkealaatuisiin ja kilpailukykyisiin tuotteisiin, palveluihin, päivityksiin ja teknologioihin, jotka saavuttavat laajan hyväksynnän markkinoilla tai tuomaan niitä markkinoille oikea-aikaisesti.
- Voimme kohdata vaikeuksia ja haasteita 5G-teknologian tuotekehityksessä, markkinoille viemisessä sekä 5G-liitännäisten palvelujen kaupallistamisessa.
- Toimenpiteemme tuotteiden ja palvelujen koko toimintaketjun kustannusten hallitsemiseksi tai kilpailukyvyn, taloudellisen tai operatiivisen tehokkuuden tai tuloksen kehittämiseksi eivät välttämättä johda tavoiteltuihin tuloksiin, hyötyihin, kustannussäästöihin tai parannuksiin.

Riskitekijät liittyen immateriaalioikeuksiin, teknologia- ja Nokia-tavaramerkin lisensointiin

- Tuotteemme, palvelumme ja liiketoimintamallimme ovat riippuvaisia kehittämistämme immateriaalioikeuksilla suojatuista teknologioista ja kyvykkyydestämme luoda uusia teknologioita, tuotteita tai palveluita ja suojata immateriaalioikeuksiamme ja patenttiportfoliomme kilpailukykyä.
- Patenttilisensointituotot ovat riippuvaisia kyvystämme säilyttää immateriaalioikeuksiin liittyvien tuottojen nykyiset lähteet ja sopimusehdot, luoda uusia tulonlähteitä, sekä kyvystämme suojata immateriaalioikeuksiamme loukkauksilta. Haasteensa luo epävarmuus immateriaalioikeuksien sääntelyn kehityksestä kansainvälisesti lisäksi mahdollisien patenttiloukkauksiin liittyvien oikeudenkäyntien lopputulosta on vaikea ennakoida.
- Suhteellisen merkittävä osa nykyisistä patenttilisensointituotoista on peräisin älypuhelinmarkkinoilta, jotka muuttuvat nopeasti ja joilla toimii rajallinen määrä suuria toimijoita.
- Nokia Technologies -liiketoimintaryhmä tavoittelee liikevaihtoa ja kannattavuutta Nokia-tavaramerkin, teknologioiden ja patenttien lisensoinnilla. Olemme mukana myös muissa liiketoimintahankkeissa kuten teknologiainnovoinneissa ja hautomoissa. Näihin liittyvät tuotto-odotukset eivät välttämättä toteudu suunnitelmien mukaisesti tai ollenkaan.
- Tuotteemme, palvelumme ja liiketoimintamallimme eivät ole riippuvaisia ainoastaan kehittämistämme immateriaalioikeuksilla suojatuista teknologioista, mutta myös tiettyjen kolmansien osapuolten meille lisensoimista teknologioista. Tämän seurauksena käyttämiimme tai harkitsemiimme teknologioihin liittyvien oikeuksien arviointi on yhä haastavampaa, ja odotamme kohtaavamme jatkossakin väitteitä siitä, että olisimme rikkoneet kolmansien osapuolten immateriaalioikeuksia. Näiden teknologioiden käyttö voi myös johtaa lisensointikustannustemme kasvuun, rajoittaa kykyämme käyttää tiettyjä teknologioita tuotteissamme ja/tai aiheuttaa kalliita ja aikaa vieviä oikeudenkäyntejä.

Riskit ja epävarmuustekijät koskien geopoliittista, lainsäädännöllistä ja eettistä liiketoimintaympäristöämme

- Maailmanlaajuiseen liiketoimintaamme kohdistetaan suoraa ja epäsuoraa sääntelyä ja olemme alttiina poliittisille, lainsäädännöllisille ja muille alueellisille riskeille, kuten esimerkiksi muutoksille talous- ja kauppapolitiikassa tai niihin liittyvissä menettelytavoissa, säädöksille koskien kansallista turvallisuutta, tietoturvaa tai kilpailua ja toimenpiteille osana korruption tai muun vilpillisen toiminnan vastaista taistelua.
- Epävarmuutta lisäävät muutokset nykyisiä tai uusia teknologioita tai tuotteita koskevissa erilaisissa säädöksissä tai niiden soveltamisessa, sekä mahdolliset uudet säännöstöt (esimerkiksi koskien digitaalista taloutta tai kestävää rahoitusta), joiden vaikutus on vielä epäselvä.
- Voimme kohdata haasteita tuotteidemme tai palvelujemme laatu-, terveys- ja turvallisuusstandardien ja vaatimuksien täyttämisessä maailmanlaajuisesti.
- Liiketoimintamallimme tukeutuu palvelujen ja ohjelmistojen jakelussa sekä tiedontallennuksessa käytettäviin ratkaisuihin, joihin liittyy väistämättä soveltuvaan sääntelyyn, tietoturvaloukkauksiin ja muuhun mahdolliseen luvattomaan verkkotiedon käyttöön liittyviä riskejä tai muita mahdollisia turvallisuusriskejä, jotka voivat vaikuttaa haitallisesti liiketoimintaamme tai uhata yksityistä tietosuojaa.
- Hallintoomme, sisäiseen valvontaan ja säädösten noudattamiseen liittyvät prosessimme ja kontrollimekanismimme eivät välttämättä pysty estämään virheitä tai väärinkäytöksiä sekä sääntelyyn perustuvia seuraamuksia yhtiötasolla, operatiivisissa tytäryhtiöissämme ja yhteisyrityksissämme.
- Liiketoimintaamme liittyvien oikeudenkäyntien, välimiesmenettelyiden, sopimusriitojen tai tuotevastuuta koskevien väitteiden lopputulokset voivat olla epäsuotuisia. Voimme joutua tutkinnan tai muiden menettelyjen kohteeksi, joiden laajuutta ja lopputulosta on vaikea ennustaa millään varmuudella, ja meille voidaan määrätä merkittäviä sakkoja, rangaistusmaksuja tai muita seuraamuksia tällaisten tutkimusten perusteella.

Operatiivisen toiminnan riskit

- Sekä me että toimittajamme voimme kohdata ongelmia tai häiriöitä tuotannossa, palvelujen tuottamisessa, toimituksissa, logistiikassa tai toimitusketjussa. Tällaisia ovat esimerkiksi haasteet kysyntää vastaavan volyymin takaamisessa, tuotannon sopeuttamisessa, vaaditun tehokkuuden ja joustavuuden saavuttamisessa sekä virheet tuotteissa/ohjelmistoissa/palveluissa. On mahdollista, että vaatimuksistamme huolimatta jotkut toimittajistamme eivät täytä korkeita tuotelaatu-, terveys-, turvallisuus- tai muita vaatimuksia tai rikkovat lakeja, kuten ympäristö- tai työtä sääteleviä lakeja.
- Geopoliittiset häiriöt, luonnonkatastrofit sekä ihmisen aiheuttamat olosuhteet, levottomuudet ja terveysuhat voivat vaikuttaa olennaisesti palvelujemme tuottamiseen, tuotantolaitoksiimme tai toimittajiemme tuotantolaitoksiin, jotka ovat maantieteellisesti keskittyneitä.
- Emme voi välttyä tietotekniikkajärjestelmien ja niihin liittyvien prosessien tehottomuudelta, tietoturvaloukkauksilta, toimintahäiriöiltä tai käyttökatkoksilta. Koska tuottamamme palvelut ja operatiivinen toimintamme, ulkoistetut toiminnat mukaan lukien, ovat riippuvaisia monimutkaisista IT järjestelmistä, verkoista ja niihin liittyvistä palveluista, riippuvuutemme kolmansien osapuolien kyvystä IT-järjestelmien, verkkojen ja palvelujen tuottajana ja niihin liittyvien varotoimien luotettavuudesta on suuri. Tästä johtuen kolmansien osapuolien IT-järjestelmien, verkkojen tai palvelujen käyttökatkokset voivat vaikuttaa haitallisesti myös meidän liiketoimintaamme.
- Todelliset tai väitetyt tietoturvaongelmat, kuin myös viat, virheet tai heikkoudet meidän tai kolmansien osapuolten teknologioissa, voivat vaikeuttaa toimintaamme markkinoilla.
- Liiketoimintaamme kuuluu merenalaisten tietoliikennekaapeliverkkojen asentaminen ja ylläpito. Tämän toiminnan yhteydessä saatamme vahingoittaa aikaisemmin asennettua merenalaista infrastruktuuria, josta meitä voidaan viime kädessä pitää vastuussa.
- Emme välttämättä pysty sitouttamaan, motivoimaan, kehittämään ja rekrytoimaan työntekijöitä, joilla on tarvittavat taidot tai tasapainottamaan henkilöstöä tarpeiden mukaan. Pyrimme jatkuvasti kehittämään toimintaamme sekä parantamaan tehokkuuttamme, minkä työntekijämme voivat kokea uuvuttavana, motivaatiota ja energiatasoa laskevana. COVID-19-pandemian myötä etätyöhön siirtyminen tapahtui äkillisesti ja nopeasti, jättäen niukasti aikaa terveys ja turvallisuus ohjeistusten, käytäntöjen ja prosessien sopeuttamiseen.
- Olemme mukana yhteisyrityksissä ollen näin alttiina riskeille, joita väistämättä esiintyy yhteisessä hallinnassa olevissa yrityksissä.

Verotusympäristöön, toimintamme rahoitukseen ja Nokian osakkeiden omistamiseen liittyvät riskit ja riskitekijät

- Toimimme useissa maissa eri verotussäädösten alla, minkä vuoksi saatamme kohdata monimutkaisia vero-ongelmia ja kiistoja.
- Toteutunut tuloksemme tai tuloksen tekoon liittyvät odotukset, muiden tekijöiden ohella, voivat heikentää kykyämme hyödyntää taseeseen kirjattuja ja taseen ulkopuolisia verosaamisia.
- Emme välttämättä saa lainattua pääomaa edullisilla ehdoilla tai emme lainkaan.
- Emme välttämättä onnistu palauttamaan luottoluokitustamme investment grade -tasolle tai säilyttämään luottoluokituksiamme.
- Toimimme maailmanlaajuisesti, minkä vuoksi valuuttakurssien vaihtelu voi vaikuttaa merkittävästi liikevaihtoomme, kustannuksiimme ja liiketoimintamme tulokseen sekä osinkojemme arvoon ja ADS-osaketalletustodistusten markkina-arvoon Yhdysvaltain dollareissa.
- Meihin kohdistuu eläkeohjelmiin, työntekijärahastoihin ja työntekijöiden terveydenhuoltoon kytköksissä olevia riskejä, emmekä välttämättä pysty välttämään tai hallitsemaan niihin liittyviä kuluja tai lisääntyviä rahoitustarpeita.
- Liikearvon kerrytettävissä oleva rahamäärä voi alittaa liikearvon kirjanpitoarvon, mikä voi johtaa tuntuviin arvonalennuskirjauksiin.
- Kultakin tilikaudelta osakkeenomistajille maksettavan osingon ja/tai pääoman-palautuksen määrä on epävarma ja riippuu muun muassa yhtiömme kassavirran vahvuudesta, tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.
- Osakkeidemme ja ADR-osaketalletus-todistusten arvo arvopaperimarkkinoilla voi heilahdella arvaamattomasti, myös meistä riippumattomista syistä.
- Ulkomaalaiset osakkeenomistajat voivat joutua antamaan aikaisempaa tarkempia tietoja edullisempaa osinkotulojen lähdeverokohtelua varten.

Merkittävät tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Muutoksia organisaatiorakenteeseen

Strategiatyöhönsä liittyen Nokia otti käyttöön 1.1.2021 uuden toimintamallin, joka auttaa yhtiötä vastaamaan paremmin asiakkaiden tarpeisiin sekä käynnissä olevaan markkinamuutokseen. Uusi toimintamalli sisältää neljä raportoitavaa segmenttiä, jotka vastaavat aiempaa paremmin asiakkaiden ostokäyttäytymistä: (i) Matkapuhelinverkot (Mobile Networks), (ii) Verkkoinfrastruktuuri (Network Infrastructure), (iii) Pilvi- ja verkkopalvelut (Cloud and Network Services) ja (iv) Teknologia (Nokia Technologies). Lisäksi Nokia esittää segmenttikohtaisia tietoja Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osiosta. Uusi toimintamalli parantaa tulosvastuullisuutta ja läpinäkyvyyttä, yksinkertaistaa rakennetta sekä parantaa kustannustehokkuutta.

Joukkovelkakirjalainan lunastus

Tammikuussa 2021 Nokia käytti liikkeellelaskijan optio-oikeuden lunastaa 350 miljoonan euron suuruisen maaliskuussa 2021 erääntyvän 1,00 prosentin kuponkikorkoisen joukkovelkakirjalainan kokonaisuudessaan. Lunastuspäivä oli 15. helmikuuta 2021.

Kehittyvien markkinoiden asiakkaan pyytämä velkajärjestely

Helmikuussa 2021 eräs konsernin kehittyvien markkinoiden asiakas aloitti neuvottelut velkojensa uudelleenjärjestelemiseksi välttääkseen maksukyvyttömyyden. Vaikka tämä tapahtui tilikauden päättymisen jälkeen, se vahvisti asiakkaan luottokelpoisuuden olleen heikentynyt 31.12.2020. Tämän seurauksena konserni kirjasi rahoituskuluihin asiakkaalle myöntämäänsä lainaan liittyen 58 miljoonan euron lisäyksen odotettuihin luottotappioihin. Lisäksi konserni arvioi, että asiakkaalta olevien saatavien perintä ei ole enää todennäköistä, joten se kirjasi tähän liittyen yhteensä 34 miljoonan euron oikaisun liikevaihtoon, hankinnan ja valmistuksen kuluihin sekä liiketoiminnan muihin kuluihin.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Osakekohtainen tulos (laimentamaton)
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva voitto/tappio
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo vuoden aikana

Osakekohtainen tulos (laimennettu)
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oikaistu voitto/tappio
Oikaistu ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo vuoden aikana

Hinta/voitto -suhde (P/E luku)
Osakkeen päätöskurssi 31.12.
Osakekohtainen tulos (laimentamaton) jatkuvista toiminnoista

Osinko tuloksesta, %
Osakekohtainen osinko
Osakekohtainen tulos (laimentamaton) jatkuvista toiminnoista

Osinkotuotto, %
Osakekohtainen osinko
Osakkeen päätöskurssi 31.12.

Osakekohtainen oma pääoma
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma
Osakkeiden lukumäärä 31.12. – omien osakkeiden lukumäärä 31.12.

Osakekannan markkina-arvo
(Osakkeiden lukumäärä 31.12. – omien osakkeiden lukumäärä 31.12.) x osakkeen päätöskurssi 31.12.

Osakkeiden vaihdon kehitys, %
Vuoden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumäärä
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä vuoden aikana

Vaihtoehtoisten tunnuslukujen laskentakaavat

Tietyt tässä raportissa esitetyt taloudelliset tunnusluvut eivät ole IFRS-standardeissa määriteltyjä taloudellista suorituskykyä, taloudellista asemaa tai rahavirtoja osoittavia tunnuslukuja. IFRS-standardit eivät määrittele näitä tunnuslukuja, mistä syystä ne eivät välttämättä ole suoraan vertailukelpoisia muiden, vaikkakin saman toimialan, yhtiöiden käyttämien taloudellisten tunnuslukujen kanssa. Nämä tunnusluvut esitetään, koska johto käyttää niitä konsernin taloudellisen suorituskyvyn mittaamiseen ja uskoo, että nämä tunnusluvut antavat täydentävää tietoa konsernin liiketoiminnan tuloksen kehityksestä. Näitä tunnuslukuja ei pidä tarkastella erillään vastaavista IFRS-tunnusluvuista tai niiden sijasta.

Tunnusluku	Määritelmä	Tarkoitus
Sijoitetun pääoman tuotto, %	Voitto ennen veroja + korkokulut korollisista veloista / Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma keskimäärin + määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus keskimäärin + korolliset velat keskimäärin	Sijoitetun pääoman tuotto kertoo kuinka tehokkaasti konserni käyttää pääomiaan tuottaakseen voittoa.
Oman pääoman tuotto, %	Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva voitto / Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma keskimäärin	Oman pääoman tuotto kertoo kuinka tehokkaasti konserni käyttää osakkeenomistajien sijoittamia pääomia tuottaakseen voittoa.
Omavaraisuusaste, %	Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma + määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus / Varat yhteensä	Omavaraisuusaste kertoo osakkeenomistajien sijoittamilla varoilla rahoitettujen varojen suhteellisen osuuden konsernin kokonaisvaroista.
Nettovelkaantumisaste, %	Korolliset velat – rahavarat ja lyhytaikaiset sijoitukset / Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma + määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus	Nettovelkaantumisaste kuvastaa osakkeenomistajien sijoittamilla varoilla ja korollisella vieraalla pääomalla rahoitettujen varojen suhdetta ja kertoo konsernin liiketoiminnan velkaantuneisuudesta.
Kassa ja lyhytaikaiset sijoitukset (kassa)	Kassa ja lyhytaikaiset sijoitukset koostuvat seuraavista konsernitaseen riveistä: rahavarat ja lyhytaikaiset sijoitukset.	Kassa ja lyhytaikaiset sijoitukset -tunnuslukua käytetään kertomaan niiden varojen määrää, joita konserni voi käyttää nykyisten liiketoimintojensa tarpeisiin ja tuleviin liiketoimintoihin investoimiseen sekä tuoton maksamiseen arvopaperien haltijoille.
Nettokassa ja lyhytaikaiset sijoitukset (nettokassa)	Nettokassaan ja lyhytaikaisiin sijoituksiin sisältyvät kassa ja lyhytaikaiset sijoitukset vähennettynä pitkäaikaisilla ja lyhytaikaisilla korollisilla veloilla.	Nettokassa ja lyhytaikaiset sijoitukset -tunnuslukua käytetään kertomaan konsernin likviditeettiasemasta sen jälkeen, kun rahavaroista on maksettu korolliset velat.
Vapaa kassavirta	Liiketoiminnan nettorahavirta – investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin (käyttöomaisuus-investoinnit) + aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynti – pitkäaikaisten sijoitusten lisäys + pitkäaikaisten sijoitusten myynti	Vapaa kassavirta on se rahavirta, jonka konserni tuottaa aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin sekä pitkäaikaisiin sijoituksiin tehtyjen nettoinvestointien jälkeen ja kuvaa konsernin arvopaperien haltijoille jaettavissa olevaa rahamäärää. Luku mittaa liiketoiminnan rahavarojen tuottokykyä, käyttöpääoman tehokkuutta ja pääomien hallinnan kurinalaisuutta.
Käyttöomaisuusinvestoinnit	Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin (ilman yritysten yhteenliittymien kautta hankittuja omaisuuseriä).	Käytämme käyttöomaisuusinvestointeja tulevaisuuden tuottoja kerryttävään toimintaan tehtyjen sijoitusten mittarina.

Tilinpäätös

Konsernitilinpäätös **42**
Konsernin tuloslaskelma 42
Konsernin laaja tuloslaskelma 43
Konsernitase 44
Konsernin rahavirtalaskelma 45
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista 46
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot **47**
1. Tietoa konsernista 47
2. Merkittävät laskentaperiaatteet 47
3. Uudet ja muuttuneet standardit ja tulkinnat 59
4. Arvioiden käyttö ja olennaiset kirjanpidolliset harkinnanvaraisuudet 59
5. Segmentti-informaatio 62
6. Lopetetut toiminnot 64
7. Tulouttaminen 65
8. Kululajikohtainen erittely 66
9. Henkilöstökulut 66
10. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut 67
11. Rahoitustuotot ja -kulut 67
12. Tuloverot 68
13. Osakekohtainen tulos 70
14. Aineettomat hyödykkeet 71
15. Aineelliset hyödykkeet 72
16. Vuokrasopimukset 73
17. Arvonalentumiset 74
18. Vaihto-omaisuus 75
19. Siirtosaamiset ja ennakkomaksut 75
20. Emoyhtiön osakkeet 76
21. Muuntoerot, arvonmuutosrahasto ja muut rahastot 77
22. Muut laajan tuloksen erät 78
23. Korolliset velat 78
24. Rahoitusinstrumenttien käypä arvo 80
25. Johdannaiset 82
26. Osakeperusteiset maksut 83
27. Eläkkeet ja muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet 85
28. Siirtovelat, myynnin jaksotukset ja muut velat 91
29. Varaukset 92
30. Vastuusitoumukset ja oikeudelliset toimet 93
31. Konsernin rahavirtalaskelman liitetiedot 94
32. Konserniyhtiöt 95
33. Merkittävät, osittain omistetut tytäryhtiöt 100
34. Osuudet osakkuusyhtiöissä ja yhteisyrityksissä 101
35. Lähipiiriin liittyvät tapahtumat 101
36. Rahoitusriskien hallinta 103
37. Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat 112

Emoyhtiön tilinpäätös **113**
Emoyhtiön tuloslaskelma 113
Emoyhtiön tase 114
Emoyhtiön rahoituslaskelma 116
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot **117**
1. Laskentaperiaatteet 117
2. Henkilöstökulut 120
3. Tilintarkastajan palkkiot 120
4. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut 120
5. Rahoitustuotot ja -kulut 121
6. Konserniavustukset 121
7. Tuloverot 121
8. Aineelliset hyödykkeet 122
9. Sijoitukset 123
10. Siirtosaamiset ja maksetut ennakkomaksut 123
11. Oma pääoma 124
12. Jakokelpoiset varat 124
13. Käyvän arvon rahasto 124
14. Rahoitusinstrumenttien käypä arvo 125
15. Johdannaiset 127
16. Pakolliset varaukset 128
17. Korollinen vieras pääoma 128
18. Siirtovelat ja muut velat 129
19. Vakuudet ja vastuusitoumukset 129
20. Johdolle myönnetyt lainat 129
21. Rahoituslaskelman liitetiedot 129
22. Tytäryhtiöt 130
23. Emoyhtiön osakkeet 130
24. Rahoitusriskien hallinta 130
25. Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat 130

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen 2020 allekirjoitus **131**

Tilintarkastuskertomus **132**

Konsernin tuloslaskelma

1.1.-31.12.	Liite	2020 milj. EUR	2019 milj. EUR	2018 milj. EUR
Liikevaihto	5, 7	**21 852**	**23 315**	**22 563**
Hankinnan ja valmistuksen kulut[1]	8	-13 659	-15 051	-14 251
Bruttokate[1]		**8 193**	**8 264**	**8 312**
Tutkimus- ja kehityskulut[1]	8	-4 087	-4 532	-4 777
Myynnin ja hallinnon kulut[1]	8	-2 898	-3 219	-3 549
Liiketoiminnan muut tuotot[1]	10	150	237	267
Liiketoiminnan muut kulut[1]	8, 10	-473	-265	-312
Liikevoitto/-tappio		**885**	**485**	**-59**
Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksesta	34	22	12	12
Rahoitustuotot	11	156	165	85
Rahoituskulut	11	-320	-506	-398
Voitto/tappio ennen veroja		**743**	**156**	**-360**
Tuloverot	12	-3 256	-138	-189
Jatkuvien toimintojen tappio/voitto		**-2 513**	**18**	**-549**
Lopetettujen toimintojen tappio/voitto	6	-3	-7	214
Tilikauden tappio/voitto		**-2 516**	**11**	**-335**
Tilikauden tappion/voiton jakautuminen				
Emoyhtiön osakkeenomistajat		-2 523	7	-340
Määräysvallattomat omistajat		7	4	5
Osakekohtainen tulos emoyhtiön osakkeenomistajille	13	EUR	EUR	EUR
Laimentamaton				
Jatkuvat toiminnot		-0,45	0,00	-0,10
Tilikauden tappio/voitto		-0,45	0,00	-0,06
Laimennettu				
Jatkuvat toiminnot		-0,45	0,00	-0,10
Tilikauden tappio/voitto		-0,45	0,00	-0,06

(1) Vuonna 2020, konserni uudelleenluokitteli tiettyjä tuotto- ja kulueriä liiketoiminnan muista tuotoista ja kuluista toiminnoille. Vertailutiedot vuosilta 2019 ja 2018 on oikaistu vastaavasti. Lisätietoja liitetiedossa 2, Merkittävät laskentaperiaatteet.

Liitetiedot ovat tämän konsernitilinpäätöksen olennainen osa.

Konsernin laaja tuloslaskelma

1.1.-31.12.	Liite	2020 milj. EUR	2019 milj. EUR	2018 milj. EUR
Tilikauden tappio/voitto		**-2 516**	**11**	**-335**
Muut laajan tuloksen erät				
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleenmäärittäminen		624	414	388
Tuloverot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		-140	-95	-90
Erät, jotka voidaan siirtää myöhemmin tulosvaikutteisiksi				
Muuntoerot		-1 232	260	401
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus		266	-58	-73
Rahavirtojen suojaus ja muut suojausohjelmat		15	-2	-53
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat		47	8	-45
Muut lisäykset, netto		3	–	1
Tuloverot eristä, jotka voidaan siirtää myöhemmin tulosvaikutteisiksi		25	11	33
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	22	**-392**	**538**	**562**
Tilikauden laaja tulos		**-2 908**	**549**	**227**
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:				
Emoyhtiön osakkeenomistajille		-2 914	545	221
Määräysvallattomille omistajille		6	4	6

Liitetiedot ovat tämän konsernitilinpäätöksen olennainen osa.

31.12.	Liite	2020 milj. EUR	2019 milj. EUR
VASTAAVAA			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	14, 17	7 027	7 956
Aineelliset hyödykkeet	15, 17	1 783	1 856
Käyttöoikeusomaisuuserät	16, 17	805	912
Osuudet osakkuusyhtiöissä ja yhteisyrityksissä	17, 34	233	165
Pitkäaikaiset sijoitukset	24	745	740
Laskennalliset verosaamiset	12	1 822	5 124
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	17, 24, 36	306	445
Etuuspohjaiset eläkevarat	27	5 038	4 830
Muut pitkäaikaiset varat	19	217	292
Pitkäaikaiset varat yhteensä		**17 976**	**22 320**
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	18	2 242	2 936
Myyntisaamiset	24, 36	5 503	5 025
Asiakassopimuksiin perustuvat omaisuuserät	7, 36	1 080	1 489
Siirtosaamiset ja ennakkomaksut	19	850	908
Tuloverosaamiset	12	265	279
Muut lyhytaikaiset rahoitusvarat	24, 25, 36	214	164
Lyhytaikaiset sijoitukset	24, 36	1 121	97
Rahavarat	24, 36	6 940	5 910
Lyhytaikaiset varat yhteensä		**18 215**	**16 808**
Vastaavaa yhteensä		**36 191**	**39 128**
VASTATTAVAA			
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	20	246	246
Ylikurssirahasto		443	427
Omat osakkeet		-352	-352
Muuntoerot	21	-1 295	-372
Arvonmuutosrahasto ja muut rahastot	21	1 910	1 382
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		15 656	15 607
Kertyneet voittovarat		-4 143	-1 613
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		**12 465**	**15 325**
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus		80	76
Oma pääoma yhteensä		**12 545**	**15 401**
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Pitkäaikaiset korolliset velat	23, 24, 36	5 015	3 985
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat	23	721	771
Laskennalliset verovelat	12	260	390
Etuuspohjaiset eläkkeet ja muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	27	4 046	4 343
Asiakassopimuksiin perustuvat velat	7	566	915
Myynnin jaksotukset ja muut pitkäaikaiset velat	24, 28	541	712
Varaukset	29	736	556
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		**11 885**	**11 672**
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Lyhytaikaiset korolliset velat	23, 24, 36	561	292
Lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat	23	189	259
Muut lyhytaikaiset rahoitusvelat	24, 25, 36	738	803
Tuloverovelat	12	188	187
Ostovelat	24, 36	3 174	3 786
Asiakassopimuksiin perustuvat velat	7	2 394	2 752
Siirtovelat, myynnin jaksotukset ja muut velat	28	3 721	3 323
Varaukset	29	796	653
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		**11 761**	**12 055**
Vieras pääoma yhteensä		**23 646**	**23 727**
Vastattavaa yhteensä		**36 191**	**39 128**

Liitetiedot ovat tämän konsernitilinpäätöksen olennainen osa.

Konsernin rahavirtalaskelma

1.1.-31.12.	Liite	2020 milj. EUR	2019 milj. EUR	2018 milj. EUR
Liiketoiminnan rahavirta				
Tilikauden tappio/voitto		-2 516	11	-335
Oikaisut yhteensä	31	5 267	2 627	2 093
Nettokäyttöpääoman muutos[1]				
Saamisten lisäys/vähennys		-418	159	246
Vaihto-omaisuuden vähennys/lisäys		553	285	-544
Korottomien velkojen vähennys		-845	-2 232	-645
Liiketoiminnan rahavirta		2 041	850	815
Saadut korot		33	57	68
Maksetut korot	16, 23	-35	-1	-159
Maksetut tuloverot, netto		-280	-516	-364
Liiketoiminnan nettorahavirta		**1 759**	**390**	**360**
Investointien rahavirta				
Aineellisten ja aineettomien käyttöomaisuushyödykkeiden hankinta		-479	-690	-672
Aineellisten ja aineettomien käyttöomaisuushyödykkeiden myynti		13	39	88
Hankitut liiketoiminnat vähennettynä hankintahetken rahavaroilla		-104	–	-31
Myydyt liiketoiminnat vähennettynä luovutetuilla rahavaroilla		11	19	-18
Lyhytaikaisten sijoitusten lisäys		-1 154	-473	-2 104
Lyhytaikaisten sijoitusten erääntyminen ja myynti		123	991	2 397
Pitkäaikaisten sijoitusten lisäys		-59	-180	-145
Pitkäaikaisten sijoitusten myynti		122	144	170
Muut		10	-17	–
Investointien nettorahavirta		**-1 517**	**-167**	**-315**
Rahoituksen rahavirta				
Osakkeiden merkinnät optio-oikeuksien perusteella		–	–	1
Tytäryhtiöiden oman pääoman ehtoisten instrumenttien hankinta		-1	-1	1
Pitkäaikaisten velkojen nosto	23	1 595	1 039	139
Pitkäaikaisten velkojen lyhennys	23	-246	-766	-29
Lyhytaikaisten velkojen lyhennys/nosto	23	-83	40	2
Vuokrasopimusvelkojen lyhennys	16, 23	-234	-221	-2
Osingonjako		-148	-570	-1 081
Rahoituksen nettorahavirta		**883**	**-479**	**-969**
Muuntoerot		-95	-95	-184
Rahavarojen lisäys/vähennys		**1 030**	**-351**	**-1 108**
Rahavarat 1.1.		5 910	6 261	7 369
Rahavarat 31.12.		**6 940**	**5 910**	**6 261**

(1) Nettokäyttöpääoma sisältää sekä lyhyt- että pitkäaikaisia eriä.

Konsernin rahavirtalaskelman erät eivät ole suoraan johdettavissa konsernitaseesta useista syistä, pääasiassa valuuttakurssien muutoksista sekä konsernirakenteen muutoksista. Konsernin rahavirtalaskelman eriin sisältyvät sekä jatkuviin että lopetettuihin toimintoihin liittyvät rahavirrat. Lisätietoja lopetettuihin toimintoihin liittyvistä rahavirroista, katso liitetieto 6, Lopetetut toiminnot.

Liitetiedot ovat tämän konsernitilinpäätöksen olennainen osa.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

milj. EUR	Liite	Osake-pääoma	Ylikurssi-rahasto	Omat osakkeet	Muunto-erot	Arvonmuutos-rahasto ja muut rahastot	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet tappiot	Emoyhtiön omistajien osuus	Määräys-vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
1.1.2018		**246**	**447**	**-1 480**	**-932**	**842**	**15 616**	**1 345**	**16 084**	**80**	**16 164**
Tilikauden tappio								-340	-340	5	-335
Muut laajan tuloksen erät	21, 22				341	221		-1	561	1	562
Tilikauden laaja tulos		**–**	**–**	**–**	**341**	**221**	**–**	**-341**	**221**	**6**	**227**
Osakeperusteiset maksut			68						68		68
Verohyöty osakeperusteisista maksuista			6						6		6
Osakeperusteisten maksujen suorittaminen			-85	72			-11		-24		-24
Omien osakkeiden mitätöinti				1 000				-1 000	–		–
Osakkeiden merkinnät optio-oikeuksien perusteella							1		1		1
Osingonjako[1]								-1 063	-1 063	-5	-1 068
Määräysvallattomien omistajien osuuden hankinta								-1	-1	1	–
Muut muutokset					-1			-2	-3		-3
Tapahtumat omistajien kanssa		**–**	**-11**	**1 072**	**-1**	**–**	**-10**	**-2 066**	**-1 016**	**-4**	**-1 020**
31.12.2018		**246**	**436**	**-408**	**-592**	**1 063**	**15 606**	**-1 062**	**15 289**	**82**	**15 371**
IFRS 16 -standardin käyttöönotto								4	4		4
1.1.2019		**246**	**436**	**-408**	**-592**	**1 063**	**15 606**	**-1 058**	**15 293**	**82**	**15 375**
Tilikauden voitto								7	7	4	11
Muut laajan tuloksen erät	21, 22				220	319		-1	538		538
Tilikauden laaja tulos		**–**	**–**	**–**	**220**	**319**	**–**	**6**	**545**	**4**	**549**
Osakeperusteiset maksut			81						81		81
Verohyöty osakeperusteisista maksuista			-7						-7		-7
Osakeperusteisten maksujen suorittaminen			-83	56			1		-26		-26
Osingonjako[1]								-560	-560	-10	-570
Muut muutokset								-1	-1		-1
Tapahtumat omistajien kanssa		**–**	**-9**	**56**	**–**	**–**	**1**	**-561**	**-513**	**-10**	**-523**
31.12.2019		**246**	**427**	**-352**	**-372**	**1 382**	**15 607**	**-1 613**	**15 325**	**76**	**15 401**
Tilikauden tappio								-2 523	-2 523	7	-2 516
Muut laajan tuloksen erät	21, 22				-922	528		3	-391	-1	-392
Tilikauden laaja tulos		**–**	**–**	**–**	**-922**	**528**	**–**	**-2 520**	**-2 914**	**6**	**-2 908**
Osakeperusteiset maksut			76						76		76
Verohyöty osakeperusteisista maksuista			2						2		2
Osakeperusteisten maksujen suorittaminen			-62				49		-13		-13
Osingonjako[1]									–	-5	-5
Määräysvallattomien omistajien osuuden hankinta								-10	-10		-10
Määräysvallattomien omistajien sijoitus tytäryhtiöön									–	2	2
Muut muutokset					-1				-1	1	–
Tapahtumat omistajien kanssa		**–**	**16**	**–**	**-1**	**–**	**49**	**-10**	**54**	**-2**	**52**
31.12.2020		**246**	**443**	**-352**	**-1 295**	**1 910**	**15 656**	**-4 143**	**12 465**	**80**	**12 545**

(1) Vuonna 2020 konserni ei maksanut osinkoa emoyhtiön omistajille (osinkoa maksettiin osaketta kohti 0,10 euroa vuonna 2019 ja 0,19 euroa vuonna 2018). Emoyhtiön hallitus ei ehdota osingonjakoa tilikaudelta 2020.

Liitetiedot ovat tämän konsernitilinpäätöksen olennainen osa.

1. Tietoa konsernista

Nokia Oyj (emoyhtiö) on julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsingissä, Suomessa. Nokia Oyj on kaikkien tytäryhtiöidensä emoyhtiö (yhdessä Nokia tai konserni). Konserni on maailmanlaajuinen langattoman ja kiinteän verkon ratkaisujen toimittaja yhdistäen laitteet, ohjelmistot ja palvelut sekä immateriaalioikeuksien lisensoinnin, patentit, teknologiat ja Nokia-brändin. Konsernin pääkonttori sijaitsee Espoossa, Suomessa. Nokia Oyj:n osakkeet on listattu Helsingin pörssissä (Nasdaq Helsinki), New Yorkin pörssissä (NYSE) ja Pariisin pörssissä (Euronext Paris).

Hallitus hyväksyi konsernitilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2020 julkistettavaksi 4.3.2021.

2. Merkittävät laskentaperiaatteet

Esitysperiaatteet ja lausuma standardien noudattamisesta
Konsernitilinpäätös on laadittu International Accounting Standards Boardin (IASB) julkaisemien ja EU:n käyttöön hyväksymien IFRS-standardien mukaisesti. Konsernitilinpäätöksen tiedot esitetään miljoonina euroina (milj. EUR), ellei toisin ole mainittu, ja ne perustuvat liiketapahtumien alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei alla olevissa laskentaperiaatteissa ole erikseen toisin mainittu. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot noudattavat myös Suomen tilinpäätöslainsäädäntöä.

Vuonna 2020 konserni uudelleenarvioi uudelleenjärjestelyihin, eläkejärjestelyjen supistamiseen ja muuttamiseen sekä eräisiin omaisuuserien arvonalentumisiin liittyvien tuottojen ja kulujen esittämistapaa. Tämän seurauksena konserni uudelleenluokitteli uudelleenjärjestelykulut ja muut niihin liittyvät kulut, eläkejärjestelyjen supistamisesta ja muuttamisesta aiheutuvat tuotot ja kulut sekä tietyt arvonalentumistappiot, jotka oli aiemmin esitetty osana liiketoiminnan muita tuottoja ja kuluja, toimintokohtaisille riveille parantaakseen konsernin tuloslaskelmassa esitettyjen tietojen käyttökelpoisuutta.

Vuosia 2019 ja 2018 koskevat vertailutiedot on uudelleenluokiteltu vastaavasti. Vuoden 2019 osalta uudelleenluokittelun seurauksena konsernin hankinnan ja valmistuksen kulut kasvoivat 62 miljoonalla eurolla, tutkimus- ja kehityskulut kasvoivat 121 miljoonalla eurolla, myynnin ja hallinnon kulut kasvoivat 118 miljoonalla eurolla, liiketoiminnan muut tuotot pienenivät 187 miljoonalla eurolla ja liiketoiminnan muut kulut pienenivät 488 miljoonalla eurolla verrattuna aiemmin raportoituihin eriin. Vuoden 2018 konsernin hankinnan ja valmistuksen kulut kasvoivat 134 miljoonalla eurolla, tutkimus- ja kehityskulut kasvoivat 157 miljoonalla eurolla, myynnin ja hallinnon kulut kasvoivat 86 miljoonalla eurolla, liiketoiminnan muut tuotot pienenivät 23 miljoonalla eurolla ja liiketoiminnan muut kulut pienenivät 400 miljoonalla eurolla verrattuna aiemmin raportoituihin eriin.

Muut tiedot
Tämä osio koskee Saksassa noudatettavaa paikallista tilinpäätöslainsäädäntöä. Täysin konsolidoitu saksalainen tytäryhtiö, Nokia Solutions and Networks GmbH & Co. KG, joka on rekisteröity Münchenin kaupparekisteriin yritysrekisteriasiakirjalla HRA 88537, on soveltanut Saksan kauppaoikeuden (HGB) 264b §:n ja 291 §:n mukaista vapautusta.

Konsolidointiperiaatteet
Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön tilinpäätöksen sekä kaikkien niiden yhtiöiden tilinpäätökset, joissa sillä on määräysvalta. Konsernilla on määräysvalta sijoituskohteessa silloin, kun konserni altistuu sijoituskohteen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä määräysvaltaansa. Jos konsernilla ei ole kohteessa äänienemmistöä tai vastaavia oikeuksia, se ottaa määräysvaltaansa arvioidessaan huomioon kaikki tosiseikat ja olosuhteet, mukaan lukien sopimukselliset järjestelyt sekä konsernin äänivallan ja potentiaalisen äänivallan. Konserni arvioi määräysvaltaansa uudelleen, jos tosiseikat ja olosuhteet osoittavat, että yhdessä tai useammassa määräysvallan perustana olevasta kolmesta osatekijästä on tapahtunut muutoksia.

Tytäryhtiö yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä alkaen, kun konserni saa siihen määräysvallan. Yhdistely lopetetaan, kun määräysvalta tytäryhtiöön lakkaa. Tilikauden aikana hankitun tai myydyn tytäryhtiön omaisuuserät, velat, tuotot ja kulut sisällytetään konsernitilinpäätökseen alkaen siitä päivästä, jona määräysvalta tytäryhtiöön siirtyy konsernille ja päättyen siihen päivään, jona konsernin määräysvalta tytäryhtiöön lakkaa. Muutos tytäryhtiön omistusosuudessa käsitellään omaa pääomaa koskevana liiketoimena silloin, kun määräysvaltaa ei menetetä. Jos konserni menettää määräysvallan tytäryhtiöön, siihen liittyvät omaisuuserät, velat, määräysvallattomien omistajien osuus ja muut oman pääoman erät kirjataan pois taseesta ja mahdollinen voitto tai tappio esitetään konsernituloslaskelmassa. Entiseen tytäryhtiöön mahdollisesti jäävä sijoitus arvostetaan käypään arvoon.

Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Määräysvallattomien omistajien osuus esitetään omana nettotuloksen eränään ja osana omaa pääomaa konsernitaseessa.

Liiketoimintojen yhdistäminen
Liiketoimintojen yhdistämiset käsitellään hankintamenetelmällä. Liiketoimintojen yhdistämisessä luovutettu vastike määritetään laskemalla yhteen luovutettujen varojen, hankinnan kohteen aiempia omistajia kohtaan syntyneiden velkojen sekä liikkeeseen laskettujen oman pääoman ehtoisten osuuksien käyvät arvot. Hankintaan liittyvät menot kirjataan konsernin tuloslaskelmaan kuluksi kausilla, joiden aikana menot toteutuvat ja niihin liittyvät palvelut vastaanotetaan. Poikkeuksen muodostavat oman pääoman ehtoisten instrumenttien liikkeeseen laskuun välittömästi liittyvät menot, jotka kirjataan oman pääoman vähennyksiksi.

Yksilöitävissä olevat varat ja velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypään arvoon. Konserni valitsee jokaisen liiketoimintojen yhdistämisen kohdalla erikseen, arvostaako se hankinnan kohteen määräysvallattomien omistajien osuuden käypään arvoon vai määräysvallattomien omistajien suhteelliseen osuuteen hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta. Se määrä, jolla luovutetun vastikkeen ja määräysvallattomien omistajien osuuden yhteenlaskettu määrä ylittää hankitun yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden hankinta-ajankohdan käyvän arvon, kirjataan liikearvoksi.

Osuudet osakkuusyhtiöissä ja yhteisyrityksissä
Osakkuusyhtiö on yhtiö, jossa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta tarkoittaa valtaa osallistua osakkuusyhtiön rahoitusta koskevaan ja operatiiviseen päätöksentekoon, mutta ei kuitenkaan määräysvaltaa tai yhteistä määräysvaltaa tällaisiin päätöksiin.

Yhteisyritys on yhteisjärjestely, jonka mukaan osapuolilla, joilla on järjestelyssä yhteinen määräysvalta, on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen. Yhteinen määräysvalta on järjestelyä koskevan määräysvallan pitämistä yhteisenä sopimukseen perustuen, ja se vallitsee vain silloin, kun merkityksellisiä toimintoja koskevat päätökset edellyttävät määräysvallan jakavien osapuolten yksimielistä hyväksyntää.

Konsernin osuudet osakkuusyhtiöissä ja yhteisyrityksissä käsitellään pääomaosuusmenetelmällä. Pääomaosuusmenetelmää sovellettaessa osakkuusyhtiöihin tai yhteisyrityksiin tehdyt sijoitukset kirjataan alun perin hankintamenon määräisinä. Sijoitusten kirjanpitoarvoa oikaistaan muutoksilla, joita on tapahtunut konsernin osuudessa osakkuusyhtiön tai yhteisyrityksen nettovarallisuudesta hankinta-ajankohdan jälkeen. Konsernin osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksesta sisällytetään konsernin tuloslaskelmaan liikevoiton tai -tappion alapuolelle. Kaikki osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten muissa laajan tuloksen erissä tapahtuneet muutokset esitetään konsernin muissa laajan tuloksen erissä.

Pääomaosuusmenetelmän soveltamisen jälkeen konserni määrittää jokaisena raportointipäivänä, onko olemassa objektiivista näyttöä osakkuusyhtiöön tai yhteisyritykseen tehdyn sijoituksen arvon alentumisesta. Jos tällaista näyttöä on, konserni kirjaa arvonalentumistappion, joka lasketaan osakkuusyhtiön tai yhteisyrityksen kerrytettävissä olevan rahamäärän ja kirjanpitoarvon erotuksena. Arvonalentumistappio esitetään konsernin tuloslaskelman osiossa osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksesta.

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmät) ja lopetetut toiminnot
Pitkäaikaiset omaisuuserät tai luovutettavien erien ryhmät luokitellaan myytävänä oleviksi, jos niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiallisesti omaisuuserän myynnistä sen sijaan, että se kertyisi omaisuuserän jatkuvasta käytöstä. Jotta näin olisi, omaisuuserän tai luovutettavien erien ryhmän on oltava välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan tällaisten omaisuuserien myynnissä yleisin ja tavanomaisin ehdoin, ja myynnin on oltava erittäin todennäköinen. Nämä omaisuuserät, tai luovutettavien erien ryhmän tapauksessa varat tai velat, esitetään konsernitaseessa erillään ja arvostetaan kirjanpitoarvoon tai myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Myytävänä oleviksi tai luovutettavien erien ryhmään kuuluviksi luokitelluista pitkäaikaisista omaisuuseristä ei tehdä poistoja.

Lopetetut toiminnot esitetään erikseen silloin, kun konsernin osa, joka koostuu toiminnoista ja rahavirroista, jotka ovat selvästi erotettavissa konsernin muista osista sekä toiminnallisesti että taloudellista raportointia varten, on luovutettu tai luokitellaan myytävänä olevaksi, tai tämä osa edustaa keskeistä liiketoiminta-aluetta tai maantieteellistä toiminta-aluetta ja on osa yhtä koordinoitua suunnitelmaa, joka koskee luopumista erillisestä keskeisestä liiketoiminta-alueesta tai maantieteellisestä toiminta-alueesta. Konsernin tuloslaskelmassa lopetettujen toimintojen tulos raportoidaan erillään jatkuvien toimintojen tuloksesta ja aiemmat tilikaudet esitetään vertailukelpoisella tavalla.

Lopetettujen toimintojen rahavirrat esitetään erikseen konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa. Jatkuvien ja lopetettujen toimintojen väliset sisäiset tuotot ja kulut eliminoidaan lukuun ottamatta niitä tuottoja ja kuluja, joiden katsotaan jatkuvan myös lopetettujen toimintojen luovutuksen jälkeen.

Myynnin tuloutusperiaatteet
Konserni käsittelee asiakassopimuksen kirjanpidossaan, kun sopimusosapuolet ovat hyväksyneet sopimuksen kirjallisesti, jolloin osapuolet tyypillisesti sitoutuvat täyttämään omat velvoitteensa, luovutettaviin tavaroihin ja palveluihin liittyvät oikeudet, maksuehdot mukaan lukien pystytään yksilöimään, sopimuksella on kaupallista merkitystä ja odotetun vastikemäärän saamisen katsotaan olevan todennäköistä. Johto huomioi vain täytäntöön pantavissa olevat oikeudet arvioidessaan myyntituottojen kirjaamista asiakassopimuksista. Puitesopimuksiin, jotka eivät sellaisenaan luo täytäntöön pantavissa olevia oikeuksia ja velvoitteita, perustuva myynti kirjataan vasta myöhemmin laillisesti sitovien tilausten perusteella.

Sopimusmuutos tai tilaus käsitellään erillisenä sopimuksena, jos sopimuksen soveltamisala laajenee sen vuoksi, että siihen lisätään erotettavissa olevia tavaroita tai palveluja, ja sopimuksen mukainen hinta nousee vastikemäärällä, joka kuvastaa erillismyyntihintoja kyseisille lisäsuoritevelvoitteille. Mikäli lisätavarat ja -palvelut ovat erotettavissa olevia, mutta niistä saatava vastikemäärä ei vastaa niiden erillismyyntihintoja, sopimusmuutos käsitellään kirjanpidossa ikään kuin se olisi olemassa olevan sopimuksen päättäminen ja uuden sopimuksen syntyminen. Mikäli lisätavarat ja -palvelut eivät ole erotettavissa olevia, sopimusmuutos käsitellään kirjanpidossa ikään kuin se olisi osa olemassa olevaa sopimusta ja sopimusmuutoksen vaikutus transaktiohintaan ja konsernin määrittämään koko suoritevelvoitteen täyttämisasteeseen kirjataan myyntituottojen oikaisuksi sopimusmuutoksen ajankohtana.

Konserni kirjaa myyntituotot asiakassopimuksistaan luvattujen tavaroiden ja palvelujen luovutusta vastaavasti sen vastikemäärän mukaisesti, johon konserni odottaa olevansa oikeutettu asiakkaalle luovutettavia luvattuja tavaroita tai palveluja vastaan. Vastikemäärä saattaa sisältää muuttuvan rahamäärän, jolloin konserni arvioi muuttuvan vastikkeen todennäköisimmän rahamäärän. Muuttuvuutta saattavat aiheuttaa myyntimääriin perustuvat alennukset ja myyntiin tai käyttöön perustuvat rojaltit. Konserni sisällyttää transaktiohintaan muuttuvan vastikkeen vain siihen määrään asti kuin on erittäin todennäköistä, ettei kertyneiden kirjattujen myyntituottojen määrään jouduta tekemään merkittävää peruutusta. Transaktiohinta ei sisällä kolmansien osapuolten puolesta kerättyjä määriä.

Konsernin maksuehdot ovat keskimäärin 100 päivää. Laskutus tapahtuu yleensä määräysvallan siirtymisen yhteydessä tai sitä mukaa kuin palveluja tuotetaan. Muussa tapauksessa konserni kirjaa joko asiakassopimukseen perustuvan omaisuuserän tai –velan riippuen maksujen ajoittumisesta määräysvallan siirtymiseen nähden. Jos maksujen ajankohdat tarjoavat joko asiakkaalle tai konsernille merkittävän rahoitushyödyn, transaktiohintaa oikaistaan rahoituskomponentin vaikutuksella ja vastaava korkotuotto tai korkokulu esitetään myyntituotoista erillään. Käyttämänsä käytännön apukeinon mukaisesti konserni ei kuitenkaan oikaise transaktiohintaa rahoituskomponentin vaikutuksilla, jos sopimuksen syntymisajankohtana on odotettavissa, että vastikemäärä vastaanotetaan yhden tai alle yhden vuoden kuluessa ennen tai jälkeen, kun luvattu tavara tai palvelu luovutetaan asiakkaalle.

Konsernin asiakassopimukset voivat koostua erilaisista laitteiden, palvelujen ja immateriaalioikeuksien yhdistelmistä. Sopimuksista kirjattavien myyntituottojen kirjaaminen riippuu toimitettavien tavaroiden ja palvelujen luonteesta. Sopimuksessa luvatut tavarat tai palvelut voivat pitää sisällään tuotteiden myyntiä, immateriaalioikeuksien lisensointia sekä osto-optioita uusille tuotteille tai palveluille, jotka antavat asiakkaalle merkityksellisen oikeuden. Konserni arvioi sopimuksen syntyessä mitkä asiakassopimuksessa luvatut tavarat ja palvelut ovat erotettavissa olevia suoritevelvoitteita. Konserni pitää tavaroita ja palveluita omina suoritevelvoitteinaan, jos asiakas voi hyötyä tuotteesta tai palvelusta joko yksinään tai yhdessä muiden asiakkaalle helposti saatavissa olevien voimavarojen kanssa, ja jos lupaus tavaran tai palvelun luovuttamisesta asiakkaalle on yksilöitävissä erillään muista sopimukseen sisältyvistä lupauksista.

Konserni kohdistaa transaktiohinnan jokaiselle erotettavissa olevalle suoritevelvoitteelle niiden suhteellisten erillismyyntihintojen perusteella. Mikäli erillismyyntihinta ei ole suoraan havainnoitavissa, se arvioidaan. Transaktiohinta saattaa sisältää alennuksen tai muuttuvan rahamäärän, joka yleensä kohdistetaan kaikille sopimuksen suoritevelvoitteille suhteellisesti, ellei konsernilla ole havainnoitavissa olevaa näyttöä koko alennuksen kohdistumisesta vain yhteen tai useampaan, muttei kaikkiin suoritevelvoitteisiin.

Konserni kirjaa myyntituotot asiakassopimuksistaan, kun tai sitä mukaa kuin se täyttää suoritevelvoitteen luovuttamalla luvatun tavaran tai palvelun, jolloin asiakas saa määräysvallan tuotteesta tai palvelusta. Myynti tuloutetaan täytetylle suoritevelvoitteelle erillismyyntihintojen perusteella kohdistetun transaktiohinnan mukaisesti. Suoritevelvoite voidaan täyttää joko yhtenä ajankohtana tai ajan kuluessa.

Konsernin myymät laitteistot ja ohjelmistot sisältävät takuun, jonka katsotaan olevan varmennusta siitä, että tuotteet ovat sovittujen vaatimusten mukaisia. Kyseinen standarditakuu on kirjanpidossa katettu keskitetyllä takuuvarauksella, katso liitetieto 29, Varaukset. Jos standarditakuu annetaan tavallista pidemmälle ajanjaksolle tai kyseessä on palvelu, joka annetaan asiakkaalle edellä mainitun standarditakuun lisäksi, kyseessä on erillinen suoritevelvoite. Myynti kohdennetaan jokaiselle suoritevelvoitteelle erillismyyntihintojen perusteella. Suoritevelvoitteiden erillismyyntihinta määritetään esimerkiksi tarkastelemalla kyseisen suoritevelvoitteen hintaa tilanteessa, jossa vain kyseinen tavara tai palvelu myytäisiin asiakkaalle, tai verrokkihintojen puutteessa erillismyyntihinta voidaan määrittää lisäämällä odotettuihin kustannuksiin järkevä kate. Suoritevelvoitteille kohdennettu myynnin osuus kirjataan, kun myynnin kirjaamisen kriteerit kyseisen suoritevelvoitteen osalta täyttyvät.

Konserni kirjaa jokaisesta asiakassopimuksesta konsernitaseeseen joko omaisuuserän tai -velan riippuen konsernin suoritteen ja siitä kerättävän vastikkeen suhteesta. Asiakassopimukseen perustuva omaisuuserä kirjataan nettoperusteisesti, kun konserni on siirtänyt tavaran tai palvelun asiakkaalle ennen kuin asiakas on suorittanut maksun tai maksu on erääntynyt. Asiakassopimukseen perustuva velka puolestaan kirjataan nettoperusteisesti, kun asiakas on maksanut vastikkeen tai maksu on erääntynyt, mutta konserni ei ole vielä luovuttanut tavaraa tai palvelua asiakkaalle. Asiakassopimukseen perustuvat omaisuuserät ovat luonteeltaan lyhytaikaisia, kun taas asiakassopimukseen perustuvat velat voivat olla lyhyt- tai pitkäaikaisia. Laskutettuihin saamisiin liittyvä oikeus saada vastike on ehdoton, minkä vuoksi kyseiset saamiset on esitetty konsernitaseessa erillään asiakassopimuksiin perustuvista omaisuuseristä ja -veloista myyntisaamisina.

Myyntituotot tuotteista

Konserni valmistaa ja myy laajaa valikoimaa verkkolaitteita vastaten kattavasti verkko-operaattoreiden tarpeisiin. Myynti tuloutetaan, kun määräysvalta tuotteisiin on siirtynyt asiakkaalle. Määräysvallan siirtymisen määrittäminen saattaa vaatia harkintaa. Määräysvalta siirtyy standardituotteiden kohdalla tyypillisimmin toimituksen yhteydessä. Monimutkaisempien tuoteratkaisujen kohdalla määräysvalta siirtyy puolestaan yleisimmin asiakkaan hyväksynnästä.

Tietyissä järjestelyissä, lähinnä merikaapelijärjestelmiin liittyen, konsernin suoritteella ei ole vaihtoehtoista käyttöä, jolloin konserni tulouttaa liikevaihdon ajan kuluessa käyttämällä tuotokseen perustuvaa menetelmää, joka kuvaa omaisuuserän määräysvallan siirtymistä asiakkaalle kuten myös konsernin oikeutta korvaukseen tähänastisesta työsuoritteesta. Konsernin valitsema tuotokseen perustuvan menetelmän mittaustapa saattaa vaihdella sopimuksesta toiseen ottaen huomioon sopimuksen luonteen.

Myyntituotot palveluista

Konserni tarjoaa verkkolaitteisiin liittyviä palveluita aina asiakkaan verkon hallinnoimisesta ja tuotteiden ylläpitopalveluista verkon asennukseen, integrointiin ja optimointiin. Myynti kirjataan jokaiselle palvelusuoritevelvoitteelle, kun tai sitä mukaa kuin asiakas hyötyy konsernin suoritteesta. Palveluihin liittyvä myynti tuloutetaan ajan kuluessa asiakkaan verkon hallinnointiin liittyvistä palveluista ja kunnossapitopalveluista, sillä näiden kohdalla konserni tuottaa suoritetta koko määräaikaisen sopimuksen ajan ja asiakas samanaikaisesti sekä saa että kuluttaa konsernin suoritteesta koituvan hyödyn sitä mukaa, kun konserni suoritetta tuottaa. Joissakin tapauksissa konserni tarjoaa palveluita, jotka asiakkaan tulee hyväksyä ja tämä hyväksyntä on todettu oikeaksi tuloutushetkeksi.

Myyntituotot lisensseistä ja ohjelmistoista

Konserni tarjoaa asiakkailleen lisenssejä omistamiinsa immateriaalioikeuksiin myöntämällä ohjelmistolisenssejä sekä myöntämällä asiakkaille oikeuksia hyödyntää konsernin immateriaalioikeuksia omissa tuotteissaan. Kun ohjelmistolisenssi myydään, myynti tuloutetaan toimituksen tai asiakashyväksynnän perusteella sillä konserni on todennut jokaisen ohjelmistoversion olevan erillinen muista, ja lisenssi koskee ohjelmistoa siinä tilassa kuin se on luovutushetkellä.

Konsernin myöntäessä asiakkaille lisenssin hyödyntää konsernin immateriaalioikeuksia, vastaavat lisenssimaksutuotot kirjataan suoriteperusteisesti niihin liittyvien sopimusten sisällön mukaisesti. Suurimmassa osassa sopimuksista konsernille jää velvollisuus jatkaa kehitystyötä ja tarjota asiakkaalle viimeisimmät lisäykset immateriaalioikeuksiin sopimuskauden aikana, jolloin tuotto kirjataan jaksottamalla tasaerin sille ajalle, jonka kuluessa jäljellä olevat suoritevelvoitteet täytetään. Kyseisen myynnin jaksotustavan katsotaan kuvaavan konsernin suoritevelvoitteen täyttämistä, sillä lisensoitujen immateriaalioikeuksien sisältämien uusien keksintöjen, jotka ovat erittäin riippuvaisia toisistaan ja voimakkaasti yhteydessä toisiinsa, katsotaan syntyvän jatkuvan ja tilikauden aikana melko vakaan tutkimus- ja kehitystyön seurauksena. Tietyissä sopimuksissa konsernilla ei ole suoritevelvoitetta sen jälkeen, kun lisenssi sopimuksen solmimisajankohdan immateriaalioikeuteen on myönnetty, eikä saatua lisenssimaksua tarvitse missään olosuhteissa palauttaa. Näissä tapauksissa myyntituotto kirjataan kokonaisuudessaan lisenssisopimuskauden alussa.

Julkiset avustukset
Julkiset avustukset kirjataan, kun on kohtuullisen varmaa, että konserni täyttää niihin liittyvät ehdot ja avustukset tullaan saamaan. Sellaiset julkiset avustukset, jotka saadaan korvauksena jo toteutuneista kuluista tai tappioista, vähennetään konsernin tuloslaskelmassa niitä vastaavista kuluista. Omaisuuseriin liittyvät julkiset avustukset esitetään konsernin taseessa tuloennakoina ja kirjataan tuotoiksi omaisuuserän poistoaikana.

Tutkimus- ja kehittämismenoihin liittyvät veronhyvitykset käsitellään julkisina avustuksina ja vähennetään tutkimus- ja kehittämiskuluista siinä tapauksessa, että veronhyvitys liittyy konsernin tutkimus- ja kehittämismenoihin, ja konserni saa veronhyvitystä vastaavan määrän rahasuorituksena, mikäli konsernilla ei ole vastaavaa tuloverovelkaa. Tutkimus- ja kehittämismenoihin liittyvät veronhyvitykset, jotka eivät täytä molempia edellä mainittuja ehtoja, kirjataan verotuotoksi.

Työsuhde-etuudet
Eläkkeet ja muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet
Konserniyhtiöillä on useita työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia koskevia järjestelyjä, jotka noudattavat sijaintimaiden paikallisia säännöstöjä ja käytäntöjä. Nämä järjestelyt rahoitetaan pääsääntöisesti suorituksina vakuutusyhtiöille tai säätiöiden hallitsemille rahastoille aktuaarien kausittaisten laskelmien mukaisesti.

Maksupohjaisessa järjestelyssä konsernin oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite rajoittuu summaan, jonka maksamisesta rahastoon on sovittu. Konsernin maksupohjaisiin, usean työnantajan sekä vakuutusyhtiöiden kautta järjestettyihin eläkejärjestelyihin tekemät maksusuoritukset kirjataan konsernin tuloslaskelmaan sille tilikaudelle, jota suoritus koskee. Jos eläkejärjestely on rahoitettu vakuutussopimuksen kautta eikä konsernilla ole siihen liittyvää oikeudellista tai tosiasiallista velvoitetta, kyseinen järjestely käsitellään maksupohjaisena järjestelynä. Järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, käsitellään etuuspohjaisina järjestelyinä.

Etuuspohjaisissa järjestelyissä, joihin sisältyy eläkejärjestelyitä sekä eläköitymisen jälkeisiä sairaus- ja henkivakuutuksia, kulut on laskettu käyttämällä ennakoituun etuusoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää (projected unit credit method): menot on kirjattu konsernin tuloslaskelmaan kuluksi jakamalla etuus työntekijöiden palvelusajalle. Etuuspohjainen velvoite määritetään arvioitujen tulevien rahavirtojen nykyarvona käyttämällä diskonttokorkona maturiteetiltaan vastaavien yritysten korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen tai valtion joukkovelkakirjalainojen korkoa. Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot, jotka syntyvät kokemusperäisistä oikaisuista ja muutoksista vakuutusmatemaattisissa oletuksissa, kirjataan omaan pääomaan muihin laajan tuloksen eriin sillä kaudella, jolla ne syntyvät. Konsernitaseeseen kirjattavat velat tai varat vastaavat tilinpäätöshetken etuuspohjaista velvoitetta vähennettynä järjestelyyn kuuluvien varojen käyvällä arvolla omaisuuserän mahdollisen enimmäismäärän vaikutus mukaan lukien.

Kauden työsuoritukseen perustuvat menot sekä aiempaan työsuoritukseen perustuvat eläkejärjestelyjen muuttamisista aiheutuvat menot, eläkejärjestelyjen supistamiset ja velvoitteiden täyttämisestä aiheutuvat voitot ja tappiot on kaikki esitetty osana hankinnan ja valmistuksen kuluja, tutkimus- ja kehityskuluja sekä myynnin ja hallinnon kuluja konsernin tuloslaskelmassa. Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan välittömästi konsernin tuloslaskelmaan järjestelyn muutoksen, supistamisen tai velvoitteen täyttämisen tapahtuessa. Nettokorkokulut, sisältäen korot, jotka lasketaan kertomalla diskonttokorolla etuuspohjainen nettovelka tai nettovarallisuus omaisuuserän enimmäismäärän vaikutus huomioiden, ja järjestelyn hallinnointikustannukset niiltä osin kun niitä ei ole jo huomioitu omaisuuden tuotoissa, esitetään osana rahoitustuottoja ja -kuluja konsernin tuloslaskelmassa. Uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät, jotka sisältävät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot, omaisuuserän enimmäismäärän vaikutukset sekä järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto, pois lukien nettokorkoihin kirjattavat määrät, kirjataan välittömästi tapahtumakaudella konsernitaseeseen sekä vastakirjauksena konserniin laajan tuloksen erien kautta veloittaen tai hyvittäen eläkkeiden uudelleenmäärittämisrahastoa omassa pääomassa. Uudelleenmäärittämisestä johtuvia eriä ei luokitella uudelleen konsernin tuloslaskelmaan tulevilla kausilla.

Konsernin etuuspohjaisille työsuhteen päättymisen jälkeisille järjestelyille tehdään vakuutusmatemaattiset arvostukset vuosittain tai järjestelyn merkittävän supistamisen tai velvoitteiden täyttämisen yhteydessä.

Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet
Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet maksetaan työsuhteen päättyessä ennen normaalia eläkeikää tai kun henkilö suostuu irtisanoutumaan vapaaehtoisesti näitä etuuksia vastaan. Konserni kirjaa työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet, kun se on todistettavasti sitoutunut nykyisten työntekijöiden työsuhteen päättämiseen yksityiskohtaisen suunnitelman mukaisesti ilman mahdollisuutta perääntyä. Etuudet kirjataan myös, jos konserni myöntää työsuhteen päättämiseen liittyviä etuuksia vapaaehtoisen irtisanoutumisen edistämiseksi tehdyn tarjouksen seurauksena. Nämä etuudet on kirjattu työsuhteen päättämiseen liittyvinä etuina osana uudellenjärjestelyvarauksia. Paikallisen lainsäädännön mukaan työntekijöillä voi olla oikeus työnantajan maksamiin etuuksiin irtisanomisen yhteydessä riippumatta siitä, onko kyse vapaaehtoisesta irtisanoutumisesta vai ei. Erotus sen korkeamman etuuden, joka annetaan työsuhteen päättyessä konsernin pyynnöstä, ja etuuden, jotka annetaan työsuhteen päättyessä työntekijän pyynnöstä, on työsuhteen päättämiseen liittyvä etu. Sitä osuutta tällaisista irtisanomisetuuksista, jonka konserni on velvollinen maksamaan työntekijälle vapaaehtoisen irtisanoutumisen yhteydessä, käsitellään sopimuspohjaisena tai paikallisen lainsäädännön mukaisena velvoitteena, ja se kirjataan edellä eläkkeitä koskevassa osiossa kuvattuna etuuspohjaisena järjestelynä.

Osakeperusteiset maksut
Konsernilla on kolme erilaista globaalia työntekijöille suunnattua osakeperusteista kannustinjärjestelmää: tulosperusteiset osakepalkkiot, ehdolliset osakepalkkiot ja työntekijöiden osakesäästöohjelma.

Henkilöstön työsuoritus ja vastaava oman pääoman lisäys määritetään suhteessa oman pääomanehtoisen instrumentin käypään arvoon myöntämishetkellä, lukuun ottamatta ei-markkinaperusteisten ansaintaehtojen vaikutusta. Tulosperusteisiin osakepalkkioihin liittyvät ei-markkinaperusteiset ansaintaehdot sisältyvät oletuksiin, jotka tehdään työntekijöiden saamien osakkeiden lukumäärästä. Konserni arvioi säännöllisesti tehdyt oletukset ja tarvittaessa korjaa arviota suoritettavien osakkeiden lukumäärästä. Ohjelmat, joissa on käytössä porrastettu toteutuminen, käsitellään kirjanpidossa jaksotettua ansaintamallia käyttäen. Osakeperusteiset palkkiot kirjataan kuluksi konsernin tuloslaskelmaan ansainta-ajan kuluessa.

Tuloverot
Tuloverot koostuvat kauden verotettavaan tuloon perustuvista veroista ja laskennallisista veroista. Tuloverot kirjataan konsernin tuloslaskelmaan, ellei tulovero liity muihin laajan tuloksen eriin, tai suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin, jolloin tulovero kirjataan vastaavasti muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan.

Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot lasketaan konserniyhtiöiden tilikauden tulokseen ja kunakin raportointipäivänä säädettyihin tai käytännössä hyväksyttyihin paikallisiin verolakeihin ja verokantoihin perustuen. Konserniyhtiöiden puolesta tulosta pidätetyt lähdeverot kirjataan tuloveroihin silloin kun niiden katsotaan perustuvan nettotuloksesta laskettuun veroon.

Laskennallinen verosaaminen tai -velka lasketaan taselähtöisellä velkamenetelmällä kaikista yksittäisten varojen ja velkojen konsernitilinpäätöksessä esitettävän kirjanpitoarvon ja niiden verotuksellisen arvon välisistä väliaikaisista eroista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrän asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan käyttämättömät verotukselliset tappiot, käyttämättömät veronhyvitykset ja vähennyskelpoiset väliaikaiset erot voidaan hyödyntää kyseisissä maissa. Laskennallisten verosaamisten hyödyntäminen arvioidaan jokaisena raportointipäivänä. Jos olosuhteet osoittavat laskennallisten verosaamisten hyödyntämisen olevan epätodennäköistä, niiden määrää oikaistaan hyödyntämismahdollisuuksien mukaiseksi. Laskennallinen verovelka kirjataan veronalaisista väliaikaisista eroista, ja liiketoimintojen yhdistämisessä hankittujen yksilöitävissä olevien omaisuuserien käypien arvojen ja niiden verotuksellisten arvojen välisistä väliaikaisista eroista.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään kirjanpidossa toisistaan silloin, kun konsernilla on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään ja kun laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin joko samalta verovelvolliselta tai eri verovelvollisilta, jotka aikovat joko kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään tai realisoida saamisen ja suorittaa velan samanaikaisesti tulevilla kausilla, joilla merkittäviä määriä laskennallisia verovelkoja tai -saamisia odotetaan suoritettaviksi tai hyödynnettäväksi.

Laskennallisia verovelkoja ei kirjata silloin, kun ne syntyvät liikearvon alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä. Tytär- ja osakkuusyhtiöihin ja yhteisjärjestelyihin tehtyihin sijoituksiin liittyvistä veronalaisista väliaikaisista eroista kirjataan laskennallinen verovelka, paitsi jos konserni pystyy määräämään väliaikaisen eron purkautumisajankohdan, eikä väliaikainen ero todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Laskennalliset verot määritetään niiden verokantojen perusteella, jotka on säädetty tai käytännössä hyväksytty raportointikauden päättymispäivään mennessä ja joita odotetaan sovellettavan, kun kyseinen saaminen realisoituu tai velka suoritetaan. Laskennallisia verosaamisia ja -velkoja ei diskontata.

Konserni arvioi kausittain veroilmoituksissa otettuja näkemyksiä tilanteissa, joissa sovellettavaan verolainsäädäntöön liittyy tulkinnanvaraisuutta. Kirjattuja tuloveroja oikaistaan, jos pidetään todennäköisenä (toteutuminen on todennäköisempää kuin toteutumatta jääminen), että veroviranomainen ei täysin hyväksy tiettyjä veropositioita. Kirjatut määrät perustuvat raportointipäivän arvioon lopullisen veron todennäköisimmästä määrästä tai odotettavissa olevasta painotetusta keskimääräisestä arvosta, perustuen siihen kumpi menettelytapa parhaiten ennakoi konsernin mielestä epävarmuuden toteutumista.

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat
Toiminta- ja esittämisvaluutta
Kaikkien konserniyhtiöiden tilinpäätökset perustuvat toimintavaluuttaan eli sen taloudellisen toimintaympäristön valuuttaan, jossa konserniyhtiö pääasiallisesti toimii. Konsernitilinpäätös esitetään euroissa, joka on emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat
Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän valuuttakurssiin. Käytännössä käytetään usein valuuttakurssia, joka on riittävän lähellä tapahtumapäivän kurssia. Raportointikauden päättyessä avoimena olevat ulkomaanrahanmääräiset monetaariset varat ja velat arvostetaan raportointikauden lopun valuuttakursseihin. Tase-erien arvostuksesta ja niihin liittyvien suojausinstrumenttien käyvän arvon muutoksista johtuvat kurssivoitot ja -tappiot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin konsernin tuloslaskelmassa. Muihin kuin monetaarisiin pitkäaikaisiin sijoituksiin liittyvät realisoitumattomat kurssivoitot tai -tappiot sisältyvät kyseisten sijoitusten käyvän arvon arvostukseen ja kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin konsernin tuloslaskelmassa.

Ulkomaiset konserniyhtiöt
Konsernitilinpäätöstä laadittaessa sellaisten ulkomaisten yksiköiden, joiden toimintavaluutta on muu kuin euro, varat ja velat muunnetaan euroiksi tilikauden lopun valuuttakursseihin ja tuotot ja kulut muunnetaan euroiksi tilikauden keskikursseihin. Kurssierot, jotka syntyvät ulkomaisten yksiköiden yhdistelystä konsernitilinpäätökseen, kirjataan muuntoeroiksi muihin laajan tuloksen eriin. Luovuttaessa ulkomaisesta yksiköstä kyseiseen yksikköön kohdistuvat kertyneet muuntoerot siirretään tulosvaikutteisiksi.

Aineettomat hyödykkeet
Erillisenä hankitut aineettomat hyödykkeet arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä hankintamenoon. Liiketoimintojen yhdistämisen yhteydessä hankittujen aineettomien hyödykkeiden hankintameno on hankintapäivän käypä arvo. Sisäisesti aikaansaadut aineettomat hyödykkeet, pois lukien kehittämismenot, jotka voidaan aktivoida, kirjataan kuluksi syntyessään. Kehittämismenot aktivoidaan vain, jos konserni voi osoittaa, että hyödykkeen valmiiksi saattaminen on teknisesti toteutettavissa, sillä on kyky ja aikomus käyttää hyödykettä tai myydä se, hyödyke tulee tuottamaan taloudellista hyötyä tulevaisuudessa, käytettävissä on voimavaroja hyödykkeen valmiiksi saattamiseksi ja sillä on kyky määrittää luotettavasti hyödykkeen kehitysvaiheen menot.

Lukuun ottamatta liikearvoa, konsernin aineettomien hyödykkeiden taloudellinen vaikutusaika on rajallinen. Taloudelliselta vaikutusajaltaan rajallinen aineeton hyödyke arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla. Konsernin aineettomat hyödykkeet poistetaan tasapoistoin taloudellisena vaikutusaikanaan, joka on yleensä 3-10 vuotta. Tasapoistomenetelmä kuvastaa parhaiten tapaa, miten konserni odottaa käyttävänsä hyväkseen omaisuuserään liittyvää vastaista taloudellista hyötyä. Aineettomien hyödykkeiden poistot esitetään osana hankinnan ja valmistuksen kuluja, tutkimus- ja kehityskuluja sekä myynnin ja hallinnon kuluja konsernin tuloslaskelmassa.

Aineelliset hyödykkeet
Aineellisten hyödykkeiden arvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Aineellisista hyödykkeistä tehdään tasapoistot, jotka perustuvat arvioituun taloudelliseen vaikutusaikaan seuraavasti:

Rakennukset ja rakennelmat	
Rakennukset ja rakennelmat	20–33 vuotta
Kevyet rakennukset ja rakennelmat	3–20 vuotta
Koneet ja kalusto	
Tuotannon koneet, mittaus- ja testauskalusto	1–5 vuotta
Muut koneet ja kalusto	3–10 vuotta

Maa- ja vesialueiden arvoista ei tehdä poistoja.

Kunnossapito- ja korjausmenot kirjataan yleensä kuluksi tilikaudella, jolla ne syntyvät. Edellisestä poiketen suuria perusparannusmenoja lisätään hankintamenoon ja poistetaan vaikutusaikanaan, mikäli on todennäköistä, että konsernille koituu taloudellista hyötyä yli olemassa olevan hyödykkeen alun perin arvioidun suoritustason. Merkittävät perusparannukset poistetaan sen hyödykkeen jäljellä olevana taloudellisena vaikutusaikana, johon perusparannus liittyy. Vuokratilojen perusparannusmenot poistetaan taloudellisena vaikutusaikana tai sitä lyhyempänä vuokra-aikana. Aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Vuokrasopimukset
Konserni otti 1.1.2019 käyttöön IFRS 16, Vuokrasopimukset -standardin, jonka mukaan vuokralle ottaja kirjaa konsernitaseeseen käyttöoikeusomaisuuserät ja vuokravelat kaikista vuokrasopimuksista. Käyttöoikeusomaisuuserä edustaa vuokralle ottajan oikeutta käyttää kohdeomaisuuserää kun taas vuokravelka edustaa vuokralle ottajan velvollisuutta suorittaa vuokramaksuja.

Sopimuksen syntymisajankohtana konserni arvioi, onko sopimus vuokrasopimus tai sisältyykö siihen vuokrasopimus. Sopimus on vuokrasopimus tai siihen sisältyy vuokrasopimus, jos sopimus antaa oikeuden yksilöidyn omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan tietyksi ajanjaksoksi vastiketta vastaan. Sopimuksen alkamisajankohtana konserni kirjaa käyttöoikeusomaisuuserän ja vuokrasopimusvelan kaikista vuokrasopimuksista, joiden vuokra-aika ylittää 12 kuukautta. Sopimuksen alkamisajankohta on päivä, jona vuokralle antaja antaa vuokratun kohdeomaisuuserän konsernin käytettäväksi.

Konserni soveltaa käytännön helpotusta, jonka mukaisesti konserni ei kirjaa taseeseen vuokrasopimuksia, joiden vuokra-aika on sopimuksen alkamisajankohtana enintään 12 kuukautta (lyhytaikainen vuokrasopimus). Sen sijaan konserni kirjaa lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin liittyvät vuokramaksut kuluksi tasaerinä vuokra-ajan kuluessa. Lisäksi konsernin valitsemana käytännön apukeinona konserni ei erottele vuokrasopimuskomponentteja ja tiettyjä muita sopimuskomponentteja, vaan käsittelee sen sijaan jokaisen vuokrasopimuskomponentin sekä muun kuin vuokrasopimuskomponentin yhtenä vuokrasopimuskomponenttina. Muut kuin vuokrasopimuskomponentit, kuten vuokratun kohteen huollosta ja palvelusta suoritettavat maksut, sisältyvät vuokrasopimusvelkaan silloin, kun nämä ovat vuokrasopimuksessa määriteltyjä kiinteitä maksuja. Muut kuin vuokrasopimuskomponentit, jotka ovat käytöstä riippuvia muuttuvia kuluja kuten esimerkiksi kiinteistöverot, vakuutusmaksut ja kiinteistön muuttuvat hoitokulut, kirjataan kuluksi suoriteperusteisesti.

Merkittävä osa konsernin vuokrasopimuksista liittyy toimitiloihin ja teollisuuskiinteistöihin kuten tutkimus- ja kehittämistiloihin, tuotantorakennuksiin ja toimitiloihin. Konsernilla on vuokralla myös työsuhde-etuina tarjottuja sekä yhtiön omassa käytössä olevia ajoneuvoja.

Käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan hankintamenoon, josta vähennetään kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot, ja jota oikaistaan mahdollisilla vuokrasopimusvelan uudelleen määrittämisestä johtuvilla erillä. Käyttöoikeusomaisuuserän hankintamenoon sisällytetään vuokrasopimusvelan alkuperäisen arvostuksen mukainen määrä, alkuvaiheen välittömät menot ja sopimuksen alkamisajankohtaan mennessä maksetut vuokrat vähennettyinä mahdollisilla saaduilla vuokrasopimukseen liittyvillä kannustimilla. Käyttöoikeusomaisuuserät poistetaan tasapoistoina sopimuksen vuokra-aikana seuraavasti:

Rakennukset	3–10 vuotta
Muut	3–5 vuotta

Vuokrasopimusvelka arvostetaan vuokra-aikana suoritettavien vuokramaksujen nykyarvoon. Konserni määrittää vuokra-ajan ajanjaksoksi, jona vuokrasopimus ei ole purettavissa, mukaan lukien mahdollisen vuokrasopimuksen jatko-option kattamat ajanjaksot, jos kyseisen option käyttö on kohtuullisen varmaa, sekä vuokrasopimuksen päättämisoption kattamat ajanjaksot, jos on kohtuullisen varmaa, että konserni ei käytä kyseistä optiota. Vuokramaksut sisältävät kiinteät vuokramaksut ja tietyt kiinteät muut kuin vuokrasopimuskomponentit vähennettyinä mahdollisilla saatavilla vuokrasopimukseen liittyvillä kannustimilla, muuttuvat vuokrat, jotka riippuvat indeksistä tai hintatasosta sekä maksut vuokrasopimuksen päättämisestä aiheutuvista sanktioista silloin, kun vuokra-aika on määritetty siten, että konserni käyttää vuokrasopimuksen päättämisoption. Konsernilla ei tyypillisesti ole vuokrasopimuksia, joiden muuttuva vuokra olisi sidottu suoriutumiseen tai kohdeomaisuuserän käyttöön.

Sopimuksen alkamisajankohdan jälkeen vuokrasopimusvelka arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä, jossa vuokrasopimusvelan kirjanpitoarvo kasvaa koron määrällä ja pienenee maksettujen vuokrien määrällä. Lisäksi käyttöoikeusomaisuuserän ja vuokrasopimusvelan kirjanpitoarvo määritetään uudelleen, jos vuokrasopimus muuttuu, vuokra-aikaa oikaistaan tai tulevissa vuokrissa tapahtuu muutos, joka johtuu kyseisten maksujen määrittämiseen käytettävän indeksin tai hintatason muutoksesta. Korkokomponentin osuus kirjataan korkokuluksi rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Konserni käyttää lisäluoton korkoon perustuvaa diskonttauskorkoa vuokramaksujen nykyarvon määrittämisessä, koska vuokrasopimuksen sisäinen korko ei ole helposti määritettävissä.

Konserni arvioi neljännesvuosittain lisäluoton koron perustuen arvioituun korkoon, jota konserni joutuisi maksamaan lainatessaan vuokra-aikaa vastaavaksi ajaksi ja vastaavanlaisin vakuuksin varat, jotka vaaditaan käyttöoikeusomaisuuserän arvoa vastaavan omaisuuserän hankkimiseksi vastaavanlaisessa taloudellisessa ympäristössä. Konserni arvostaa kaikki vuokrasopimukset jaksotettuun hankintamenoon käyttämällä sen vuosineljänneksen saatavilla olevaa diskonttauskorkoa, jona vuokrasopimus alkaa. Kun vuokrasopimus muuttuu tai vuokrasopimusvelka uudelleenarvioidaan vuokra-ajan muuttuessa, konserni määrittää vuokrasopimusvelan nykyarvon uudelleen sopimusmuutoksen tai uudelleenarvioinnin hetkellä saatavilla olevalla diskonttauskorolla.

Konserni toimii pääosin vuokralle ottajana. Konserni kuitenkin edelleen vuokraa vuokrattuja tai omistettuja kiinteistöjä, jotka eivät ole konsernin käytössä, pisimmillään 10 vuoden vuokra-ajalla kattaakseen tai pienentääkseen näiden kiinteistöjen välttämättömiä kuluja. Näissä tapauksissa konserni luokittelee jokaisen edelleenvuokrasopimuksensa rahoitusleasingsopimukseksi silloin, kun edelleenvuokrasopimus siirtää kohdeomaisuuserän omistamiselle ominaiset riskit ja edut kaikilta olennaisilta osin vuokralle ottajalle. Kaikki muut edelleenvuokrasopimukset luokitellaan operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi.

Konserni kirjaa taseen muihin rahoitusvaroihin kaikista rahoitusleasingsopimuksista nettosijoituksen vuokrasopimukseen, joka arvostetaan sopimuksen alkamisajankohtana tulevien vuokramaksujen nykyarvoon. Sopimuksen alkamisajankohdan jälkeen nettosijoitus arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä, jossa nettosijoituksen kirjanpitoarvo kasvaa korkotuoton määrällä ja pienenee edelleenvuokrauksesta saatujen maksujen määrällä. Operatiivisista edelleenvuokrasopimuksista saatavat vuokrat kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Liikearvon, muiden aineettomien hyödykkeiden, aineellisten hyödykkeiden ja käyttöoikeusomaisuuserien arvonalentuminen
Konserni määrittää liikearvon, muiden aineettomien hyödykkeiden, aineellisten hyödykkeiden ja käyttöoikeusomaisuuserien kerrytettävissä olevan rahamäärän, jos tapahtumat tai olosuhteiden muutokset viittaavat siihen, että niiden arvot saattavat olla alentuneita. Tämän lisäksi konserni testaa liikearvon kirjanpitoarvon arvonalentumisen varalta vuosittain, vaikka mahdollisesta arvonalentumisesta ei olisi viitteitä.

Konsernin huomioon ottamia tekijöitä sen arvioidessaan viitteitä arvonalentumisesta, ovat muun muassa omaisuuserän alisuoriutuminen verrattuna sen historialliseen tai ennustettuun tulokseen, merkittävät muutokset omaisuuserän käyttötarkoituksessa tai muutokset liiketoimintastrategiassa sekä merkittävät epäsuotuisat toimialan tai yleisen talouden kehityssuunnat.

Liikearvo kohdistetaan niille rahavirtaa tuottaville yksiköille tai rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmille, joiden odotetaan saavan synergiaetuja liiketoimintojen yhdistämisestä ja jotka vastaavat alinta tasoa, jolla liikearvoa seurataan sisäistä johtamista varten. Rahavirtaa tuottava yksikkö, kuten se määritellään konsernin liikearvon arvonalentumistestausta varten, on pienin omaisuuserien ryhmä, jonka tuottamat rahavirrat ovat pitkälti riippumattomia muiden omaisuuserien tai omaisuuserien ryhmien tuottamista rahavirroista. Rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvo sisältää osuudet siihen kohdistuvista konsernin yhteisistä omaisuuseristä kohtuullisella ja johdonmukaisella perusteella kohdistettuina. Kun yhden tai useamman liikearvoa sisältävän rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmän rakenne muuttuu, liikearvo kohdistetaan uudelleen käypien arvojen suhteessa niille rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmille, joihin tämä muutos vaikuttaa.

Konserni suorittaa arvonalentumistestauksen määrittämällä omaisuuserän, rahavirtaa tuottavan yksikön tai rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmän kerrytettävissä olevan rahamäärän. Omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön tai rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmän kerrytettävissä oleva rahamäärä on korkeampi seuraavista: käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai käyttöarvo. Kerrytettävissä olevaa rahamäärää verrataan omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön tai rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmän kirjanpitoarvoon. Jos omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön tai rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmän kerrytettävissä oleva rahamäärä on alhaisempi kuin sen kirjanpitoarvo, omaisuuserän arvon katsotaan alentuneen ja sen arvoa alennetaan vastaamaan kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Arvonalentumistappiot esitetään konsernin tuloslaskelmassa hankinnan ja valmistuksen kuluissa, tutkimus- ja kehityskuluissa tai myynnin ja hallinnon kuluissa lukuun ottamatta liikearvon arvonalentumistappioita, jotka esitetään liiketoiminnan muissa kuluissa.

Vaihto-omaisuus
Vaihto-omaisuus esitetään taseessa hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneiden menojen tai sitä alemman nettorealisointiarvon määräisenä. Hankintameno määritetään käyttämällä standardikustannuslaskentaa, joka vastaa suunnilleen FIFO-periaatteen (first-in first-out) mukaisesti laskettua hankintamenoa. Vaihto-omaisuuden nettorealisointiarvo on tavanomaisen liiketoiminnan käypä hintataso vähennettynä tavanomaisilla myyntikuluilla. Vaihto-omaisuuden hankintamenoon on sisällytetty raaka-aineiden hankintamenon ja välittömän työn kustannusten lisäksi myös sille kuuluva osuus tuotannon yleiskustannuksista. Vaihto-omaisuuden arvonalentuminen kirjataan ylimääräisen vaihto-omaisuuden sekä epäkuranttiuden osalta hankintamenon tai sitä alemman nettorealisointiarvon perusteella.

Vaihto-omaisuus luokitellaan raaka-aineisiin ja puolivalmisteihin, valmiisiin tuotteisiin, ja keskeneräisiin asiakasprojekteihin. Raaka-aineisiin ja puolivalmisteihin kuuluvat tuotannossa käytettävät ostetut materiaalit, komponentit ja tarvikkeet. Valmiisiin tuotteisiin kuuluvat konsernin tai alihankkijoiden valmistamat ja myyntivalmiit tavarat sekä jälleen myytäväksi ostetut tavarat. Keskeneräisiin asiakasprojekteihin sisältyy tähän mennessä aiheutuneita kustannuksia asiakassopimuksista, joissa sopimuksen suoritevelvoitteita ei vielä ole täytetty. Keskeneräiset asiakasprojektit kirjataan hankinnan ja valmistuksen kuluihin, kun konserni täyttää suoritevelvoitteensa asiakkaalle.

Rahoitusinstrumenttien käypään arvoon arvostaminen
Monet rahoitusinstrumentit arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen käypään arvoon jokaisena raportointipäivänä. Käypä arvo on hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanomaisessa liiketoimessa. Omaisuuserän tai velan käypä arvo määritetään sellaisin oletuksin, joita markkinaosapuolet käyttäisivät hinnoitellessaan omaisuuserää tai velkaa olettaen, että markkinaosapuolet toimivat parhaan taloudellisen etunsa mukaisesti käyttämällä markkinahintanoteerausta, diskontattujen rahavirtojen analyysia ja muita asiaan kuuluvia arvostusmalleja. Konserni käyttää käyvän arvon määrittämisessä arvostusmenetelmiä, jotka soveltuvat kuhunkin tilanteeseen ja joiden käyttämiseksi on olemassa riittävästi tietoa, hyödyntämällä mahdollisimman paljon havainnoitavissa olevia syöttötietoja ja mahdollisimman vähän muita kuin havainnoitavissa olevia syöttötietoja. Kaikki rahoitusvarat ja -velat, joiden käyvät arvot määritetään tai esitetään tilinpäätöksessä, luokitellaan käyvän arvon hierarkiassa alimmalla tasolla olevan kokonaisarvostuksen kannalta olennaisen syöttötiedon perusteella seuraavasti:

Taso 1 – toimivilla markkinoilla samanlaisille pörssinoteeratuille varoille tai veloille noteeratut (oikaisemattomat) hinnat.

Taso 2 – arvostusmenetelmät, joiden muihin kuin noteerattuihin hintoihin perustuvat merkittävät syöttötiedot ovat suoraan tai epäsuorasti havainnoitavissa; ja

Taso 3 – arvostusmenetelmät, joiden merkittävät syöttötiedot eivät ole havainnoitavissa.

Konserni luokittelee käypään arvoon toistuvasti arvostettavat varat ja velat asiaan kuuluville käyvän arvon hierarkian tasoille kunkin raportointikauden lopussa.

Rahoitusvarojen luokittelu ja arvostaminen
Konsernin vieraan pääoman ehtoiset rahoitusvarat jaotellaan kolmeen eri luokkaan: jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvarat ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat. Konsernin oman pääoman ehtoiset rahoitusvarat on luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviin rahoitusvaroihin. Luokittelu tehdään konsernin rahoitusvarojen hallinnoinnissa sovellettavan liiketoimintamallin ja rahoitusvarojen sopimusperusteisten rahavirtojen perusteella.

Konsernin rahoitusvarojen hallinnoinnissa käytettävä liiketoimintamalli määritellään portfoliotasolla. Liiketoimintamallin tulee perustua käytännön liiketoiminnan johtamiseen. Rahoitusvaroja arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon silloin, kun liiketoimintamallin tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi ja kun rahoitusvarojen rahavirrat koostuvat yksinomaan pääoman ja koron maksusta. Rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta silloin, kun liiketoimintamallin tavoitteena on sekä kerätä sopimukseen perustuvia rahavirtoja, että myydä sellaisia rahoitusvaroja, joiden rahavirrat koostuvat yksinomaan pääoman ja koron maksusta. Rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, mikäli niitä ei arvosteta jaksotettuun hankintamenoon tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Edellä mainittujen periaatteiden lisäksi rahoitusvarojen luokitteluun ja arvostamiseen vaikuttaa, mikäli rahoitusvara on osa suojaussuhdetta (ks. Suojauslaskenta).

Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä, eli päivänä, jolloin konserni sitoutuu ostamaan tai myymään rahoitusvaran. Rahoitusvara kirjataan taseesta pois silloin, kun kaikki rahoitusvaraan liittyvät riskit ja tuotot on siirretty rahoitusvaraa hallinnoivalle kolmannelle osapuolelle.

Pitkäaikaiset sijoitukset
Pitkäaikaiset sijoitukset sisältävät sijoitukset listaamattomiin osakkeisiin ja listaamattomiin venture fund -rahastoihin. Nämä oman pääoman ja vieraan pääoman ehtoiset rahoitusvarat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti ja arvostetaan alun perin ja myöhemmin käypään arvoon.

Käyvän arvon määrityksessä käytetään muun muassa seuraavia menetelmiä: markkinahintanoteeraus; samankaltaisten instrumenttien markkina-arvo; kohdeyhtiön viimeisimpiin riippumattomien osapuolten tekemiin rahoitustransaktioihin perustuviin arvioihin sekä kohdeyhtiön markkina-analyysiin ja operatiiviseen tulokseen perustuva arvo verrattuna vastaaviin julkisesti noteerattuihin yhtiöihin vastaavilla toimialoilla. Konserni käyttää harkintaa sovellettavan arvostusmenetelmän sekä siinä käytettävien oletusten valinnassa vallitsevien markkinakäytäntöjen ja olosuhteiden perusteella.

Käyvän arvon muutokset, valuuttakurssivoitot ja -tappiot sekä realisoituneet voitot ja tappiot näistä sijoituksista kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin konsernin tuloslaskelmassa. Myytyjen sijoitusten hankintamenon laskennassa käytetään painotetun keskihinnan menetelmää.

Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat sisältävät tietyt käyttörajoitusten alaiset varat ja muut saamiset, lainasaamiset asiakkailta ja toimittajilta sekä tietyt muut pitkäaikaiset sijoitukset.

Käyttörajoitusten alaiset varat ja muut saamiset sisältävät pankkitalletukset liittyen pääosin työsuhde-etuuksiin sekä muut lainasaamiset. Nämä varat arvostetaan alun perin käypään arvoon ja myöhempi arvostaminen tapahtuu jaksotettuun hankintamenoon käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Efektiivisen koron menetelmällä laskettu korko sekä valuuttakurssivoitot ja -tappiot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin konsernin tuloslaskelmassa. Näiden varojen tappiota koskeva vähennyserä lasketaan kvartaaleittain perintäkelpoisuuteen sekä saatavilla oleviin vakuuksiin perustuen ja kirjataan pois sijoituksen kirjanpitoarvosta muihin rahoituskuluihin konsernin tuloslaskelmassa.

Asiakas- ja toimittajalainasaamisia hallinnoidaan portfoliossa, jonka liiketoimintamallin tavoitteena on sekä kerätä sopimukseen perustuvia rahavirtoja että myydä rahoitusvaroja. Ne kirjataan alun perin ja myöhemmin käypään arvoon käyttäen diskontattujen rahavirtojen menetelmää. Käyvän arvon muutokset kirjataan arvonmuutosrahastoon muiden laajan tuloksen eriin. Efektiivisen koron menetelmällä laskettu korko sekä valuuttakurssivoitot ja -tappiot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin tuloslaskelmassa. Arvioidut luottotappiot perustuvat tavallisesti 12 kuukauden odotettuihin luottotappioihin nostettujen lainojen ja arvioitujen lisänostojen osalta kauden aikana, katso lisätietoja kappaleesta ”Arvon alentuminen”. Tappiota koskeva vähennys lasketaan kvartaaleittain perintäkelpoisuuteen sekä saatavilla oleviin vakuuksiin perustuen ja kirjataan muihin rahoituskuluihin konsernin tuloslaskelmassa vähentäen käyvän arvon tappiota laajassa tuloslaskelmassa. Mikäli saaminen myydään, odotettavissa olevien luottotappioiden vaikutus puretaan ja koko kertynyt tuotto tai tappio kirjataan rahoitustuottoihin tai -kuluihin konsernin tuloslaskelmassa.

Muiden luonteeltaan pitkäaikaisten sijoitusten sopimukseen perustuvat rahavirrat eivät koostu yksinomaan pääoman takaisinmaksusta ja korosta. Nämä sijoitukset arvostetaan alun perin ja myöhemmin käypään arvoon käyttäen raportointipäivän markkinahintoja, diskontattujen rahavirtojen analyysia ja muita asianmukaisia arvostusmalleja. Käyvän arvon muutokset, valuuttakurssivoitot- ja tappiot sekä realisoituneet voitot ja tappiot sijoitusten myynneistä kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin konsernin tuloslaskelmassa.

Muut lyhytaikaiset rahoitusvarat
Muut lyhytaikaiset rahoitusvarat sisältävät lyhytaikaisen osuuden muista pitkäaikaisista rahoitusvaroista, lyhytaikaiset lainasaamiset sekä johdannaisvarat, jotka käsitellään erikseen kappaleessa ”Johdannaissopimukset”.

Lyhytaikaiset lainasaamiset arvostetaan alun perin käypään arvoon ja myöhempi arvostaminen tapahtuu jaksotettuun hankintamenoon käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Efektiivisen koron menetelmällä laskettu korko sekä valuuttakurssivoitot ja -tappiot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin konsernin tuloslaskelmassa. Tappiota koskeva vähennys lasketaan kvartaaleittain perintäkelpoisuuteen sekä saatavilla oleviin vakuuksiin perustuen ja kirjataan pois sijoituksen kirjanpitoarvosta muihin rahoituskuluihin konsernin tuloslaskelmassa.

Myyntisaamiset
Myyntisaamiset syntyvät asiakkaiden kanssa tehdyistä sopimuksista ja edustavat ehdotonta oikeutta saada korvaus, jonka saaminen on ainoastaan ajan kulumisesta kiinni. Konserni myy myyntisaamisiaan ilman takautumisoikeutta useammalle rahoituslaitokselle normaalin liiketoiminnan mukaisesti luottoriskimme ja käyttöpääomakiertomme hallitsemiseksi. Liiketoimintamalli myyntisaamisten hallinnointiin perustuu sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseen ja saamisten myymiseen. Myyntisaamiset kirjataan alun perin ja myöhemmin uudelleen arvostetaan käypään arvoon käyttäen diskontattujen rahavirtojen menetelmää. Käyvän arvon muutokset kirjataan arvonmuutosrahastoon muiden laajan tuloksen eriin. Konserni soveltaa yksinkertaistettua menettelyä myyntisaamisten ja asiakassopimukseen perustuvien omaisuuserien tappiota koskevan vähennyserän osalta perustuen sellaisten myyntisaamisten ja asiakassopimukseen perustuvien omaisuuserien, joilla ei ole merkittäviä rahoituskomponentteja, koko voimassaoloajalta odotettavissa oleviin luottotappioihin. Liitetiedosta 4, Arvioiden käyttö ja olennaiset kirjanpidolliset harkinnanvaraisuudet, löytyy tietoa arvioiden käytöstä ja olennaisista kirjanpidollisista harkinnanvaraisuuksista, jotka ovat olennaisia kyseisten tappiota koskevien vähennyserien arvioimisessa. Myyntisaamisiin ja asiakassopimukseen perustuviin omaisuuseriin liittyviä tappioita koskevat vähennyserät kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin konsernin tuloslaskelmassa. Mikäli myyntisaamiset myydään, poiskirjattavan kirjanpitoarvon ja saadun korvauksen välinen erotus kirjataan rahoituskuluksi konsernin tuloslaskelmassa.

Lyhytaikaiset sijoitukset
Konserni sijoittaa osan jatkuvan liiketoiminnan ennustettujen ulosmenevien rahavirtojen kattamiseen tarvittavista kassavaroista erittäin likvideihin korkosijoituksiin. Lyhytaikaiset sijoitukset voivat sisältää sijoituksia, jotka arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Sijoitukset johdannaistransaktioiden vakuuksina käytettäviin talletuksiin kirjataan alun perin käypään arvoon ja myöhempi arvostaminen tapahtuu jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä. Efektiivisen koron menetelmällä laskettu korko sekä valuuttakurssivoitot ja -tappiot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin tuloslaskelmassa.

Sijoitukset pankkitalletuksiin sekä kiinteätuottoisiin arvopapereihin ja rahamarkkina-arvopapereihin, jotka erääntyvät tai eräännytetään yli kolmen kuukauden päästä ja jotka eivät ole osa strukturoituja sijoituksia ja joiden rahavirrat koostuvat yksinomaan pääoman ja koron maksuista, hallinnoidaan portfoliossa, jonka liiketoimintamalli on pitää sijoitukset hallussa rahavirtojen kerryttämiseksi sekä sijoitusten myymiseksi. Nämä varat arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Tämän sijoitusportfolion tarkoituksena on pääasiassa kerätä sopimukseen perustuvat rahavirrat. Sijoituksia kuitenkin myydään ajoittain likviditeetin ja markkinariskin hallinnan johdosta.

Sijoitusten käypä arvo määritellään käyttämällä raportointipäivän markkinahintanoteerausta, diskontattujen rahavirtojen analyysia ja muita asiaan kuuluvia arvostusmalleja. Käyvän arvon muutokset kirjataan arvonmuutosrahastoon muiden laajan tuloksen eriin. Efektiivisen koron menetelmällä laskettu korko sekä valuuttakurssivoitot ja -tappiot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin konsernin tuloslaskelmassa. Kun sijoitus myydään, siihen liittyvät kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan pois laajan tuloksen eristä rahoitustuottoihin ja -kuluihin konsernin tuloslaskelmassa. Myytyjen kiinteätuottoisten arvopaperien arvonmäärityksessä käytetään FIFO-menetelmää.

Konsernin sijoitusportfolion korkeasta luottokelpoisuudesta johtuen arvioidut luottotappiot perustuvat tyypillisesti 12 kuukauden odotettuihin luottotappioihin. Tappiota koskeva vähennys lasketaan kvartaaleittain ja kirjataan muihin rahoituskuluihin konsernin tuloslaskelmassa vähentäen käyvän arvon voittoja ja tappioita laajassa tuloslaskelmassa.

Sijoitukset voivat sisältää myös rahamarkkinarahastoja, joita ei luokitella rahavaroiksi, kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä sijoituksia, sijoitusrakenteita, jotka koostuvat arvopapereista sekä niitä täydentäviä ja tyypillisesti vastakkaisia riskitekijöitä sisältävistä johdannaisista sekä muita sijoituksia, joiden rahavirrat eivät koostu yksinomaan pääoman ja koron maksuista. Tämän sijoitusportfolion tarkoituksena on kerätä sopimukseen perustuvat rahavirrat, pääoman takaisinmaksu ja arvonnousu. Sijoitukset voidaan myydä koska tahansa.

Nämä sijoitukset arvostetaan alun perin ja myöhemmin käypään arvoon käyttäen raportointipäivän markkinahintoja, diskontattujen rahavirtojen analyysia ja muita asianmukaisia arvostusmalleja. Käyvän arvon muutokset, valuuttakurssivoitot- ja tappiot sekä realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin konsernin tuloslaskelmassa.

Rahavarat
Rahavarat sisältävät rahat ja pankkisaamiset sekä erittäin likvidit kiinteätuottoiset sijoitukset ja rahamarkkinasijoitukset, jotka ovat helposti konvertoitavissa käteisvaroiksi tiedossa olevaan määrään ja joiden erääntymiseen hankintahetkellä on enintään kolme kuukautta sekä pankkitalletukset, jotka erääntyvät tai jotka voidaan sopimukseen perustuen vaatia maksettaviksi ajanjaksolla, joka on hankintahetkellä enintään kolme kuukautta. Sijoitusten korkeasta luottokelpoisuudesta ja lyhyestä maturiteetista johtuen arvonmuutosriski on merkityksetön. Rahamarkkinarahastosijoitukset, joiden riskiprofiili on edellä mainittujen kriteerien mukainen, luokitellaan myös rahavaroiksi. Sijoitukset, joiden rahavirrat koostuvat yksinomaan pääoman ja koron maksuista, arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon. Kaikki muut sijoitukset arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Rahoitusvelkojen luokittelu ja arvostaminen
Konsernin rahoitusvelat jaotellaan kahteen luokkaan: jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvelat ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvelat. Konsernin johdannaisvelat sekä Nokia Shanghai Belliin liittyvä ehdollinen velvoite on luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti ja kaikki muut velat on luokiteltu jaksotettuun hankintamenoon.

Kaikki rahoitusvelat kirjataan alun perin käypään arvoon, velkojen osalta vähennettynä transaktiomenoilla. Rahoitusvelat kirjataan pois taseesta, kun niihin liittyvät velvoitteet on täytetty, kumottu tai niiden voimassaolo on lakannut. Mikäli olemassa olevan rahoitusvelan ehtoihin tehdään olennaisia muutoksia, konserni kirjaa alkuperäisen rahoitusvelan pois taseesta ja uuden rahoitusvelan taseeseen. Mikäli rahoitusvelka kirjataan pois taseesta, rahoitusvelan kirjanpitoarvon ja maksusuorituksen välinen erotus kirjataan korkokuluihin konsernin tuloslaskelmassa.

Korolliset velat
Pitkäaikaiset korolliset velat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Lyhytaikaiset korolliset velat, mukaan lukien lyhytaikainen osuus pitkäaikaisista korollisista veloista, ja johdannaistransaktioiden vakuudet kirjataan jaksotettuun hankintamenoon käyttäen efektiivisen koron menetelmää.

Transaktiomenot, efektiivisen koron menetelmällä laskettu korko sekä valuuttakurssivoitot ja -tappiot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin konsernin tuloslaskelmassa.

Muut rahoitusvelat
Muut rahoitusvelat sisältävät pääasiassa ehdollisen velvoitteen China Huaxinille osana Nokia Shanghai Bell -transaktion lopullista sopimusta, jossa China Huaxin oikeutettiin siirtämään omistusosuutensa kokonaisuudessaan konsernille myöhemmin suoritettavaa käteissuoritusta vastaan. Ehdolliseen velvoitteeseen liittyvä rahoitusvelka arvostetaan perustuen arvioituun myöhemmin suoritettavaan käteissuoritukseen. Muutokset arvioidussa myöhemmin suoritettavassa käteissuorituksessa kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin konsernin tuloslaskelmassa.

Muut rahoitusvelat sisältävät myös johdannaisvelkoja, jotka käsitellään erikseen kappaleessa ”Johdannaissopimukset”.

Ostovelat
Ostovelat kirjataan laskutetun määrän mukaisesti. Tämän katsotaan vastaavan käypää arvoa niiden lyhyen maturiteetin johdosta.

Arvonalentumiset rahoitusvaroista pois lukien myyntisaamiset ja asiakassopimuksiin perustuvat omaisuuserät
Arvon alentumista koskevien vaatimusten mukaisesti konserni kirjaa odotettavissa olevia luottotappioita (Expected Credit Losses, ECL) varten tappiota koskevan vähennyserän rahoitusvaroista, jotka on arvostettu jaksotettuun hankintamenoon tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta sekä lainatakaussopimuksista ja luottositoumuksista. Konserni arvostaa rahoitusinstrumenttinsa tulevaisuuteen suuntautuvan perusteen mukaisesti ja kirjaa muutokset odotetuissa luottotappioissa kvartaaleittain käyttäen seuraavanlaista menetelmää:

- Odotettavissa olevat luottotappiot = maksukyvyttömyyden todennäköisyys x tappio-osuus x maksukyvyttömyydelle altistunut määrä
- Maksukyvyttömyyden todennäköisyys (Probability of Default, PD) arvioidaan erikseen keskitetylle sijoitusportfoliolle ja ei-keskitetyille sijoituksille. Arvio perustuu sijoitusten luottoluokitusprofiiliin sekä soveltuvilta osin erityisiin paikallisiin olosuhteisiin, mikäli tiedossa ei ole sellaista tapahtumaa, joka osoittaisi luottoluokituksen olevan epäasianmukainen perusta luottoriskin arviointiin raportointipäivänä.
- Tappio-osuuden (Loss Given Default, LGD) takaisinperintäaste arvioidaan myös erikseen keskitetylle sijoitusportfoliolle ja ei-keskitetyille sijoituksille, ja se perustuu sijoituksen luokkaan ja soveltuvilta osin erityisiin paikallisiin olosuhteisiin sekä sijoitukseen liittyviin mahdollisiin vakuusjärjestelyihin.
- Maksukyvyttömyydelle altistunut määrä (Exposure at Default, EAD) on tavallisesti sijoituksen tai lainatakauksen nimellisarvo. Lainasitoumuksiin liittyvä maksukyvyttömyydelle altistunut määrä perustuu arvioitujen nostojen suuruuteen seuraavan 12 kuukauden aikana.

Kaikki konsernin lyhytaikaiset sijoitukset, jotka arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon ja käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta, käsitellään matalan korkoriskin sijoituksina, ja kirjattava tappiota koskeva vähennyserä kauden aikana on rajattu 12 kuukauden odotettavissa oleviin luottotappioihin. Rahoitusinstrumentit, joilla on nk. Investment Grade -tason luottoluokitus, käsitellään matalan korkoriskin instrumentteina tämän arvioinnin osalta.

Muiden pitkäaikaisten rahoitusvarojen, lainojen, lainasitoumusten ja kolmansien osapuolien puolesta annettujen lainatakaussopimusten osalta odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan erikseen merkittävimmille vastapuolille käyttäen edellä mainittua menetelmää ottaen huomioon mahdolliset vakuusjärjestelyt ja muut luottoriskiä lieventävät tekijät. Arvio perustuu 12 kuukauden odotettavissa oleviin luottotappioihin, mikäli tietyn vastapuolen luottoriski ei ole merkittävästi lisääntynyt alkuperäisen taseeseen kirjaamisen jälkeen, jolloin yhtiö soveltaa koko voimassaoloajalta odotettavissa olevia luottotappioita. Sopimusrikkomus, luottoluokituksen heikentyminen sekä muut luottokelpoisuuteen liittyvät määreet ovat tyypillisiä tekijöitä, jotka konserni ottaa huomioon arvioidessaan, onko rahoitusinstrumenttiin liittyvä luottoriski kasvanut merkittävästi alkuperäisen taseeseen kirjaamisen jälkeen.

Muutokset odotettavissa olevien luottotappioiden tappiota koskevan vähennyserän määrässä kirjataan arvonalentumistuottona tai -tappiona rahoitustuottoihin ja -kuluihin konsernin tuloslaskelmassa. Jaksotettuun hankintamenoon arvostettujen varojen tappiota koskeva vähennyserä kirjataan niiden kirjanpitoarvoon. Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettujen varojen tappiota koskeva vähennyserä kirjataan muiden laajan tuloksen eriin sen sijaan, että se kirjattaisiin varojen jo aiemmin käypään arvoon kirjattuun kirjanpitoarvoon. Lainatakaussopimusten osalta tappiota koskeva vähennyserä kirjataan muuksi velaksi konsernin taseeseen.

Johdannaissopimukset
Johdannaiset kirjataan alun perin käypään arvoon sopimuksentekopäivänä, ja myöhempi arvostaminen tapahtuu käypään arvoon. Syntyneen voiton tai tappion kirjauskäytäntö riippuu siitä, sovelletaanko johdannaisiin suojauslaskentaa.

Suojauksen rahavirrat luokitellaan liiketoiminnan rahavirroiksi konsernin rahavirtalaskelmassa, mikäli suojatut erät liittyvät konsernin liiketoimintaan. Mikäli johdannaisen voidaan määritellä suojaavan tiettyä rahoitus- tai sijoitustoimintaan liittyvää positiota, sopimuksen rahavirrat luokitellaan samalla tavalla kuin suojattavan position rahavirrat. Tietyt johdannaiset suojaavat konsernia kassaposition valuuttariskiltä ja niiden rahavirrat sisältyvät muuntoeroihin konsernin rahavirtalaskelmassa.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat johdannaissopimukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa
Valuuttatermiinien käypä arvo lasketaan arvostamalla termiinisopimus tilinpäätöshetkellä markkinatermiinikurssiin. Käyvän arvon muutos lasketaan vertaamalla näitä kursseja sopimuskurssiin. Valuuttaoptiot arvostetaan raportointihetkellä Garman & Kohlhagen -arvonmääritysmallilla. Käyvän arvon muutokset kirjataan konsernin tuloslaskelmaan.

Korkotermiini-, korko-optio- ja korkofutuurisopimusten sekä johdannaispörssissä noteerattujen optioiden käypä arvo määritellään käyttämällä raportointipäivän markkinahintoja. Koronvaihto- sekä koron- ja valuutanvaihtosopimusten käypä arvo arvioidaan tulevien rahavirtojen nykyarvon perusteella. Käyvän arvon muutokset kirjataan konsernin tuloslaskelmaan.

Voitot ja tappiot johdannaisista, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa mutta joilla suojataan tiettyjä ennakoituja riskejä, kuten ennakoituja valuuttamääräisiä myyntejä ja ostoja, kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin konsernin tuloslaskelmassa. Voitot ja tappiot muista johdannaisista, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin konsernin tuloslaskelmassa.

Konserni seuraa mahdollisia sopimuksiin kytkettyjä johdannaisia. Kytketyt johdannaiset, joiden pääsopimus ei ole rahoitusvaroihin kuuluva erä ja jotka eivät läheisesti liity sopimukseen, erotetaan ja kirjataan käypään arvoon raportointipäivänä. Tällaisten kytkettyjen johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin konsernin tuloslaskelmassa. Sopimukset, joissa on kytketty johdannainen ja joiden pääsopimus on rahoitusvaroihin kuuluva erä, arvostetaan kokonaisuudessaan käypään arvoon raportointipäivänä. Tällaisten kytkettyjen johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin konsernin tuloslaskelmassa.

Suojauslaskenta

Suojauslaskennassa käytettäviä johdannaissopimuksia ovat valuuttatermiinit, optiot tai optiostrategiat sekä korkojohdannaiset. Suojauslaskentaa voidaan soveltaa optioihin ja optiostrategioihin, joiden nettomääräinen preemio on nolla tai maksettu. Optiorakenteiden osalta ostettujen optioiden nimellisarvo on sama tai suurempi kuin myytyjen optioiden, ja niiden muut sopimusehdot ovat samat.

Valuuttatermiinisopimuksen käyvän arvon määrittämisessä konserni erottaa spot-osuuden ja korko-osuuden, joka pitää sisällään valuuttojen välisen viitekoronvaihtosopimuksen preemion sekä termiinipisteet ja joka kirjataan valuuttatermiinisopimuksen suojauskustannukseksi. Valuuttaoptiosopimuksen käyvän arvon määrittämisessä konserni erottaa perusarvon sekä aika-arvon ja määrittää aika-arvon valuuttaoptiosopimuksen suojauskustannukseksi. Koron- ja valuutanvaihtosopimusten käyvän arvon määrittämisessä konserni erottaa valuuttojen välisen viitekoronvaihtosopimuksen preemion ja määrittää sen koron- ja valuutanvaihtosopimuksen suojauskustannukseksi.

Rahavirtojen suojaus: ennakoitujen valuuttamääräisten myyntien ja ostojen suojaus

Konserni soveltaa suojauslaskentaa rahavirtojen suojauksessa pääasiassa ennakoituihin liiketoimiin liittyvään rahavirran valuuttariskiin, joka syntyy erittäin todennäköisistä liiketoimintatransaktioista. Riskienhallintastrategian mukaan konserni suojaa materiaalisen nettoriskin (myynteihin liittyvä tunnistettu riski vähennettynä ostoihin liittyvällä tunnistetulla riskillä) valuuttatermiineillä ja -optioilla kerroksittain noudattaen ennalta määriteltyjä suojausastetta ja -maturiteetteja kvartaaleittain. Suojattavan erän tulee olla erittäin todennäköinen ja altistaa rahavirran vaihteluille, jotka voivat viime kädessä olla tulosvaikutteisia.

Konserni määrittää ainoastaan valuuttatermiinisopimuksen spot-osuuden arvonmuutoksen suojausinstrumentiksi. Valuuttaoptioita tai optiostrategioita voidaan käyttää myös rahavirtojen suojaamiseen, jolloin ainoastaan option perusarvon muutos määritetään suojausinstrumentiksi. Suojaustehokkuutta arvioidaan alun perin ja kvartaaleittain koko suojaussuhteen voimassaolon ajan, jotta voidaan varmistua taloudellisen suhteen olemassaolosta. Konsernin määrittämissä suojaussuhteissa keskeiset ehdot ovat yhdenmukaiset, joten tehokkuuden arviointi suoritetaan kvalitatiivisesti.

Valuuttatermiinien, valuuttaoptioiden ja optiostrategioiden käyvän arvon muutos, joka heijastaa diskontatun spot-kurssin muutosta, kirjataan suojausrahastoon muiden laajan tuloksen eriin. Muutokset suojauslaskennan vaatimukset täyttävien valuuttatermiinien korko-osuudessa ja valuuttaoption aika-arvossa kirjataan suojauskustannusrahastoon muihin laajan tuloksen eriin ja myöhemmin kirjataan samalla tapaa kuin spot-osuus ja perusarvo.

Konserni arvioi kvartaaleittain, odotetaanko ennakoitujen myyntien ja ostojen yhä tapahtuvan. Mikäli osan suojatuista rahavirroista ei odoteta enää tapahtuvan, kaikki siihen liittyvät voitot tai tappiot kirjataan välittömästi pois muiden laajan tuloksen eristä liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin konsernin tuloslaskelmassa suojauslaskentaedellytysten lakatessa. Jos suojatun rahavirran toteutumista ei pidetä enää erittäin todennäköisenä, mutta sen odotetaan kuitenkin toteutuvan, siihen liittyvä kertynyt arvostustulos jätetään muun laajan tuloksen eriin, kunnes suojatulla rahavirralla on tulosvaikutus.

Konsernin riskienhallinnan tavoitteena on suojata ennakoidut rahavirrat, kunnes niihin liittyvä tuotto on kirjattu. Suojaussuhde lopetetaan sen kvartaalin aikana, joka on määritelty suojattavaksi ja jolloin suojakin erääntyy. Kertyneet rahavirtasuojien tuotot tai tappiot kirjataan tällöin liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin konsernin tuloslaskelmassa. Mikäli ennakoitua tuottoa ei kirjata kvartaalin aikana, kvartaalille osoitettujen rahavirtasuojien kertyneet tuotot tai kulut yhä kirjataan, mutta se osuus, joka liittyy kirjaamattomaan ennakoituun tuottoon, esitetään suojauksen tehottomuutena.

Koska rahavirran suojausinstrumentit erääntyvät pääosin samassa kvartaalissa kuin suojattavat erätkin, rahan aika-arvosta ei synny merkittävää epätehokkuutta. Konserni tarkistaa kvartaaleittain muiden laajan tuloksen eriin kirjattujen tuottojen tai kulujen määrään liittyvän diskonttauksen vaikutuksen.

Konserni käyttää myös valuuttatermiinejä liittyen ennakoituihin myynteihin ja ostoihin, jotka eivät ole erittäin todennäköisiä transaktioita eivätkä siten täytä suojauslaskennan vaatimuksia. Näiden valuuttatermiinien voitot ja tappiot kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin konsernin tuloslaskelmassa.

Rahavirtojen suojaus: tulevien korkojen rahavirtojen suojaus
Konserni soveltaa myös rahavirtojen suojaamista tulevien korkojen rahavirtaan vieraassa valuutassa liittyen liikkeeseen laskettuihin joukkovelkakirjalainoihin. Nämä tulevien korkojen rahavirrat suojataan koron- ja valuutanvaihtosopimuksin, jotka on määritetty osittain käyvän arvon suojiksi ja osittain rahavirran suojiksi niin, että korkojen rahavirtojen riskitön osuus suojataan käyvän arvon suojilla ja yhtiökohtainen luottoriskiosuus suojataan rahavirran suojilla. Koron- ja valuutanvaihtosopimusten kertyneet tuotot tai kulut kirjataan suojausrahastoon ja siirretään tulosvaikutteisiksi silloin, kun korkojen rahavirrat toteutuvat. Konserni erottaa koron- ja valuutanvaihtosopimusten valuuttojen välisen viitekoronvaihtosopimuksen preemion ja määrittää sen suojauskustannukseksi, joka alun perin ja myöhemmin arvostetaan käypään arvoon ja kirjataan suojauskustannusrahastoon muiden laajan tuloksen eriin.

Käyvän arvon suojaus: valuuttariskin suojaus
Tietyissä tapauksissa, pääasiassa liittyen pitkäaikaisiin rakennusprojekteihin, konserni soveltaa käyvän arvon suojauslaskentaa valuuttariskiin tavoitteenaan vähentää valuuttakurssien muutoksista johtuvan kiinteäehtoisten sitoumusten käyvän arvon muutosten vaikutusta. Käyvän arvon suojauksessa käytettävien johdannaisten käyvän arvon muutos spot- ja korko-osuuksissa sekä suojattavien kiinteäehtoisten sitoumusten käyvän arvon muutos, joka johtuu suojattavasta riskistä, kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin konsernin tuloslaskelmassa.

Käyvän arvon suojaus: korkoriskin suojaus
Konserni soveltaa käyvän arvon suojauslaskentaa vähentääkseen korkotason ja valuuttakurssien muutoksista johtuvien korollisten velkojen käyvän arvon muutosten vaikutusta. Konserni käyttää koronvaihtosopimuksia sekä koron- ja valuutanvaihtosopimuksia suojaamaan korko- ja valuuttariskiä.

Konsernin pitkäaikaiset velat ovat pääasiassa kiinteäkorkoisia ja osa niistä on vaihdettu vaihtuvakorkoisiksi määritetyn tavoitekorkoprofiilin mukaisesti. Konserni pyrkii vähentämään koron vaihtelun vaikutuksia hallitsemalla rahoitusvarojen ja -velkojen nettokorkoaltistumaa asettamalla asianmukaiset riskienhallintatavoitteet ja riskirajat. Suojatuksi eräksi määritellään koronvaihtosopimusten nimellisarvoa vastaava osuus lainasta riskienhallinnan tavoitteen mukaisesti. Konsernin käyttämien koronvaihtosopimusten keskeiset sopimusehdot, kuten viitekurssi, korontarkistuspäivät, maksupäivät, maturiteetit ja nimellisarvo, ovat yhdenmukaiset suojatun erän kanssa ja siten konserni arvioi tehottomuuden olevan merkityksetön. Konsernilla ei ole koronvaihtosopimuksia, joista se maksaisi kiinteää korkoa.

Konsernin velat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon. Käyvän arvon suojauksessa käytettävien johdannaisten käyvän arvon muutos sekä käyvän arvon suojauslaskennan piirissä olevien rahoitusvelkojen käyvän arvon muutoksen se osuus, joka syntyy suojattavan riskin vaikutuksesta, kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin konsernin tuloslaskelmassa. Konserni erottaa valuuttojen välisen viitekoronvaihtosopimuksen preemion koron- ja valuutanvaihtosopimuksista ja jättää sen suojaussuhteen ulkopuolelle suojauskustannukseksi, joka kirjataan alun perin ja myöhemmin käypään arvoon suojauskustannusrahastoon muiden laajan tuloksen eriin. Mikäli suojaussuhde ei enää täytä suojauslaskennan kriteereitä, suojauslaskenta lopetetaan, ja suojauskustannusrahastoon kirjattu suojauskustannus kirjataan kuluksi sekä suojattavan rahoitusinstrumentin kirjanpitoarvoon kirjattu käyvän arvon muutos jaksotetaan rahoitustuottoihin ja -kuluihin efektiivisen koron menetelmällä.

Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus
Konserni soveltaa suojauslaskentaa tiettyihin ulkomaisiin yksiköihin tehtyihin valuuttamääräisten nettosijoitusten suojaukseen. Suojattu erä voi olla nettovarallisuuden suuruinen, joka on yhtä suuri tai pienempi kuin kyseisen ulkomaisen yksikön nettovarallisuuden kirjanpitoarvo konsernin tilinpäätöksessä. Riskienhallinnan tarkoituksena on suojata se osuus nettosijoituksen euromääräisestä vasta-arvosta, jonka odotetaan materialisoituvan ei-euromääräisinä kotiutettavina varoina tulevaisuudessa.

Konserni määrittää ainoastaan valuuttatermiinisopimuksen spot-osuuden suojausinstrumentiksi. Valuuttaoptioita tai -optiostrategioita käytetään myös nettosijoituksen suojaamiseen, jolloin konserni määrittää ainoastaan perusarvon suojausinstrumentiksi. Suojaustehokkuutta arvioidaan alun perin ja kvartaaleittain koko suojaussuhteen voimassaolon ajan, jotta voidaan varmistua taloudellisen suhteen olemassaolosta. Konsernin määrittämissä suojaussuhteissa keskeiset ehdot ovat yhdenmukaiset, joten tehokkuuden arviointi suoritetaan kvalitatiivisesti olettaen tehottomuuden olevan merkityksetöntä.

Valuuttatermiinien, valuuttaoptioiden ja optiostrategioiden käyvän arvon muutos, joka heijastaa spot-kurssin muutosta, kirjataan oman pääoman muuntoeroihin. Valuuttatermiinisopimuksen korko-osuuden käyvän arvon muutos sekä option aika-arvon käyvän arvon muutos kirjataan suojauskustannuksena suojauskustannusrahastoon muiden laajan tuloksen eriin. Valuuttatermiini- tai optiosopimuksen suojauskustannus jaksotetaan instrumentin pitoaikana rahoitustuottoihin ja -kuluihin konsernin tuloslaskelmassa. Näin ollen jokaisella raportointikaudella valuuttatermiinisopimuksen korko-osuuden käyvän arvon muutos sekä optiosopimuksen aika-arvon käyvän arvon muutos kirjataan suojauskustannusrahastoon, kun taas jaksotettu osuus kirjataan tulosvaikutteisesti pois suojauskustannusrahastosta.

Kertyneen arvostustuloksen muutos siirretään oman pääoman muuntoeroista tuloslaskelmaan vain, jos ulkomainen yksikkö tai osa siitä myydään, puretaan, luovutetaan tai sen oma pääoma maksetaan takaisin. Luovutettua osuutta vastaava kumulatiivinen määrä tai suhteellinen osuus nettosijoituksen suojaamiseen käytettyjen instrumenttien oman pääoman muuntoeroihin kirjatusta tuloksesta siirretään tuloslaskelmaan.

Varaukset
Varaus kirjataan, kun konsernille on syntynyt aikaisemman tapahtuman seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, velvoitteen täyttäminen todennäköisesti edellyttää voimavarojen siirtymistä pois konsernista ja velvoitteen määrä on arvioitavissa luotettavasti. Kun konserni odottaa saavansa korvauksen varaukseen liittyvän velvoitteen täyttämisen menoihin, korvaus kirjataan omaisuuseräksi vasta kun sen saaminen on käytännössä varmaa. Konserni arvioi olemassa olevien varausten riittävyyden ja tarvittaessa oikaisee varausten määrää viimeisimmän toteumatiedon ja tulevaisuutta koskevien arvioiden muutosten perusteella jokaisena raportointipäivänä. Eri varausluokista esitetään kuvaukset liitetiedossa 29. Varaukset.

Ehdolliset velat
Konserni kertoo jatkuvasti oikeudellisista asioista, jotka liittyvät mahdollisiin velvoitteisiin joiden olemassaolo varmistuu vasta, kun yksi tai useampi epävarma, ei kokonaan yrityksen määräysvallassa oleva tapahtuma toteutuu tai jää toteutumatta tulevaisuudessa. Näitä asioita arvioidaan säännöllisesti, jotta tiedetään onko taloudellista hyötyä ilmentävien voimavarojen poistuminen todennäköistä ja jolloin varaus tulee merkitä taseeseen.

Omat osakkeet
Konserni kirjaa hankitut omat osakkeet oman pääoman vähennykseksi hankintamenoon. Mitätöidessä tai luovutettaessa eteenpäin omien osakkeiden hankintameno kirjataan kertyneisiin voittovaroihin tai muuhun jakokelpoiseen oman pääoman rahastoon.

Osingonjako
Vuoteen 2018 asti, hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamat osingot kirjattiin konsernitilinpäätökseen, kun varsinainen yhtiökokous oli ne hyväksynyt. Vuodesta 2019 alkaen, ja ensimmäistä kertaa koskien varojenjakoa vuodelta 2018, osingot ja pääoman palautukset kirjataan konsernitilinpäätökseen, kun yhtiökokouksen valtuutukseen perustuen hallitus on hyväksynyt neljännesvuosittaisen maksun.

3. Uudet ja muuttuneet standardit ja tulkinnat

Konserni otti käyttöön 1.1.2020 seuraavat IASB:n julkaisemat ja EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyt muutokset tilinpäätösstandardeihin. Muutoksilla ei ole olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

- Muutokset IFRS 3:een (Liiketoimintojen yhdistäminen)
- Muutokset IFRS 9:ään, IAS 39:ään ja IFRS 7:ään (Korkokantojen vertailuarvojen uudistus)
- Muutokset IAS 1:een ja IAS 8:aan (Olennaisen määritelmä)
- Muutokset IFRS-standardeihin sisältyviin Käsitteellistä viitekehystä koskeviin viittauksiin

Konserni ei ole soveltanut sellaisia uusia tai muuttuneita standardeja tai tulkintoja, jotka on julkaistu, mutta jotka eivät ole tulleet voimaan. Uusilla ja muuttuneilla standardeilla ja tulkinnoilla, jotka IASB on julkaissut, mutta jotka tulevat voimaan myöhemmillä raportointikausilla, ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen niitä sovellettaessa. Konserni aikoo ottaa nämä uudet ja muuttuneet standardit ja tulkinnat käyttöön, mikäli ne koskevat konsernia, kun ne tulevat voimaan ja hyväksytään sovellettavaksi EU:ssa.

4. Arvioiden käyttö ja olennaiset kirjanpidolliset harkinnanvaraisuudet

Konsernitilinpäätöksen laatiminen edellyttää johdon harkinnan käyttämistä valittaessa ja sovellettaessa laskentaperiaatteita sekä tehtäessä arvioita, jotka sisältävät oletuksia tulevaisuudesta. Näillä harkintaan perustuvilla ratkaisuilla, arvioilla ja oletuksilla voi olla merkittävä vaikutus konsernin konsernitilinpäätökseen.

Varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen määrittämiseen liittyvät arviot, joihin liittyy epävarmuustekijöitä, perustuvat aiempaan kokemukseen, odotettavissa oleviin lopputulemiin ja muihin oletuksiin, jotka olivat saatavilla tätä konsernitilinpäätöstä laadittaessa ja joiden katsotaan olevan asianmukaisia kyseisissä olosuhteissa. Arvioita tarkistetaan, jos olosuhteissa tapahtuu muutoksia tai arvioihin liittyen saadaan uutta tietoa tai kokemusta. Koska arvioihin sisältyy luontaisesti eriasteista epävarmuutta, todellinen lopputulema voi poiketa arvioidusta ja tästä voi aiheutua oikaisuja varojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin.

Johto katsoo, että seuraaviin laadintaperiaatteisiin sisältyviin arvioihin, oletuksiin ja harkintaan perustuviin ratkaisuihin liittyy eniten sellaisia epävarmuustekijöitä ja olennaista harkinnan-varaisuutta, joilla voi olla vaikutus konsernin tilinpäätökseen.

COVID-19
COVID-19-pandemialla oli merkittävä vaikutus maailmantalouteen ja kansainvälisiin rahoitusmarkkinoihin vuonna 2020. Vaikka COVID-19:n suora vaikutus konsernin taloudelliseen tulokseen ja taloudelliseen asemaan on liittynyt pääasiassa tilapäisiin tehtaiden sulkemisiin ensimmäisellä vuosipuoliskolla, epävarmuus pandemian kestosta sekä sen jälkeisen talouden elpymisen vauhdista ja siitä kuinka se tulee tapahtumaan, on entisestään vaikeuttanut tulevaisuutta koskevien arvioiden ja oletusten tekemistä, mikä on kasvattanut riskiä siitä, että todelliset tulemat voivat poiketa merkittävästi arvioidusta. Kuten aina, varojen ja velkojen raportointipäivän kirjanpitoarvoa määritettäessä käytetyt arviot ja oletukset edustavat parasta ja viimeisintä saatavilla olevaa informaatiota ja niiden katsotaan olevan asianmukaisia kyseisissä olosuhteissa.

Erityisesti ensimmäisellä vuosipuoliskolla koetusta voimakkaasta COVID-19:n aiheuttamasta markkinaheilunnasta johtuen konserni on vuoden aikana seurannut tarkasti sellaisten omaisuuserien arvostusta, joiden arvon määrittäminen perustuu pitkälti syöttötietoihin, jotka eivät ole havainnoitavissa, kuten venture fund -sijoitukset ja tietyt eläkejärjestelyjen varat, ja todennut niiden arvostuksen 31.12.2020 olevan asianmukainen.

Lisäksi konserni huomioi COVID-19:n vaikutuksen vuosittaisessa liikearvon arvonalentumistestissä ja arvioidessaan laskennallisten verosaamisten hyödynnettävyyttä. Huolimatta siitä, että konserni kirjasi arvonalentumistappion Fixed Networks -toimintasegmentille kohdistetusta liikearvosta ja Suomeen liittyvät laskennalliset verosaamiset pois taseesta, kummankaan näistä tapahtumista ei katsottu johtuvan COVID-19:stä. Katso lisätietoja laskennallisista verosaamisista liitetiedosta 12, Tuloverot, ja liikearvon arvonalen-tumistestistä liitetiedosta 17, Arvonalentumiset.

Myynnin tuloutusperiaatteet

Keskeinen harkintaan perustuva ratkaisu

Sopimusmuutosten kirjaaminen

Merkittävä osa konsernin liiketoiminnasta toteutuu puitesopimusten alla, joissa ei ole kiinteää sitoumusta koko projektin laajuudelle. Tämän vuoksi katsotaan arvion siitä, kuinka myöhemmät tilaukset käsitellään kirjanpidossa, olevan olennainen kirjanpidollinen harkinnanvaraisuus. Myöhemmät tilaukset voidaan käsitellä joko erillisinä sopimuksina tai niiden voidaan katsoa olevan muutoksia olemassa olevaan sopimukseen, jolloin sopimuksia tarkastellaan yhdistelmänä kirjanpidossa.

Päätöksellä käsitellä sopimuksia joko erillisinä tai yhdisteltynä voi olla olennainen vaikutus tilikaudelle kirjattavaan myyntiin, kun järjestelyyn sisältyy useita suoritevelvoitteita, mukaan lukien asiakkaalle tarjotut merkitykselliset oikeudet, sillä transaktiohinta kohdennetaan sopimuksessa tunnistetuille suoritevelvoitteille.

Transaktiohinnan määrittäminen ja kohdentaminen

Konsernin sopimusjärjestelyt ovat monimutkaisia, joista osa on sitomattomia puitesopimuksia, joissa on eri asiakkaiden tarpeisiin räätälöityjä monimutkaisia alennusjärjestelyjä tai hinnoittelurakenteita. Alennusten ja muiden muuttuvien rahamäärien asianmukainen tunnistaminen ja kohdentaminen kuten myös erillisten suoritevelvoitteiden erillismyyntihinnan määrittäminen ovat olennaisia harkinnanvaraisuuksia, joilla on suora vaikutus liikevaihdon tuloutusajankohtaan ja tuloutettavaan määrään. Erillismyyntihintojen määrittäminen sopimuksessa oleville suoritevelvoitteille ja vielä käyttämättömille osto-optioille vaikuttaa myös konsernin johtopäätökseen siitä, sisältääkö sopimuksen sitomaton osa merkityksellisiä oikeuksia, jotka tulisi ottaa huomioon sopimuksen kirjanpitokäsittelyssä. Tunnistetut merkitykselliset oikeudet käsitellään kirjanpidossa suoritevelvoitteina, jolloin niille kohdistetaan osa transaktiohinnasta suhteellisen erillismyyntihinnan metodia käyttäen.

Erillisten suoritevelvoitteiden tunnistaminen ja suoritevelvoitteen täyttämisajankohdan määrittäminen

Konsernin asiakassopimukset sisältävät säännöllisesti useita eri suoritevelvoitteita, joihin liittyy erilaisia tuotteita, palveluita sekä ohjelmistoja, joita konserni myy. Erillisten suoritevelvoitteiden tunnistaminen tämänkaltaisissa järjestelyissä on olennainen harkinnanvaraisuus, sillä suoritevelvoitteen virheellinen määrittäminen saattaa johtaa liikevaihdon tulouttamiseen väärällä tilikaudella tai vääränsuuruisena.

Eläkkeisiin ja muihin työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyvät vastuut ja kulut

Keskeinen epävarmuustekijä

Etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin ja muihin työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyvien velvoitteiden ja kulujen määrittäminen riippuu useista arvioista ja oletuksista liittyen muun muassa diskonttokorkoon, kuolevuusoletuksiin, tulevien korvausten kasvuun vuositasolla, terveydenhoidon kustannusten kehitykseen sekä siihen, kuinka paljon terveydenhoitopalveluja käytetään Yhdysvalloissa, missä suurin osa työsuhteen päättymisen jälkeistä terveydenhoitoa koskevista järjestelyistämme on. Muutokset arvioissa tai vakuutusmatemaattisissa oletuksissa voivat merkittävästi vaikuttaa etuusvelvoitteen määrään, tuleviin etuuskuluihin ja tuleviin rahavirtoihin. Näihin arvioihin ja oletuksiin perustuen etuuspohjaiset velvoitteet ovat 23 501 miljoonaa euroa (24 780 miljoonaa euroa vuonna 2019) ja järjestelyihin sisältyvien varojen käypä arvo 25 668 miljoonaa euroa (26 297 miljoonaa euroa vuonna 2019).

Keskeinen harkintaan perustuva ratkaisu

Etuuspohjaisten järjestelyjen rahastoidun ylijäämän osalta konserni analysoi mahdollisuuksia ylijäämän palautukseen joko maksujen palautuksina järjestelystä tai vastaisten järjestelyyn suoritettavien maksujen vähennyksenä, jonka pohjalta määritetään onko tarpeen rajoittaa ylijäämän kirjaamista. Konsernilla on kaksi järjestelyä Yhdysvalloissa, yksi järjestely Isossa-Britanniassa ja yksi järjestely Belgiassa, jotka ovat merkittävästi ylijäämäisiä ja joiden nettovarat olivat 6 147 miljoonaa euroa 31.12.2020 (5 794 miljoonaa euroa 2019). Konsernin arvion mukaan ylijäämän palautukseen liittyy rajoitteita raportointipäivänä yhdessä järjestelyssä Yhdysvalloissa. Muiden järjestelyjen osalta mahdollisuudet ylijäämän palautukseen täyttävät asetetut vaatimukset. Omaisuuden enimmäismäärän rajoitus liittyen ylijäämän palautuksen rajoitteita sisältävään järjestelyyn Yhdysvalloissa oli 1 125 miljoonaa euroa 31.12.2020 (975 miljoonaa euroa 2019).

Katso lisätietoja liitetiedosta 27, Eläkkeet ja muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet.

Tuloverot

Keskeinen harkintaan perustuva ratkaisu

Konserni käyttää harkintaa arvioidessaan kirjattavien laskennallisten verosaamisten määrää. Laskennalliset verosaamiset kirjataan, mikäli on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy riittävästi verotettavaa tuloa, jota vastaan vähennyskelpoiset väliaikaiset erot, käyttämättömät verotukselliset tappiot ja käyttämättömät veronhyvitykset voidaan hyödyntää ennen käyttämättömien verotuksellisten tappioiden ja käyttämättömien veronhyvityksien vanhentumista. Tämä arvio edellyttää kyseisen yhtiön tai verokonsernin, jolle laskennallinen verosaaminen on kirjattu, tulevan taloudellisen suoriutumisen arviointia.

Merkittävä osa konsernin kirjatuista laskennallisista verosaamisista liittyy käyttämättömiin verotuksellisiin tappioihin, veronhyvityksiin ja vähennyskelpoisiin väliaikaisiin eroihin Yhdysvalloissa yhteensä 753 miljoonaa euroa 31.12.2020 (1 076 miljoonaa euroa vuonna 2019). Lisäksi konsernilla on 31.12.2020 33 620 miljoonaa euroa (20 426 miljoonaa euroa vuonna 2019) väliaikaisia eroja, verotuksellisia tappioita ja veronhyvityksiä, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, koska kyseisten erien hyödyntäminen on epävarmaa. Suurin osa kirjaamattomista laskennallisista verosaamisista liittyy Ranskaan ja Suomeen.

Katso lisätietoja tuloveroista liitetiedosta 12, Tuloverot.

Vuokrasopimukset

Keskeinen harkintaan perustuva ratkaisu

Konserni käyttää harkintaa arvioidessaan vuokrasopimuksen vuokra-aikaa. Useat konsernin merkittävimmistä kiinteistöjen vuokrasopimuksista sisältävät optioita jatkaa vuokra-aikaa tai päättää vuokrasopimus ennen sen päättymispäivää. Nämä optiot tarjoavat konsernille taloudellisen joustavuuden, jota tarvitaan sen globaalin toimitila- ja teollisuuskiinteistöportfolion sovittamisessa eri liiketoimintojen muuttuviin käyttötarpeisiin. Tämä taloudellinen joustavuus vaikuttaa konsernin vuokrakiinteistöistä kirjaamien käyttöoikeusomaisuuserän ja vuokrasopimusvelan arvostamiseen siinä määrin kun johto päättää, että jatko-optioiden käyttö ei ole kohtuullisen varmaa.

Arvioidessaan onko jatko- ja päättämisoptioiden käyttö kohtuullisen varmaa, johto käyttää harkintaa tarkastellessaan kaikkia merkityksellisiä tosiseikkoja, jotka synnyttävät konsernille taloudellisen kannustimen vuokrasopimuksen jatko-option tai päättämisoption käyttämiseen. Konserni arvioi, että jatko-option käyttäminen vuokra-ajan pidentämiseksi yli ei-purettavissa olevan ajanjakson on kohtuullisen varmaa, kun kohteena oleva kiinteistö on merkittävästi räätälöity konsernin tiettyä käyttötarkoitusta varten, konserni on tehnyt vuokrakohteeseen merkittäviä

parannustöitä, joita hyödynnetään vuokra-aikana, tai optioon perustuvan ajanjakson vuokrat ovat merkittävästi odotettua markkinahintaa alhaisemmat. Vuokrasopimuksen alkamisajankohdan jälkeen konserni arvioi uudelleen vuokra-ajan vain sellaisen merkittävän tapahtuman tai merkittävän olosuhteiden muutoksen toteutuessa, joka on konsernin määräysvallassa ja vaikuttaa sen arvioon käyttää tai jättää käyttämättä optio. 31.12.2020 konsernilla on vuokrasopimusvelkaan sisältymättömiä, mahdollisia tulevia diskonttaamattomia vuokramaksuja 468 miljoonaa euroa (560 miljoonaa euroa vuonna 2019) jatko-optioista, jota ei ole arvioitu käytettävän, ja 51 miljoonaa euroa (79 miljoonaa euroa vuonna 2019) mahdollisia vuokramaksuja päättämisoptioista, joita ei odoteta käytettävän.

Katso lisätietoja vuokrasopimuksista liitetiedosta 16, Vuokrasopimukset.

Liikearvon kirjanpitoarvoa vastaavan määrän kertyminen

Keskeinen epävarmuustekijä

Konsernin rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmien kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyvän arvon perusteella, vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla. Käyvän arvon hierarkiataso on 3. Kerrytettävissä olevat rahamäärät on arvioitu diskontattujen rahavirtojen periaatteella. Kerrytettävissä olevien rahamäärien laskennassa käytetyt rahavirtaennusteet perustuvat johdon hyväksymiin taloussuunnitelmiin, jotka kattavat kolmen vuoden ennustejakson. Kolmen vuoden ennustejaksoa seuraavan seitsemän lisävuoden rahavirtaennusteet heijastavat asteittaista siirtymää loppuarvon rahavirtaennusteisiin. Arvioiden tekemistä ja johdon harkintaa edellytetään määritettäessä kerrytettävissä olevan rahamäärän laskennan osatekijöitä, mukaan lukien muun muassa diskonttauskorko, loppuarvon kasvutekijä ja liikevoiton loppuarvo. Diskonttauskorot heijastavat senhetkistä arviota rahan aika-arvosta ja olennaisista markkinariskipreemioista. Riskipreemiot heijastavat riskejä ja epävarmuustekijöitä, joita ei ole sisällytetty arvioihin tulevista rahavirroista. Loppuarvon kasvuprosentit kuvastavat pitkän aikavälin keskimääräistä kasvua sillä alalla ja niissä taloudellisissa ympäristöissä, missä rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmät toimivat.

Vuonna 2020 konserni on ottanut huomioon meneillään olevan COVID-19-pandemian vaikutukset arvioidessaan tulevia kassavirtoja, liikevaihdon kasvuprosentteja, bruttokateprosentteja ja liikevoittoprosentteja, ja nämä näkökohdat on huomioitu suoritetussa liikearvon arvonalentumistestauksessa. Konserni suoritti liikearvon arvonalentumistestauksen vuoden 2020 viimeisellä neljänneksellä laaditun pitkän aikavälin suunnitelman perusteella ja päätyi siihen, että Fixed Networks –toimintasegmentin rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä oleva rahamäärä on kirjanpitoarvoa pienempi. Tämän seurauksena konserni kirjasi 200 miljoonan euron arvonalentumiskulun, johon ei liity maksutapahtumaa, ja joka vähensi Fixed Networks – toimintasegmentin liikearvoa.

Seuraavat muutokset erillisesti arvioituna aiheuttaisivat merkittävän lisäarvonalentumisen Fixed Networks – toimintasegmentin liikearvossa:

- Diskonttauskoron nousu 7,4 prosentista 8,4 prosenttiin
- Loppuarvon liikevoiton lasku 25 miljoonaa euroa

Jokseenkin mahdollinen muutos kaikkien muiden rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmien arvostuksessa käytetyissä keskeisissä oletuksissa ei johtaisi arvonalentumiseen.

Katso liitetieto 14, Aineettomat hyödykkeet, ja liitetieto 17, Arvonalentumiset.

Tason 3 rahoitusvarojen käypä arvo

Keskeinen epävarmuustekijä

Tason 3 rahoitusvarojen käypä arvo määritetään arvostusmalleilla käyttämällä materiaalisia syöttötietoja, jotka eivät ole havainnoitavissa aktiivisilla markkinoilla tapahtuvista transaktioista, vaatien arviointia ja harkintaa valittaessa asianmukaista arvostusmenetelmää sekä määritettäessä taustaoletuksia.

Listaamattomien venture fund -sijoitusten ja listaamattomien osakkeiden käypä arvo perustuu useaan osatekijään, kuten samankaltaisten instrumenttien markkina-arvoon; viimeisimpiin kohdeyhtiön osakkeilla riippumattomien osapuolten välillä tehtyjen transaktioiden arvoon; ja/tai kohdeyhtiön markkina-analyysiin ja operatiiviseen tulokseen perustuvaan arvoon verrattuna vastaaviin julkisesti noteerattuihin yhtiöihin vastaavilla toimialoilla. Muutokset näissä oletuksissa voivat aiheuttaa arvonalentumisia tai tappioita tulevina kausina. Näihin arvioihin ja oletuksiin perustuen tason 3 rahoitusvarojen käypä arvo on 727 miljoonaa euroa (746 miljoonaa euroa vuonna 2019), mikä vastaa 7 % käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista (9 % vuonna 2019).

Katso liitetieto 24, Rahoitusinstrumenttien käypä arvo.

Varaukset ja oikeudelliset vastuut

Keskeinen epävarmuustekijä

Arvioiden käyttöä edellytetään määritettäessä velvoitteen arvoa. Varaukseksi kirjattava määrä perustuu raportointikauden lopun parhaaseen arvioon väistämättömistä kuluista, joita edellytetään velvoitteen täyttämiseksi. Määrää arvioitaessa johto voi joutua tarkastelemaan joukkoa mahdollisia tulemia ja niiden todennäköisyyksiä, riskejä ja epävarmuustekijöitä koskien tapahtumia ja olosuhteita sekä tekemään oletuksia maksujen ajankohdasta. Kulujen ajoitusta ja määrää koskeviin arvioihin voidaan joutua tekemään muutoksia ajan kuluessa ja/tai kun tarkempia tietoja on saatavilla. Se että johto käyttää arvioita ja oletuksia voi johtaa olennaisiin muutoksiin varausten kokonaisarvossa mutta minkään yksittäisen varauksen arvion ei odoteta edellyttävän olennaista muutosta varausten kokonaisarvoon. Näihin arvioihin ja oletuksiin perustuen varaukset ovat yhteensä 1 532 miljoonaa euroa 31.12.2020 (1 209 miljoonaa euroa vuonna 2019).

Keskeinen harkintaan perustuva ratkaisu

Konserni kirjaa varauksen, kun sille on syntynyt aikaisemman tapahtuman seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, velvoitteen täyttäminen todennäköisesti edellyttää voimavarojen siirtymistä pois konsernista ja velvoitteen määrä on arvioitavissa luotettavasti. Aika ajoin johdon harkintaa edellytetään määritettäessä onko todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää taloudellisten voimavarojen siirtymistä pois konsernista. Konserni on säännöllisesti osallisena erilaisissa oikeusprosesseissa ja tutkinnoissa eri asioihin liittyen. Johdon harkintaa edellytetään arvioitaessa eri tulemien todennäköisyyksiä, ja varaus kirjataan kun epäsuotuisan tuleman toteutuminen on todennäköisempää kuin sen toteutumatta jääminen, ja siihen liittyvä velvoite voidaan riittävän luotettavasti arvioida.

Katso liitetieto 29, Varaukset, ja liitetieto 30, Vastuusitoumukset ja oikeudelliset toimet.

5. Segmentti-informaatio

Konsernilla on kolme raportoitavaa segmenttiä taloudellista raportointia varten: (1) Networks, (2) Nokia Software ja (3) Nokia Technologies. Lisäksi esitämme segmenttikohtaisia tietoja myös Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osiosta.

Networks -segmentti koostuu neljästä yhdistetystä toimintasegmentistä: (1) Mobile Networks, (2) Global Services, (3) Fixed Networks ja (4) IP/Optical Networks. Yhdistetyillä toimintasegmenteillä on samankaltaiset taloudelliset ominais-piirteet kuten samankaltaiset katteet pidemmällä aikavälillä sekä samankaltaiset tuotteet, tuotantoprosessit, jakelussa käytettävät menetelmät ja asiakkaat. Ne myös toimivat samankaltaisessa sääntely-ympäristössä.

Lisäksi Konserni julkistaa liikevaihdon seuraavien liiketoimintojen osalta: (i) Mobile Access (koostuu Mobile Networks ja Global Services -toimintasegmenteistä), (ii) Fixed Access (koostuu Fixed Networks -toimintasegmentistä), (iii) IP Routing (koostuu osasta IP/Optical Networks -toimintasegmenttiä) ja (iv) Optical Networks (koostuu osasta IP/Optical Networks -toimintasegmenttiä).

Toimitusjohtaja on ylin operatiivinen päätöksentekijä ja seuraa toiminta- ja raportoitavien segmenttien operatiivista tulosta tehdäkseen resurssien kohdistamiseen ja suoriutumisen arviointiin liittyviä päätöksiä. Segmenttien keskeisiin taloudellisiin tunnuslukuihin kuuluvat lähinnä liikevaihto ja segmenttien liikevoitto. Segmenttien suoriutumisen arvioiminen ja resurssien kohdistaminen perustuu segmenttien liikevoittoon[(1)].

Segmenttien laadintaperiaatteet ovat liitetiedon 2, Merkittävät laskentaperiaatteet mukaiset. Konserni käsittelee segmenttien välisiä tuottoja ja siirtoja kuin ne olisi tehty kolmannen osapuolen kanssa eli vallitsevien markkinahintojen perusteella. Tiettyjä kuluja ja tuottoja ei kohdisteta segmenteille[(1)].

Segmenttien kuvaukset

Networks

Networks -segmentti sisältää Mobile Networks, Global Services, Fixed Networks ja IP/Optical Networks -toimintasegmentit.

Mobile Networks -toimintasegmentin tarjonta keskittyy mobiiliradioratkaisuihin, mukaan luettuina makroradio- ja piensoluratkaisut ja pilvinatiivit radioratkaisut viestintäpalvelujen tarjoajille ja yrityksille.

Global Services -toimintasegmentti tarjoaa laajan valikoiman asiantuntijapalveluja laitetoimittajasta riippumatta kattaen verkonsuunnittelun ja optimoinnin, verkkojen asennuksen, järjestelmäintegraation sekä koko yhtiön kattavat verkonhallintapalvelut.

Fixed Networks -toimintasegmentti tarjoaa kupari- ja valokuituyhteyksiin pohjautuvia tuotteita, ratkaisuja ja palveluita. Tuotevalikoima mahdollistaa asiakkaille räätälöidyt eri teknologioita yhdistävät ratkaisut , jotka tuovat kuidun asiakkaalle taloudellisesti kannattavimpaan pisteeseen.

IP/Optical Networks -toimintasegmentti tarjoaa IP-reititykseen ja optiseen siirtoon liittyviä järjestelmiä, joista kullakin on omat ohjelmistot ja palvelut erittäin suurikapasiteettisten maailman-laajuisten internet- ja tietoliikenneverkkoinfrastruktuurien rakentamiseen.

Nokia Software

Nokia Software -toimintasegmentti tarjoaa pilvipohjaisia runkoverkko-ohjelmistoja sekä sovelluksia, jotka käsittävät asiakaskokemuksen hallinnan, verkkotoimintojen käytön ja hallinnan, viestintä- ja yhteistyöratkaisut sekä laskutusjärjestelmät. Lisäksi Nokia Software toimintasegmentti tarjoaa alustoja pilvipalvelujen, esineiden internetin, turvallisuuden ja analytiikan alueille. Tuotevalikoima mahdollistaa sen, että digitaalisten palvelujen toimittajat ja yritykset voivat edistää innovaatiovauhtiaan, kaupallistaa palveluitaan ja optimoida asiakaskokemustaan.

Nokia Technologies

Nokia Technologies -toimintasegmentti perustuu vuosikymmenten innovointiin ja T&K-johtajuuteen lähes kaikissa nykyisin käytössä olevissa mobiililaitteissa käytettävissä teknologioissa. Nokia Technologies laajentaa Nokian patenttilisensointiliiketoimintaa, vauhdittaa Nokia-tavaramerkin paluuta älypuhelimiin tavaramerk-kilisensoinnin kautta ja rakentaa teknologialisensointiliiketoimintaa. Suurin osa patenttiportfolioiden lisensointiin ja patentointiin liittyvästä liikevaihdosta ja niihin liittyvistä kuluista kirjataan Nokia Technologies -segmentin yhteyteen. Jokainen raportoitava segmentti kirjaa erikseen tutkimus- ja kehityskulunsa.

Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut

Nokia esittää lisäksi tietyt segmenttikohtaiset tiedot Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osiosta. Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osio sisältää Alcatel Submarine Networks- sekä Radio Frequency Systems -liiketoiminnot, jotka toimivat erillisinä yksikköinä. Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osio sisältää lisäksi Nokia Bell Labsin toimintakulut sekä tietyt yhtymätasoiset ja keskitetysti hallitut toimintakulut.

(1) Segmenttien tulokset eivät sisällä Alcatel-Lucent -hankintaan ja -integraatioon liittyviä kuluja, liikearvon arvonalentumiskuluja, aineettomien hyödykkeiden poistoja ja muita yrityskaupoista johtuvia hankintahinnan kohdentamiseen liittyviä eriä, uudelleenjärjestelykuluja ja muita niihin liittyviä kuluja sekä eräitä muita eriä.

Segmenttitiedot

milj. EUR	Networks[1]	Nokia Software	Nokia Technologies	Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut	Eliminoinnit	Segmentit yhteensä	Kohdista-mattomat erät[2]	Yhteensä
Jatkuvat toiminnot								
2020								
Myynti ulkoisille asiakkaille	16 847	2 656	1 388	963	–	21 854	-2	**21 852**
Myynti muille segmenteille	5	–	14	19	-38	–	–	**–**
Poistot	-557	-81	-32	-55	–	-725	-407	**-1 132**
Liikearvon arvonalentumistappiot	–	–	–	–	–	–	-200	**-200**
Liikevoitto/-tappio	935	507	1 164	-525	–	2 081	-1 196	**885**
Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksesta	25	–	1	-4	–	22	–	**22**
2019								
Myynti ulkoisille asiakkaille	18 207	2 767	1 473	897	–	23 344	-29	**23 315**
Myynti muille segmenteille	2	–	14	55	-71	–	–	**–**
Poistot	-566	-85	-31	-54	–	-736	-924	**-1 660**
Liikevoitto/-tappio	665	589	1 239	-490	–	2 003	-1 518	**485**
Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksesta	12	–	–	–	–	12	–	**12**
2018								
Myynti ulkoisille asiakkaille	17 403	2 713	1 486	978	–	22 580	-17	**22 563**
Myynti muille segmenteille	1	–	15	47	-63	–	–	**–**
Poistot	-383	-65	-21	-46	–	-515	-940	**-1 455**
Liikevoitto/-tappio	773	450	1 203	-246	–	2 180	-2 239	**-59**
Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksesta	12	–	–	–	–	12	–	**12**

(1) Sisältää Mobile Access -liiketoiminnan liikevaihtoa 10 630 miljoonaa euroa (11 655 miljoonaa euroa vuonna 2019 ja 11 273 miljoonaa euroa vuonna 2018) ja Fixed Access -liiketoiminnan liikevaihtoa 1 759 miljoonaa euroa (1 881 miljoonaa euroa vuonna 2019 ja 1 980 miljoonaa euroa vuonna 2018), IP Routing -liiketoiminnan liikevaihtoa 2 768 miljoonaa euroa (2 921 miljoonaa euroa vuonna 2019 ja 2 545 miljoonaa euroa vuonna 2018) ja Optical Networks -liiketoiminnan liikevaihtoa 1 695 miljoonaa euroa (1 752 miljoonaa euroa vuonna 2019 ja 1 606 miljoonaa euroa vuonna 2018).

(2) Sisältää Alcatel-Lucent -hankintaan ja -integraatioon liittyviä kuluja, liikearvon arvonalentumiskuluja, aineettomien hyödykkeiden poistoja ja muita yrityskaupoista johtuvia hankintahinnan kohdentamiseen liittyviä eriä, uudelleenjärjestelykuluja ja muita niihin liittyviä kuluja sekä eräitä muita eriä.

Segmenttien liikevoiton täsmäytys liikevoittoon/-tappioon

milj. EUR	2020	2019	2018
Segmenttien liikevoitto yhteensä	**2 081**	**2 003**	**2 180**
Uudelleenjärjestelykulut ja muut niihin liittyvät kulut	-651	-502	-321
Hankittujen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot	-407	-924	-940
Omaisuuserien arvon alentuminen ja arvon alentumisten peruutukset	-241	-29	-48
Etuuspohjaisen järjestelyn muuttamisesta johtuva voitto	90	168	–
Transaktiokulut ja niihin liittyvät kulut sekä integraatiokulut	11	-48	-220
Hankintaan liittyvien myynnin jaksotuksiin ja vaihto-omaisuuteen kohdistuvien käyvän arvon oikaisujen purku	-2	-6	-16
Liiketoimintojen myynti	-2	-2	-39
Tuotevalikoimastrategiaan liittyvät kulut	–	-163	-583
Toimintamallin yhdistäminen	–	-12	–
Aikaisempaan toimintaan liittyvän IPR-rahaston käyvän arvon muutokset	–	–	-57
Muut	6	–	-15
Liikevoitto/-tappio yhteensä	**885**	**485**	**-59**

Maantieteelliset tiedot

Liikevaihto ulkoisille asiakkaille ja pitkäaikaiset varat maittain

milj. EUR	Liikevaihto[1] 2020	2019	2018	Pitkäaikaiset varat[2] 2020	2019
Suomi[3]	1 480	1 552	1 556	1 382	1 477
Yhdysvallat	6 751	6 609	6 204	4 843	5 505
Ranska	1 444	1 229	1 179	1 857	1 997
Intia	944	1 348	1 629	170	178
Kiina	906	1 506	1 754	346	400
Muut	10 327	11 071	10 241	1 017	1 167
Yhteensä	**21 852**	**23 315**	**22 563**	**9 615**	**10 724**

(1) Liikevaihto ulkoisille asiakkaille maittain perustuu asiakkaan sijaintiin.
(2) Sisältää liikearvon ja muut aineettomat hyödykkeet, aineelliset hyödykkeet sekä käyttöoikeusomaisuuserät.
(3) Nokia Technologies –segmentin patenttilisenssitulo on kohdistettu Suomeen.

Mikään yksittäinen asiakas ei edusta yli kymmentä prosenttia konsernin liikevaihdosta.

6. Lopetetut toiminnot

Lopetetut toiminnot sisältävät sekä HERE-liiketoiminnan että D&S-liiketoiminnan jatkuvat taloudelliset vaikutukset. Konserni myi HERE-paikka- ja karttaliiketoiminnan saksalaisten autovalmistajien yhteenliittymälle, johon kuuluvat AUDI AG, BMW Group ja Daimler AG. Myynti saatiin päätökseen 4.12.2015. Konserni myi olennaisilta osin koko Devices & Services -liiketoiminnan Microsoftille kaupassa, joka saatiin päätökseen 25.4.2014. Taloudellisten vaikutusten ajoitus ja määrä ovat enimmäkseen riippuvaisia ulkoisista tekijöistä, kuten tuloveroista, joihin liittyy epävarmuutta.

Lopetettujen toimintojen tulos

milj. EUR	2020	2019	2018
Liikevaihto	–	–	–
Hankinnan ja valmistuksen kulut	–	–	–
Bruttokate	**–**	**–**	**–**
Tutkimus- ja kehityskulut	–	–	–
Myynnin ja hallinnon kulut	-2	-6	-9
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	2	-1	17
Liikevoitto/-tappio	**–**	**-7**	**8**
Rahoitustuotot ja -kulut	-4	-5	81
Tappio/voitto ennen veroja	**-4**	**-12**	**89**
Tuloverot	1	-1	125
Tavanomaisen toiminnan tappio/voitto[1]	**-3**	**-13**	**214**
Myyntivoitto verojen jälkeen[2]	–	6	–
Tilikauden tappio/voitto	**-3**	**-7**	**214**

(1) Vuonna 2018 lopetettujen toimintojen tulos liittyy pääasiassa Intian D&S-liiketoimintaa koskevassa verokiistassa saavutettuun ratkaisuun sekä HERE-liiketoimintaan liittyvien epävarmojen veropositioiden purkautumiseen. D&S-liiketoimintaa koskeva verokiista liittyi Nokia India Private Limited:in Nokia Oyj:lle maksamien käyttöjärjestelmäohjelmistojen lähdeverotukseen.
(2) Vuonna 2019 kirjattiin 7 miljoonan euron lisäys D&S-liiketoiminnan myyntivoittoon ja 1 miljoonan euron vähennys HERE-liiketoiminnan myyntivoitosta verokorvauksiin liittyen.

Lopetettujen toimintojen rahavirrat

milj. EUR	2020	2019	2018
Liiketoiminnan nettorahavirta	6	-7	-33
Investointien nettorahavirta	7	9	10
Tilikauden nettorahavirta	**13**	**2**	**-23**

7. Tulouttaminen

Johto on todennut konsernin raportoimien maantieteellisten alueiden kuvaavan sitä, miten taloudelliset tekijät vaikuttavat myyntituottojen ja rahavirtojen luonteeseen, määrään ja ajoittumiseen liittyviin epävarmuustekijöihin. Konsernin pääasiallinen asiakaskunta koostuu yksittäisessä maassa tai tietyllä maantieteellisellä alueella toimivista yrityksistä. Vaikka konsernin teknologiasykli on maailmanlaajuisesti samanlainen, jokainen maa tai maantieteellinen alue on luonnostaan syklin eri vaiheessa, mihin usein vaikuttaa kunkin maan tai maantieteellisen alueen vallitsevat makrotaloudelliset olosuhteet.

Jokaisella raportoitavalla segmentillä, jotka on kuvattu liitetiedossa 5, Segmentti-informaatio, on asiakkaita, joilla on toimintaa kaikilla maantieteellisillä alueilla. Yhdelläkään toimintasegmentillä ei ole maantieteellisiä myyntituottojen keskittymiä, paitsi Nokia Technologies-segmentillä, jonka myynti sisältyy Euroopan lukuihin.

Liikevaihto ulkoisille asiakkaille alueittain[1]

milj. EUR	2020	2019	2018
Aasian ja Tyynenmeren alue	3 847	4 556	4 081
Eurooppa	6 620	6 620	6 489
Kiinan alue	1 376	1 843	2 165
Latinalainen Amerikka	995	1 472	1 380
Lähi-itä ja Afrikka	1 893	1 876	1 874
Pohjois-Amerikka	7 121	6 948	6 574
Yhteensä	**21 852**	**23 315**	**22 563**

(1) Liikevaihto ulkoisille asiakkaille alueittain perustuu asiakkaan sijaintiin.

Asiakassopimuksiin perustuvat omaisuuserät ja velat

Asiakassopimuksiin perustuvat omaisuuserät vähentyvät, kun ne siirretään esitettäväksi myyntisaamisissa sitä mukaa kuin konsernin oikeus vastikkeeseen muuttuu ehdottomaksi. Asiakassopimuksiin perustuvat velat vähentyvät, kun konserni täyttää niihin liittyvät suoritevelvoitteet ja liikevaihto kirjataan. Tilikaudella ei tehty olennaisia kumulatiivisia korjauksia kertyneisiin myyntituottoihin transaktiohinnoissa tapahtuneiden muutosten, määritetyissä täyttämisasteissa tapahtuneiden muutosten, tai muuttuvassa rahamäärässä tapahtuneiden muutosten vuoksi.

Konserni on kirjannut vuoden aikana myyntituotoiksi 2,1 miljardia euroa (1,9 miljardia euroa vuonna 2019) tilikauden alussa taseeseen sisältyneistä lyhytaikaisista asiakassopimuksiin perustuvista veloista.

Tilauskanta

31.12.2020 osittain tai kokonaan täyttämättömille suoritevelvoitteille transaktiohinnasta kohdistettu kokonaissumma oli 16,6 miljardia euroa (18,8 miljardia euroa vuonna 2019). Johto on arvioinut näiden täyttämättömien suoritevelvoitteiden tuloutuvan seuraavasti:

	2020	2019
Vuoden sisällä	68 %	69 %
2-3 vuotta	31 %	27 %
Yli 3 vuotta	1 %	4 %
Yhteensä	**100 %**	**100 %**

Arvioitu suoritevelvoitteiden täyttämisajankohta saattaa muuttua monen sellaisen tekijän takia, joihin konsernilla ei ole mahdollisuutta vaikuttaa. Tällaisia tekijöitä saattavat olla esimerkiksi muutokset asiakkaiden ja tietoverkkojen tarpeissa, markkinaolosuhteissa, tai joissakin tapauksissa esimerkiksi sääolosuhteiden aiheuttamat rajoitteet, tai muut projektilogistiikkaa hankaloittavat tekijät. Tilikauden aikana kirjattu myynti aiempina tilikausina täytetyistä tai osittain täytetyistä suoritevelvoitteista, esimerkiksi transaktiohinnoissa tapahtuneiden muutosten takia, ei ollut olennainen.

Kokonaan toteutetut sopimukset

Konserni solmi huhtikuussa 2014 tiettyjen konsernin omistamien teknologiapatenttien (ja patenttisovellusten) lisensointisopimuksen. Kyseistä lisenssiä ei ole myönnetty lisenssin ostajalle yksinoikeudella, ja se on voimassa sopimuksen voimaantulosta eteenpäin kymmenen vuoden ajan (Lisenssisopimus). Samanaikaisesti, ja Lisenssisopimuksen ehtojen mukaisesti, konserni antoi lisenssin ostajalle option jatkaa lisenssijaksoa lisensoitujen patenttien eliniän loppuun. Konserni vastaanotti koko kauppasumman kymmenvuotisesta lisenssistä ja jatko-optiosta Lisenssisopimuksen allekirjoitushetkellä. Johto on tullut siihen johtopäätökseen, että IFRS 15, Myyntituotot asiakassopimuksista -standardiin siirryttäessä Lisenssisopimus on kokonaan toteutettu sopimus. Standardin siirtymäsääntöjen mukaisesti konserni soveltaa sen vuoksi aiempaa tuloutuskäytäntöä, joka pohjautuu IAS 18, Tuotot -standardiin. Konserni kirjaa liikevaihtoa Lisenssisopimuksen voimassaoloaikana tämän käytännön mukaisesti.

Konsernitaseeseen 31.12.2020 kirjattu, Lisenssisopimukseen liittyvä myynnin jaksotus on 515 miljoonaa euroa (670 miljoonaa euroa vuonna 2019), joka odotetaan kirjattavan liikevaihdoksi vuoteen 2024 mennessä.

8. Kululajikohtainen erittely

milj. EUR	2020	2019	2018
Jatkuvat toiminnot			
Henkilöstökulut[1]	7 310	7 360	8 029
Materiaalikulut	6 016	8 148	7 544
Alihankinta ja muut asiakassopimuksiin liittyvät kulut	4 887	4 003	3 782
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot	1 132	1 660	1 455
IT-palvelut	343	362	491
Arvonalentumistappiot	241	38	55
Muut	1 188	1 496	1 533
Liiketoiminnan kulut yhteensä[2]	**21 117**	**23 067**	**22 889**

(1) Vuosien 2019 ja 2018 vertailuluvut on muutettu vastaamaan oikaistua uudelleenjärjestelykulujen määrää. Katso lisätietoja liitetiedosta 9, Henkilöstökulut.
(2) Vuonna 2020, konserni uudelleenluokitteli tiettyjä tuotto- ja kulueriä liiketoiminnan muista tuotoista ja kuluista toiminnoille. Vertailutiedot vuosilta 2019 ja 2018 on oikaistu vastaavasti. Lisätietoja liitetiedossa 2, Merkittävät laskentaperiaatteet.

Liiketoiminnan kuluihin sisältyy saatuja julkisia avustuksia ja tukia sekä tuotekehitykseen liittyviä veronhyvityksiä yhteensä 98 miljoonaa euroa (83 miljoonaa euroa vuonna 2019 ja 124 miljoonaa euroa vuonna 2018), jotka pääosin on konsernin tuloslaskelmassa kirjattu vähentämään tutkimus- ja kehityskuluja.

Uudelleenjärjestelykulut toiminnoittain[1]

milj. EUR	2020	2019	2018
Hankinnan ja valmistuksen kulut	245	227	115
Tutkimus- ja kehityskulut	189	105	119
Myynnin ja hallinnon kulut	67	117	77
Uudelleenjärjestelykulut yhteensä	**501**	**449**	**311**

(1) Uudelleenjärjestelykulut sisältävät etuuspohjaisten järjestelyjen supistamiseen liittyvät tuotot ja kulut.

9. Henkilöstökulut

milj. EUR	2020	2019	2018
Jatkuvat toiminnot			
Palkat[1][2]	6 055	6 094	6 517
Osakeperusteiset maksut[3]	76	77	62
Eläke- ja muut työsuhteen päättymisen jälkeiset edut, netto[4]	362	242	465
Muut henkilösivukulut[1]	817	947	985
Yhteensä	**7 310**	**7 360**	**8 029**

(1) Palkkoja ja muita henkilösivukuluja koskevat vertailutiedot on muutettu vastaamaan oikaistua uudelleenjärjestelykulujen määrää. Vuonna 2019 kasvua oli palkkojen osalta 141 miljoonaa euroa ja muiden henkilösivukulujen osalta 28 miljoonaa euroa. Vuonna 2018 kasvua oli palkkojen osalta 161 miljoonaa euroa ja muiden henkilösivukulujen osalta 33 miljoonaa euroa.
(2) Sisältää työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet
(3) Esitetään vähennettynä niihin liittyvillä sosiaalikuluilla, katso liitetieto 26, Osakeperusteiset maksut. Sisältää 76 miljoonaa euroa omana pääomana suoritettavia osakepalkkioita (77 miljoonaa euroa vuonna 2019 ja 62 miljoonaa euroa vuonna 2018).
(4) Sisältää 58 miljoonan euron nettovoiton eläkejärjestelyjen muuttamiseen ja supistamiseen sekä eläkevastuiden täyttämiseen liittyen (131 miljoonaa euroa nettovoittoa vuonna 2019 ja 52 miljoonaa euroa nettotappiota vuonna 2018).

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä on 92 039 (98 322 vuonna 2019 ja 103 083 vuonna 2018).

10. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

milj. EUR	2020	2019	2018
Jatkuvat toiminnot			
Liiketoiminnan muut tuotot[1]			
Venture fund -sijoitusten voitot	80	87	162
Kurssivoitot ennakoitujen valuuttamääräisten myyntien ja ostojen suojauksesta, netto	5	–	–
Voitot aineellisten hyödykkeiden myynneistä	3	18	21
Saadut avustukset ja julkiset tuet	3	8	8
Muutokset tappioita koskevissa vähennyserissä ja arvonalentumistappiot myyntisaamisista, netto	–	28	–
Muut	59	96	76
Yhteensä	**150**	**237**	**267**
Liiketoiminnan muut kulut[1]			
Liikearvon arvonalentumistappiot	-200	–	–
Muutokset tappioita koskevissa vähennyserissä ja arvonalentumistappiot myyntisaamisista, netto	-171	–	-45
Venture fund -sijoitusten tappiot ja kulut	-19	-36	-118
Käytöstä poistaminen ja tappiot aineellisten hyödykkeiden myynneistä	-10	-27	-52
Varausten muutokset	-5	-47	-13
Kurssitappiot ennakoitujen valuuttamääräisten myyntien ja ostojen suojauksesta, netto	–	-88	-27
Muut	-68	-67	-57
Yhteensä	**-473**	**-265**	**-312**

(1) Vuonna 2020, konserni uudelleenluokitteli tiettyjä tuotto- ja kulueriä liiketoiminnan muista tuotoista ja kuluista toiminnoille. Vertailutiedot vuosilta 2019 ja 2018 on oikaistu vastaavasti. Lisätietoja liitetiedossa 2, Merkittävät laskentaperiaatteet.

11. Rahoitustuotot ja -kulut

milj. EUR	2020	2019	2018
Jatkuvat toiminnot			
Rahoitustuotot			
Korkotuotot rahoitussijoituksista	21	31	39
Korkotuotot muihin sopimuksiin sisältyvistä rahoituskomponenteista	38	42	37
Muut rahoitustuotot[1]	97	92	9
Yhteensä	**156**	**165**	**85**
Rahoituskulut			
Korkokulut korollisista veloista	-127	-99	-105
Korkokulut muihin sopimuksiin sisältyvistä rahoituskomponenteista[2]	-83	-172	-162
Korkokulut vuokrasopimusveloista[3]	-25	-28	–
Etuuspohjaisten järjestelyjen nettokorkokulut	–	-9	-15
Tappiot käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavista sijoituksista, netto	–	-2	-1
Tappiot omaisuuseristä, joihin sovelletaan korkoriskin käyvän arvon suojauslaskentaa, netto	-122	-133	-7
Voitot johdannaisista, joihin sovelletaan korkoriskin käyvän arvon suojauslaskentaa, netto	118	141	9
Valuuttakurssitappiot, netto	-8	-106	-100
Muut rahoituskulut[4][5]	-73	-98	-17
Yhteensä	**-320**	**-506**	**-398**

(1) Sisältää vuonna 2020 Nokia Shanghai Belliin liittyvän 79 miljoonan euron (64 miljoonaa euroa vuonna 2019) tuoton johtuen rahoitusvelan käyvän arvon muutoksesta. Katso liitetieto 33, Merkittävät, osittain omistetut tytäryhtiöt.
(2) Sisältää vuonna 2020 myyntisaamisten myyntiin liittyvän korkokulun 31 miljoonaa euroa (94 miljoonaa euroa vuonna 2019 ja 66 miljoonaa euroa vuonna 2018).
(3) Korkokulut vuokrasopimusveloista esitetään rahoitustuotoissa ja -kuluissa vuoden 2019 alussa käyttöön otetun IFRS 16, Vuokrasopimukset -standardin seurauksena.
(4) Sisältää vuonna 2020 eräälle kehittyvien markkinoiden asiakkaalle myönnettyihin lainoihin liittyvän 58 miljoonan euron tappiota koskevan vähennyserän kasvun. Katso liitetieto 37, Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat.
(5) Sisältää vuonna 2019 sopimuksen päättämiseen liittyen 64 miljoonan euron arvonalentumistappion eräälle kehittyvien markkinoiden asiakkaalle myönnetystä lainasta.

12. Tuloverot

Tuloverojen erittely

milj. EUR	2020	2019	2018
Jatkuvat toiminnot			
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verot	-295	-367	-530
Laskennalliset verot	-2 961	229	341
Yhteensä	**-3 256**	**-138**	**-189**

Tuloverojen täsmäytys

Suomen voimassa olevan 20 prosentin verokannan mukaan laskettujen verojen vertailu konsernin tuloslaskelmassa esitettyihin veroihin:

milj. EUR	2020	2019	2018
Tuloverokulu/-tuotto voimassa olevalla verokannalla	-149	-31	72
Pysyvät erot	90	53	-22
Kuluksi kirjatut lähdeverot	-37	-31	-24
Tuloverot aikaisemmilta tilikausilta	26	-13	26
Muissa maissa toimivien tytäryhtiöiden verokantojen vaikutus	-39	-8	-18
Kirjaamattomien laskennallisten verosaamisten vaikutus(1)	-3 202	-99	-205
Hyöty aiemmin kirjaamattomista laskennallisista verosaamisista	105	29	46
Tuloverovelkojen, joihin liittyy epävarmuutta, nettomuutos	-12	-6	-43
Muutokset tuloverokannoissa	-12	-30	-45
Tuloverot jakamattomista voittovaroista	-26	-2	26
Muut	–	–	-2
Yhteensä	**-3 256**	**-138**	**-189**

(1) Vuonna 2020 sisältää Suomeen liittyvien laskennallisten verosaamisten pois kirjaamisen taseelta ja vuonna 2018 liittyy pääasiassa ulkomaisten lähdeverojen hyvityksiin Suomessa.

Tuloverovelat ja -saamiset sisältävät nettona 149 miljoonaa euroa (154 miljoonaa euroa vuonna 2019) sellaisia tuloverovelkoja, joihin liittyy epävarmuutta. Näihin eriin liittyvien ulosmenevien rahavirtojen ajoitusta ei niiden luonteen vuoksi pystytä määrittämään.

Joidenkin konserniyhtiöiden edellisten vuosien veroilmoitukset ovat paikallisten veroviranomaisten tarkasteltavana. Konsernilla on meneillään verotarkastuksia ja muita verotukseen liittyviä prosesseja useissa maissa, muun muassa Yhdysvalloissa, Kanadassa, Intiassa, Brasiliassa ja Etelä-Koreassa. Konsernin liiketoiminta ja sijoitukset erityisesti kehittyvien markkinoiden maissa saattavat aiheuttaa epävarmuutta, kuten epäsuotuisaa tai ennakoimatonta verokohtelua. Verokulun tai -tuoton määrittämiseksi vaaditaan osittain arviointia sekä johdon harkintaa. Vaikka johdon käsitys on, että verotarkastukset ja verotukseen liittyvät prosessit eivät tule aiheuttamaan mitään merkittäviä lisäveroja jo varatun lisäksi, lopputulos tai todelliset kustannukset voivat merkittävästi erota arvioidusta määrästä.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat

	2020			2019		
milj. EUR	Laskennalliset verosaamiset	Laskennalliset verovelat	Netto	Laskennalliset verosaamiset	Laskennalliset verovelat	Netto
Käyttämättömät verotukselliset tappiot ja veronhyvitykset(1)	720	–	–	1 301	–	–
Jakamattomat voittovarat	–	-104	–	–	-83	–
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet(1)	1 020	-291	–	3 257	-279	–
Käyttöoikeusomaisuuserät	–	-197	–	2	-221	–
Etuuspohjaiset eläkevarat	3	-1 233	–	55	-1 150	–
Muut pitkäaikaiset varat	27	-40	–	62	-53	–
Vaihto-omaisuus	120	-8	–	216	-24	–
Muut lyhytaikaiset varat	98	-46	–	164	-32	–
Vuokrasopimusvelat	164	-3	–	220	–	–
Etuuspohjaiset eläkkeet ja muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	1 045	-7	–	1 006	-29	–
Muut pitkäaikaiset velat	–	–	–	32	–	–
Varaukset	251	-86	–	213	-51	–
Muut lyhytaikaiset velat	200	-63	–	182	-126	–
Muut väliaikaiset erot	5	-13	–	99	-27	–
Yhteensä ennen netotusta	**3 653**	**-2 091**	**1 562**	**6 809**	**-2 075**	**4 734**
Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen netotus	-1 831	1 831	–	-1 685	1 685	–
Yhteensä netotuksen jälkeen	**1 822**	**-260**	**1 562**	**5 124**	**-390**	**4 734**

(1) Laskennallisten verosaamisten vähennys verrattuna edelliseen vuoteen johtuu pääasiassa Suomeen liittyvien laskennallisten verosaamisten pois kirjaamiseen taseelta.

Laskennallisten verojen nettomäärän muutos vuoden aikana:

milj. EUR	2020	2019	2018
1.1.	**4 734**	**4 561**	**4 169**
Uusien tilinpäätösstandardien käyttöönotto[1]	–	-1	19
Kirjattu tuloslaskelmaan, Jatkuvat toiminnot	-2 961	229	341
Kirjattu tuloslaskelmaan, Lopetetut toiminnot	1	–	29
Kirjattu laajaan tuloslaskelmaan	-115	-84	-57
Kirjattu omaan pääomaan	2	-7	6
Hankitut liiketoiminnat ja myynnit	4	–	–
Muuntoerot	-103	36	54
31.12.	**1 562**	**4 734**	**4 561**

(1) Vuonna 2019 liittyy IFRS 16, Vuokrasopimukset -standardin käyttöönottoon. Vuonna 2018 liittyy IFRS 9, Rahoitusinstrumentit ja IFRS 15, Myyntituotot asiakassopimuksista -standardien käyttöönottoon.

Väliaikaiset erot, verotukselliset tappiot ja veronhyvitykset, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista hyödyntämisen epävarmuuden takia:

milj. EUR	2020	2019
Väliaikaiset erot	14 258	1 716
Verotukselliset tappiot	19 021	18 609
Veronhyvitykset	341	101
Yhteensä	**33 620**	**20 426**

Konserni arvioi jatkuvasti laskennallisten verosaamisten hyödyntämisen todennäköisyyttä ja harkitsee sekä suotuisia että epäsuotuisia seikkoja tässä arvioinnissa. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrän asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan käyttämättömät verotukselliset tappiot, käyttämättömät veronhyvitykset ja vähennyskelpoiset väliaikaiset erot voidaan hyödyntää kyseisissä maissa. Merkittävä osa konsernin kirjatuista laskennallisista verosaamisista liittyy käyttämättömiin verotuksellisiin tappioihin, veronhyvityksiin ja vähennyskelpoisiin väliaikaisiin eroihin Yhdysvalloissa yhteensä 753 miljoonaa euroa 31.12.2020 (1 076 miljoonaa euroa vuonna 2019). Yhdysvaltojen osalta konsernin toteutunut veronalainen tulos on riittävä osoittamaan olevan todennäköistä, että laskennalliset verosaamiset hyödynnetään.

31.12.2020 konserni ei pidä tekemänsä arvioinnin perusteella todennäköisenä, että se pystyy hyödyntämään verotuksessa käyttämättömät tappiot, käyttämättömät veronhyvitykset ja vähennyskelpoiset väliaikaiset erot Suomessa ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Arviointi on tehty pääosin aiempien tulosten perusteella. Tämän seurauksena, konserni kirjasi pois taseesta 2 918 miljoonaa euroa Suomeen liittyviä laskennallisia verosaamisia. Vuoden 2020 lopussa tehdyn arvion perusteella viime vuosien kumulatiivinen kannattavuus Suomessa, ilman eräitä Alcatel-Lucent-hankinnan integraatioon liittyviä kertaluonteisia kuluja, on vaihtumassa kumulatiivisesta voitosta kumulatiiviseksi tappioksi. Mikäli yhtiö on lähimenneisyydessä tehnyt tappiota maassa, johon laskennallinen verosaatava liittyy, se kirjaa käyttämättömistä verotuksellisista tappioista sekä veronhyvityksistä laskennallisen verosaamisen vain siihen määrään asti kuin sillä on riittävästi veronalaisia väliaikaisia eroja tai kuin sillä on muuta vakuuttavaa näyttöä siitä, että syntyy riittävästi verotettavaa tuloa, jota vastaan se pystyy hyödyntämään käyttämättömät verotukselliset tappiot tai käyttämättömät veronhyvitykset tulevaisuudessa. Tulevaisuudessa kertyvälle verotettavalle tulolle suotuisana näyttönä voidaan antaa vähemmän painoarvoa arvioitaessa laskennallisen verosaatavan kirjaamista, jos on muuta epäsuotuista näyttöä, kuten kertyneitä tappioita, joita voidaan pitää vahvana osoituksena siitä, että tulevaisuudessa ei ehkä ole käytettävissä verotettavaa tuloa. Konserni jatkaa laskennallisten verosaamisten hyödyntämisen arviointia, erityisesti toteutuneen voiton seurantaa, tulevina kausina ja se voi mahdollisesti kirjata Suomeen liittyvän laskennallisen verosaamisen takaisin taseeseen, jos riittävä verotuksellisen kannattavuus saavutetaan uudelleen.

Suurin osa kirjaamattomista väliaikaisista eroista, verotuksellisista tappioista ja veronhyvityksistä liittyy Ranskaan ja Suomeen. Näiden laskennallisten verosaamisten hyödyntäminen on epävarmaa ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa, johtuen aikaisempien vuosien verotuksellisista tappioista Ranskassa ja kumulatiivisesta kannattavuudesta Suomessa vuoden 2020 lopussa sekä muun vakuuttavan näytön puutteesta siitä, että verotettavaa tuloa olisi riittävästi tulevina vuosina. Merkittävä osa Ranskan kirjaamattomista laskennallisista verosaamisista ei vanhene ja on käytettävissä tulevia verovelkoja vastaan. Ranskassa tappioita voidaan vähentää vuosittain 50 prosenttia verotettavasta tulosta. Suurin osa Suomen laskennallisista verosaamisista ei vanhene ja voidaan käyttää tulevia Suomen verovelkoja vastaan.

Käyttämättömien verotuksellisten tappioiden ja veronhyvitysten vanhentuminen:

	2020			2019		
milj. EUR	Kirjatut	Kirjaamattomat	Yhteensä	Kirjatut	Kirjaamattomat	Yhteensä
Verotukselliset tappiot						
10 vuoden sisällä	163	2 364	2 527	2 181	1 609	3 790
Myöhemmin	7	–	7	–	6	6
Ei vanhene	1 810	16 657	18 467	1 728	16 994	18 722
Yhteensä	**1 980**	**19 021**	**21 001**	**3 909**	**18 609**	**22 518**
Veronhyvitykset						
10 vuoden sisällä	29	326	355	251	88	339
Myöhemmin	36	2	38	237	2	239
Ei vanhene	206	13	219	13	11	24
Yhteensä	**271**	**341**	**612**	**501**	**101**	**602**

Konsernilla on jakamattomia voittovaroja 645 miljoonaa euroa (1 104 miljoonaa euroa vuonna 2019), joista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa, koska näitä voittovaroja ei tulla jakamaan ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

13. Osakekohtainen tulos

	2020 milj. EUR	2019 milj. EUR	2018 milj. EUR
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto/tappio			
Jatkuvat toiminnot	-2 520	14	-554
Lopetetut toiminnot	-3	-7	214
Tilikauden tappio/voitto	-2 523	7	-340
	1 000 osaketta	1 000 osaketta	1 000 osaketta
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo	**5 612 418**	**5 599 912**	**5 588 020**
Laimentavien potentiaalisten osakkeiden vaikutus			
Tulosperusteiset osakepalkkiot	19 780	24 072	20 577
Ehdolliset osakepalkkiot ja muut	3 884	2 390	3 656
Optiot	–	1	224
Laimentavien potentiaalisten osakkeiden vaikutus yhteensä	23 664	26 463	24 457
Oikaistu ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo	**5 636 082**	**5 626 375**	**5 612 477**

Osakekohtainen tulos	EUR	EUR	EUR
Laimentamaton			
Jatkuvat toiminnot	-0,45	0,00	-0,10
Lopetetut toiminnot	0,00	0,00	0,04
Tilikauden tappio/voitto	-0,45	0,00	-0,06
Laimennettu			
Jatkuvat toiminnot	-0,45	0,00	-0,10
Lopetetut toiminnot	0,00	0,00	0,04
Tilikauden tappio/voitto	-0,45	0,00	-0,06

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva voitto tai tappio tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla. Laimennettu osakekohtainen tulos lasketaan oikaisemalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvaa voittoa tai tappiota sekä tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden painotettua keskiarvoa kaikkien laimentavien potentiaalisten kantaosakkeiden vaikutuksella. Potentiaalisia kantaosakkeita ei huomioida laimennettua osakekohtaista tulosta laskettaessa siinä tapauksessa, että niillä katsotaan olevan vahventava vaikutus.

Vuonna 2020 ja 2018 laimentavien potentiaalisten kantaosakkeiden vaikutus jätettiin huomioimatta laimennettua osakekohtaista tulosta laskettaessa, koska niillä katsottiin olevan vahventava vaikutus jatkuvien toimintojen tappiollisuudesta johtuen.

14. Aineettomat hyödykkeet

milj. EUR	Liikearvo	Muut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	6 360	9 424	15 784
Muuntoerot	75	82	157
Lisäykset	–	52	52
Myynnit ja käytöstä poistaminen	–	-92	-92
Hankintameno 31.12.2019	**6 435**	**9 466**	**15 901**
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2019	-908	-6 071	-6 979
Muuntoerot	–	-41	-41
Arvonalentumistappiot	–	-12	-12
Myynnit ja käytöstä poistaminen	–	71	71
Poistot	–	-984	-984
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2019	**-908**	**-7 037**	**-7 945**
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	5 452	3 353	8 805
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	**5 527**	**2 429**	**7 956**
Hankintameno 1.1.2020	6 435	9 466	15 901
Muuntoerot	-331	-359	-690
Lisäykset	–	39	39
Liiketoimintojen yhdistämisen kautta toteutuneet lisäykset[1]	78	72	150
Myynnit ja käytöstä poistaminen	–	-31	-31
Hankintameno 31.12.2020	**6 182**	**9 187**	**15 369**
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2020	-908	-7 037	-7 945
Muuntoerot	–	256	256
Arvonalentumistappiot	-200	-9	-209
Myynnit ja käytöstä poistaminen	–	28	28
Poistot	–	-472	-472
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2020	**-1 108**	**-7 234**	**-8 342**
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	5 527	2 429	7 956
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	**5 074**	**1 953**	**7 027**

(1) Konserni hankki 100% omistusosuuden Elenion Technologies -yhtiöstä. Liikearvo kohdistettiin IP/Optical Networks -toimintasegmentille.

Muiden aineettomien hyödykkeiden kirjanpitoarvo, hyödykeluokan mukaan[1]:

milj. EUR	2020	2019
Asiakassuhteet	1 401	1 788
Patentit ja lisenssit	232	264
Teknologiat ja hankitut keskeneräiset T&K-projektit	155	160
Kauppanimet ja tavaramerkit	90	145
Muut	75	72
Yhteensä	**1 953**	**2 429**

(1) Suurimmat muutokset johtuivat poistoista ja muuntoeroista lukuun ottamatta teknologioita ja hankittuja keskeneräisiä tutkimus- ja tuotekehitysprojekteja (IPR&D), jotka kasvoivat 72 miljoonaa euroa johtuen hankituista teknologioista vuonna 2020.

31.12.2020 päättyneellä tilikaudella asiakassuhteiden poistoajan painotettu keskiarvo on 5 vuotta, patenttien ja lisenssien 6 vuotta, teknologioiden ja hankittujen keskeneräisten T&K-projektien 3 vuotta, kauppanimien ja tavaramerkkien 2 vuotta, ja muiden 1 vuotta.

15. Aineelliset hyödykkeet

milj. EUR	Maa-alueet, rakennukset ja rakennelmat	Koneet, kalusto ja muut	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	1 219	2 863	91	4 173
Muuntoerot	17	22	–	39
Lisäykset	63	339	143	545
Uudelleenluokittelu	28	62	-90	–
Myynnit ja käytöstä poistaminen	-60	-268	-1	-329
Hankintameno 31.12.2019	**1 267**	**3 018**	**143**	**4 428**
Kertyneet poistot 1.1.2019	-386	-1 997	–	-2 383
Muuntoerot	-8	-16	–	-24
Arvonalentumistappiot	–	-4	–	-4
Myynnit ja käytöstä poistaminen	33	257	–	290
Poistot	-90	-361	–	-451
Kertyneet poistot 31.12.2019	**-451**	**-2 121**	**–**	**-2 572**
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	833	866	91	1 790
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	**816**	**897**	**143**	**1 856**
Hankintameno 1.1.2020	1 267	3 018	143	4 428
Muuntoerot	-63	-102	-4	-169
Lisäykset	36	290	123	449
Liiketoimintojen yhdistämisen kautta toteutuneet lisäykset	–	2	–	2
Uudelleenluokittelu	61	64	-125	–
Myynnit ja käytöstä poistaminen	-36	-137	–	-173
Hankintameno 31.12.2020	**1 265**	**3 135**	**137**	**4 537**
Kertyneet poistot 1.1.2020	-451	-2 121	–	-2 572
Muuntoerot	33	72	–	105
Myynnit ja käytöstä poistaminen	22	128	–	150
Poistot	-86	-351	–	-437
Kertyneet poistot 31.12.2020	**-482**	**-2 272**	**–**	**-2 754**
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	816	897	143	1 856
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	**783**	**863**	**137**	**1 783**

16. Vuokrasopimukset

Käyttöoikeusomaisuuserät

Käyttöoikeusomaisuuserät edustavat konsernin oikeutta käyttää kohdeomaisuuserää.

EUR milj.	Rakennukset	Muut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	898	77	975
Lisäykset, netto[1]	150	44	194
Hankintameno 31.12.2019	**1 048**	**121**	**1 169**
Kertyneet poistot 1.1.2019	–	–	–
Arvonalentumistappiot	-32	–	-32
Poistot	-177	-48	-225
Kertyneet poistot 31.12.2019	**-209**	**-48**	**-257**
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	898	77	975
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	**839**	**73**	**912**
Hankintameno 1.1.2020	1 048	121	1 169
Lisäykset, netto[1]	89	59	148
Käytöstä poistaminen	-31	–	-31
Hankintameno 31.12.2020	**1 106**	**180**	**1 286**
Kertyneet poistot 1.1.2020	-209	-48	-257
Arvonalentumistappiot	-32	–	-32
Käytöstä poistaminen	31	–	31
Poistot	-176	-47	-223
Kertyneet poistot 31.12.2020	**-386**	**-95**	**-481**
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	839	73	912
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	**720**	**85**	**805**

(1) Lisäykset, netto sisältää uudet vuokrasopimukset sekä olemassa olevien vuokrasopimusten muutokset ja uudelleen määrittämisestä johtuvat erät.

Tuloslaskelmaan kirjattu

EUR milj.	2020	2019
Käyttöoikeusomaisuuserien poistot	-223	-225
Lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin liittyvät kulut	-22	-26
Vuokrasopimusvelkojen korkokulut	-25	-28
Tuotot edelleenvuokratuista ja omistetuista kiinteistöistä[1]	4	9
Myynti- ja takaisinvuokrauksesta syntyneet voitot	–	9
Yhteensä[2]	**-266**	**-261**

(1) Sisältää vuokratuotot operatiivisista edelleenvuokrasopimuksista ja rahoitustuotot nettosijoituksista rahoitusleasingsopimuksista.
(2) Ei sisällä käyttöoikeusomaisuuserien arvonalentumistappioita, jotka on esitetty liitetiedossa 17, Arvonalentumiset, eikä laskennallisia veroja, jotka on esitetty liitetiedossa 12, Tuloverot.

Rahavirtalaskelmassa esitetty

EUR milj.	2020	2019
Vuokrasopimusvelkojen lyhennys	-234	-221
Vuokrasopimusvelkojen korko	-25	-28
Yhteensä	**-259**	**-249**

Vuokrasopimusvelkojen maturiteettijakauma on esitetty liitetiedossa 36, Rahoitusriskien hallinta. Tulevien vuokrasopimusten vastuusitoumukset ovat esitetty liitetiedossa 30, Vastuusitoumukset ja oikeudelliset toimet.

17. Arvonalentumiset

Liikearvo

Konserni on kohdistanut liikearvon toimintasegmenteilleen, jotka ovat rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmiä ja joiden odotetaan hyötyvän liiketoimintojen yhdistämisestä johtuvista synergiaeduista. Katso liitetieto 5, Segmentti-informaatio.

Liikearvon kohdistus

Konsernin rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmille kohdistetun liikearvon kirjanpitoarvo 31.12.:

milj. EUR	2020	2019
Mobile Networks	729	776
Fixed Networks	609	856
Global Services	958	1 020
IP/Optical Networks	1 865	1 914
Nokia Software	914	961

Kerrytettävissä olevat rahamäärät

Konsernin rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmien kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyvän arvon perusteella, vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla. Käyvän arvon hierarkiataso on 3 ja kerrytettävissä olevat rahamäärät arvioitiin diskontattujen rahavirtojen periaatteella. Kerrytettävissä olevien rahamäärien laskennassa käytetyt rahavirtaennusteet perustuvat johdon hyväksymiin taloussuunnitelmiin, jotka kattavat kolmen vuoden ennustejakson.

Seitsemän vuoden ennustejakson jälkeiset rahavirtaennusteet heijastavat asteittaista siirtymää loppuarvon rahavirtaennusteisiin. Loppuarvon kasvuprosentit kuvastavat pitkän aikavälin keskimääräistä kasvua toimialalla ja niissä taloudellisissa ympäristöissä, joissa rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmät toimivat. Diskonttauskorot heijastavat senhetkistä arviota rahan aika-arvosta ja olennaisista markkinariskipreemioista. Riskipreemiot heijastavat riskejä ja epävarmuustekijöitä, joita ei ole sisällytetty arvioihin tulevista rahavirroista. Muut rahavirtaennusteiden keskeiset muuttujat sisältävät oletuksia myynnin arvioidusta kasvusta, bruttokateprosentista ja liikevoittoprosentista. Kaikki rahavirtaennusteet ovat yhdenmukaisia markkinaosapuolten oletusten kanssa.

Kunkin rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmän arvonalentumistestauksen loppuarvon kasvuprosentti ja diskonttauskorko verojen jälkeen:

	2020	2019	2020	2019
Keskeinen oletus %	Loppuarvon kasvuprosentti		Diskonttauskorko verojen jälkeen	
Mobile Networks	1,2	1,1	8,0	8,4
Fixed Networks	0,8	1,1	7,4	7,6
Global Services	1,1	0,9	7,6	8,0
IP/Optical Networks	1,4	1,4	7,9	8,2
Nokia Software	1,5	1,5	7,0	7,6

Konserni suoritti liikearvon arvonalentumistestauksen vuoden 2020 viimeisellä neljänneksellä laaditun pitkän aikavälin suunnitelman perusteella ja päätyi siihen, että Fixed Networks -toimintasegmentin rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä oleva rahamäärä on kirjanpitoarvoa pienempi. Tämän seurauksena konserni kirjasi liiketoiminnan muihin kuluihin 200 miljoonan euron arvonalentumistappion, johon ei liity maksutapahtumaa, ja joka vähensi Fixed Networks -toimintasegmentin liikearvoa.

Konsernin liikearvon arvonalentumistestauksen tulokset viittaavat siihen, että muiden rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmien kerrytettävissä olevat rahamäärät ylittävät riittävästi niiden kirjanpitoarvon.

Arvonalentumistappiot omaisuuseräryhmittäin

milj. EUR	2020	2019	2018
Liikearvo	200	–	–
Muut aineettomat hyödykkeet	9	12	16
Aineelliset hyödykkeet	–	4	39
Käyttöoikeusomaisuuserät[1]	32	20	–
Osuudet osakkuusyhtiöissä ja yhteisyrityksissä	4	2	–
Rahoitusvarat	1	64	–
Yhteensä	**246**	**102**	**55**

(1) Konserni otti käyttöön IFRS 16, Vuokrasopimukset -standardin 1.1.2019. 20 miljoonan euron arvonalentumistappio on esitetty vähennettynä tappiollisista vuokrasopimuksista tehtyjen varausten peruutuksilla vuonna 2019.

Konserni kirjasi vuonna 2020 200 miljoonan euron arvonalentumistappion liittyen Fixed Networks -toimintasegmentin liikearvoon. Konserni kirjasi vuonna 2019 sopimuksen päättämiseen liittyen 64 miljoonan arvonalentumistappion eräälle kehittyvien markkinoiden asiakkaalle myönnetystä lainasta. Vuosien 2020, 2019 ja 2018 muut arvonalentumistappiot eivät ole olennaisia konsernitilinpäätöksen kannalta.

18. Vaihto-omaisuus

milj. EUR	2020	2019[1]
Raaka-aineet ja puolivalmisteet	552	636
Valmiit tuotteet	940	1 258
Keskeneräiset asiakasprojektit	750	1 042
Yhteensä	**2 242**	**2 936**

(1) Konserni on tarkentanut vaihto-omaisuuden luokittelua edellisestä vuodesta vastaamaan paremmin vaihto-omaisuuden luonnetta.

Vaihto-omaisuuden kustannuksia on kirjattu kuluna tilikauden aikana ja sisällytetty hankinnan ja valmistuksen kuluihin 6 115 miljoonaa euroa (8 181 miljoonaa euroa vuonna 2019 ja 7 569 miljoonaa euroa vuonna 2018).

Vaihto-omaisuuden ylijäämä- ja epäkuranttiusvarausten muutokset 31.12. päättyneiltä tilikausilta:

milj. EUR	2020	2019	2018
1.1.	505	521	432
Kirjattu kuluksi tuloslaskelmaan	71	83	153
Vähennykset[1]	-96	-99	-64
31.12.	**480**	**505**	**521**

(1) Vähennykset sisältävät varausten käytön ja purun.

19. Siirtosaamiset ja ennakkomaksut

Pitkäaikainen

milj. EUR	2020	2019
T&K-toimintaan liittyvät veronhyvitykset ja muut välilliset verosaatavat	129	156
Talletukset	47	58
Muut	41	78
Yhteensä	**217**	**292**

Lyhytaikainen

milj. EUR	2020	2019
T&K-toimintaan liittyvät veronhyvitykset, ALV- ja muut välilliset verosaatavat	483	543
Liiketoimintojen myynteihin liittyvät saatavat	23	33
Talletukset	19	20
Muut	325	312
Yhteensä	**850**	**908**

20. Emoyhtiön osakkeet

Osakkeet ja osakepääoma
Emoyhtiöllä on yksi osakelaji. Jokainen osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksissa. Nokian yhtiöjärjestyksen mukaan osakkeilla ei ole nimellisarvoa eikä yhtiöllä ole vähimmäis- tai enimmäisosakepääomaa tai osakkeiden vähimmäis- tai enimmäislukumäärää. Yhtiön osakepääoma 31.12.2020 oli 245 896 461,96 euroa (245 896 461,96 euroa vuonna 2019) ja se koostui 5 653 886 159 (5 640 536 159 vuonna 2019) kokonaan maksetusta osakkeesta.

Omat osakkeet
Emoyhtiön osakkeista oli konserniyhtiöiden hallussa 31.12.2020 yhteensä 36 389 799 (34 954 869 vuonna 2019) osaketta, mikä vastaa 0,6% (0,6% vuonna 2019) osakepääomasta ja yhteenlasketusta äänimäärästä.

Vuonna 2020 emoyhtiö antoi itselleen maksuttomassa osakeannissa hallituksen valtuutuksen nojalla 13 350 000 uutta osaketta käytettäväksi emoyhtiön osakepalkkiojärjestelmän sitoumusten täyttämiseksi.

Vuonna 2020 emoyhtiö antoi hallituksen valtuutuksen nojalla yhteensä 11 915 070 omaa osakettamme työntekijöillemme, mukaan lukien eräille johtoryhmän jäsenille, emoyhtiön osakepalkkio-ohjelmien ja työntekijöiden osakesäästöohjelman perusteella. Osakkeet annettiin vastikkeetta ja ohjelmien ehtojen mukaisesti.

Raportointikauden alussa ja lopussa ulkona olevien osakkeiden lukumäärän täsmäytys

Osakkeiden määrä (1000)	2020	2019	2018
1.1.	**5 605 581**	**5 593 162**	**5 579 517**
Osakeperusteisten maksujen suorittaminen	11 915	12 396	13 221
Osakkeiden merkinnät optio-oikeuksien perusteella	–	23	424
31.12.	**5 617 496**	**5 605 581**	**5 593 162**

Hallituksen valtuutukset
Valtuutus päättää osakeannista ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta
Osakkeenomistajat valtuuttivat 27.5.2020 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa hallituksen päättämään enintään 550 miljoonan osakkeen antamisesta yhdellä tai useammalla osakeannilla tai antamalla osakkeisiin oikeuttavia erityisiä oikeuksia yhdessä tai useammassa erässä. Hallitus voi päättää antaa joko uusia osakkeita tai emoyhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Valtuutus sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista osakkeiden sekä erityisten oikeuksien antamiseen liittyvistä ehdoista, mukaan lukien oikeuden antaa osakkeita tai erityisiä oikeuksia osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen. Valtuutusta voidaan käyttää emoyhtiön pääomarakenteen kehittämiseen, omistajapohjan laajentamiseen, yrityskauppojen tai muiden järjestelyiden rahoittamiseen tai toteuttamiseen, emoyhtiön osakepohjaisten kannustinohjelmien toteuttamiseen tai muihin hallituksen päättämiin tarkoituksiin. Valtuutus on voimassa 7.10.2021 saakka, ja se päätti aikaisemmat osakeannin ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisvaltuudet.

Valtuutus päättää omien osakkeiden hankinnasta
Osakkeenomistajat valtuuttivat 27.5.2020 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa hallituksen päättämään enintään 550 miljoonan oman osakkeen hankkimisesta. Osakkeiden määrä vastaa alle 10 prosenttia emoyhtiön kaikista osakkeista. Osakkeita voidaan hankkia mitätöitäväksi, pidettäväksi yhtiön hallussa, luovutettavaksi edelleen tai muihin hallituksen päättämiin tarkoituksiin. Hallitus päättäisi muista yhtiön omien osakkeiden hankkimiseen liittyvistä seikoista. Valtuutus on voimassa 7.10.2021 saakka, ja se päätti aikaisemman omien osakkeiden hankkimisvaltuutuksen.

21. Muuntoerot, arvonmuutosrahasto ja muut rahastot

		Arvonmuutosrahasto ja muut rahastot			
milj. EUR	Muuntoerot	Eläkkeiden uudelleen määrittäminen	Suojausrahasto	Suojauskustannus-rahasto	Arvonmuutos-rahasto
1.1.2018	**-932**	**838**	**37**	**-10**	**-23**
Muuntoerot	444	–	–	–	–
Nettosijoituksen suojaustappio	-66	–	–	3	–
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleenmäärittäminen	–	293	–	–	–
Käyvän arvon muutos, nettokulut	–	–	-28	-8	-116
Siirto tuloslaskelmaan	-37	–	-30	23	78
Muu vähennys/lisäys	-1	6	–	–	–
31.12.2018	**-592**	**1 137**	**-21**	**8**	**-61**
Muuntoerot	259	–	–	–	–
Nettosijoituksen suojaustappio	-40	–	–	-6	–
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleenmäärittäminen	–	319	–	–	–
Käyvän arvon muutos, nettokulut	–	–	-17	-34	-101
Siirto tuloslaskelmaan	1	–	32	18	107
Muu lisäys	–	1	–	–	–
31.12.2019	**-372**	**1 457**	**-6**	**-14**	**-55**
Muuntoerot	-1 231	–	–	–	–
Nettosijoituksen suojausvoitto	307	–	–	1	–
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleenmäärittäminen	–	484	–	–	–
Käyvän arvon muutos, nettotuotot/-kulut	–	–	13	-13	-175
Siirto tuloslaskelmaan	–	–	-5	16	208
Muu vähennys	-1	–	–	–	–
Määräysvallattomien omistajien osuus muutoksesta	2	-1	–	–	–
31.12.2020	**-1 295**	**1 940**	**2**	**-10**	**-22**

Muuntoeroihin sisältyy valuuttakurssierot, jotka syntyvät ulkomaisten yksiköiden muuntamisesta euroiksi, joka on konsernin tilinpäätöksen esittämisvaluutta, sekä ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettosijoitusten suojausvoitot ja -tappiot.

Konsernin etuuspohjaisten eläkkeiden uudelleenmäärittämisrahasto sisältää vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot sekä järjestelyyn kuuluvien varojen tuoton ja muutokset omaisuuserän enimmäismäärän vaikutuksissa ilman nettokorkoon sisältyviä määriä.

Suojausrahasto sisältää käyvän arvon muutoksen, joka vastaa rahavirtasuojauksessa käytettävien valuuttatermiinisopimusten spot-kurssin muutosta tehokkaaksi todettujen suojausten osalta.

Suojauskustannusrahasto sisältää rahavirtasuojauksessa käytettävien valuuttatermiinisopimusten korko-osuuden ja valuuttaoptioiden aika-arvon liittyen ennakoituihin valuuttamääräisiin ostoihin ja myynteihin. Lisäksi suojauskustannusrahasto sisältää nettosijoituksen suojauksessa käytettävien termiinisopimusten korko-osuuden ja optiosopimuksen aika-arvon käyvän arvon muutoksen sekä termiinisopimuksen korko-osuuden ja optiosopimuksen aika-arvon jaksotuksen välisen eron. Suojauskustannusrahasto sisältää myös valuuttojen välisten viitekoronvaihtosopimusten preemion käyvän arvon liittyen vieraan valuutan määräisten joukkovelkakirjalainojen käyvän arvon suojaukseen.

Arvonmuutosrahasto sisältää käyvän arvon muutokset sellaisista rahoitusinstrumenteista, jotka hallinnoidaan portfoliossa, jonka liiketoimintamallin tavoitteena on sekä kerätä sopimukseen perustuvia rahavirtoja että myydä sellaisia rahoitusvaroja, joiden rahavirrat koostuvat yksinomaan pääoman ja koron maksusta. Näiden instrumenttien käyvän arvon rahastoon kirjatuista käyvistä arvoista vähennetään tappiota koskeva vähennyserä.

Lisätietoja muuntoeroihin, arvonmuutosrahastoon ja muihin rahastoihin kirjatuista eristä, katso liitetieto 2, Merkittävät laskentaperiaatteet.

22. Muut laajan tuloksen erät

milj. EUR	2020 Ennen veroja	2020 Verot	2020 Verojen jälkeen	2019 Ennen veroja	2019 Verot	2019 Verojen jälkeen	2018 Ennen veroja	2018 Verot	2018 Verojen jälkeen
Eläkkeiden uudelleenmäärittäminen									
Etuuspohjaisten eläkkeiden uudelleenmäärittäminen	624	-140	484	414	-95	319	388	-90	298
Tilikauden nettomuutos	**624**	**-140**	**484**	**414**	**-95**	**319**	**388**	**-90**	**298**
Muuntoerot									
Ulkomaisten yksiköiden muuntoerot	-1 232	1	-1 231	259	–	259	443	1	444
Siirto tuloslaskelmaan	–	–	–	1	–	1	-42	–	-42
Tilikauden nettomuutos	**-1 232**	**1**	**-1 231**	**260**	**–**	**260**	**401**	**1**	**402**
Nettosijoituksen suojaus[1]									
Nettosijoituksen suojauksen arvostustuotot/-tappiot	266	42	308	-58	12	-46	-79	16	-63
Siirto tuloslaskelmaan	–	–	–	–	–	–	6	-1	5
Tilikauden nettomuutos	**266**	**42**	**308**	**-58**	**12**	**-46**	**-73**	**15**	**-58**
Rahavirtojen suojaus ja muut suojausohjelmat[2]									
Käyvän arvon muutos, nettotuotot/-tappiot	1	-1	–	-64	13	-51	-44	8	-36
Siirto tuloslaskelmaan	14	-3	11	62	-12	50	-9	2	-7
Tilikauden nettomuutos	**15**	**-4**	**11**	**-2**	**1**	**-1**	**-53**	**10**	**-43**
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat									
Käyvän arvon muutos, nettotappiot	-213	38	-175	-126	25	-101	-144	28	-116
Siirto tuloslaskelmaan tappiota koskeviin vähennyseriin liittyen	229	-46	183	40	-8	32	33	-8	25
Siirto tuloslaskelmaan luovutuksen yhteydessä	31	-6	25	94	-19	75	66	-13	53
Tilikauden nettomuutos	**47**	**-14**	**33**	**8**	**-2**	**6**	**-45**	**7**	**-38**
Muut muutokset, netto	3	–	3	–	–	–	1	–	1
Yhteensä	**-277**	**-115**	**-392**	**622**	**-84**	**538**	**619**	**-57**	**562**

(1) Vuonna 2020 nettosijoituksen suojauksen arvostustuottoihin liittyvät tuloverot sisältävät 94 miljoonaa euroa liittyen laskennallisten verosaamisten pois kirjaamiseen taseesta Suomessa. Katso liitetieto 12, Tuloverot.
(2) Sisältää muutokset rahavirtojen suojausrahastossa ja suojauskustannusrahastossa.

23. Korolliset velat

Liikkeeseenlaskija/velallinen	Rahoitusväline	Valuutta	Nimellisarvo (milj.)	Lopullinen eräpäivä	Kirjanpitoarvo milj. EUR[5] 2020	Kirjanpitoarvo milj. EUR[5] 2019
Nokia Oyj	1,00 % velkakirja[1][2]	EUR	350	Maaliskuu 2021	350	499
Nokia Oyj	3,375 % velkakirja	USD	500	Kesäkuu 2022	417	445
Nokia Oyj	2,00 % velkakirja	EUR	750	Maaliskuu 2024	762	766
Nokia Oyj	EIP T&K laina[3]	EUR	500	Helmikuu 2025	500	–
Nokia Oyj	NIB T&K laina[4]	EUR	250	Toukokuu 2025	250	250
Nokia Oyj	2,375 % velkakirja[1]	EUR	500	Toukokuu 2025	497	–
Nokia Oyj	2,00 % velkakirja	EUR	750	Maaliskuu 2026	762	765
Nokia Oyj	4,375 % velkakirja	USD	500	Kesäkuu 2027	448	452
Nokia of America Corporation	6,50 % velkakirja	USD	74	Tammikuu 2028	61	66
Nokia Oyj	3,125 % velkakirja[1]	EUR	500	Toukokuu 2028	497	–
Nokia of America Corporation	6,45 % velkakirja	USD	206	Maaliskuu 2029	169	185
Nokia Oyj	6,625 % velkakirja	USD	500	Toukokuu 2039	541	517
Nokia Oyj ja useat tytäryhtiöt	Muut velat				322	332
Yhteensä					**5 576**	**4 277**

(1) Konserni laski toukokuussa 2020 liikkeeseen 5 miljardin euron Euro Medium Term Note -rahoitusohjelman puitteissa vuonna 2025 erääntyvän 500 miljoonan euron suuruisen joukkovelkakirjalainan, jonka vuotuinen kuponkikorko on 2,375 prosenttia ja vuonna 2028 erääntyvän 500 miljoonan euron suuruisen joukkovelkakirjalainan, jonka vuotuinen kuponkikorko on 3,125 prosenttia. Uusista joukkovelkakirjalainoista saaduista varoista 150 miljoonaa euroa käytettiin vuonna 2021 erääntyvän 1,00 prosentin kuponkikorkoisen joukkovelkakirjalainan osittaiseen takaisinostoon.
(2) Tammikuussa 2021 konserni käytti liikkeellelaskijan optio-oikeuden lunastaa 350 miljoonan euron suuruisen maaliskuussa 2021 erääntyvän 1,00 prosentin kuponkikorkoisen joukkovelkakirjalainan kokonaisuudessaan. Lunastuspäivä oli 15.2.2021. Katso liitetieto 37, Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat.
(3) Konserni nosti Euroopan investointipankilta (EIP) 500 miljoonan euron lainan helmikuussa 2020.
(4) Pohjoismaiden Investointipankilta (NIB) nostettu laina maksetaan takaisin kolmessa yhtä suuressa maksuerässä vuosina 2023, 2024 ja 2025.
(5) Kirjanpitoarvo sisältää lopetettuihin käyvän arvon suojauslaskentasuhteisiin liittyen 235 miljoonan euron (138 miljoonaa euroa vuonna 2019) käyvän arvon oikaisun, joka jaksotetaan tuotoksi tuloslaskelmaan kunkin joukkovelkakirjalainan eräpäivään asti.

Konsernin merkittävät rahoitusjärjestelyt ja -ohjelmat 31.12.:

Sitoutunut/sitoutumaton	Rahoitusjärjestely	Valuutta	Nimellisarvo (milj.)	Nostettu (milj. EUR) 2020	2019
Sitoutunut	Luottolimiittisopimus[1]	EUR	1 500	–	–
Sitoutumaton	Suomalainen yritystodistusohjelma	EUR	750	–	–
Sitoutumaton	Euro-Commercial Paper -ohjelma	EUR	1 500	–	–
Sitoutumaton	Euro Medium Term Note -ohjelma[2]	EUR	5 000	2 850	2 000
Yhteensä				**2 850**	**2 000**

(1) Konserni käytti kesäkuussa 2020 option luottolimiittisopimuksensa eräpäivän pidentämiseen, minkä seurauksena sopimus erääntyy kesäkuussa 2025 yhden vuoden jatko-optiolla, lukuun ottamatta kesäkuussa 2024 erääntyvää 88 miljoonan euron osuutta.
(2) Kaikki euromääräiset joukkovelkakirjalainat on laskettu liikkeeseen Euro Medium Term Note -rahoitusohjelman puitteissa.

Kaikki yllä olevissa taulukoissa esitetyt lainat ja rahoitusjärjestelyt ovat vakuudettomia eikä niihin liity rahoituskovenantteja.

Hallitakseen konsernin korollisiin velkoihin liittyviä korko- ja valuuttariskejä, konserni on määrittänyt seuraavat koron- ja valuutanvaihtosopimukset käyvän arvon ja rahavirtojen suojauslaskennassa 31.12.:

Yhtiö	Rahoitusväline[1]	Valuutta	Lopullinen eräpäivä	Nimellisarvo (milj.)[2] 2020	2019	Käypä arvo milj. EUR 2020	2019
Nokia Oyj	Koron- ja valuutanvaihtosopimus	USD	Kesäkuu 2022	500	500	-48	-11
Nokia Oyj	Koron- ja valuutanvaihtosopimus	USD	Kesäkuu 2027	250	500	-28	-18
Nokia Oyj	Koron- ja valuutanvaihtosopimus	USD	Toukokuu 2039	250	400	-78	-20
Yhteensä						**-154**	**-49**

(1) Kaikissa koron- ja valuutanvaihtosopimuksissa konserni maksaa vaihtuvaa korkoa.
(2) Vuonna 2020 ja 2019 konserni purki EUR/USD valuutan- ja koronvaihtosopimukset sekä toteutti vastaavanlaiset sopimukset eri hintatasolla säilyttäen saman valuutta- ja korkoriskiaseman. Suojauslaskenta lakkautettiin ja uudet suojaussuhteet määritettiin uusille EUR/USD koron- ja valuutanvaihtosopimuksille.

Konsernin rahoituksen rahavirtoihin sisältyvien vuokrasopimusvelkojen, korollisten velkojen ja niihin liittyvien johdannaisten muutokset:

milj. EUR	Pitkäaikaiset korolliset velat	Lyhytaikaiset korolliset velat	Pitkäaikaisia velkoja suojaavat johdannaiset[1]	Vuokrasopimusvelat[2]	Yhteensä
1.1.2019	**2 826**	**994**	**57**	**1 066**	**4 943**
Rahavirrat	253	40	20	-221	92
Muut muutokset:					
Valuuttakurssien muutokset	43	1	-25	–	19
Käyvän arvon muutokset	131	–	-142	–	-11
Siirto pitkäaikaisten ja lyhytaikaisten välillä	738	-738	–	–	–
Nettolisäykset[3]	–	–	–	194	194
Muut[4]	-6	-5	140	-9	120
31.12.2019	**3 985**	**292**	**50**	**1 030**	**5 357**
Rahavirrat	1 401	-83	-52	-234	1 032
Muut muutokset:					
Hankitut liiketoiminnat	10	30	–	–	40
Valuuttakurssien muutokset	-133	-7	123	-37	-54
Käyvän arvon muutokset	102	–	-102	–	–
Siirto pitkäaikaisten ja lyhytaikaisten välillä	-350	350	–	–	–
Nettolisäykset[3]	–	–	–	147	147
Muut[4]	–	-21	135	4	118
31.12.2020	**5 015**	**561**	**154**	**910**	**6 640**

(1) Sisältää käyvän arvon ja rahavirtojen suojauslaskennan alaisia johdannaisia sekä sellaisia johdannaisia, jotka eivät ole suojauslaskennan alaisia mutta suojaavat pitkäaikaisia velkoja.
(2) Sisältää pitkä- ja lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat.
(3) Sisältää uudet vuokrasopimukset sekä olemassa olevien vuokrasopimusten muutokset ja uudelleen määrittämisestä johtuvat erät.
(4) Sisältää vuonna 2020 pitkäaikaisten velkojen suojaamisessa käytettävien tiettyjen korkojohdannaissopimusten purkamiseen liittyvän 135 miljoonan euron (138 miljoonaa euroa vuonna 2019) positiivisen rahavirran, joka sisältyy maksettuihin korkoihin konsernin rahavirtalaskelmassa.

24. Rahoitusinstrumenttien käypä arvo

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat luokitellaan arvostusmenetelmissä käytettyjen julkaisemattomien syöttötietojen määrän perusteella. Kolme hierarkiatasoa perustuvat siihen, että rahoitusvarojen ja -velkojen käypää arvoa määritettäessä syöttötietojen arviointia tarvitaan sitä enemmän, mitä ylemmälle tasolle siirrytään. Tasolla 1 arvostaminen tapahtuu pörssinoteerattujen tuotteiden markkina-arvon perusteella, tasolla 2 arvostus perustuu ensisijaisesti kolmansien osapuolten hinnoittelupalveluista saataviin noteerauksiin ja tasolla 3 tarvitaan eniten johdon harkintaa. Konserni luokittelee jokaisena tilinpäätöshetkenä rahoitusvarat ja -velat asianmukaisille käyvän arvon hierarkian tasoille. Seuraavassa taulukossa käypään arvoon kirjattujen erien arvostus suoritetaan toistuvasti.

	Kirjanpitoarvo								Käypä arvo[1]
		Käypään arvoon tulosvaikutteisesti			Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta				
milj. EUR	Jaksotettu hankintameno	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Yhteensä
2020									
Pitkäaikaiset sijoitukset	–	31	–	714	–	–	–	745	745
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	115	–	99	5	–	87	–	306	306
Muut lyhytaikaiset rahoitusvarat sisältäen johdannaiset	22	–	169	8	–	15	–	214	214
Myyntisaamiset	–	–	–	–	–	5 503	–	5 503	5 503
Lyhytaikaiset sijoitukset	134	–	882	–	–	105	–	1 121	1 121
Rahavarat	4 333	–	2 607	–	–	–	–	6 940	6 940
Rahoitusvarat yhteensä	**4 604**	**31**	**3 757**	**727**	**–**	**5 710**	**–**	**14 829**	**14 829**
Pitkäaikaiset korolliset velat	5 015	–	–	–	–	–	–	5 015	5 140
Muut pitkäaikaiset velat	–	–	–	19	–	–	–	19	19
Lyhytaikaiset korolliset velat	561	–	–	–	–	–	–	561	561
Muut lyhytaikaiset rahoitusvelat sisältäen johdannaiset	–	–	318	420	–	–	–	738	738
Ostovelat	3 174	–	–	–	–	–	–	3 174	3 174
Rahoitusvelat yhteensä	**8 750**	**–**	**318**	**439**	**–**	**–**	**–**	**9 507**	**9 632**

	Kirjanpitoarvo								Käypä arvo[1]
		Käypään arvoon tulosvaikutteisesti			Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta				
milj. EUR	Jaksotettu hankintameno	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Yhteensä
2019									
Pitkäaikaiset sijoitukset	–	–	–	740	–	–	–	740	740
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	165	–	171	6	–	103	–	445	430
Muut lyhytaikaiset rahoitusvarat sisältäen johdannaiset	46	–	81	–	–	37	–	164	164
Myyntisaamiset	–	–	–	–	–	5 025	–	5 025	5 025
Lyhytaikaiset sijoitukset	42	–	51	–	–	4	–	97	97
Rahavarat	4 090	–	1 820	–	–	–	–	5 910	5 910
RahoitusvaSrat yhteensä	**4 343**	**–**	**2 123**	**746**	**–**	**5 169**	**–**	**12 381**	**12 366**
Pitkäaikaiset korolliset velat	3 985	–	–	–	–	–	–	3 985	4 056
Muut pitkäaikaiset velat	–	–	10	20	–	–	–	30	30
Lyhytaikaiset korolliset velat	292	–	–	–	–	–	–	292	292
Muut lyhytaikaiset rahoitusvelat sisältäen johdannaiset	–	–	164	639	–	–	–	803	803
Ostovelat	3 786	–	–	–	–	–	–	3 786	3 786
Rahoitusvelat yhteensä	**8 063**	**–**	**174**	**659**	**–**	**–**	**–**	**8 896**	**8 967**

(1) Mikäli tase-erää ei ole kirjattu käypään arvoon, käytetään seuraavia käyvän arvon arvostusmenetelmiä: pitkäaikaisten korollisten velkojen, mukaan lukien lyhytaikainen osuus, käypä arvo perustuu ensisijaisesti kolmansien osapuolten hinnoittelupalveluista saataviin noteerauksiin (taso 2). Muiden varojen ja velkojen, mukaan lukien lainasaamisten ja velkojen käypä arvo perustuu pääasiassa diskontattujen rahavirtojen analyysiin (taso 2). Lyhytaikaisten varojen ja velkojen käyvän arvon arvioidaan olevan sama kuin kirjanpitoarvo pienen luottoriskin ja lyhyen juoksuajan perusteella. Katso liitetieto 2, Merkittävät laskentaperiaatteet.

Vuokrasopimusvelat eivät sisälly rahoitusinstrumenttien käypiin arvoihin.

Taso 1 sisältää rahoitusvarat ja -velat, joiden arvostus perustuu täysin julkisiin markkinahintoihin aktiivisilla markkinoilla. Rahoitusinstrumentti katsotaan noteeratuksi aktiivisilla markkinoilla, jos markkinahinnat ovat helposti ja säännöllisesti saatavilla pörssistä ja nämä hinnat edustavat todellisia ja säännöllisesti toteutuvia toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatapahtumia. Tähän kategoriaan sisältyvät vain pörssinoteeratut tuotteet.

Taso 2 sisältää rahoitusvaroja ja -velkoja, jotka arvostetaan käyttäen arvostusmenetelmää, joka perustuu sillä hetkellä todettavissa olevien markkinatransaktioiden perusteella saatavien hintatietojen tukemiin oletuksiin. Näihin eriin kuuluu varoja ja velkoja, joiden markkinahinnat ovat julkisia, mutta eivät määräydy aktiivisilla markkinoilla, rahoitusvaroja, joiden käypä arvo perustuu välittäjän antamiin hintoihin, sekä varoja, jotka arvostetaan käyttäen konsernin omia malleja, joissa oletukset perustuvat merkittäviltä osin julkiseen markkinatietoon. Tähän kategoriaan sisältyy valtaosa konsernin listatuista joukkovelkakirjoista ja muista arvopapereista, vapaasti ostettavat ja myytävät johdannaiset, myyntisaamiset sekä eräitä muita tuotteita.

Taso 3 sisältää suuren määrän sijoituksia listaamattomiin osakkeisiin ja listaamattomiin rahastoihin, mukaan lukien kasvuvaiheen sijoituksiin erikoistuneen NGP Capitalin hallinnoimat sijoitukset. Tason 3 sijoitusten käypä arvo määritetään yhdellä tai useammalla arvostustekniikalla: markkinalähtöisessä lähestymistavassa käytetään vertailukelpoisia markkinatransaktioita, ja tuottopohjainen lähestymistapa perustuu odotettujen tulevien rahavirtojen nykyarvoon. Listaamattomien rahastojen tapauksessa rahastonhoitaja saattaa valita sopivat arvostustekniikat syöttötietojen saatavuuden ja luotettavuuden perusteella. Joissakin tapauksissa tietty arvostustekniikka voi antaa parhaan kuvan käyvästä arvosta, kun taas toisissa olosuhteissa voi olla tarpeen käyttää useita arvostustekniikoita.

Tason 3 käyvän arvon määrittämisessä käytettäviä syöttötietoja ovat muun muassa alkuperäinen transaktiohinta, samoilla tai vastaavilla instrumenteilla viime aikoina tehdyt transaktiot, toteutetut tai valmisteilla olevat ulkopuolisten osapuolten tai vastaavien liikkeeseenlaskijoiden transaktiot taustalla olevalla sijoituksella, rahoituskierrokset, pääomitus tai liikkeeseenlaskijan toteuttamat muut transaktiot, liikkeeseenlaskut osake- tai velkamarkkinoilla sekä muutokset taloudellisissa tunnusluvuissa tai rahavirroissa oikaistuna tarpeen mukaan maksuvalmiuteen, luottokelpoisuuteen, markkinoihin ja/tai muihin tekijöihin liittyvillä riskeillä. Käypää arvoa saatetaan oikaista heikon markkinalikviditeetin ja/tai luovutuskelpoisuuden perusteella, ja sijoituksen hoitaja voi arvioida arvon alentumisen määrän, mikäli markkinatietoja ei ole saatavilla.

Tason 3 sijoitukset arvostetaan jokaisena raportointipäivänä ottaen huomioon muutokset arvioissa, ennusteissa ja oletuksissa sekä muutokset taloudellisissa ja muissa asiaankuuluvissa olosuhteissa. Suurin osa venture fund -rahastoista sijoittaa digitaalisen terveydenhuollon-, ohjelmistoliiketoiminnan- ja yrityssektorin toimialoille, ja vaikka 31.12.2020 julkaisemattomiin syöttötietoihin liittyy lisääntynyttä epävarmuutta johtuen COVID-19:n aiheuttamasta vallitsevasta markkinatilanteesta, vaikutus venture fund -sijoitusten käypään arvoon on toistaiseksi katsottu olevan määrältään rajallinen. Tason 3 sijoitukset sisältävät noin neljäkymmentä erillistä venture fund -rahastoa, jotka sijoittavat satoihin yksittäisiin, useilla eri toimialoilla ja maantieteellisillä alueilla toimiviin yrityksiin. Siten arviot ja oletukset, joita sijoituksen hoitaja käyttää julkaistujen syöttötietojen puuttumisen takia, voivat vaikuttaa yksittäisten sijoitusten käypään arvoon, mutta millään yksittäisellä syöttötiedolla ei ole merkittävää vaikutusta tason 3 sijoitusten käyvän arvon kokonaismäärään.

Tason 3 rahoitusvelkoihin sisältyy rahoitusvelka China Huaxinille osana Nokia Shanghai Bell -transaktion lopullista sopimusta, jossa China Huaxin oikeutettiin siirtämään omistusosuutensa kokonaisuudessaan konsernille myöhemmin suoritettavaa käteissuoritusta vastaan. Rahoitusvelan käypä arvo määritetään odotetun tulevan käteissuorituksen mukaan. Rahoitusvelan arvostukseen sisältyy arvio option toteutushinnasta ja ylimääräisten käteisvarojen jakamisesta option toteutushetkellä. Muihin kuin havainnoitavissa oleviin syöttötietoihin lukeutuvat eräät Nokia Shanghai Bellin taloudelliseen suorituskykyyn perustuvat luvut. Millään yksittäisellä syöttötiedolla ei ole merkittävää vaikutusta tason 3 velkojen käyvän arvon kokonaismäärään. Katso liitetieto 33, Merkittävät, osittain omistetut tytäryhtiöt.

Laskelma tason 3 käypään arvoon arvostettujen rahoituserien alku- ja loppusaldojen muutoksista:

milj. EUR	Tason 3 rahoitusvarat	Tason 3 rahoitusvelat
1.1.2019	**688**	**-707**
Nettovoitto tuloslaskelmassa	49	35
Lisäykset	90	–
Vähennykset	-79	1
Muut muutokset	-2	12
31.12.2019	**746**	**-659**
Nettovoitto tuloslaskelmassa	19	94
Lisäykset	49	–
Vähennykset	-85	2
Siirrot pois tasolta 3	-5	126
Muut muutokset	3	-2
31.12.2020	**727**	**-439**

Tason 3 venture fund -sijoitusten ja muiden vastaavien sijoitusten voitot ja tappiot kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin. Muiden tason 3 rahoitusvarojen ja -velkojen voitot ja tappiot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin. 31.12.2020 taseeseen sisältyvistä tason 3 rahoitusinstrumenteista kirjattiin konsernin tuloslaskelmaan 102 miljoonan euron nettovoitto vuonna 2020 (73 miljoonan euron nettovoitto vuonna 2019).

25. Johdannaiset

milj. EUR	Vastaavaa Käypä arvo[1]	Vastaavaa Nimellisarvo[2]	Vastattavaa Käypä arvo[1]	Vastattavaa Nimellisarvo[2]
2020				
Ulkomaisiin yksikköihin tehtyjen nettosijoitusten suojat				
Valuuttatermiinit	1	1 423	-3	559
Ennakoitujen rahavirtojen suojaus				
Valuuttatermiinit	34	933	-16	736
Ostetut valuuttaoptiot	1	108	–	–
Myydyt valuuttaoptiot	–	–	–	6
Käyvän arvon suojaus				
Valuuttatermiinit	83	1 340	-14	588
Kiinteäehtoiset sitoumukset	19	468	-101	1 105
Ennakoitujen rahavirtojen ja käyvän arvon suojaukset[3]				
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	–	–	-154	815
Johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa ja jotka arvostetaan käypään arvoon tuloslaskelmassa				
Valuuttatermiinit	29	3 716	-16	3 917
Ostetut valuuttaoptiot	2	171	–	–
Muut johdannaiset	–	–	–	9
Yhteensä	**169**	**8 159**	**-304**	**7 735**
2019				
Ulkomaisiin yksikköihin tehtyjen nettosijoitusten suojat				
Valuuttatermiinit	36	3 807	-2	517
Ennakoitujen rahavirtojen suojaus				
Valuuttatermiinit	7	660	-18	749
Ostetut valuuttaoptiot	1	343	–	–
Käyvän arvon suojaus				
Valuuttatermiinit	7	697	-7	549
Kiinteäehtoiset sitoumukset	6	606	-2	255
Ennakoitujen rahavirtojen ja käyvän arvon suojaukset[3]				
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	–	–	-49	1 246
Johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa ja jotka arvostetaan käypään arvoon tuloslaskelmassa				
Valuuttatermiinit	17	3 491	-72	8 070
Ostetut valuuttaoptiot	7	654	–	–
Muut johdannaiset	–	–	-7	84
Yhteensä	**81**	**10 258**	**-157**	**11 470**

(1) Sisällytetty konsernitaseessa muihin lyhytaikaisiin rahoitusvaroihin ja muihin lyhytaikaisiin rahoitusvelkoihin.
(2) Sisältää bruttomääräiset nimellisarvot kaikista sellaisista sopimuksista, joita ei ole vielä suoritettu tai peruttu. Nimellisarvot eivät välttämättä yksin tarkasteltuna anna kuvaa riskiasemasta, koska joitakin sopimuksia voidaan netottaa toisilla sopimuksilla.
(3) Koron- ja valuutanvaihtosopimukset on määritetty osin käyvän arvon ja osin ennakoitujen rahavirtojen suojausinstrumenteiksi.

26. Osakeperusteiset maksut

Konsernilla on useita johdolle ja muille ohjelmiin oikeutetuille työntekijöille suunnattuja osakepohjaisia kannustinohjelmia. Ohjelmiin kuuluvat tulosperusteiset osakepalkkio-ohjelmat, ehdolliset osakepalkkio-ohjelmat ja työntekijöiden osakesäästöohjelmat. Osakepohjaisten kannustinpalkkioiden toteutuminen edellyttää pääsääntöisesti työsuhteen jatkumista sekä kunkin ohjelman ehdoissa määriteltyjen tulokseen perustuvien sekä muiden ehtojen toteutumista. Osakepohjaisista kannustinohjelmista aiheutuneet kulut, mukaan lukien henkilösivukulut, olivat konsernin tuloslaskelmassa yhteensä 76 miljoonaa euroa vuonna 2020 (77 miljoonaa euroa vuonna 2019 ja 62 miljoonaa euroa vuonna 2018).

Aktiiviset osakepohjaiset kannustinjärjestelmät instrumenteittain

	Tulosperusteiset osakepalkkiot		Ehdolliset osakepalkkiot	
	Ulkona olevat tulosperusteiset osakepalkkiot (tavoitemäärä)	Myöntämispäivän käyvän arvon painotettu keskiarvo EUR[1]	Ulkona olevat ehdolliset osakepalkkiot	Myöntämispäivän käyvän arvon painotettu keskiarvo EUR[1]
1.1.2018	**60 516 243**		**5 568 702**	
Myönnetty	36 943 251	4,39	1 479 350	4,47
Menetetty	-4 146 246		-1 431 215	
Oikeus syntynyt[2]	-10 169 717		-2 034 789	
31.12.2018	**83 143 531**		**3 582 048**	
Myönnetty	31 979 747	4,02	2 060 342	4,18
Menetetty	-4 964 055		-451 540	
Oikeus syntynyt[2]	-18 933 700		-1 915 675	
31.12.2019	**91 225 523**		**3 275 175**	
Myönnetty	38 753 394	2,63	3 830 700	3,06
Menetetty	-4 752 172		-1 100 107	
Oikeus syntynyt[2]	-25 754 552		-1 478 175	
31.12.2020[3]	**99 472 193**		**4 527 593**	

(1) Vuosien 2017-2019 tulosperusteisten osakepalkkioiden ja kaikkien ehdollisten osakepalkkioiden käyvät arvot arvioidaan Nokian osakkeen myöntämispäivän markkinahinnan perusteella vähennettynä ansaintajakson aikana maksettaviksi oletettujen osinkojen nykyarvolla. Vuoden 2020 tulosperusteisten osakepalkkioiden käypä arvo arvioidaan Nokian osakkeen palkkio-ohjelman toteutuspäivän osinko-oikaistun markkinahinnan ja tavoitemaksutasojen perusteella.

(2) Tulosperusteiset osakepalkkiot (tavoite), joihin on syntynyt oikeus, on kerrottu kyseisen osakepalkkio-ohjelman vahvistetulla palkkiolla (% määrä tavoitteesta), kun lasketaan maksettavaksi tulevien Nokian osakkeiden määrä.

(3) Sisältää 31 549 004 kappaletta tulosperusteisia osakepalkkioita vuoden 2018 tulosperusteisesta osakepalkkio-ohjelmasta ja 380 567 kappaletta ehdollisista osakepalkkio-ohjelmista, joihin syntyi oikeus 1.1.2021.

Tulosperusteiset osakepalkkiot
Vuonna 2020 konserni hallinnoi neljää globaalia tulosperusteista osakepalkkio-ohjelmaa: vuosien 2017, 2018, 2019 ja 2020 tulosperusteisia osakepalkkio-ohjelmia. Tulosperusteinen osakepalkkio edustaa konsernin velvoitetta antaa työntekijöille Nokian osakkeita myöhempänä ajankohtana, mikäli ennalta määritetyt tavoitteet saavutetaan.

Vuoden 2020 tulosperusteinen osakepalkkio-ohjelma on kolmevuotinen ohjelma, jossa konsernin todellista osakkeen kokonaistuottoa verrataan osakkeen kokonaistuoton tavoitteeseen määritettäessä annettavien Nokian osakkeiden lukumäärää. Osakkeen kokonaistuotto lasketaan osakepalkkio-ohjelman aikaisen Nokian osakekurssin kasvun ja mahdollisten maksettujen osinkojen perusteella. Vuoden 2020 osakepalkkio-ohjelma ei sisällä vähimmäispalkkiotakuuta.

Tietoja globaaleista tulosperusteisista osakepalkkio-ohjelmista 31.12.2020:

Ohjelma	Liikkeeseen lasketut tulosperusteiset osakepalkkiot (tavoite)	Vahvistettu palkkio (% määrä tavoitteessa)	Suorituskausi	Sitouttamiskausi	Maksuvuosi
2017	–	29	2017-2018	2019	2020
2018	31 549 004	57	2018-2019	2020	2021
2019	29 358 795	–	2019-2021	N/A	2022
2020	38 564 394	–	2020-2023	N/A	2023

Vuosien 2017, 2018 ja 2019 tulosperusteisten osakepalkkio-ohjelmien osakepalkkioiden määrä tulostavoitteen kohdalla on se määrä osallistujille myönnettyjä tulosperusteisia osakepalkkioita, joka maksetaan, jos tavoitetaso saavutetaan suoritustavoitteiden osalta. Tavoitemäärän mahdollisesti ylittävän maksun määrä määritetään vertaamalla suorituskausien aikana saavutettua taloudellista tulosta asetettuihin suoritustavoitteisiin. Mikäli maksimitaso saavutetaan, maksettava määrä on kaksinkertainen tavoitemäärään nähden. Ennen kuin Nokian osakkeet on annettu, tulosperusteisiin osakepalkkioihin ei liity mitään osakkeenomistajille kuuluvia oikeuksia kuten äänioikeutta tai oikeutta osinkoon. Työntekijä pääsääntöisesti menettää tulosperusteiset osakepalkkionsa, mikäli hänen työsuhteensa konsernin palveluksessa päättyy ennen osakepalkkio-ohjelman sitouttamiskauden päättymistä.

Vuoden 2019 tulosperusteinen osakepalkkio-ohjelma koostuu kolmevuotisesta suorituskaudesta (2019-2021). Maksettavien osakkeiden lukumäärä määräytyy suoritustavoitteiden perusteella suoritusjakson aikana. Vuoden 2019 tulosperusteisen osakepalkkio-ohjelman suorituskriteerit ovat: Nokian osakekohtainen tulos (laimennettu), vapaa kassavirta ja liikevaihto suhteessa markkinaan (markkinaosuus). Tavoitteet eivät sisällä Alcatel-Lucent-hankintaan ja -integraatioon liittyviä kuluja, liikearvon arvonalentumiskuluja, aineettomien hyödykkeiden poistoja ja muita yrityskaupoista johtuvia hankintahinnan kohdentamiseen liittyviä eriä, uudelleenjärjestelykuluja ja muita niihin liittyviä kuluja sekä eräitä muita eriä.

Vuoden 2019 tulosperusteinen osakepalkkio-ohjelma sisältää takuun vähimmäispalkkiomäärästä muille kuin ylimmälle johdolle. Osakkeiden lukumäärän minimitaso on 25 prosenttia myönnetystä määrästä riippumatta siitä saavutetaanko suoritustavoitteet. Vuoden 2019 tulosperusteisen osakepalkkio-ohjelman myönnettyihin palkkioihin ylimmälle johdolle ei liity takuuta palkkion vähimmäismäärästä.

Ehdolliset osakepalkkiot
Vuonna 2020 konserni hallinnoi neljää globaalia ehdollista osakepalkkio-ohjelmaa: vuosien 2017, 2018, 2019 ja 2020 ehdollisia osakepalkkio-ohjelmia. Ehdollisia osakepalkkioita myönnetään rajoitetusti konsernin tulevan menestyksen kannalta keskeisten osaajien palkkaamiseksi ja sitouttamiseksi. Ohjelmissa ansaintajakso on porrastettu siten, että ne tulevat maksuun kolmessa saman suuruisessa erässä yhden, kahden ja kolmen vuoden kuluttua palkkion myöntämisestä edellyttäen, että työsuhde jatkuu. Ennen kuin Nokian osakkeet on annettu, ehdollisiin osakepalkkioihin ei liity mitään osakkeenomistajille kuuluvia oikeuksia kuten äänioikeutta tai oikeutta osinkoon. Työntekijä pääsääntöisesti menettää ehdolliset osakepalkkionsa, mikäli hänen työsuhteensa konsernin palveluksessa päättyy ennen soveltuvan erän tai erien sitouttamiskausien päättymistä.

Työntekijöiden osakesäästöohjelma
Konserni tarjoaa vapaaehtoista työntekijöiden osakesäästöohjelmaa konsernin työntekijöille. Työntekijät voivat kuukausittain käyttää 12 kuukauden säästökauden ajan osan verojen jälkeisestä palkastaan Nokian osakkeiden hankkimiseen. Konserni antaa kullekin ohjelmaan osallistuvalle työntekijälle yhden lisäosakkeen jokaista sellaista kahta ostettua osaketta kohden, jotka työntekijällä on hallussaan kun osakesäästöohjelman kausi päättyy. Vuonna 2020 annettiin 6 340 859 osaketta vuoden 2019 työntekijöiden osakesäästöohjelmaan osallistuneille työntekijöille (4 524 101 osaketta vuoden 2018 osakesäästöohjelmasta vuonna 2019 ja 3 980 286 osaketta vuoden 2017 osakesäästöohjelmasta vuonna 2018).

Aiemmat osakepohjaiset palkkio-ohjelmat

Optio-oikeudet

Vuonna 2020 konserni ei enää hallinnoinut yhtään globaalia optio-ohjelmaa. Viimeinen konsernin hallinnoima optio-ohjelma oli vuoden 2011 optio-ohjelma. Viimeiset optio-oikeudet tästä optio-ohjelmasta myönnettiin vuonna 2013. Viimeinen merkintäajanjakso päättyi 27.12.2019. Jokainen optio-oikeus oikeutti merkitsemään yhden uuden Nokian osakkeen. Optio-oikeudet olivat siirtokelvottomia ja niitä voitiin käyttää vain osakemerkintään. Osakkeet oikeuttivat osinkoon siltä tilikaudelta, jonka aikana osakkeiden merkintä oli tapahtunut. Muut osakkeenomistajille kuuluvat oikeudet alkoivat siitä päivästä, jona merkityt osakkeet tulivat merkityiksi kaupparekisteriin. Työntekijä pääsääntöisesti menetti optio-oikeutensa, mikäli hänen työsuhteensa konsernin palveluksessa päättyi.

Ulkona olevien ja toteutettavissa olevien optio-oikeuksien täsmäytys:

	Ulkona olevat			Toteutettavissa olevat	
	Osakemäärä	Merkintähinnan painotettu keskiarvo EUR	Painotettu keskikurssi EUR	Optio-oikeuksien määrä	Merkintähinnan painotettu keskiarvo EUR
1.1.2018	**447 500**	**2,07**		**447 500**	**2,07**
Toteutettu	-424 500	2,06	5,07		
31.12.2018	**23 000**	**2,35**		**23 000**	**2,35**
Toteutettu	-23 000	2,35	5,34		
31.12.2019	**–**	**–**		**–**	**–**
31.12.2020	**–**	**–**		**–**	**–**

27. Eläkkeet ja muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

Konsernilla on useita työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia koskevia järjestelyjä eri maissa, ja ne sisältävät sekä etuuspohjaisia että maksupohjaisia järjestelyjä. Konsernin etuuspohjaiset järjestelyt käsittävät merkittäviä eläkejärjestelyjä ja merkittäviä eläköitymisen jälkeisiä sosiaalietuusjärjestelyjä joista maksetaan terveydenhuollon etuuksia ja henkivakuutusturvaa eläköitymisen jälkeen tietyille työntekijäryhmille. Etuuspohjaiset järjestelyt altistavat konsernin erilaisille riskeille, kuten sijoitusriskille, korkoriskille ja odotettavissa olevaan elinikään liittyvälle riskille sekä sääntelyn noudattamiseen liittyville riskeille. Erilaisten riskien piirteet ja laajuus vaihtelevat kunkin maan lainsäädännöllisen, verotuksellisen ja taloudellisen ympäristön mukaan. Konsernin tuloslaskelmaan kirjatut etuuspohjaisiin järjestelyihin liittyvät kulut olivat 153 miljoonaa euroa (31 miljoonaa euroa 2019 ja 234 miljoonaa euroa 2018).

Lisäksi konsernilla on maksupohjaisia, useiden työnantajien kanssa jaettuja sekä vakuutuspohjaisia järjestelyjä joihin liittyvät maksusuoritukset kirjataan konsernin tuloslaskelmaan sille tilikaudelle, jota suoritus koskee. Maksupohjaisessa järjestelyssä konsernin oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite rajoittuu summaan, jonka maksamisesta järjestelyyn on sovittu. Maksupohjaisiin järjestelyihin liittyvistä maksusuorituksista konsernin tuloslaskelmaan kirjatut kulut olivat 209 miljoonaa euroa (220 miljoonaa euroa 2019 ja 246 miljoonaa euroa 2018).

Etuuspohjaiset järjestelyt

Etuuspohjaisten järjestelyjen yhteensä 992 miljoonan euron (487 miljoonaa euron nettovarat vuonna 2019) nettovarat koostuvat 4 046 miljoonan euron (4 343 miljoonaa euroa vuonna 2019) eläke- ja muista työsuhteen päättymisen jälkeisistä etuuksista aiheutuvasta nettovelasta sekä 5 038 miljoonan euron (4 830 miljoonaa euroa vuonna 2019) eläke- ja muihin työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuusjärjestelyihin kuuluvista nettovaroista.

Konsernin merkittävimmät etuuspohjaiset eläkejärjestelyt ovat Yhdysvalloissa, Saksassa ja Isossa-Britanniassa. Yhdessä ne kattavat 91 % (92 % vuonna 2019) konsernin etuuspohjaisesta velvoitteesta ja 91 % (91 % vuonna 2019) konsernin järjestelyihin kuuluvien varojen kokonaismäärästä.

Etuuspohjaiset velvoitteet, järjestelyjen varojen käyvät arvot, omaisuuserän enimmäismäärän vaikutukset sekä etuuspohjaisten järjestelyjen nettomäärä 31.12.:

	2020				2019			
milj. EUR	Etuuspohjainen velvoite	Järjestelyn varojen käypä arvo	Omaisuuserän enimmäismäärän vaikutus	Etuuspohjaisen järjestelyn nettomäärä	Etuuspohjainen velvoite	Järjestelyn varojen käypä arvo	Omaisuuserän enimmäismäärän vaikutus	Etuuspohjaisen järjestelyn nettomäärä
Yhdysvallat[1]	-17 379	20 328	-1 125	1 824	-18 774	21 023	-975	1 274
Saksa	-2 847	1 244	–	-1 603	-2 808	1 232	–	-1 576
Iso-Britannia	-1 231	1 716	–	485	-1 147	1 612	–	465
Muut	-2 044	2 400	-70	286	-2 051	2 430	-55	324
Yhteensä	**-23 501**	**25 688**	**-1 195**	**992**	**-24 780**	**26 297**	**-1 030**	**487**

(1) Etuuspohjaisten velvoitteiden ja järjestelyn varojen käyvän arvon vertailutietoja vuodelta 2019 on muutettu 117 miljoonalla eurolla vastaamaan tammikuussa maksettuja joulukuun etuusmaksuja.

Yhdysvallat

Konsernilla on Yhdysvalloissa merkittäviä etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä sekä merkittävä eläköitymisen jälkeinen sosiaalietuusjärjestely (Opeb), josta maksetaan terveydenhuollon etuuksia ja henkivakuutusturvaa eläköitymisen jälkeen. Eläkejärjestelyt sisältävät sekä perinteisiä palvelussuhteeseen perustuvia ohjelmia että rahamaksuihin perustuvia järjestelyjä. Kuukausipalkkaisille ammattiliittoihin kuulumattomille työntekijöille tarjotaan rahamaksuihin perustuvia järjestelyjä. Kaikki muut vanhat ohjelmat mukaan lukien palvelussuhteeseen perustuvat ohjelmat jäädytettiin 31.12.2009 mennessä. Entisille ammattiliittoihin kuuluneille työtekijöille konserni ylläpitää kahta perinteistä palvelussuhteeseen perustuvaa etuuspohjaista järjestelyä. Näistä suurempi ohjelma, joka kattaa 98% vastuista, on suljettu ohjelma. Eläköitymisen jälkeisiä sosiaalietuusjärjestelyjä ylläpidetään tietyille eläköityneille entisille työntekijöille. Communications Workers of America (CWA) ja International Brotherhood of Electrical Workers (IBEW) -ammattiliittojen kanssa on olemassa sopimus, jonka mukaisesti eläköitymisen jälkeisiä terveydenhuollon etuuksien ja henkivakuutusturvan tarjoamista jatketaan niille työntekijöille, joita nämä kaksi ammattiliittoa aiemmin edustivat. Tämä ammattiliittojen kanssa tehty sopimus uudistettiin vuonna 2020 ja umpeutuu 31.12.2027.

Saksa

Konsernilla on Saksassa kaksi pääasiallista järjestelyä, jotka kattavat suurimman osan aktiivisista työntekijöistä: rahamaksuihin perustuva Beitragsorientierte Altersversorgung Plan (BAP) eläkejärjestely ja samankaltainen rahamaksuihin perustuva ohjelma (AVK Basis-/Matchingkonto) entisille Alcatel-Lucentin työntekijöille. Yksittäiset etuudet ovat yleensä riippuvaisia etuuteen oikeuttavasta palkkatasosta, asemasta konsernin organisaatiossa sekä palvelusvuosista. Nämä järjestelyt ovat osittain rahoitettuja etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä, joista maksettaville etuuksille konserni takaa vähimmäistuoton. BAP rahoitetaan NSN Eläkesäätiön (NSN Pension Trust e.V.) kautta. NSN Eläkesäätiö on juridisesti erillinen konsernista ja hallinnoi järjestelyn varoja säätiösopimustensa mukaisesti.

Kaikki muut järjestelyt on aiemmin jäädytetty tai suljettu ja korvattu rahamaksuihin perustuvilla järjestelyillä. Etuuksia maksetaan vuosittaisina erinä, kuukausittaisina vanhuuseläkkeinä tai eläköitymisen yhteydessä kertynyttä eläkettä ja taattua korkoa vastaavina kertakorvauksina.

Iso-Britannia

Konserni ylläpitää Isossa-Britanniassa yhtä eläkesäätiötä ”Nokia Retirement Plan for former NSN & ALU employees” vuonna 2019 tapahtuneessa fuusiossa, jossa jäsenten etuudet siirrettiin Alcatel-Lucentin eläkesäätiöön. Yhdistetyssä säätiössä on maksuilla hankittava osuus, joka takaa tietyn vähimmäiseläkkeen (GMP), ja lopulliseen palkkaan perustuvia osuuksia, jotka kaikki on suljettu uusilta maksuilta ja etuuksilta 30.4.2012 alkaen (Nokian entinen järjestely) ja 30.4.2018 alkaen (Alcatel-Lucentin entinen järjestely). Yksittäiset palkkaan perustuvat etuudet riippuvat etuuksiin oikeuttavan palkan ja palkkioiden määrästä sekä palveluvuosista. Tietyn vähimmäiseläkkeen takaavan maksuilla hankittavan osuuden etuudet perustuvat suurempaan seuraavista: taatun vähimmäiseläkkeen määrä eläköitymishetkellä tai työntekijän sijoitettuihin varoihin perustuvan eläkkeen määrä. Säätiö hallinnoi yhdistettyjen eläkejärjestelyjen kaikkia sijoituksia.

Vaikutus konsernitilinpäätökseen

Muutokset etuuspohjaisen velvoitteen nykyarvossa, järjestelyjen varojen käyvissä arvoissa sekä omaisuuserän enimmäismäärän vaikutukset

Muutokset etuuspohjaisen velvoitteen nykyarvossa 31.12. päättyneillä tilikausilla:

	2020				2019			
milj. EUR	Yhdysvallat eläkkeet	Yhdysvallat eläköitymisen jälkeiset järjestelyt	Muut eläkkeet	Yhteensä	Yhdysvallat Eläkkeet[1]	Yhdysvallat eläköitymisen jälkeiset järjestelyt	Muut eläkkeet	Yhteensä
1.1.	**-16 449**	**-2 325**	**-6 006**	**-24 780**	**-16 086**	**-2 384**	**-5 609**	**-24 079**
Kauden työsuoritukseen perustuvat menot	-118	–	-93	-211	-66	–	-87	-153
Korkokulut	-375	-54	-83	-512	-553	-79	-121	-753
Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot[2]	-55	89	29	63	-46	167	19	140
Eläkevastuiden täyttämiset	–	–	10	10	–	–	149	149
Yhteensä	-548	35	-137	-650	-665	88	-40	-617
Uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät:								
Väestötilastollisten oletusten muutoksesta johtuva voitto/tappio	202	20	66	288	759	49	5	813
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuva voitto/tappio	-1 427	-203	-377	-2 007	-1 677	-231	-483	-2 391
Kokemusperusteiset voitot/tappiot	30	85	-15	100	37	39	-5	71
Yhteensä	-1 195	-98	-326	-1 619	-881	-143	-483	-1 507
Muuntoerot	1 451	196	125	1 772	-335	-53	-92	-480
Maksusuoritukset järjestelyyn osallistuvilta	–	-92	-29	-121	–	-105	-25	-130
Maksetut etuudet	1 401	260	245	1 906	1 518	284	242	2 044
Muut	–	-15	6	-9	–	-12	1	-11
Yhteensä	2 852	349	347	3 548	1 183	114	126	1 423
31.12.	**-15 340**	**-2 039**	**-6 122**	**-23 501**	**-16 449**	**-2 325**	**-6 006**	**-24 780**

(1) Etuuspohjaisten velvoitteiden ja järjestelyn varojen käyvän arvon vertailutietoja on muutettu vuoden 2019 alun osalta 124 miljoonalla eurolla ja vuoden 2019 lopun osalta 117 miljoonalla eurolla vastaamaan tammikuussa maksettuja joulukuun etuusmaksuja.

(2) Koostuu maailmanlaajuisista uudelleenjärjestelyistä aiheutuvista järjestelyjen supistamisista, erityisistä työsuhteen päättymiseen liittyvistä eduista tietyille työntekijöille Yhdysvalloissa ja terveydenhoitoetuuksien jatkamisesta Yhdysvalloissa ammattiyhdistysliikkeeseen kuuluvien osalta ammattiyhdistysliikkeen kanssa käytyjen neuvotteluihin pohjalta.

Velvoitteiden nykyarvo sisältää 16 959 miljoonaa euroa (17 899 miljoonaa euroa vuonna 2019) täysin rahastoituja velvoitteita, 5 412 miljoonaa euroa (5 660 miljoonaa euroa vuonna 2019) osittain rahastoituja velvoitteita sekä 1 130 miljoonaa euroa (1 221 miljoonaa euroa vuonna 2019) rahastoimattomia velvoitteita.

Muutokset järjestelyjen varojen käyvissä arvoissa 31.12. päättyneillä tilikausilla:

	2020				2019			
milj. EUR	Yhdysvallat eläkkeet	Yhdysvallat eläköitymisen jälkeiset järjestelyt	Muut eläkkeet	Yhteensä	Yhdysvallat Eläkkeet[1]	Yhdysvallat eläköitymisen jälkeiset järjestelyt	Muut eläkkeet	Yhteensä
1.1.	**20 560**	**464**	**5 273**	**26 297**	**19 343**	**397**	**4 863**	**24 603**
Korkotuotot	480	8	77	565	674	11	108	793
Hallintokulut ja korko omaisuuserän enimmäismäärälle	-19	–	-7	-26	-18	–	-7	-25
Eläkevastuiden täyttämiset	–	–	-15	-15	–	–	-158	-158
Yhteensä	461	8	55	524	656	11	-57	610
Uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät:								
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuunottamatta korkotuottoon sisältyviä eriä	2 227	16	233	2 476	1 834	43	414	2 291
Yhteensä	2 227	16	233	2 476	1 834	43	414	2 291
Muuntoerot	-1 832	-41	-139	-2 012	386	9	111	506
Maksusuoritukset:								
Työnantajilta	26	6	67	99	27	14	57	98
Järjestelyyn osallistuvilta	–	92	29	121	–	105	25	130
Maksetut etuudet	-1 401	-260	-152	-1 813	-1 518	-284	-139	-1 941
Section 420 -siirto[2]	-160	160	–	–	-169	169	–	–
Muut	-12	14	-6	-4	1	–	-1	–
Yhteensä	-3 379	-29	-201	-3 609	-1 273	13	53	-1 207
31.12.	**19 869**	**459**	**5 360**	**25 688**	**20 560**	**464**	**5 273**	**26 297**

(1) Etuuspohjaisten velvoitteiden ja järjestelyn varojen käyvän arvon vertailutietoja on muutettu vuoden 2019 alun osalta 124 miljoonalla eurolla ja vuoden 2019 lopun osalta 117 miljoonalla eurolla vastaamaan tammikuussa maksettuja joulukuun etuusmaksuja.
(2) Section 420 -siirto. Katso kuvaus Tulevat rahavirrat -osiosta.

Muutokset omaisuuserän enimmäismäärän vaikutuksessa 31.12. päättyneillä tilikausilla:

	2020				2019			
milj. EUR	Yhdysvallat eläkkeet	Yhdysvallat eläköitymisen jälkeiset järjestelyt	Muut eläkkeet	Yhteensä	Yhdysvallat eläkkeet	Yhdysvallat eläköitymisen jälkeiset järjestelyt	Muut eläkkeet	Yhteensä
1.1.	**-975**	**–**	**-55**	**-1 030**	**-573**	**–**	**-54**	**-627**
Korkokulut	-27	–	–	-27	-24	–	–	-24
Uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät:								
Omaisuuserän enimmäismäärän muutos lukuunottamatta korkokuluun sisältyviä eriä	-216	–	-17	-233	-370	–	–	-370
Muuntoerot	93	–	2	95	-8	–	-1	-9
31.12.	**-1 125**	**–**	**-70**	**-1 195**	**-975**	**–**	**-55**	**-1 030**

Etuuspohjaisten järjestelyjen nettomäärä yhteensä 31.12. päättyneillä tilikausilla:

	2020				2019			
milj. EUR	Yhdysvallat eläkkeet	Yhdysvallat eläköitymisen jälkeiset järjestelyt	Muut eläkkeet	Yhteensä	Yhdysvallat eläkkeet	Yhdysvallat eläköitymisen jälkeiset järjestelyt	Muut eläkkeet	Yhteensä
31.12.	**3 404**	**-1 580**	**-832**	**992**	**3 136**	**-1 861**	**-788**	**487**

Omaisuuserän enimmäismäärän rajoitus

Konserni voi kirjata rahastoidun ylijäämän niiltä osin, kun se vastaa hyödynnettävissä olevaa taloudellista etua joko maksujen palautuksina järjestelystä tai vastaisten järjestelyyn suoritettavien maksujen vähennyksenä. Konsernin merkittävin omaisuuserän enimmäismäärän rajoitus liittyy Yhdysvaltojen ylijäämäiseen aiemmin ammattiliittoihin kuuluneiden työntekijöiden eläkejärjestelyyn. Muiden maiden osalta omaisuuserän enimmäismäärää koskevat rajoitukset eivät ole merkittäviä. Muutokset omaisuuserän enimmäismäärän rajoituksessa kirjataan konsernin laajaan tuloslaskelmaan lukuunottamatta eriä, jotka on kirjattu korkokuluihin. Konserni kirjasi omaisuuserän enimmäismäärää koskevana rajoituksena 1 195 miljoonaa euroa (1 030 miljoonaa euroa vuonna 2019).

Tuloslaskelmaan kirjattu

Konsernin tuloslaskelmaan kirjattu 31.12. päättyneillä tilikausilla:

milj. EUR	2020	2019	2018
Kauden työsuoritukseen perustuvat menot[1]	211	153	163
Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot[1]	-63	-140	52
Korot, netto[2]	–	9	15
Eläkevastuiden täyttämiset[1]	5	9	–
Muut	–	–	4
Yhteensä	**153**	**31**	**234**

(1) Sisältyy liiketoiminnan kuluihin konsernin tuloslaskelmassa.
(2) Sisältyy rahoituskuluihin konsernin tuloslaskelmassa.

Laajaan tuloslaskelmaan kirjattu

Muihin laajan tuloslaskelman eriin kirjattu 31.12. päättyneillä tilikausilla:

milj. EUR	2020	2019	2018
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuunottamatta korkotuottoon sisältyviä eriä	2 476	2 291	-987
Väestötilastollisten oletusten muutoksesta johtuva voitto	288	813	80
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuva tappio/voitto	-2 007	-2 391	1 298
Kokemusperusteiset voitot	100	71	79
Omaisuuserän enimmäismäärän muutos lukuunottamatta korkokuluun sisältyviä eriä	-233	-370	-82
Yhteensä	**624**	**414**	**388**

Vakuutusmatemaattiset oletukset ja herkkyysanalyysi

Vakuutusmatemaattiset oletukset

Tulevaa kuolevuutta koskevat oletukset on määritetty kunkin maan julkaistuihin tilastoihin ja kokemukseen pohjautuvan aktuaarisen neuvonnan perusteella.

Merkittävimmissä järjestelyissä käytetyt diskonttauskorot ja kuolevuustaulukot:

	2020	2019	2020
	Diskonttauskorko %		Kuolevuustaulukot
Yhdysvallat	1,9	2,8	Pri-2012 w/MP-2020 mortality projection scale
Saksa	0,4	0,8	Heubeck 2018G
Iso-Britannia[1]	1,3	1,9	CMI 2019
Kaikkien maiden painotettu keskiarvo	1,7	2,5	

(1) Taulukkoja on oikaistu 1,5 prosentin pitkäaikaisella positiivisella kehityksellä.

Etuuspohjaisen velvoitteen määrittämisessä käytetyt pääasialliset vakuutusmatemaattiset oletukset (ilmoitettu painotettuina keskiarvoina):

%	2020	2019
Diskonttauskorko nykyarvojen määrittämiseksi	1,7	2,5
Vastaiset palkankorotukset	1,9	1,9
Vastaiset eläkkeiden korotukset	0,3	0,3
Inflaatio	1,8	1,9
Seuraavalle vuodelle oletettu terveydenhuoltokustannusten kehitysvauhti[1]	4,9	6,1
Seuraavalle vuodelle oletettu terveydenhuoltokustannusten kehitysvauhti (pois lukien eläköitymisen jälkeiset hammashoitoetuudet)[1]	5,0	6,2
Loppuarvon kasvuvauhti[1]	4,4	4,4
Vuosi, jona kehitysvauhti saavuttaa loppuarvon kasvuvauhdin[1]	2028	2028
Etuuspohjaisten velvoitteiden keston painotettu keskiarvo	11 vuotta	10 vuotta

(1) Etuuspohjaisen velvoitteen määrittelyssä käytetyt vakuutusmatemaattiset oletukset- Yhdysvallat.

Herkkyysanalyysi

Laskettaessa etuuspohjaisen velvoitteen herkkyyttä suhteessa merkittäviin vakuutusmatemaattisiin oletuksiin, etuuspohjaisen velvoitteen nykyarvo määritetään ennakoituun etuusoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää (projected unit credit method) käyttäen. Herkkyysanalyysi perustuu yhden oletuksen muutokseen samalla kun muut oletukset pysyvät muuttumattomina, mikä ei välttämättä anna oikeaa kuvaa muutosten todellisista vaikutuksista. Jos useampi oletus muuttuisi samanaikaisesti, näiden muutosten yhteisvaikutus ei välttämättä olisi sama kuin yksittäisten muutosten summa. Jos oletukset muuttuvat eri tasolle kuin esitetyt, vaikutus etuuspohjaiseen velvoitteeseen ei ole välttämättä lineaarinen. Oletusten nostaminen ja laskeminen laskettaessa etuuspohjaista velvoitetta ei vaikuta symmetrisesti etuuspohjaiseen velvoitteeseen johtuen pääosin korkoa korolle -vaikutuksesta määritettäessä tulevan etuuden nykyarvoa.

Etuuspohjaisen velvoitteen herkkyys muutoksille pääasiallisissa oletuksissa:

	Oletuksen muutos	Oletuksen kasvun vaikutus[1] milj. EUR	Oletuksen vähennyksen vaikutus[1] milj. EUR
Diskonttauskorko nykyarvojen määrittämiseksi	1,0 %	2 240	-2 749
Palkankorotusten vuotuinen kasvuvauhti	1,0 %	-127	111
Eläkkeiden kasvuvauhti	1,0 %	-551	438
Inflaatio	1,0 %	-596	501
Terveydenhuoltokustannusten kehitysvauhti	1,0 %	-20	19
Elinajanodote	1 vuotta	-978	908

(1) Positiivinen muutos tarkoittaa etuuspohjaisen velvoitteen vähentymistä ja negatiivinen muutos tarkoittaa etuuspohjaisen velvoitteen kasvua.

Sijoitusstrategiat

Konsernin eläkesijoitustoiminnan tavoite on säilyttää tai parantaa järjestelyjen rahastoitua asemaa toteuttamalla sijoitusstrategiaa, joka maksimoi tuottoa ja minimoi rahastoituun asemaan kohdistuvaa riskiä. Varojen allokaatiosuunnitelmaa laadittaessa otetaan huomioon useita tekijöitä mukaan lukien, mutta niihin rajoittumatta, pitkän aikavälin riski- ja tuotto-odotus eri varallisuusluokille, järjestelyjen demografisia tekijöitä koskevat nykyiset ja monivuotiset ennusteet, järjestelyistä suoritetut etuusmaksut, maksusuoritukset järjestelyihin ja järjestelyjen rahastoitu asema. Paikallisten säätiöiden hallitusten vastuulla on tarvittaessa suorittaa varojen ja velkojen yhteensovittamiseen liittyviä selvityksiä (Asset-Liability Study), järjestelyjen varojen sijoittamisen valvominen ja niihin liittyvien riskien seuranta ja hallinta yhtiön valvonnan alaisuudessa ja paikallisia lakeja noudattaen. Varojen ja velkojen yhteensovittamiseen liittyvän selvityksen tulokset toteutetaan kunkin järjestelyn tasolla erikseen.

Eläkesijoituksista vastaavat salkunhoitajat voivat käyttää markkinariskin hallinnoimiseen johdannaisia, joihin kuuluvat futuurit, termiinit, optiot ja koronvaihtosopimukset. Sijoitusten tuottoa ja riskiprofiilia seurataan jatkuvasti sekä yksittäin että osana laajempaa portfoliota. Yksi riskeistä on järjestelyn rahastoidun aseman aleneminen järjestelyn varojen ja/tai etuuspohjaisten velvoitteiden epäsuotuisan kehityksen seurauksena. Varojen ja velkojen yhteensovittamisella pyritään tästä johtuvien riskien minimointiin.

Järjestelyjen varojen jakautuminen

	2020				2019			
milj. EUR	Noteeratut	Noteeraa-mattomat	Yhteensä	%	Noteeratut	Noteeraa-mattomat	Yhteensä	%
Oman pääoman ehtoiset arvopaperit[1]	1 198	110	1 308	5	1 039	114	1 153	4
Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit[1]	18 666	139	18 805	73	19 294	133	19 427	74
Vakuutussopimukset	–	793	793	3	–	841	841	3
Kiinteistöt[1]	101	1 094	1 195	5	103	1 095	1 198	5
Lyhytaikaiset sijoitukset[1][2]	738	173	911	4	902	75	977	4
Pääomasijoitukset ja muut	130	2 546	2 676	10	131	2 570	2 701	10
Yhteensä	**20 833**	**4 855**	**25 688**	**100**	**21 469**	**4 828**	**26 297**	**100**

(1) Vertailutiedot vuodelta 2019 on muutettu vastaamaan oikaistua luokittelua yhdessä eläkesäätiössä seuraavasti: noteeratut oman pääoman ehtoiset arvopaperit kasvoivat 76 miljoonaa euroa, noteeraamattomat oman pääoman ehtoiset arvopaperit kasvoivat 114 miljoonaa euroa, noteeraamattomat vieraan pääoman arvopaperit kasvoivat 20 miljoonaa euroa, noteeratut kiinteistöt kasvoivat 103 miljoonaa euroa, noteeraamattomat kiinteistöt laskivat 340 miljoonaa euroa ja noteeratut lyhytaikaiset sijoitukset kasvoivat 27 miljoonaa euroa.
(2) Etuuspohjaisten velvoitteiden ja järjestelyn varojen käyvän arvon vertailutietoja vuodelta 2019 on muutettu 117 miljoonalla eurolla vastaamaan tammikuussa maksettuja joulukuun etuusmaksuja.

Lähes kaikilla lyhytaikaisilla sijoituksilla, mukaan lukien käteisvarat sekä oman ja vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, on toimivilla markkinoilla noteeratut markkinahinnat. Oman pääoman ehtoiset arvopaperit sisältävät sijoituksia osakerahastoihin ja suoria sijoituksia, joilla on noteeratut markkinahinnat toimivilla markkinoilla. Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit ovat sijoituksia valtioiden ja yritysten joukkovelkakirjoihin sekä sijoituksia korkorahastoihin, joilla on noteeratut markkinahinnat toimivilla markkinoilla. Rahastomuotoisten sijoitusten lisäksi vieraan pääoman ehtoisia sijoituksia voidaan tehdä myös suoraan arvopapereihin. Vakuutussopimukset ovat kunkin maan paikallisen lainsäädännön puitteissa rakennettuja tavanmukaisia eläkevakuutussopimuksia. Kiinteistösijoitukset ovat sijoituksia liikekiinteistöihin ja kiinteistörahastoihin, jotka sijoittavat hajautetusti kiinteistöihin. Lyhytaikaiset sijoitukset ovat likvidejä varoja tai käteistä rahaa, jotka pidetään vain hyvin lyhyen ajanjakson ajan tavoiteltaessa taktista varojen uudelleenkohdistamista. Pääomasijoitukset ja muut sisältää raaka-ainesijoituksia sekä vaihtoehtoisia sijoituksia, mukaan lukien johdannaissopimukset.

Yhdysvaltojen järjestelyjen varat
Yhdysvaltojen järjestelyjen varojen tavoiteltu ja toteutunut kohdistumisen vaihteluväli eläke- ja eläköitymisen jälkeisten järjestelyiden osalta omaisuuseräryhmittäin 31.12.2020:

%	Eläkejärjestelyjen tavoiteltu kohdistumisen vaihteluväli	Osuus järjestelyn varoista	Eläköitymisen jälkeisten järjestelyiden tavoiteltu kohdistuminen	Osuus eläköitymisen jälkeisen järjestelyn varoista
Oman pääoman ehtoiset arvopaperit	0 - 6	3	47	47
Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit	77 - 87	80	15	15
Kiinteistöt	4 - 8	5	–	–
Lyhytaikaiset sijoitukset	–	–	38	38
Pääomasijoitukset ja muut	6 - 13	12	–	–
Yhteensä	**100**	**100**	**100**	**100**

Suurin osa konsernin Yhdysvaltojen eläkejärjestelyn varoista on pääeläkesäätiössä. Eläköitymisen jälkeisen järjestelyn (Opeb) varat ovat kahdessa erillisessä säätiössä. Eläkkeiden ja Etuuksien Sijoituskomitea hyväksyy virallisesti tavoitellun varojen allokaation sallitun vaihteluvälin muutaman vuoden välein ulkopuolisten neuvonantajien ja sisäisen sijoitusjohdon suorittaman varojen ja velkojen yhteensovittamiseen liittyvän selvityksen (Asset-Liability Study) valmistuessa. Yhdysvaltain eläkejärjestelyn varojen kokonaisportfoliossa 31.12.2020 sijoitukset ovat jakautuneet noin 20/80 oman pääoman ehtoisten instrumenttien, mukaan lukien vaihtoehtoiset sijoitukset tätä tarkoitusta varten, ja vieraan pääoman ehtoisten arvopaperien välillä.

Tulevat rahavirrat
Suoritukset
Konserni suorittaa maksuja eläke- ja muihin eläköitymisen jälkeisten etuuksien järjestelyihin mahdollistaakseen tulevia etuusmaksuja järjestelyyn osallistuville. Rahastoinnin periaatteena on työsuhde-etuuksia koskevien lakien ja verolakien määrittelemien minimirahastointivaatimusten saavuttaminen sekä konsernin mahdollisesti tarkoituksenmukaisiksi arvioimien lisäsummien rahastointi. Suoritukset etuusjärjestelyihin tehdään yksinomaan järjestelyjen osallistujien hyväksi. Työnantajan maksettavaksi tulevien suoritusten odotetaan olevan 83 miljoonaa euroa vuonna 2021.

Yhdysvaltojen eläkejärjestelyt
Rahastointimenetelmät
Yhdysvaltojen kolmen merkittävän eläkejärjestelyn rahastointivaatimukset määräytyvät sovellettavan lainsäädännön, eli vuoden 1974 Employee Retirement Income Security Act:in (ERISA), vuoden 1986 Internal Revenue Code:n ja Internal Revenue Service:n (IRS) säätämien säännösten perusteella.

Rahastointivaatimuksia määritettäessä ERISA sallii varojen arvostamisen markkina-arvoon tai keskimääräiseen arvoon tietyn ajanjakson aikana ja velkojen arvostamisen perustuen vallitsevaan korkotasoon tai keskimääräisiin korkoihin tietyn ajanjakson aikana. Ammattiliittoihin kuuluvien, ammattiliittoihin kuulumattomien sekä aiemmin ammattiliittoihin kuuluneiden eläkejärjestelyn osalta konserni ei odota tulevaisuudessa rahastointivaatimuksia säännöksiin perustuviin rahastointitarkoituksiin ottaen huomioon järjestelyn varojen jakautumisen ja varojen määrän suhteessa velkojen määrään.

Työsuhteen päättymisen jälkeisten terveydenhuoltoetuuksien osalta sekä ammattiliittoihin kuulumattomien että aiemmin ammattiliittoon kuuluneiden eläköityneiden etuuksille on asetettu yläraja 1.3.1990 tai sitä ennen eläköityneiden henkilöiden osalta. Etuusvelvoite, joka liittyy tähän eläköityneiden ryhmään, on 94 % koko Yhdysvaltain eläköityneiden terveydenhuoltovelvoitteen määrästä 31.12.2020. Yhdysvaltojen hallituksen Medicare-ohjelma on ensisijainen maksaja 65-vuotiaiden ja vanhempien osalta, mikä tarkoittaa lähes kaikkia sellaisia eläköityneitä, joita mainittu yläraja ei koske.

Section 420 -siirrot
U.S. Internal Revenue Code Section 420 (Section 420) sallii eläkejärjestelyn varojen siirron määriteltyjen rahastointivelvoitteiden rajaarvojen ylittävältä osalta (eläkejärjestelyn ylijäämä) eläkejärjestelyn terveydenhuolto- ja henkivakuutusetuuksien kattamista varten hallinnoitaville tileille tai toiselle näistä tileistä. Kuten määritelty Section 420:ssä, eläkejärjestelyssä hallinoitavia varoja voidaan käyttää eläköityneiden työntekijöiden terveydenhuolto- ja henkivakuutusetuuksien, sekä heidän puolisoiden ja huollettavien henkilöiden terveydenhuoltoetuuksien maksamiseen tai kyseisten kulujen korvaamiseen työnantajalle. Section 420:n pohjalta konsernin edellytetään jatkavan terveys- ja henkivakuutusetujen tarjoamista tietyille eläkeläisryhmille sääntelyn edellyttämällä tasolla ja määrittämän ajanjakson (cost maintenance period) verran.

CWA- ja IBEW- ammattiliittoihin kuuluneiden eläkeläisten terveydenhuolto- ja henkivakuutusvastuut konserni odottaa kattavansa kokonaisuudessaan Section 420 -siirroilla ammattiliittoihin kuuluneiden eläkejärjestelyn ylijäämästä. Tämä katsotaan palautukseksi eläkejärjestelystä omaisuuserän enimmäismäärää arvioitaessa. CWA- ja IBEW- Ammattiliittoihin kuulumattomien eläkeläisten osalta konserni odottaa aika ajoin voivansa rahoittaa osan eläkeläisten henkivakuutusvelvoitteesta Section 420-siirroilla ammattiliittoon kuulumattomien eläkejärjestelyn ylijäämästä rahastoidun aseman ollessa riittävä. Section 420 on tällä hetkellä määritetty päättyväksi 31.12.2025.

Etuusmaksut

Seuraavassa taulukossa esitetään odotettavissa olevat etuusmaksut eläke- ja eläköitymisen jälkeisten etuuksien järjestelyistä sekä muista työsuhteen päättymisen jälkeisistä järjestelyistä vuoteen 2030 asti. Toteutuneet etuusmaksut voivat poiketa odotetuista etuusmaksuista.

	Suorat etuusmaksut						
	Eläkejärjestelyt, Yhdysvallat			Eläköitymisen jälkeiset järjestelyt, Yhdysvallat		Muut maat	Yhteensä
milj. EUR	Ehdot täyttävä johdon järjestely	Ehdot täyttävä työntekijöiden järjestely	Järjestelyt, jotka eivät täytä ehtoja	Ammattiliittojen aiemmin edustamien järjestelyt	Ammattiliittoihin kuulumattomien järjestelyt		
2021	1 061	264	23	111	50	288	1 797
2022	941	224	23	101	51	272	1 612
2023	900	212	22	87	52	329	1 602
2024	860	199	22	73	52	283	1 489
2025	819	187	21	63	53	290	1 433
2026-2030	3 526	761	97	298	269	1 489	6 440

Etuusmaksuja maksetaan järjestelyn varoista silloin, kun ne riittävät kattamaan etuusvelvoitteen. Konserni maksaa suoraan järjestelyn varat ylittävät maksut. Vuonna 2021 odotetaan maksettavan suoria etuusmaksuja yhteensä 97 miljoonaa euroa.

28. Siirtovelat, myynnin jaksotukset ja muut velat

Pitkäaikainen

milj. EUR	2020	2019
Myynnin jaksotukset[1]	460	615
Palkat ja sosiaaliturvamaksuvelat	45	45
Muut	36	52
Yhteensä	**541**	**712**

Lyhytaikainen

milj. EUR	2020	2019
Myynnin jaksotukset[1]	155	155
Palkat ja sosiaaliturvamaksuvelat	1 362	1 236
ALV ja muut välilliset verot	337	359
Alennukset ilman suoritevelvoitetta[2]	747	385
Asiakashankkeisiin liittyvät siirtovelat	475	496
Muut	645	692
Yhteensä	**3 721**	**3 323**

(1) Pitkäaikaiset myynnin jaksotukset 460 miljoonaa euroa (615 miljoonaa euroa vuonna 2019) ja lyhytaikaiset myynnin jaksotukset 155 miljoonaa euroa (155 miljoonaa euroa vuonna 2019) liittyvät lisenssisopimukseen, jonka katsotaan olevan IFRS 15, Myyntituotot asiakassopimuksista - standardin siirtymäsäännöissä määritelty kokonaan toteutettu sopimus.
(2) Alennukset ilman suoritevelvoitetta ovat asiakkaille annettuja hyvityksiä joihin ei liity myöhempiä suoritevelvoitteita.

Muut siirtovelat sisältävät jaksotettuja logistiikka-, tutkimus- ja kehittämiskuluja, IT-, korko- ja rojaltikuluja sekä kuluja, jotka eivät yksittäisinä erinä ole merkittäviä.

29. Varaukset

milj. EUR	Uudelleen-järjestely-varaukset	Takuu-varaukset	Oikeuden-käynteihin liittyvät varaukset	Ympäristö-varaus	Projekti-tappiot	Liike-toimintojen myynteihin liittyvät varaukset	Varaukset sitovien osto-sopimusten tappiosta	Muut	Yhteensä
1.1.2020	**377**	**167**	**75**	**127**	**50**	**51**	**81**	**281**	**1 209**
Muuntoerot	-2	–	-8	-7	-2	–	-1	-34	-54
Uudelleenluokittelu	–	–	–	–	–	–	–	8	8
Kirjattu tuloslaskelmaan:									
Lisäykset	503	201	25	7	244	–	143	54	1 177
Peruutukset	-49	-23	-6	–	-2	-2	-56	-43	-181
Kirjattu tuloslaskelmaan yhteensä	454	178	19	7	242	-2	87	11	996
Käytetty tilikauden aikana[1]	-388	-125	-13	-14	-14	–	-37	-36	-627
31.12.2020	**441**	**220**	**73**	**113**	**276**	**49**	**130**	**230**	**1 532**
Pitkäaikaiset	263	20	14	88	161	43	33	114	736
Lyhytaikaiset	178	200	59	25	115	6	97	116	796

(1) Uudelleenjärjestelyvarausten käyttöön sisältyy siirtoja siirtovelkoihin, joista 81 miljoonaa euroa oli siirtoveloissa 31.12.2020.

Uudelleenjärjestelyvaraus
Konserni kirjaa varauksen arvioiduista uudelleenjärjestelymenoista, kun yksityiskohtainen uudelleenjärjestelysuunnitelma on tehty, johto on sen hyväksynyt ja se on julkistettu. Uudelleenjärjestelymenot koostuvat pääosin henkilöstön uudelleenjärjestelykuluista. Muut merkittävät erät ovat kiinteistöjen vuokrasopimusten päättämiseen liittyvät kulut sekä tiettyjen muiden välittömästi uudelleenjärjestelyihin liittyvien sopimusten päättämisestä johtuvat kulut. 31.12.2020 uudelleenjärjestelyvaraus oli 441 miljoonaa euroa sisältäen henkilöstö- ja muita uudelleenjärjestelykuluja. Varaus koostuu pääasiassa 6.4.2016 ja 25.10.2018 ohjelmajulkaisuihin liittyvistä eristä. Suurin osa uudelleen-järjestelyihin liittyvistä kassavirroista odotetaan toteutuvan seuraavien kahden vuoden aikana.

Takuuvaraukset
Konserni kirjaa varauksen arvioiduista kuluista, jotka aiheutuvat tuotteiden korjaamisesta tai korvaamisesta takuuaikana, kun vastaavat tuotot kirjataan. Varaus on arvio, joka perustuu historiallisiin korjaus- ja vaihtokuluihin. Takuuvaraukset tullaan oletettavasti käyttämään seuraavan 18 kuukauden kuluessa.

Oikeudenkäynteihin liittyvät varaukset
Konserni kirjaa varauksen arvioiduista toteutuvista sovintoratkaisuista, jotka koskevat oikeudenkäyntejä. Oikeudenkäynteihin liittyvien varausten käyttö on niiden luonteen vuoksi epävarmaa ja jakaantuu yleensä usealle kaudelle. Katso liitetieto 30, Vastuusitoumukset ja oikeudelliset toimet, jossa on esitetty tietyt oikeudelliset asiat, jotka voivat mahdollisesti vaikuttaa konserniin.

Ympäristövaraus
Konserni kirjaa varauksen maaperään, pohjaveteen, pintaveteen ja sedimenttiin liittyvien ympäristövaikutusten korjaamisen arvioiduista menoista, kun konsernin oikeudelliseksi tai tosiasialliseksi velvoitteeksi tulee korjata ympäristövahingot tai tehdä kunnostustoimenpiteitä. Ympäristövaraus sisältää tarpeenmukaisia saastuneiden maa-alueiden arvioituja siivous- ja kunnostuskustannuksia, sekä tarpeen mukaan niiden maa-alueiden jatkuvasta seurannasta aiheutuvia kustannuksia, joissa alttius ympäristön kunnostukselle ei ole niin merkittävää. Ympäristövaraukseen liittyvien erien käyttö on niiden luonteen vuoksi epävarmaa ja jakaantuu yleensä usealle kaudelle.

Projektitappiot
Konserni kirjaa varauksen tappiollisista sopimuksista perustuen joko menoihin, jotka kattavat sopimuksen tai menoihin, joilla sopimus voidaan lakkauttaa, sen mukaan kumpi on pienempi. Tappiollinen sopimus on sopimus, jonka mukaisten velvoitteiden täyttäminen aiheuttaa väistämättä menoja, jotka ylittävät sopimuksesta odotettavissa olevan taloudellisen hyödyn. Projektitappiovaraukset liittyvät asiakassopimuksiin ja ne arvioidaan sopimustasolla. Suurin osa projektitappiovarauksista tullaan oletettavasti käyttämään seuraavan kahden vuoden kuluessa.

Liiketoimintojen myynteihin liittyvät varaukset
Konserni kirjaa varauksen korvauksista, jotka se joutuu maksamaan myytyjen toimintojensa ostajille. Liiketoimintojen myynteihin liittyvien varausten käyttö on niiden luonteen vuoksi epävarmaa.

Varaukset sitovien ostosopimusten tappioista
Konserni kirjaa sitovista vaihto-omaisuuteen liittyvistä ostosopimuksista varauksen, mikäli nämä sitoumukset ylittävät arvioitua tarvetta vastaavan määrän kunakin raportointipäivänä. Varaukset sitovien ostosopimusten tappioista tullaan oletettavasti käyttämään seuraavan 12 kuukauden kuluessa.

Muut varaukset
Konserni kirjaa oikeudellisiin tai tosiasiallisiin velvoitteisiin liittyviä varauksia kuten välillisiin veroihin liittyviä varauksia, henkilöstöön liittyviä varauksia, jotka eivät ole uudelleenjärjestelyvarauksia, sekä hyödykkeiden käytöstä poistamiseen liittyviä velvoitteita varten tehtyjä varauksia. Muut varaukset tullaan oletettavasti käyttämään seuraavan kahden vuoden aikana.

30. Vastuusitoumukset ja oikeudelliset toimet

Sopimusvelvoitteet

Sopimusvelvoitteiden erääntyvät maksut 31.12.2020 eräpäivien mukaan esitettyinä:

milj. EUR	Alle 1 vuosi	1-3 vuotta	3-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
Sitovat ostovelvoitteet(1)	2 780	159	109	4	3 052

(1) Sisältää vaihto-omaisuuden ja palveluiden sitovat ostosopimukset ja ulkoistamisjärjestelyt.

Lisäksi konsernilla on sitovia vuokrasopimuksia, jotka eivät olleet vielä alkaneet 31.12.2020. Ei-purettavissa olevista vuokrasopimuksista vuoden kuluessa erääntyvät vuokramaksut ovat 4 miljoonaa euroa, yli yhden ja korkeintaan viiden vuoden kuluessa erääntyvät vuokramaksut ovat 71 miljoonaa euroa ja yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät vuokramaksut ovat 106 miljoonaa euroa.

Takaukset ja muut vastuusitoumukset

milj. EUR	2020	2019
Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta		
Rahoituslaitosten antamat takaukset		
Kaupalliset takaukset(1)	1 107	1 190
Ei-kaupalliset takaukset	450	531
Yhtiötakaukset(2)		
Kaupalliset takaukset(1)	453	969
Ei-kaupalliset takaukset	53	54
Rahoitussitoumukset		
Asiakasrahoitussitoumukset(3)	180	303
Venture fund -sitoumukset(4)	189	244
Muut vastuu- ja rahoitussitoumukset(5)		
Muut takaukset ja rahoitussitoumukset	11	15

(1) Kaupallisissa takauksissa konserni raportoi yhtiön tavanomaiseen liiketoimintaan liittyen konserni asiakkaille sopimusvelvoitteiden täyttämiseksi annetut takaukset kuten tarjoustakaukset, toimitustakaukset ja takuuajan takaukset.
(2) Yhtiötakauksissa konserni raportoi takaukset, jotka on annettu konsernin asiakkaille ja kolmansille osapuolille ja joissa konserni on ensisijaisessa takausvastuussa.
(3) Asiakasrahoitussitoumukset liittyvät asiakkaille myönnettyihin lainoihin. Sitoumuksen käytettävyys edellyttää, että lainanottaja pystyy noudattamaan sovittuja rahoitusehtoja ja liiketoimintaan liittyviä muita ehtoja sekä noudattaa sovittuja hallinnollisia ehtoja. Lainat on yleensä tarkoitettu tietoliikenneverkkoinvestointien ja -palveluiden rahoittamiseen. Katso liitetieto 36, Rahoitusriskien hallinta.
(4) Konserni on NGP Capitalin ja tiettyjen muiden teknologiaan sijoittavien rahastojen äänetön osakas, mihin liittyen se on sitoutunut pääomamaksuihin ja on oikeutettu rahavarojen jakoon kunkin osakassopimuksen ja rahaston toiminnan mukaan.
(5) Muut vastuu- ja rahoitussitoumukset eivät sisällä sitovia vuokrasopimuksia, jotka eivät ole vielä alkaneet, eivätkä sitovia ostositoumuksia.

Yllä olevassa taulukossa esitetyt vastuusitoumukset on esitetty suurimpaan mahdolliseen arvoonsa, eivätkä luvut kuvasta johdon odotettuja tuloksia.

Oikeudelliset asiat

Jotkin konserniyhtiöistä ovat, ja hyvin todennäköisesti tulevat jatkossakin olemaan, osallisina erilaisissa oikeusprosesseissa ja tutkinnoissa, joita syntyy ajoittain koskien immateriaalioikeuksista syntyviä tuloja, tuotevastuuta, myynti- ja markkinointikäytäntöjä, kaupallisia kiistoja, työsuhdeasioita sekä laittomia irtisanomisia, kilpailuoikeudellisia kysymyksiä, osakemarkkinakysymyksiä, terveys- ja turvallisuuskysymyksiä, ympäristöä, verotusta, kansainvälistä kauppaa ja yksityisyydensuojaa koskevia oikeusprosesseja. Näiden seurauksena konsernille voi aiheutua merkittäviä kustannuksia, joita vakuutussuoja ei välttämättä kata ja jotka voivat vaikuttaa liiketoimintaan ja maineeseen. Vaikka johto ei odotakaan minkään oikeusprosesseista, joista se on tällä hetkellä tietoinen, vaikuttavan olennaisen haitallisesti konsernin taloudelliseen asemaan, riita-asioihin liittyy olennaisesti lopputuloksen vaikea ennakoitavuus. Siksi konserni saattaa tulevaisuudessa olla tuomioistuinten päätösten kohteena tai osapuolena vaateita koskevissa sovintoratkaisuissa, joilla voi olla olennaisia haitallisia vaikutuksia konsernin toiminnan tulokselle ja rahavirroille.

Oikeudenkäynnit ja käsittelyt

Työsuhdeasioihin liittyvä ryhmäkanne Brasiliassa

Konserni on vastaajana useissa vaateissa eri Brasilian työtuomioistuimissa. Kantajat ovat entisiä työntekijöitä, joiden sopimukset päättyivät konsernin luovuttua tietyistä palvelusopimuksista. Vaateet koskevat lähinnä maksuja, jotka suoritettiin irtisanottujen työsopimusten mukaisesti tai niiden yhteydessä. Konserni on saanut suurimman osan tapauksista ratkaistua joko sovintoratkaisuina tai tuomioistuinten päätöksillä.

Asbestiin liittyvä oikeudenkäynti Yhdysvalloissa

Konserni on vastaajana noin 300 asbestiin liittyvässä riita-asiassa, jotka ovat eri oikeudenkäyntivaiheissa. Vaateet perustuvat tiloihin ja urakoitsijoihin liittyviin vastuisiin sekä tuotevastuuseen. Vaateet liittyvät myös asianomistajien väitteisiin erilaisista diagnosoiduista sairauksista mukaan lukien, mutta ei ainoastaan, asbestoosi, keuhkosyöpä ja mesoteliooma.

Arvopaperimarkkinakanne
Konsernia ja tiettyjä johtohenkilöitä vastaan on nostettu 19.4.2019 Yhdysvalloissa kanne, jossa väitetään konsernin antaneen vääriä ja harhaanjohtavia lausuntoja sekä jättäneen kertomatta tietoja Alcatel-Lucent-integraation kehityksestä, sisältäen säännösten noudattamiseen liittyvät käytännöt, jotka tunnistettiin integraatioprosessissa ja joista esitettiin tietoja U.S. Securities and Exchange Commissionille (SEC) toimitettavassa konsernin yhdysvaltalaisessa vuosiraportissa Form 20-F, joka on julkaistu 21.3.2019. Kanteeseen sisällytettiin myöhemmin väitteitä, että konserni olisi antanut vääriä ja harhaanjohtavia lausuntoja sekä jättänyt kertomatta konsernin valmiudesta viidennen sukupolven langattomaan teknologiaan siirtymiseen.

Immateriaalioikeuksia koskevat oikeusprosessit
Daimler-oikeudenkäynnit
Maaliskuussa 2019 konserni aloitti patenttioikeudenkäynnit Daimleria vastaan Saksassa. Konserni on nostanut kanteet kymmenen 3G ja 4G-standardiin liittyvän patentin pohjalta kolmessa Saksan alueellisessa tuomioistuimessa Daimlerin verkkoon liitettyjä autoja vastaan. Daimlerin on todettu loukanneen kahta Nokian patenttia ja niitä koskien on myönnetty kieltotuomiot. Konserni ei ole pyrkinyt täytäntöönpanemaan kumpaakaan kieltotuomiota ja oikeudenkäynnit (valitukset mukaan lukien) ovat edelleen käynnissä. Marraskuussa 2020 yhden kanteen käsittelyä lykättiin Euroopan unionin tuomioistuimelle tehdyn standardiessentiaalipatenttioikeudenkäyntejä koskevia kysymyksiä käsittelevän ennakkoratkaisupyynnön ajaksi.

Continentalin Yhdysvaltain oikeudenkäynti
Toukokuussa 2019 Continental Automotive Systems nosti kanteen Yhdysvalloissa konsernia sekä kolmea muuta vastaajaa vastaan liittyen väitettyyn FRAND-velvollisuuksien rikkomiseen sekä väitettyyn komponenttitoimittajien lisensioimisesta kieltäytymiseen. Syyskuussa 2020 kaikki kilpailuoikeudelliset sekä osavaltion lakien pohjalta nostetut vaateet hylättiin piirioikeudessa konsernin ja muiden vastaajien hyväksi. Continental on valittanut päätöksestä.

Lenovo
Syys- ja lokakuun 2019 aikana konserni nosti patentinloukkauskanteita Lenovoa vastaan Saksassa, Intiassa ja Yhdysvalloissa, ja aloitti lisäksi heinäkuussa 2020 oikeustoimet Yhdysvaltain kansainvälisen kaupan komissiossa (USITC) ja Brasiliassa. Näissä kanteissa on mukana yhteensä 19 Nokian patenttia. Patentit kattavat Lenovon kannettavissa tietokoneissa sekä PC- ja tablettituotteissa käytettyjä videokoodausteknologioita. Syyskuussa 2020 yhdysvaltalainen piirioikeus määräsi kaikki määräajat jäädytettäviksi kunnes kansainvälisen kaupan kommission tutkinnassa on saatu lopullinen päätös. Syyskuussa 2020 Saksan alueellinen tuomioistuin totesi Lenovon loukkaavan yhtä Nokian standardiessentiaalipatenttia ja antoi kieltotuomion. Lokakuussa 2020 Nokia haki kieltotuomion täytäntöönpanoa Lenovoa vastaan. Korkeampi saksalainen aluetuomioistuin jäädytti täytäntöönpanon valituksen ajaksi. Joulukuussa 2020 Lenovo nosti konsernia vastaan Yhdysvalloissa kanteen, joka sisältää useampia vaateita joissa Lenovo väittää konsernin syyllistyneen RAND-velvollisuuksien rikkomiseen sekä vaatii että patentit tulisi todeta täytäntöönpanokelvottomiksi.

31. Konsernin rahavirtalaskelman liitetiedot

milj. EUR	2020	2019	2018
Oikaisut[1]			
Poistot	1 132	1 660	1 455
Osakeperusteiset maksut	76	81	68
Arvonalentumistappiot	246	102	55
Uudelleenjärjestelykulut[2]	454	397	238
Pitkäaikaisten sijoitusten tuotto	-61	-50	-44
Aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot, netto	-3	-15	-16
Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksesta	-26	-12	-12
Rahoitustuotot ja -kulut	167	283	232
Tuloverokulut	3 254	140	64
Liiketoimintojen myyntivoitot/-tappiot	–	-4	24
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	28	45	29
Yhteensä	**5 267**	**2 627**	**2 093**

(1) Oikaisut jatkuviin ja lopetettuihin liiketoimiin liittyen.
(2) Edustaa sitä osuutta konsernin tuloslaskelmaan kirjatuista uudelleenjärjestelykuluista, joilla ei ollut vaikutusta rahavirtaan.

Konsernilla ei ollut esitettyinä vuosina merkittäviä investointien tai rahoituksen rahavirtoja, joihin ei liittynyt maksutapahtumaa.

32. Konserniyhtiöt

Konsernin tytäryhtiöt 31.12.2020:

Rekisteröimisvaltio	Yhtiön nimi	Emoyhtiön omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %
Suomi	Comptel Communications Oy	–	100,0
	Comptel Oy	–	100,0
	Nokia Innovations Oy	100,0	100,0
	Nokia Investments Oy	100,0	100,0
	Nokia Solutions and Networks Asset Management Oy	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks Branch Operations Oy	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks Oy	100,0	100,0
	Nokia Technologies Oy	100,0	100,0
	Nokia Teknologia Oy	100,0	100,0
	Vertu Holdings Oy	100,0	100,0
Afganistan	Nokia Siemens Networks Afghanistan LLC	–	100,0
Alankomaat	Alcatel-Lucent RT International B.V.	–	50,0
	Alcatel-Lucent Services International B.V.	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks B.V.	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks Nederland B.V.	–	100,0
	SRA Computer C.V.	–	100,0
Algeria	Nokia Siemens Networks Algérie SARL	–	100,0
Angola	Alcatel-Lucent Angola, Limitada	–	100,0
Arabiemiirikunnat	Alcatel Lucent Middle East North Africa DMCC	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks MEA FZ-LLC	–	100,0
Argentiina	Nokia Solutions and Networks Argentina S.A.	–	100,0
Armenia	Nokia Solutions and Networks CJSC	–	100,0
Australia	Mesaplexx Pty Ltd	–	100,0
	Nokia Services Limited	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks Australia Pty Ltd	–	100,0
	Radio Frequency Systems Pty Limited	–	50,0
Azerbaidzan	Nokia Solutions and Networks Baku LLC	–	100,0
Bangladesh	Nokia Solutions and Networks Bangladesh Limited	–	100,0
Belgia	Nokia Bell NV	–	100,0
	Nokia International Belgium BV	–	100,0
Benin	Alcatel-Lucent Benin SA	–	100,0
Bolivia	Nokia Solutions and Networks Bolivia S.A.	–	100,0
Bosnia-Hertsegovina	Nokia Solutions and Networks d.o.o. Banja Luka	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks d.o.o., Sarajevo	–	100,0
Brasilia	Alcatel Submarine Networks Brazil Ltda.	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks do Brasil Telecomunicações Ltda.	–	100,0
	RFS Brasil Telecomunicacoes Ltda	–	50,0
Bulgaria	Comptel Communications EOOD	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks EOOD	–	100,0
Chile	Nokia Solutions and Networks Chile Ltda.	–	100,0
Costa Rica	Alcatel Centroamerica S.A.	–	100,0
	Nokia Costa Rica S.A.	–	100,0
Dominikaaninen tasavalta	Nokia Dominican Republic, S.A.S.	–	100,0
Ecuador	Nokia Solutions and Networks Ecuador S.A.	–	100,0
Egypti	Nokia Egypt S.A.E.	–	100,0
El Salvador	Nokia El Salvador, S.A. de C.V.	–	100,0
Espanja	Nokia Spain, S.A.	–	100,0
	Nokia Transformation, Engineering & Consulting Services Spain S.L.U.	–	100,0
Etelä-Afrikka	Nokia Solutions and Networks South Africa Pty. Ltd.	–	100,0
	Nokia South Africa (Pty) Ltd	–	69,9
	Radio Frequency Systems (Africa) Pty Ltd	–	50,0
Etelä-Korea	Nokia Solutions and Networks Korea Ltd.	–	100,0
Filippiinit	Comptel Palvelut Philippines Inc.	–	100,0
	Lucent Technologies Philippines Inc.	–	100,0
	Nokia Shanghai Bell Philippines, Inc.	–	50,0
	Nokia Solutions and Networks Philippines, Inc.	–	100,0

Rekisteröimisvaltio	Yhtiön nimi	Emoyhtiön omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %
	Nokia Technology Center Philippines, Inc.	–	100,0
Guatemala	Nokia Operations de Guatemala, S.A.	–	100,0
Honduras	Nokia Solutions and Networks Honduras, S.A.	–	100,0
Hongkong	Alcatel Submarine Networks Hong Kong Limited	–	100,0
	Alcatel-Lucent China Limited	–	100,0
	Nokia Shanghai Bell (Hong Kong) Limited	–	50,0
	Nokia Solutions and Networks H.K. Limited	–	100,0
	OZ Communications HK Limited	–	100,0
Indonesia	P.T. Lucent Technologies Network Systems Indonesia	–	100,0
	P.T. Nokia Solutions and Networks Indonesia	–	100,0
Intia	Alcatel-Lucent India Limited	–	100,0
	Alcatel-Lucent Managed Solutions India Private Limited	–	100,0
	C-Dot Alcatel-Lucent Research Centre Private Limited	–	51,0
	Comptel Communications India Private Limited	–	100,0
	Mformation Software Technologies India Pvt Ltd	–	100,0
	Nokia India Private Limited	100,0	100,0
	Nokia Solutions and Networks India Private Limited	–	100,0
	RFS India Telecom Private Limited	–	50,0
Iran	Pishahang Communications Networks Development Company (Private Joint Stock)	–	90,0
Irlanti	Nokatus Insurance Company Designated Activity Company (DAC)	100,0	100,0
	Nokia Ireland Limited	–	100,0
Iso-Britannia	Alcad Limited	–	100,0
	Alcatel IP Networks Limited	–	100,0
	Alcatel Submarine Networks UK Ltd	–	100,0
	Alcatel-Lucent Centro Caribbean Holding Limited	–	100,0
	Alcatel-Lucent Pension Trustees Limited	–	99,0
	Alcatel-Lucent UK Limited	–	100,0
	Apertio Ltd.	–	100,0
	Comptel Communications Holdings Limited	–	100,0
	Comptel Communications Limited	–	100,0
	Epistrophe Limited	–	100,0
	Europe*Star Limited	–	95,0
	Invergence Ltd.	–	100,0
	IRIS Service Delivery UK Ltd	–	100,0
	Mesaplexx Limited	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks UK Limited	–	100,0
	Nokia Technologies (UK) Limited	–	100,0
	Nokia UK Limited	–	100,0
	R.F.S. (UK) Limited	–	50,0
	STC	–	100,0
	Symbian Limited	–	100,0
Israel	Nokia Solutions and Networks Ethernet Services Ltd.	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks Israel Ltd.	–	100,0
Italia	Nokia Solutions and Networks Italia S.p.A.	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks S.p.A.	–	100,0
	RFS Italia SRL	–	50,0
Itävalta	IRIS Telecommunication Austria GmbH	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks Holding Österreich GmbH	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks Österreich GmbH	–	100,0
Jamaica	Nokia Jamaica Limited	–	100,0
Japani	Nokia Innovations Japan G.K.	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks Japan G.K.	–	100,0
Kamerun	Societe de Telecommunication Camerounaise - Sotelcam	–	99,6
Kanada	Nokia Canada Inc.	–	100,0
Kap Verde	Alcatel-Lucent Submarine Networks (Cabo Verde), Lda	–	100,0
Kazakstan	"Nokia Solutions and Networks Kazakhstan" LLP	–	100,0
Kenia	Alcatel-Lucent East Africa Limited	–	100,0
Kiina	Alcatel-Lucent Beijing Technologies Co., Ltd	–	50,0
	Alcatel-Lucent Shanghai Bell Information Products Co., Ltd.	–	50,0

Rekisteröimisvaltio	Yhtiön nimi	Emoyhtiön omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %
	Alcatel-Lucent Sichuan Bell Communication System Co., Ltd.	–	50,0
	Hunan Huanuo Technology Co. Ltd.	–	50,0
	Lucent Technologies Investment Co. Ltd.	–	100,0
	Lucent Technologies Nanjing Telecommunications Co., Ltd.	–	100,0
	Lucent Technologies Optical Networks (China) Ltd.	–	100,0
	Lucent Technologies Qingdao Telecommunications Enterprises Co., Ltd.	–	100,0
	Lucent Technologies Qingdao Telecommunications Equipment, Ltd.	–	100,0
	Lucent Technologies Qingdao Telecommunications Systems Ltd.	–	51,0
	Nokia (Shanghai) Enterprise Management Co., Ltd.	–	100,0
	Nokia Networks (Chengdu) Co.,Ltd.	–	50,0
	Nokia Shanghai Bell Co., Ltd.(1)	–	50,0
	Nokia Shanghai Bell Software Co., Ltd.	–	50,0
	Nokia Solutions and Networks (Shanghai) Ltd.	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks (Suzhou) Co., Ltd.	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks (Suzhou) Supply Chain Service Co., Ltd.	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks Investment (China) Co. Ltd.	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks System Technology (Beijing) Co., Ltd.	–	50,0
	Nokia Technologies (Beijing) Co., Ltd.	–	100,0
	RFS Radio Frequency Systems (Shanghai) Co., Ltd.	–	50,0
	RFS Radio Frequency Systems (Suzhou) Co., Ltd.	–	50,0
Kolumbia	Nokia Solutions and Networks Colombia Ltda.	–	100,0
Kreikka	Nokia Solutions and Networks Hellas Single Member S.A.	–	100,0
Kroatia	Nokia Solutions and Networks d.o.o.	–	100,0
Kuwait	Nokia Solutions and Networks Kuwait Company W.L.L	–	49,0
Latvia	Nokia Solutions and Networks SIA	–	100,0
Laosin demokraattinen kansantasavalta	Nokia Shanghai Bell Lao Sole Co. Ltd.	–	50,0
Liettua	UAB Nokia Solutions and Networks	–	100,0
Luxemburg	Telettra International SA	–	100,0
Malesia	Comptel Communications Sdn Bhd	–	100,0
	Nokia Services and Networks Malaysia Sdn. Bhd.	–	100,0
Marokko	Nokia Solutions and Networks Morocco SARL	–	100,0
Meksiko	Nokia Operations de México S.A. de C.V.	–	100,0
	Radio Frequency Systems de Mexico S.A. de C.V.	–	50,0
Moldova	"Nokia Solutions and Networks" S.R.L.	–	100,0
Myanmar	Nokia Solutions and Networks Myanmar Limited	–	100,0
Nicaragua	Lucent Technologies Nicaragua, S.A.	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks Nicaragua S.A.	–	100,0
Nigeria	Alcatel-Lucent Nigeria Limited	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks Nigeria Ltd.	–	100,0
Norja	Alcatel Submarine Networks Norway AS	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks Norge AS	–	100,0
Pakistan	Alcatel-Lucent Pakistan Limited	–	90,0
	Nokia Solutions and Networks Pakistan (Private) Limited	–	100,0
Paraguay	Nokia Paraguay S.A.	–	100,0
Peru	Nokia Solutions and Networks Peru S.A.	–	100,0
Portugali	Alcatel-Lucent Portugal, S.A.	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks Portugal S.A.	–	100,0
Puerto Rico	Nokia Puerto Rico Inc.	–	100,0
Puola	IRIS Telecommunication Poland sp. z o.o.	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks Sp. z.o.o	–	100,0
Ranska	Alcatel Lucent S.A.S.	–	100,0
	Alcatel Submarine Networks Marine S.A.S.	–	100,0
	Alcatel Submarine Networks S.A.S.	–	100,0
	Alcatel-Lucent International, S.A.	–	100,0
	Alcatel-Lucent Participations Chine S.A.S.	–	100,0
	Alcatel-Lucent Participations S.A.	–	100,0
	Antelec S.A.S.	–	100,0
	Camilec S.A.S.	–	100,0

Rekisteröimisvaltio	Yhtiön nimi	Emoyhtiön omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %
	Dixhuitelec S.A.S.	–	100,0
	Dixneufelec S.A.S.	–	100,0
	Electro Finance S.A.	–	100,0
	Evolium S.A.S.	–	100,0
	IRIS Telecommunication France SAS	–	100,0
	Nokia Bell Labs France S.A.S.	–	100,0
	Radio Frequency Systems France S.A.S.	–	50,0
Romania	Nokia Networks S.R.L.	–	99,2
	S.C. Datatim SA	–	94,0
Ruotsi	Mobile Imaging In Sweden AB i likvidation	100,0	100,0
	Nokia Solutions and Networks AB	–	100,0
Saksa	Alcatel SEL Unterstützungs GmbH	–	100,0
	ATG Germany GmbH	–	100,0
	Intellisync Deutschland GmbH	–	100,0
	IRIS Telecommunication GmbH	–	100,0
	Nokia Asset Verwaltungsgesellschaft mbH	–	100,0
	Nokia Display Technics GmbH i.L.	–	100,0
	Nokia Electronics Bochum GmbH i.L.	–	100,0
	Nokia Kunststofftechnik GmbH i.L.	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks GmbH & Co. KG	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks International Holding GmbH	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks Management GmbH	–	100,0
	Nokia Technology GmbH	–	100,0
	Nokia Unterstützungsgesellschaft GmbH	–	100,0
	Radio Frequency Systems GmbH	–	50,0
	RFS Holding GmbH	–	50,0
Saudi-Arabia	Alcatel-Lucent Saudi Arabia Co., Ltd.	–	100,0
Senegal	Nokia West and Central Africa SA	–	100,0
Serbia	Nokia Solutions and Networks Serbia d.o.o. Beograd	–	100,0
Singapore	Nokia Solutions and Networks Singapore Pte. Ltd.	–	100,0
	Radio Frequency Systems (S) Pte Ltd	–	50,0
Slovakia	Nokia Slovakia, A.S.	–	100,0
Slovenia	Nokia Solutions and Networks, telekomunikacijske resitve, d.o.o.	–	100,0
Sri Lanka	Nokia Solutions and Networks Lanka (Private) Limited	–	100,0
Sveitsi	Alcatel-Lucent Trade International AG	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks Schweiz AG	–	100,0
Taiwan	Nokia Solutions and Networks Taiwan Co., Ltd.	–	100,0
	Taiwan International Standard Electronics Limited	–	60,0
Tansania	Nokia Solutions and Networks Tanzania Limited	–	100,0
Tanska	Alcatel Submarine Networks Denmark ApS	–	100,0
	Nokia Denmark A/S	–	100,0
Thaimaa	Lucent Technologies Networks (Thailand) Limited	–	27,0
	Nokia (Thailand) Co., Ltd.	–	100,0
Tsekki	Nokia Solutions and Networks Czech Republic, s.r.o.	–	100,0
Tunisia	Nokia Solutions and Networks CCC	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks Tunisia SA	–	100,0
Turkki	Alcatel Lucent Teletas Telekomunikasyon A.S.	–	65,0
	IRIS Telekomünikasyon Mühendislik Hizmetleri A.S.	–	100,0
	Nokia Solutions Networks Iletisim A.S.	–	100,0
Ukraina	Alcatel-Lucent Ukraine SC	–	100,0
	LLC "Nokia Solutions and Networks Ukraine"	–	100,0
Unkari	Nokia Solutions and Networks Kft.	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks TraffiCOM Kft.	–	99,0
Uruguay	Nokia Uruguay S.A.	–	100,0
Uusi-Seelanti	Nokia New Zealand Limited	–	100,0
Uzbekistan	Nokia Solutions and Networks Tashkent LLC	–	100,0
Valko-Venäjä	Nokia Solutions and Networks LLC	–	100,0
Venäjä	Alcatel-Lucent Training Center	–	66,0
	Nokia Solutions and Networks Joint Stock Company	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks Limited Liability Company	–	100,0
	OOO "RTK - Network Technologies"	–	49,0
	OOO Alcatel-Lucent RT	–	50,0

Rekisteröimisvaltio	Yhtiön nimi	Emoyhtiön omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %
Venezuela	Alcatel de Venezuela C.A.	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks Venezuela C.A.	–	100,0
Vietnam	Alcatel-Lucent Vietnam Limited	–	100,0
	Nokia Solutions and Networks Technical Services Vietnam Company Limited	–	100,0
Viro	Nokia Solutions and Networks OÜ	–	100,0
Yhdysvallat	Alcatel Submarine Networks USA Inc.	–	100,0
	Alcatel-Lucent Americas Holdings Inc.	–	100,0
	Alcatel-Lucent International Holdings Inc.	–	100,0
	Bell Laboratories Inc.	–	100,0
	Elenion Technologies LLC	–	100,0
	ETA Devices, Inc.	–	100,0
	Intellisync LLC	100,0	100,0
	Lucent Technologies GRL LLC	–	100,0
	Lucent Venture Partners Inc.	–	100,0
	MRAC, Inc.	–	100,0
	Nassau Metals Corporation	–	100,0
	Nokia Apps Distribution LLC	–	100,0
	Nokia Innovations US LLC	–	100,0
	Nokia Investment Management Corporation	–	100,0
	Nokia of America Corporation	–	100,0
	Nokia US Holdings Inc.	–	100,0
	Radio Frequency Systems, Inc.	–	50,0
	SAC AE Design Group, Inc.	–	100,0
	SAC Wireless of CA, Inc.	–	100,0
	SAC Wireless, LLC	–	100,0
	Western Electric Company, Inc.	–	100,0
	Western Electric International Inc.	–	100,0

(1) Nokia Shanghai Bell Co., Ltd. on Nokia Shanghai Bell -konsernin emoyhtiö, jossa Nokia-konsernilla on 50 prosentin ja yhden osakkeen omistusosuus. Yhtiön toinen omistaja on Kiinan hallituksen kontrolloima yhtiö, China Huaxin. Katso liitetieto 33, Merkittävät, osittain omistetut tytäryhtiöt.

Konsernin osakkuusyhtiöt 31.12.2020:

Rekisteröimisvaltio	Yhtiön nimi	Emoyhtiön omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %
Suomi	HMD global Oy	–	10,1
Alankomaat	MobiRail V.O.F.	–	50,0
Hong Kong	TD Tech Holding Limited	–	51,0
Irlanti	Tango Telecom Limited	–	20,0
Iso-Britannia	Velocix Solutions Limited	–	20,0
Itävalta	TETRON Sicherheitsnetz Errichtungs-und BetriebsgmbH	–	35,0
Kiina	Alcatel Shenyang Telecommunication Co., Ltd.	–	27,5
	Beijing Wang Nuo Xing Yun Technology Co., Ltd.	–	25,0
	Fujian FUNO Mobile Communication Technology Co.,Ltd	–	49,0
	Nokia Solutions and Networks Neusoft CommTech Co., Ltd.	–	27,0
	Shanghai Alcatel Network Support Systems Co., Ltd.	–	25,5
	Zhejiang Bell Technical Co., Ltd.	–	20,0
Kuuba	Copal, S.A.	–	49,0
Nigeria	ITT Nigeria Limited	–	40,0
Puola	Nexera Holding Sp. Z.o.o.	–	14,4
Ranska	Cibair S.A.S.	–	19,0
	III - V LAB	–	40,0
Saksa	Logistics Warehousing Systems GmbH	–	20,0
Saudi-Arabia	Nokia Solutions and Networks Al-Saudia Co. Limited	–	49,0
Singapore	Innovis Holdings Pte	–	27,3
Turkki	Noksel Celik Boru Sanayi A.S.	20,0	20,0
	Thales Rail Signalling Solutions S.L.U. ve Alcatel Lucent Teletas A.S. Is Ortakligi	–	25,6
Yhdysvallat	MobileMedia Ideas LLC	–	40,0

Konsernilla on yksi sivuliike Nokia Oyj, Succursale de Lancy, joka sijaitsee Sveitsissä.

33. Merkittävät, osittain omistetut tytäryhtiöt

Konsernin omistusosuus Nokia Shanghai Bellin emoyhtiöstä, Nokia Shanghai Bell Co., Ltd.:stä (NSB), on 50 prosenttia plus yksi osake ja China Huaxin Post & Telecommunication Economy Development Center (China Huaxin) omistaa loput. Konserni käytti harkintaa arvioidessaan, että sillä on määräysvalta NSB:ssä. Arviointi kattoi useita tekijöitä, mukaan lukien kyky nimittää johtohenkilöstö, päätöksenteko NSB:n toiminnan hallintaan liittyen sekä konsernin altistuminen NSB:n muuttuville tuotoille.

Vuonna 2017 tehty sopimusjärjestely oikeuttaa China Huaxinin siirtämään omistusosuutensa NSB:ssä kokonaisuudessaan konsernille ja konsernin ostamaan China Huaxinin omistusosuus konsernille myöhemmin suoritettavaa käteisvastiketta vastaan. Konserni kirjasi täten NSB:n määräysvallattomille omistajille kuuluvan osuuden pois konsernitaseestaan ja kirjasi odotettavissa olevan käteismaksun rahoitusvelaksi.

Rahoitusvelka arvostetaan odotettavissa olevaan NSB:n määräysvallattomien omistajien osuudesta maksettavaan käteismaksuun perustuen. Rahoitusvelan arvostus on monimutkaista, koska siihen sisältyy arvio option toteutushinnasta ja ylimääräisten käteisvarojen jakamisesta option toteutushetkellä. Konserni oikaisi tulevan käteismaksun määrää koskevaa arviota, minkä seurauksena rahoitusvelka aleni ja konsernin tuloslaskelman rahoitustuottoihin ja -kuluihin kirjattiin 79 miljoonan euron voitto (64 miljoonaa euroa vuonna 2019). 31.12.2020 odotettavissa oleva käteismaksu oli 420 miljoonaa euroa (639 miljoonaa euroa vuonna 2019).

Nokia Shanghai Bell -konsernin taloudellisia tunnuslukuja[1]:

milj. EUR	2020	2019
Tiivistetty tuloslaskelma		
Liikevaihto[2]	1 376	2 013
Liiketappio	-3	-26
Tilikauden tappio	-14	-47
Tilikauden tappio		
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tappio	-14	-47
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus tappiosta[3]	–	–
Tiivistetty tase		
Pitkäaikaiset varat	577	651
Pitkäaikaiset velat	-150	-192
Pitkäaikaiset nettovarat	**427**	**459**
Lyhytaikaiset varat[4]	1 984	2 669
Lyhytaikaiset velat	-1 228	-1 637
Lyhytaikaiset nettovarat	**756**	**1 032**
Nettovarallisuus[5]	**1 183**	**1 491**
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus[3]	–	–
Tiivistetty rahavirtalaskelma		
Liiketoiminnan nettorahavirta	189	125
Investointien nettorahavirta	-26	-87
Rahoituksen nettorahavirta[6]	-376	38
Nettorahavirta	**-213**	**76**

(1) Nokia Shanghai Bell -konsernin taloudelliset tiedot eivät sisällä Nokia Shanghai Bell -konsernin yhtiöiden välisiä sisäisiä liiketapahtumia, mutta sisältävät muut konsernin sisäiset liiketapahtumat.
(2) Sisältää 104 miljoonaa euroa (100 miljoonaa euroa vuonna 2019) myyntiä muille konserniyhtiöille.
(3) China Huaxinin kanssa solmittujen sopimusehtojen mukaisesti konserni ei kirjaa määräysvallattomille omistajille kuuluvaa osuutta NSB:stä.
(4) Sisältää yhteensä 604 miljoonaa euroa (819 miljoonaa euroa vuonna 2019) rahavaroja ja lyhytaikaisia sijoituksia.
(5) NSB:n voitonjakoon vaaditaan osakkeenomistajien erityinen päätös, jota on kannattanut kahden kolmasosan enemmistö, kuitenkin aina niin, että vähintään 50 prosenttia jaettavissa olevasta voitosta (verojen jälkeen) tulee jakaa vuosittain osinkona.
(6) Sisältää 144 miljoonan euron maksetun osingon China Huaxinille vuonna 2020.

34. Osuudet osakkuusyhtiöissä ja yhteisyrityksissä

milj. EUR	2020	2019
Kirjanpitoarvo 1.1.	165	145
Muuntoerot	-10	3
Hankinnat ja lisäykset[1]	68	13
Myynnit ja vähennykset	-7	–
Arvonalentumiset[2]	-4	-2
Osuus tuloksesta[2]	26	12
Osingonjako	-5	-6
Kirjanpitoarvo 31.12.	**233**	**165**

(1) Vuonna 2020 Nokia hankki omistusosuuden HMD global Oy:stä konvertoimalla vaihtovelkakirjalainan omaksi pääomaksi. Katso liitetieto 35, Lähipiiriin liittyvät tapahtumat.
(2) Vuonna 2020 arvonalentumiset ja osuus tuloksesta sisältyvät konsernin tuloslaskelman erään osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksesta.

Osuudet osakkuusyhtiöissä ja yhteisyrityksissä sisältävät sijoituksia listaamattomiin yhtiöihin.

35. Lähipiiriin liittyvät tapahtumat

Konsernilla on lähipiiriin liittyviä tapahtumia eläkerahastojen, osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten kanssa sekä konsernin johdon ja hallituksen kanssa. Liiketapahtumat ja saldot konsernin määräysvallassa olevien yritysten kanssa on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä. Katso liitetieto 2, Merkittävät laskentaperiaatteet, ja liitetieto 32, Konserniyhtiöt.

Liiketoimet eläkerahaston kanssa
Konsernilla on 43 miljoonan euron (69 miljoonaa euroa vuonna 2019) velka konsernin saksalaiselle eläkesäätiölle, Nokia Unterstützungsgesellschaft mbH:lle, joka on erillinen juridinen yksikkö. Velan vuosikorko on 6 %, ja sen voimassaolo riippuu velkasuhteen osapuolista, joilla on oikeus eräännyttää laina 90 päivän irtisanomisajalla. Lainasopimukseen tehtiin vuoden 2020 aikana lisäys, joka mahdollisti lainan netotuksen siihen liittyvien korkomaksujen ylittävillä maksusuorituksilla, korolla ja etuusmaksuilla. Laina sisältyy konsernitaseessa lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin. Katso lisätietoja konsernin eläkejärjestelyistä liitetiedossa 27, Eläkkeet ja muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet.

Liiketoimet osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten kanssa

milj. EUR	2020	2019	2018
Osuus tuloksesta	22	12	12
Saadut osingot	5	6	1
Osuus omasta pääomasta	233	165	145
Myynnit	115	153	167
Ostot	-177	-193	-159
Myyntisaamiset	31	22	58
Ostovelat	-26	-38	-32

Konsernilla on 6 miljoonan euron rahoitussitoumus (10 miljoonaa euroa vuonna 2019) osakkuusyhtiön puolesta.

Vuonna 2016 Nokia ja HMD global Oy solmivat strategisen tavaramerkki- ja patenttilisenssisopimuksen, jonka pohjalta konserni totesi, että se käytti huomattavaa vaikutusvaltaa HMD global Oy:ssä, vaikka sillä ei ollut omistukseen perustuvaa äänioikeutta. Sopimus antaa HMD global Oy:lle maailmanlaajuisen yksinoikeuden käyttää Nokian tavaramerkkiä matkapuhelinten ja tablettien valmistuksessa kymmenen vuoden ajan. Vuonna 2019 konserni myönsi HMD global Oy:lle 60 miljoonan euron vaihtovelkakirjalainan. Lainasopimus sisälsi sekä pakottavia ehtoja liittyen lainan konvertointiin omaksi pääomaksi että konsernille option muuttaa laina HMD global Oy:n osakkeiksi. Vuonna 2020 Nokia hankki omistusosuuden HMD global Oy:stä konvertoimalla vaihtovelkakirjalainan omaksi pääomaksi. Konvertoinnin seurauksena Nokia kirjasi osakkuusyhtiösijoituksen, joka vastaa konvertoidun lainan kirjanpitoarvoa 63 miljoonaa euroa.

Johdon palkkiot
Toimitusjohtajan palkkiotiedot:

EUR	Peruspalkka/ palkkio	Tulospalkkiot	Osake-perusteiset maksut[1]	Eläkekulut	Yhteensä
2020					
Pekka Lundmark, 1.8.2020 alkaen	541 667	573 068	1 063 164	211 050	2 388 949
Rajeev Suri, 31.7.2020 asti[2]	759 365	945 697	1 276 825	341 591	3 323 478
2019					
Rajeev Suri	1 300 000	637 163	2 265 547	353 846	**4 556 556**
2018					
Rajeev Suri	1 050 000	873 862	1 978 268	312 607	**4 214 737**

(1) Koostuu tuloslaskelmaan kirjatuista osakepohjaisten kannustinohjelmien kuluista.
(2) Rajeev Surin jättäessä toimitusjohtajan tehtävänsä, konserni kirjasi 5 122 317 euroa työsuhteen päättymiseen liittyvä etuuksia hänen irtautumissopimuksensa ehtojen mukaisesti.

Konsernin johtokunnan palkkiot tehtävässä olon ajalle:

milj. EUR	2020	2019	2018
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	27	24	23
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet[1]	2	1	1
Osakeperusteiset maksut	9	8	6
Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet[2]	10	–	5
Yhteensä	48	33	35

(1) Johtokunnan jäsenet kuuluvat työntekijöiden paikalliseen eläkejärjestelmään siinä maassa, jossa he asuvat vakituisesti.
(2) Sisältää sekä työsuhteen päättämiseen liittyviä maksuja että käteismaksuja mitätöidyistä osakepohjaisista kannustimista.

Hallituksen palkkiot
Hallituksen jäsenille maksetut kokonaispalkkiot, joista varsinainen yhtiökokous on kyseisinä vuosina päättänyt:

	2020			2019			2018		
	Vuosipalkkio[1] EUR	Kokous-palkkio[2] EUR	Saadut osakkeet[3] lukumäärä	Vuosipalkkio[1] EUR	Kokous-palkkio EUR	Saadut osakkeet[3] lukumäärä	Vuosipalkkio[1] EUR	Kokous-palkkio EUR	Saadut osakkeet[3] lukumäärä
Sari Baldauf, puheenjohtaja	440 000	5 000	48 523	185 000	12 000	16 261	160 000	–	12 636
Kari Stadigh, varapuheenjohtaja	185 000	11 000	20 401	160 000	12 000	14 063	160 000	10 000	12 636
Bruce Brown[4]	190 000	22 000	20 953	190 000	27 000	16 700	190 000	24 000	15 005
Thomas Dannenfeldt[5]	175 000	–	19 299	–	–	–	–	–	–
Jeanette Horan[5]	175 000	20 000	19 299	175 000	22 000	15 382	175 000	20 000	13 820
Louis R. Hughes	–	–	–	–	22 000	–	175 000	24 000	13 820
Edward Kozel[5][6]	195 000	17 000	21 504	195 000	20 000	17 140	195 000	22 000	15 400
Jean C. Monty	–	–	–	–	–	–	–	14 000	–
Elizabeth Nelson[5]	175 000	17 000	19 299	175 000	25 000	15 382	175 000	17 000	13 820
Olivier Piou	–	11 000	–	175 000	14 000	15 382	185 000	11 000	14 610
Risto Siilasmaa	–	–	–	440 000	–	38 675	440 000	–	34 749
Søren Skou	160 000	11 000	17 644	160 000	–	14 063	–	–	–
Carla Smits-Nusteling[5]	190 000	17 000	20 953	190 000	20 000	16 700	190 000	16 000	15 005
Yhteensä	**1 885 000**	**131 000**		**2 045 000**	**174 000**		**2 045 000**	**158 000**	

(1) Vuosipalkkiot muodostuvat palkkioista hallituksen jäsenenä toimimisesta sekä palkkioista valiokuntien puheenjohtajana ja jäsenenä toimimisesta.
(2) Kokouspalkkiot sisältävät kaikki kokouspalkkiot toimikaudelta, joka päättyi 27.5.2020 pidettyyn varsinaiseen yhtiökokoukseen sekä kokouspalkkiot, jotka kertyivät ja maksettiin vuonna 2020 toimikaudelta, joka alkoi samasta yhtiökokouksesta.
(3) Noin 40 % vuosipalkkiosta maksetaan markkinoilta ostettuina Nokian osakkeina ja loput noin 60 % rahana.
(4) Bruce Brownin vuosipalkkiot sisältävät 30 000 euron palkkion henkilöstövaliokunnan puheenjohtajana toimimisesta.
(5) Vuosipalkkiot sisältävät 30 000 euron palkkion Carla Smits-Nustelingille tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana toimimisesta sekä 15 000 euron palkkion Thomas Dannenfeldtille, Jeanette Horanille, Edward Kozelille ja Elizabeth Nelsonille tarkastusvaliokunnan jäsenenä toimimisesta.
(6) Edward Kozelin vuosipalkkiot sisältävät 20 000 euron palkkion teknologiavaliokunnan puheenjohtajana toimimisesta.

Liiketoimet hallituksen ja johtokunnan kanssa
Konsernin johtokunnan ja hallituksen jäsenille ei myönnetty lainoja vuosina 2020, 2019 eikä vuonna 2018.

Toimitusjohtajan irtisanomista koskevat ehdot
Rajeev Suri jätti tehtävänsä 31.7.2020. Nokian hallitus nimitti Pekka Lundmarkin Nokian toimitusjohtajaksi ja hän aloitti uudessa tehtävässään 1.8.2020.

Toimitusjohtaja Pekka Lundmark voi päättää toimitusjohtajasopimuksen milloin tahansa 12 kuukauden irtisanomisajalla. Toimitusjohtaja on oikeutettu saamaan Nokian harkinnan mukaisesti joko palkan ja luontoisedut irtisanomisaikana tai niitä vastaavan kertakorvauksen. Lisäksi toimitusjohtaja on oikeutettu irtisanomisaikana mahdollisesti maksettavaksi tuleviin lyhyen tai pitkän aikavälin tulospalkkioihin. Tehtävien päättymisen jälkeen hän menettää osakepalkkiot, jotka eivät vielä oikeuta maksuun.

Jos toimitusjohtaja päättää toimitusjohtajasopimuksen ja välimiesoikeuden lopullinen tuomio toteaa, että Nokia on syyllistynyt olennaiseen sopimusrikkomukseen, toimitusjohtaja on oikeutettu enintään 12 kuukauden irtisanomisajan palkkaan (sisältäen vuotuisen peruspalkan, luontoisedut ja vuotuisen tavoitteiden mukaisen tulospalkkion). Tehtävien päättymisen jälkeen hän menettää osakepalkkiot, jotka eivät vielä oikeuta maksuun.

36. Rahoitusriskien hallinta

Riskienhallinnan yleiset periaatteet
Meillä on systemaattinen ja strukturoitu riskienhallintakonsepti. Keskeiset riskit ja mahdollisuudet tunnistetaan ensisijaisesti suhteessa liiketoiminnan tavoitteisiimme, joko operatiivisessa toiminnassa tai kiinteänä osana strategista ja taloudellista suunnittelua. Riskienhallinta kattaa strategiset, operatiiviset, taloudelliset ja vahinkoriskit. Keskeisiä riskejä ja mahdollisuuksia analysoidaan, hallitaan ja seurataan osana liiketoiminnan suorituskyvyn seurantaa riskienhallintahenkilöstön tuella. Nokian hallituksen tarkastusvaliokunnan hyväksymä riskienhallintapolitiikka edellyttää, että riskienhallinta sisällytetään osaksi avainprosesseja. Yhtenä pääperiaatteena on, että vastuu riskienhallinnasta määräytyy liiketoimintavastuun mukaan. Kaikilla työntekijöillä on kuitenkin vastuu tunnistaa, analysoida ja hallita riskejä oman roolinsa ja tehtäviensä edellyttämällä tavalla. Riskienhallintakonseptimme perustuu sellaisten keskeisten riskien hallintaan, jotka saattavat estää meitä saavuttamasta tavoitteitamme, sen sijaan, että pyrkisimme eliminoimaan kaikki riskit. Nokian riskienhallintapolitiikassa määritettyjen periaatteiden lisäksi riskienhallintaa, rahoitusriskien hallinta mukaan lukien, toteutetaan käytännössä myös muiden tärkeimpien toimintaohjeiden ja menettelytapojen kautta.

Rahoitukselliset riskit
Rahoitustoimintojen päätavoitteena on turvata riittävä rahoitus kaikissa olosuhteissa sekä tunnistaa, mitata ja hallita rahoituksellisia riskejä. Rahoitustoiminnot tukevat tätä tavoitetta vähentämällä rahoitusmarkkinoiden muutosten haitallisia vaikutuksia konsernin kannattavuuteen ja hallitsemalla konsernin pääomarakennetta tasapainottamalla likvidien varojen ja rahoitusvelkojen suhdetta. Rahoitustoimintojen hallinto perustuu Nokian toimitusjohtajan hyväksymään rahoituspolitiikkaan, jossa määritellään riskienhallinnan yleiset periaatteet sekä vastuu rahoitusriskien hallinnasta. Konsernin talous- ja rahoitusjohtajan hyväksymät menettelytavat on luotu mm. valuutta- ja korkoriskien hallintaa, likviditeetti- ja luottoriskien hallintaa sekä johdannaissopimusten käyttöä varten. Konsernin rahoitustoimintojen toimintamalli on riskiä välttävä.

Rahoitusriskit jaetaan markkinariskiin (kattaen valuutta- ja korkoriskin), luottoriskiin (kattaen liiketoimintaan liittyvän sekä rahoituksellisen luottoriskin) ja likviditeettiriskiin.

Markkinariski
Valuuttariski
Toiminnan kansainvälisyys altistaa konsernin sekä transaktioihin että translaatioon liittyville valuuttariskeille. Valuuttariskin hallinnan tavoitteena on vähentää valuutan vaihtelusta aiheutuvia epäedullisia vaikutuksia konsernin tulokseen ja rahavirtoihin. Konsernin rahoitustoimintojen yksikkö soveltaa kansainvälistä lähestymistapaa valuuttariskien hallintaan hyväksyttyjen ohjeiden ja rajojen puitteissa.

Ulkomaan valuuttamääräiset varat ja velat sekä ulkomaan valuuttamääräiset tulevat rahavirrat aiheuttavat transaktioriskiä. Transaktioriskiä hallitaan konsernin ulkomaisten tytäryhtiöiden paikallisiin toimintavaluuttoihin nähden. Olennaisten transaktioiden valuuttariski suojataan, ellei suojaaminen ole taloudellisesti kannattamatonta markkinoiden likviditeetin ja/tai suojauskustannusten takia. Valuuttariskit määritetään transaktioiden nimellisarvoon perustuen. Valuuttariskit suojataan pääosin johdannaisilla kuten valuuttatermiineillä tai valuuttaoptioilla. Valuuttariskiltä suojaavat rahoitusinstrumentit erääntyvät yleensä vuoden sisällä.

Kerroksittaista suojaustapaa sovelletaan usein erittäin todennäköisten vieraan valuutan määräisten rahavirtojen suojaamiseen niin, että suojattu erä määritetään vuosineljänneksittäin perustuen kunkin peräkkäisen vuosineljänneksen tavoitteeksi asetettuun suojausasteeseen. Vuosineljännekselle määritetyt suojatut erät suojataan valuuttatermiinisopimuksilla ja valuuttaoptioilla suojaussuhteen ollessa 1:1. Suojaustasot tarkastetaan, suojausinstrumentit määritetään ja dokumentaatio päivitetään tarvittaessa kuukausittain. Mikäli suojat ylittävät tavoitteeksi asetetun suojausasteen jollakin vuosineljänneksellä, kyseisen vuosineljänneksen suojausportfolio mukautetaan vastaavasti.

Tietyissä tapauksissa, pääasiassa liittyen pitkäaikaisiin rakennusprojekteihin, konserni soveltaa käyvän arvon suojauslaskentaa valuuttariskiin tavoitteenaan vähentää valuuttakurssien muutoksista johtuvan kiinteäehtoisten sitoumusten käyvän arvon muutosten vaikutusta. Riskiä suojataan pääasiassa valuuttatermiineillä ja suojausinstrumentit yleensä erääntyvät vuoden sisällä. Konserni hallinnoi suojausinstrumenttiportfoliotaan jatkuvasti niin, että se on asianmukaisesti linjassa suojattujen erien portfolion kanssa suojaussuhteen ollessa 1:1.

Konsernin oma pääoma altistuu valuuttakurssivaihteluille, sillä konsernilla on yksiköitä, joiden toimintavaluutta on jokin muu kuin euro. Valuuttakurssien vaihtelusta johtuvat oman pääoman muutokset näkyvät muuntoeroina konsernitilinpäätöksessä. Riskienhallintastrategian tarkoituksena on suojata se osuus nettosijoituksen euromääräisestä vasta-arvosta, jonka odotetaan materialisoituvan ei-euromääräisinä kotiutettavina varoina tulevaisuudessa. Konserni suojaa riskiä pääasiassa johdannaissopimuksilla, kuten valuuttatermiineillä ja -optioilla, jotka erääntyvät yleensä vuoden sisällä.

Suojatut erät määritellään perustuen konservatiivisiin ja harkinnanvaraisiin odotuksiin kotiutettavista rahavirroista. Nettosijoituksiin liittyvät riskit tarkastetaan, suojatut erät määritetään ja suojaustasot mukautetaan vähintään vuosineljänneksittäin suojaussuhteen ollessa 1:1. Tämän lisäksi suojaustasot mukautetaan aina silloin, kun jonkin yksittäisen tapahtuman odotetaan merkittävästi vaikuttavan kotiutettaviin rahavirtoihin.

Vieraan valuutan määräisistä korollisista veloista syntyvä korkoriski suojataan pääasiassa käyttäen koron- ja valuutanvaihtosopimuksia, joita käytetään myös konsernin korkoprofiilin hallinnointiin, ks. alla oleva korkoriski-osio.

Nimellisarvot valuutoissa, jotka muodostivat merkittävän osan rahoitusinstrumenttien ja muiden suojattujen erien valuuttajakaumasta 31.12.:

milj. EUR	USD	GBP	CNY	JPY
2020				
Rahavirtojen suojauslaskennassa määritellyn suojatun erän valuuttariski, netto[1]	313	238	–	369
Käyvän arvon suojauslaskennassa määritellyn suojatun erän valuuttariski, netto[2]	705	-52	–	–
Nettosijoitusten suojauslaskennassa määritellyn suojatun erän valuuttariski[3]	392	136	746	–
Korollisten velkojen valuuttariski[4]	-1 207	–	–	–
Tase-erien valuuttariski, pois lukien korolliset velat, netto	88	-148	-894	130
Muut valuuttajohdannaiset, kirjattuna tulosvaikutteisesti käypään arvoon, netto[5]	-324	120	714	-95

milj. EUR	USD	GBP	CNY	INR
2019				
Rahavirtojen suojauslaskennassa määritellyn suojatun erän valuuttariski, netto[1]	628	379	–	–
Käyvän arvon suojauslaskennassa määritellyn suojatun erän valuuttariski, netto[2]	423	-70	–	–
Nettosijoitusten suojauslaskennassa määritellyn suojatun erän valuuttariski[3]	2 547	93	981	346
Korollisten velkojen valuuttariski[4]	-1 314	–	–	–
Tase-erien valuuttariski, pois lukien korolliset velat, netto	-2 855	-81	-868	-294
Muut valuuttajohdannaiset, kirjattuna tulosvaikutteisesti käypään arvoon, netto[5]	2 607	86	711	346

(1) Sisältää valuuttariskin, joka syntyy myyntien ja ostojen ennakoiduista rahavirroista. Joissakin valuutoissa, varsinkin Yhdysvaltain dollarissa, konsernilla on merkittäviä valuuttariskejä sekä ulosmenevissä että sisääntulevissa ennakoiduissa rahavirroissa. Nämä valuuttariskit on suojattu.
(2) Sisältää kiinteäehtoisista sitoumuksista syntyvän valuuttariskin. Nämä valuuttariskit on merkittäviltä osin suojattu.
(3) Sisältää nettosijoituksista syntyvän valuuttariskin. Nämä valuuttariskit on suojattu.
(4) Sisältää korolliset velat, jotka on suojattu koron- ja valuutanvaihtosopimuksilla sekä valuuttatermiineillä. Katso liitetieto 23, Korolliset velat.
(5) Osaa näistä valuuttajohdannaisista käytetään vieraan valuutan määräisten tase-erien suojaamiseen siten, että niihin ei sovelleta suojauslaskentaa ja ne arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Markkinariskien arviointiin käytetty menetelmä: Value-at-Risk

Konserni käyttää Value-at-Risk (VaR) -menetelmää valuuttariskien arvioinnissa. VaR on tilastollinen menetelmä, jolla mitataan markkinoiden muutoksille sensitiivisten instrumenttien suurinta mahdollista käyvän arvon tappiota määritellyssä epäedullisessa markkinatilanteessa annetulla todennäköisyydellä tietyn aikajakson kuluessa. Konsernin valuuttariskin VaR lasketaan käyttämällä Monte Carlo -menetelmää, joka simuloi satunnaisia markkinahintaskenaarioita ottaen huomioon tiettyjen valuuttajohdannaisten epälineaariset hintojen muutokset. VaR-laskenta perustuu volatiliteetteihin ja korrelaatioihin, jotka on laskettu historiallisesta markkinainformaatiosta tehdyn otoksen perusteella 95 prosentin luottamustasolla yhden kuukauden tarkastelujaksolla. Jotta viimeisimmät markkinatapahtumat tulisivat paremmin esiin, data painotetaan eksponentiaalisesti tasoitetulla liukuvalla keskiarvolla käyttäen asianmukaista tasoituskerrointa. Tässä VaR-mallissa voidaan päätellä, että suurin mahdollinen tappio ei ylitä VaR-tulosta 95 prosentissa mahdollisista tapauksista. Lopuissa 5 prosentissa mahdollisista tapauksista mahdollinen tappio on vähintään VaR-tulos ja keskimäärin merkittävästi suurempi. VaR-menetelmässä tehdään useita oletuksia, kuten sellaisia, että riskejä mitataan keskimääräisessä markkinatilanteessa, riskeihin vaikuttavat tekijät ovat normaalisti jakautuneet, markkinariskeihin vaikuttavien tekijöiden tulevien muutosten oletetaan vastaavan estimoituja parametreja ja tarkastellut riskit eivät muutu tarkastelujakson aikana. Näin ollen on mahdollista, että tiettynä kuukautena mahdolliset tappiot 95 prosentin luottamustasolla ovat erilaisia ja saattavat olla merkittävästi suurempia kuin VaR-laskelman tulos.

VaR-laskelmaan on sisällytetty seuraavat ulkomaanrahan määräiset rahoitusinstrumentit: lyhytaikaiset sijoitukset, laina- ja myyntisaamiset, rahat ja pankkisaamiset, lainat ja ostovelat; muut kuin suojauslaskennan piirissä olevat valuuttajohdannaiset, jotka arvostetaan tulosvaikutteisesti ja joita käytetään useimmissa tapauksissa tase-eristä johtuvan valuuttariskin suojaamiseen sekä valuuttajohdannaiset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa ja joilla suojataan ennakoituja rahavirtoja, käypää arvoa tai ulkomaisiin yksiköihin tehtyjä nettosijoituksia ja edellä mainittujen suojaussuhteiden suojatut erät.

Konsernin VaR-luvut rahoitusinstrumenteista johtuvalle valuuttariskille on esitetty alla olevan taulukon ”VaR yhteensä” -sarakkeessa sekä havainnollistettu vaikutus tilinpäätökseen on esitetty ”Tulosvaikutus”, ”Vaikutus laajaan tulokseen” ja ”Vaikutus kertyneisiin muuntoeroihin” -sarakkeissa.

	2020				2019			
		Havainnollistettu vaikutus tilinpäätökseen				Havainnollistettu vaikutus tilinpäätökseen		
milj. EUR	VaR yhteensä	Tulos	Laaja tulos	Kertyneet muuntoerot	VaR yhteensä	Tulos	Laaja tulos	Kertyneet muuntoerot
31.12.	9	15	21	–	8	10	18	–
Vuoden keskiarvo	9	18	30	–	11	10	22	1
Vuoden vaihteluväli	6-18	8-32	15-41	0-0	7-25	4-17	13-31	0-4

Korkoriski

Konserni altistuu korkoriskille konsernin tase-erien arvonmuutosten eli hintariskin ja korkotuottojen ja -kulujen muutosten eli jälleenrahoitus- tai jälleensijoitusriskin muodossa. Korkoriski muodostuu pääasiassa korollisista veloista ja varoista, mutta myös ennakoidut rahavirtojen ja taserakenteen muutokset aiheuttavat konsernille korkoriskiä.

Korkoriskin hallinnan tavoitteena on vähentää korkojen vaihtelusta aiheutuvia epäedullisia vaikutuksia konsernin tuloslaskelmaan, rahavirtaan sekä rahoitusvaroihin ja -velkoihin huomioimalla samalla myös konsernin tavoiteltu pääomarakenne ja nettokorkoriskiasema. Konsernin pitkäaikaiset velat ovat pääasiassa kiinteäkorkoisia ja osa niistä on vaihdettu vaihtuvakorkoisiksi määritetyn tavoitekorkoprofiilin mukaisesti. Konsernilla ei ole koronvaihtosopimuksia, joista se maksaisi kiinteää korkoa. Konserni pyrkii vähentämään koron vaihtelun vaikutuksia hallitsemalla rahoitusvarojen ja -velkojen nettokorkoaltistumaa asettamalla asianmukaiset riskienhallintatavoitteet ja riskirajat.

Korkoriskin hallinnan alaisten erien korkoprofiili mukaan lukien konsernin nettokassa ja lyhytaikaiset sijoitukset sekä niihin liittyvät johdannaiset 31.12.:

	2020		2019	
milj. EUR	Kiinteä korko	Vaihtuva korko[1]	Kiinteä korko	Vaihtuva korko[1]
Lyhytaikaiset sijoitukset	104	1 017	4	93
Rahavarat	324	6 616	80	5 830
Korolliset velat	-4 687	-889	-3 872	-405
Rahoitusvarat ja -velat ennen johdannaisia	**-4 259**	**6 744**	**-3 788**	**5 518**
Korkojohdannaiset	661	-661	1 197	-1 197
Rahoitusvarat ja -velat johdannaisten jälkeen	**-3 598**	**6 083**	**-2 591**	**4 321**

(1) Kaikkien kolmen kuukauden sisällä erääntyvien rahavarojen sekä johdannaisiin liittyvien vakuussopimusten katsotaan olevan vaihtuvakorkoisia korkoriskin hallinnan näkökulmasta.

Konsernin rahoitustoimintojen yksikkö valvoo ja hallinnoi korkoriskiä keskitetysti. Konserni käyttää valikoituja herkkyysanalyysejä arvioidakseen ja mitatakseen korkoriskiä, joka muodostuu pääsääntöisesti korollisista saatavista ja veloista sekä näihin liittyvistä johdannaisista. Herkkyysanalyysi muodostaa arvion markkinoiden muutoksille herkkien instrumenttien käyvän arvon mahdollisesta muutoksesta vaihdellen korkotasoa valuutoissa, joissa konsernilla on merkittäviä määriä rahoitusvaroja ja -velkoja, pitäen muut muuttuvat tekijät vakioina. Luottoriskipreemion vaikutusta ei ole sisällytetty alla oleviin lukuihin.

Konsernin rahoitusvarojen ja -velkojen korkoriskiherkkyys on esitetty alla olevan taulukon ”Vaikutus käypään arvoon” -sarakkeessa sekä havainnollistettu vaikutus tilinpäätökseen on esitetty ”Tulosvaikutus” ja ”Vaikutus laajaan tulokseen” -sarakkeissa.

	2020			2019		
milj. EUR	Vaikutus käypään arvoon	Tulosvaikutus	Vaikutus laajaan tulokseen	Vaikutus käypään arvoon	Tulosvaikutus	Vaikutus laajaan tulokseen
Korko – kasvu 100 peruspisteellä	190	1	4	112	1	2
Korko – lasku 50 peruspisteellä	-100	-1	-2	-58	-1	-1

Suojauslaskennan vaikutukset taloudelliseen asemaan ja tulokseen

Konserni käyttää useita suojauslaskentaohjelmia valuutta- ja korkoriskien hallintaan, lisätietoja liitetiedossa 2, Merkittävät laskentaperiaatteet. Näiden ohjelmien vaikutukset konsernin taloudelliseen asemaan ja tulokseen 31.12.:

milj. EUR	Rahavirtojen suojaus (Valuuttatermiinit ja -optiot)[1]	Nettosijoitusten suojaus (Valuuttatermiinit ja -optiot)[1]	Käyvän arvon suojaus (Valuuttatermiinit)[1]	Käyvän arvon ja rahavirtojen suojaus (Koronvaihtosopimukset sekä koron- ja valuutanvaihtosopimukset)[1]
2020				
Suojausinstrumenttien kirjanpitoarvo	19	-2	69	-154
Suojausinstrumenttien nimellisarvo	-787	-1 620	-636	815
Suojauskohteiden nimellisarvo	787	1 620	635	-815
Suojausinstrumenttien perusarvon muutos 1.1. alkaen	33	265	79	118
Suojauskohteiden arvon muutos suojauksen tehokkuuden määrittämiseksi	-35	-265	-87	-116
2019				
Suojausinstrumenttien kirjanpitoarvo	-10	34	1	-51
Suojausinstrumenttien nimellisarvo	-1 029	-4 106	-348	1 246
Suojauskohteiden nimellisarvo	1 043	4 106	351	-1 246
Suojausinstrumenttien perusarvon muutos 1.1. alkaen	-31	-51	-4	132
Suojauskohteiden arvon muutos suojauksen tehokkuuden määrittämiseksi	32	51	3	-133

(1) Esitettävien vuosien aikana ei ole tapahtunut merkittävää epätehokuutta ja taloudelliset suhteet ovat olleet täysin tehokkaita.

Merkittävimmät valuuttariskin hallinnassa käytettävät rahavirtojen -, nettosijoitusten - ja käyvän arvon suojauslaskennan alaiset instrumentit 31.12.:

					Maturiteettijakauma nettonimellisarvoista (milj.EUR)[1]				
	Valuutta	Instrumentti	Käypä arvo (milj. EUR)	Painotettu keskimääräinen suojaustaso	Yhteensä	Erääntyy 3 kk:n kuluessa	Erääntyy 3-12 kk:n kuluessa	Erääntyy 1-3 vuoden kuluessa	Erääntyy yli 3 vuoden kuluttua
2020									
Rahavirtojen suojauslaskenta									
	GBP	Valuuttatermiinit	-0	0,8951	-163	-42	-97	-24	–
	GBP	Valuuttaoptiot	1	0,9262	-75	-24	-47	-4	–
	JPY	Valuuttatermiinit	7	122,0685	-185	-47	-138	–	–
	JPY	Valuuttaoptiot	0	128,3026	-19	0	-19	–	–
	KRW	Valuuttatermiinit	-2	1 347,3221	-132	-29	-103	–	–
	KRW	Valuuttaoptiot	0	1 412,5000	-7	-7	–	–	–
	PLN	Valuuttatermiinit	-2	4,4876	153	46	107	–	–
	USD	Valuuttatermiinit	17	1,1809	-268	-64	-204	–	–
Nettosijoitusten suojauslaskenta									
	CNY	Valuuttatermiinit	4	7,9625	-746	-746	–	–	–
	GBP	Valuuttatermiinit	-1	0,9061	-136	-136	–	–	–
	INR	Valuuttatermiinit	-1	89,8000	-182	-182	–	–	–
	USD	Valuuttatermiinit	-6	1,2158	-392	-392	–	–	–
Valuuttariskin käyvän arvon suojauslaskenta									
	USD	Valuuttatermiinit	70	1,1490	-705	-114	-66	-487	-38
2019									
Rahavirtojen suojauslaskenta									
	GBP	Valuuttatermiinit	-8	0,8780	-207	-53	-126	-28	–
	GBP	Valuuttaoptiot	1	0,9058	-172	-40	-99	-33	–
	JPY	Valuuttatermiinit	-2	122,1697	-167	-44	-123	–	–
	KRW	Valuuttatermiinit	-1	1 310,0412	-129	-15	-114	–	–
	KRW	Valuuttaoptiot	0	1 336,2500	-46	-31	-15	–	–
	PLN	Valuuttatermiinit	2	4,2926	139	45	94	–	–
	USD	Valuuttatermiinit	0	1,1171	-280	0	-280	–	–
	USD	Valuuttaoptiot	0	1,1489	-125	-67	-58	–	–
Nettosijoitusten suojauslaskenta									
	CNY	Valuuttatermiinit	0	7,8003	-981	-981	–	–	–
	INR	Valuuttatermiinit	6	78,4807	-346	-346	–	–	–
	USD	Valuuttatermiinit	28	1,1076	-2 547	-2 547	–	–	–
Valuuttariskin käyvän arvon suojauslaskenta									
	USD	Valuuttatermiinit	0	1,1082	-423	-171	-270	18	–

(1) Valuuttasuojan negatiivinen nimellisarvo viittaa valuutan myyntiin ja positiivinen valuutan ostoon.

Lisätietoja suojauslaskennan vaikutuksesta omaan pääomaan, katso liitetieto 21, Muuntoerot, arvonmuutosrahasto ja muut rahastot. Lisätietoa käyvän arvon ja rahavirtojen suojauslaskennan alaisista suojausinstrumenteista, jotka liittyvät konsernin korollisiin velkoihin, katso liitetieto 23, Korolliset velat. Lisätietoja johdannaisinstrumenteista, katso liitetieto 25, Johdannaiset.

Muu markkinariski
Joillain kehittyvillä markkinoilla on paikallisia valuutanvaihdon valvontasäännöksiä, jotka rajoittavat rajat ylittäviä varojen siirtoja, sekä muita säännöksiä, jotka vaikuttavat konsernin mahdollisuuksiin hallita nettovarojaan näissä maissa.

Luottoriski
Luottoriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että vastapuoli ei täytä sopimusvelvoitteitaan, ja tämän seurauksena konsernille aiheutuu taloudellisia menetyksiä. Luottoriskiä synnyttävät asiakkaisiin liittyvät saatavat, lainatakaukset ja muut sitoumukset sekä rahoituslaitoksiin liittyvät erät, kuten rahat ja pankkisaamiset, lainasaamiset, kiinteätuottoiset sijoitukset ja rahamarkkinasijoitukset sekä johdannaiset. Liiketoimintaan ja rahoitustransaktioihin liittyviä luottoriskejä hallitaan erikseen.

Liiketoimintaan liittyvä luottoriski
Konserni pyrkii varmistamaan mahdollisimman korkean laadun niin myyntisaamisten ja asiakassopimuksiin perustuvien omaisuuserien, kuin asiakkaille tai muille kolmansille osapuolille myönnettyjen lainojen osalta. Konsernitasoiset puitteet ja toimintaohjeet liiketoimintaan liittyvien luottoriskien hallinnan osalta hyväksyy konsernin talousjohtaja. Kyseiset toimintaohjeet edellyttävät, että luottopäätökset perustuvat eri liiketoiminta-alueiden asiakkaiden luottokelpoisuuden arviointiin ja merkittävien asiakassaatavien osalta luottoluokitukseen sekä konsernin sisäisesti määriteltyjen periaatteiden mukaisesti asetettuihin luottorajoihin. Asiakkaiden merkittävät luottorajat hyväksytään konsernitasolla. Luottoriskejä valvotaan kaikissa liiketoiminnoissa ja riskiä pienennetään tarvittaessa käyttämällä rembursseja, takauksia, vakuuksia, vakuutuksia sekä myymällä saatavia valikoidusti.

Konserni soveltaa yksinkertaistettua menettelyä myyntisaamisten ja asiakassopimuksiin perustuvien omaisuuserien tappiota koskevan vähennyserän osalta perustuen koko voimassaoloajalta odotettavissa oleviin luottotappioihin sellaisten myyntisaamisten kohdalla, joihin ei liity merkittäviä rahoituskomponentteja. Konserni on määritellyt kvantitatiivisen ja kvalitatiivisen analyysin perusteella myyntisaamisiin kohdistuvan luottoriskin alhaiseksi. Kvantitatiivisessa analyysissä keskitytään tarkastelemaan historiallisia tappiotasoja, suhteutetaan historiallista ja ennustettua myyntiä niistä syntyneisiin ja syntyviin myyntisaamisiin sekä tarkastellaan erääntyneitä myyntisaamisia ja niihin liittyviä merkkejä maksukyvyn huononemisesta. Kvalitatiivisen analyysin avulla pyritään edelleen tarkentamaan arviota koko voimassaoloajalta odotettavissa olevista luottotappioista ottamalla huomioon kaikki olennaiset tekijät, kuten asiakkaan luottoluokitus, maakohtainen luottoluokitus ja poliittinen tilanne. Tilikaudella 2020 konsernin kirjaamat luottotappiot olivat 1,1 % liikevaihdosta (0,6 % vuonna 2019).

Luottoriskiksi määritellään myyntisaamisten, sopimukseen perustuvien omaisuuserien, asiakkaiden avoimien lainasaamisten sekä rahoitussitoumusten yhteissumma. Myyntisaamisiin ei sisälly merkittäviä luottoriskikeskittymiä asiakkaittain. Kolmen suurimman asiakkaan osuus konsernin kaikista myyntisaamisista, sopimukseen perustuvista omaisuuseristä sekä asiakkaille ja muille kolmansille osapuolille myönnetyistä lainoista 31.12.2020 oli 10,5 %, 5,1 % ja 4,6 % (vuoden 2019 lopussa 4,6 %, 4,3 % ja 3,8 %). Konsernin luottoriskistä kolmen suurimman maan osuus konsernin kaikista myyntisaamisista, sopimukseen perustuvista omaisuuseristä sekä asiakkaille ja muille kolmansille osapuolille myönnetyistä lainoista 31.12.2020 oli 24,0 %, 9,6 % ja 8,6 % (vuoden 2019 lopussa 12,4 %, 11,4 % ja 9,7 %). 24,0 %:n luottoriski liittyy Yhdysvaltojen myyntisaamisiin (12,4 % Kiinasta vuonna 2019).

Konserni kirjaa tappiota koskevia vähennyseriä tarpeen mukaan erääntymättömistä myyntisaamisista, asiakassopimuksiin perustuvista omaisuuseristä sekä lainasaamisista asiakkailta tai muilta kolmansilta osapuolilta perustuen velallisen luottokelpoisuuden ja maksuhistorian analysointiin. Konsernin kirjaamat tappiota koskevat vähennyserät perustuvat arvioon odotetuista taloudellisista menetyksistä tilinpäätöshetkellä. Erääntyneitä saamisia asiakkailta ja muilta kolmansilta osapuolilta käsitellään yksittäistapauksina tappiota koskevia vähennyseriä määritettäessä. Erääntyneet saamiset asiakkailta 31.12.2020 ovat yhteensä 7 124 miljoonaa euroa (6 936 miljoonaa euroa vuonna 2019).

Myyntisaamisten, asiakassopimuksiin perustuvien omaisuuserien ja asiakkaille myönnettyjen lainojen ikäjakauma 31.12.:

milj. EUR	Lyhytaikaiset	Eräpäivästä kulunut 1-30 päivää	Eräpäivästä kulunut 31-180 päivää	Eräpäivästä kulunut yli 180 päivää	Yhteensä
31.12.2020					
Myyntisaamiset	5 190	93	199	320	5 802
Asiakassopimuksiin perustuvat omaisuuserät	1 080	–	–	–	1 080
Asiakkaille myönnetyt lainat	178	–	–	64	242
Yhteensä	**6 448**	**93**	**199**	**384**	**7 124**
31.12.2019					
Myyntisaamiset	4 364	156	306	345	5 171
Asiakassopimuksiin perustuvat omaisuuserät	1 489	–	–	–	1 489
Asiakkaille myönnetyt lainat	224	–	17	35	276
Yhteensä	**6 077**	**156**	**323**	**380**	**6 936**

Tappiota koskevissa vähennyserissä tapahtuneet muutokset, jotka kaikki liittyvät myyntisaamisiin, ovat 31.12. päättyneiltä tilikausilta seuraavat:

milj. EUR	2020	2019	2018
1.1.	147	195	192
Kirjattu tuloslaskelmaan	183	41	86
Vähennykset[1]	-30	-89	-83
31.12.	**300**	**147**	**195**

(1) Vähennykset sisältävät tappioita koskevien vähennyserien käytön ja purun.

Konsernin altistuminen luottoriskeille asiakkaille myönnetyssä rahoituksessa 31.12.:

milj. EUR	2020	2019
Annetut lainasitoumukset	180	303
Asiakkaille myönnetyt lainat	242	276
Yhteensä	**422**	**579**

Asiakkaiden rahoitukseen liittyvien lainojen arvioidut luottotappiot perustuvat tavallisesti 12 kuukauden odotettuihin luottotappioihin nostettujen lainojen ja arvioitujen lisänostojen osalta kauden aikana. Tappiota koskevat vähennyserät on laskettu vuosineljänneksittäin perustuen arvioihin perintäkelpoisuudesta sekä saatavilla oleviin vakuuksiin ja kirjattu pois konsernin muiden laajan tuloksen eristä muihin rahoituskuluihin konsernin tuloslaskelmassa. Asiakasrahoitukseen liittyvien lainasaamisten tappiota koskevat vähennyserät olivat 134 miljoonaa euroa (76 miljoonaa euroa vuonna 2019). Tappiota koskevat vähennyserät kasvoivat 58 miljoonaa euroa (69 miljoonaa euroa vuonna 2019) johtuen erään kehittyvien markkinoiden asiakkaan luottoluokituksen merkittävästä heikkenemisestä. Vuonna 2019 muutos tappiota koskevissa vähennyserissä johtui pääosin arvonalentumistappiosta liittyen eräälle kehittyvien markkinoiden asiakkaalle myönnettyyn lainaan. Lisätietoja liitetiedossa 17, Arvonalentumiset.

Rahoituksellinen luottoriski

Rahoitusinstrumentteihin sisältyy riski siitä, että niiden markkina-arvo muuttuu johtuen vastapuolen luottokelpoisuuden heikkenemisestä tai riski tappioista kasvaa, mikäli vastapuoli ei pysty täyttämään velvoitteitaan. Konsernin rahoitustoimintojen yksikkö mittaa ja valvoo rahoituksellista luottoriskiä keskitetysti. Vastapuoliriskiä hallitaan aktiivisesti rajoittamalla vastapuolien määrää riittävän moneen johtavaan pankkiin ja rahoituslaitokseen sekä valvomalla luottokelpoisuuden ja riskien kehittymistä jatkuvasti. Lisäksi konserni sopii kaikkien merkittävien vastapuolien kanssa netotusjärjestelystä, joka antaa kuittausoikeuden, mikäli vastapuoli ei pysty täyttämään velvoitteitaan. Konserni sopii joidenkin vastapuolien kanssa vakuusjärjestelystä, joka edellyttää vastapuolta antamaan vakuudet johdannaissaatavia vastaan.

Sijoituspäätökset perustuvat tiukkoihin luottokelpoisuus- ja maturiteettikriteereihin konsernin rahoituspolitiikkaan liittyvien rahoitustoiminnon toimintaohjeiden ja menettelytapojen mukaisesti. Tämän sijoituspolitiikan ja aktiivisen sijoitusten hallinnoinnin ansiosta konsernilla ei ole ollut raportointivuosina merkittäviä luottotappioita rahamarkkinasijoituksissaan. Konsernilla ei ollut 31.12. hallinnassaan yhtään erääntynyttä rahamarkkinasijoitusta, jonka arvoa ei olisi alennettu. Konsernin sijoitusten korkeasta luottokelpoisuudesta johtuen näiden sijoitusten odotettavissa olevat luottotappiot ovat merkityksettömiä.

Lyhytaikaisten sijoitusten ja rahavarojen jakauma luottokelpoisuusluokittain. Jakauma perustuu Standard & Poor's -luottoluokituslaitoksen luottokelpoisuusluokituksiin 31.12.:

milj. EUR	Luottoluokitus[1]	Rahat ja pankkisaamiset	Erääntyy alle 3 kk:n kuluessa	Erääntyy 3–12 kk:n kuluessa	Erääntyy 1–3 vuoden kuluessa	Erääntyy 3–5 vuoden kuluessa	Erääntyy yli 5 vuoden kuluttua	Yhteensä[2][3]
2020								
	AAA	–	1 411	–	–	–	–	1 411
	AA+ - AA-	895	352	–	–	–	–	1 247
	A+ - A-	1 685	2 593	50	70	155	50	4 603
	BBB+ - BBB-	106	490	100	–	–	–	696
	BB+ - BB-	36	–	1	–	–	–	37
	B+ - B-	26	–	–	–	–	–	26
	CCC+ - CCC-	3	–	–	–	–	–	3
	Non-rated	30	8	–	–	–	–	38
Yhteensä		**2 781**	**4 854**	**151**	**70**	**155**	**50**	**8 061**
2019								
	AAA	–	800	–	–	–	–	800
	AA+ - AA-	663	143	–	–	–	–	806
	A+ - A-	2 007	1 377	20	20	25	–	3 449
	BBB+ - BBB-	445	360	13	–	–	–	818
	BB+ - BB-	8	–	–	–	–	–	8
	B+ - B-	22	–	–	–	–	–	22
	Non-rated	100	3	1	–	–	–	104
Yhteensä		**3 245**	**2 683**	**34**	**20**	**25**	**–**	**6 007**

(1) Pankkiryhmien osalta oheisessa taulukossa on käytetty emoyhtiön luottoluokitusta. Tytäryhtiöiden luottoluokitus saattaa poiketa emoyhtiön luottoluokituksesta.
(2) Lyhytaikaisiin sijoituksiin ja rahavaroihin lukeutuu pankkitalletukset, strukturoidut talletukset, sijoitukset rahamarkkinarahastoihin ja sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin.
(3) Instrumentit, jotka voidaan vaatia maksettaviksi ennen eräpäivää, on esitetty lopullisen erääntymisensä mukaan, mikäli se on määritetty. Instrumentit, joiden lopulliseen eräpäivään on yli kolme kuukautta, sisältävät 325 miljoonaa euroa (77 miljoonaa euroa vuonna 2019) instrumentteja, jotka voidaan vaatia maksettaviksi kolmen kuukauden kuluessa.

Konsernilla on muissa pitkäaikaisissa rahoitusvaroissa käyttörajoitusten alaisia pankkitalletuksia pääosin työsuhde-etuuksiin liittyen 107 miljoonaa euroa (126 miljoonaa euroa vuonna 2019). Konserni on arvioinut näiden rahoitusvarojen vastapuoliriskin ja todennut odotettujen luottotappioiden olevan merkityksettömiä.

Rahoitusvarat ja -velat, joita koskee toimeenpantavissa oleva yleinen netotusjärjestely tai vastaava sopimus 31.12.:

milj. EUR	Rahoitusvarojen/ -velkojen bruttomäärä	Taseeseen merkittyjen netotettujen rahoitusvelkojen/ -varojen bruttomäärä	Taseeseen merkittyjen rahoitusvarojen/ -velkojen nettomäärä	Rahamäärät, joita ei ole netotettu taseeseen		Nettomäärä
				Rahoitusinstrumentit varat/velat	Käteisvakuus saatu/annettu	
2020						
Johdannaisvarat	169	–	169	73	89	7
Johdannaisvelat	-304	–	-304	-153	-134	-17
Yhteensä	**-135**	**–**	**-135**	**-80**	**-45**	**-10**
2019						
Johdannaisvarat	81	–	81	76	–	5
Johdannaisvelat	-157	–	-157	-83	-37	-37
Yhteensä	**-76**	**–**	**-76**	**-7**	**-37**	**-32**

Rahoitusinstrumentteja, joita koskee toimeenpantavissa oleva yleinen netotusjärjestely tai vastaava sopimus, ei ole vähennetty konsernitaseessa toisistaan, mikäli tarkoitus ei ole selvittää niitä nettomääräisesti tai toteuttaa saamista ja velkaa yhtäaikaisesti.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriski tarkoittaa riittämätöntä rahoitusta tai tavanomaista korkeampia rahoituskustannuksia likvidien varojen riittämättömyyden takia silloin, kun velkojen uudelleenrahoitus tai liiketoimintaolosuhteiden äkillinen heikkeneminen johtavat ennakoitua suurempaan rahoitustarpeeseen. Transaktioihin liittyvä likviditeettiriski tarkoittaa tilannetta, jossa transaktio joudutaan tekemään alle markkinahintojen tai sitä ei pystytä tekemään lainkaan haluttuna ajankohtana. Likviditeettiriskin hallinnan tavoitteena on turvata rahoituksen riittävyys kaikissa olosuhteissa ylläpitämällä riittävää likviditeettiä sekä varmistamalla se, että liiketoiminnan rahoitukseen on jatkuvasti käytettävissä varoja riittävän nopeasti sijoitusten arvoa vaarantamatta.

Konserni pyrkii ylläpitämään riittävää likviditeettiä tehokkaalla kassanhallinnalla sekä sijoittamalla pääosin erittäin likvideihin rahamarkkinasijoituksiin. Likviditeettiasemasta riippuen konserni saattaa uudelleenrahoittaa erääntymään tulevat velat ennen sopimuksen mukaista eräpäivää. Transaktioihin liittyvä likviditeettiriski minimoidaan tekemällä vain transaktioita, joille on saatavilla osto- ja myyntinoteeraukset markkinoilta. Liiketoiminnan muutosvauhdin takia konserni pyrkii säilyttämään joustavat rahoitusjärjestelyt ylläpitämällä sitoutuneita ja sitoutumattomia rahoitusjärjestelyitä ja -ohjelmia. Lisätietoja liitetiedossa 23, Korolliset velat.

Seuraavassa taulukossa esitetään diskonttaamaton, sopimuksiin pohjautuvan rahavirta-analyysi konsernitaseessa esitetyistä vuokrasopimusveloista, rahoitusvaroista ja -veloista sekä annetuista ja saaduista sitoumuksista kuten lainasitoumuksista ja sitovista vuokrasopimusveloista, jotka eivät ole vielä alkaneet. Taulukon luvut eivät ole suoraan johdettavissa konsernitaseesta.

milj. EUR	Yhteensä	Erääntyy alle 3 kk:n kuluessa	Erääntyy 3–12 kk:n kuluessa	Erääntyy 1–3 vuoden kuluessa	Erääntyy 3–5 vuoden kuluessa	Erääntyy yli 5 vuoden kuluttua
2020						
Pitkäaikaiset rahoitusvarat						
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat[1]	**188**	–	–	66	79	43
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Muut lyhytaikaiset rahoitusvarat poislukien johdannaiset[1]	**39**	2	37	–	–	–
Lyhytaikaiset sijoitukset	**1 121**	1 020	101	–	–	–
Rahavarat[2]	**6 944**	6 618	50	70	156	50
Bruttona suoritettavien johdannaissaatavien rahavirrat:						
Johdannaiset – saatavat	**7 810**	5 873	1 299	599	39	–
Johdannaiset – velat	**-7 682**	-5 813	-1 258	-573	-38	–
Myyntisaamiset	**5 802**	4 674	974	154	–	–
Pitkäaikaiset rahoitus- ja vuokrasopimusvelat						
Pitkäaikaiset korolliset velat	**-5 920**	-39	-97	-794	-2 194	-2 796
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat	**-750**	–	–	-338	-220	-192
Lyhytaikaiset rahoitus- ja vuokrasopimusvelat						
Lyhytaikaiset korolliset velat	**-564**	-552	-12	–	–	–
Lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat	**-232**	-65	-167	–	–	–
Muut lyhytaikaiset rahoitusvelat poislukien johdannaiset[3]	**-434**	-420	-14	–	–	–
Bruttona suoritettavien johdannaisvelkojen rahavirrat:						
Johdannaiset – saatavat	**6 926**	4 870	883	525	45	603
Johdannaiset – velat	**-6 999**	-4 906	-882	-563	-35	-613
Ostovelat	**-3 174**	-3 049	-122	-2	–	-1
Annetut ja saadut sitoumukset						
Annetut lainasitoumukset[4]	**-180**	-26	-26	-128	–	–
Saadut lainasitoumukset[5]	**1 482**	-1	-3	-8	1 494	–
Sitovat vuokrasopimukset, jotka eivät ole vielä alkaneet	**-182**	-1	-3	-43	-29	-106

(1) Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat ja lyhytaikaiset rahoitusvarat poislukien johdannaiset sisältävät pääasiassa lainasaamisia asiakkailta.
(2) Instrumentit, jotka voidaan vaatia maksettaviksi ennen eräpäivää, on esitetty lopullisen erääntymisensä mukaan, mikäli se on määritetty. Sijoitukset, joiden lopulliseen eräpäivään on yli kolme kuukautta, sisältävät 325 miljoonaa euroa instrumentteja, jotka voidaan vaatia maksettaviksi kolmen kuukauden kuluessa.
(3) Muut lyhytaikaiset rahoitusvelat sisältävät ehdollisen velvoitteen China Huaxinille. Velvoite on esitetty taulukossa aikaisimpaan mahdolliseen hetkeen, jolloin merkintäaika on avoinna.
(4) Annetut lainasitoumukset on sijoitettu aikaisimpaan ajankohtaan, jolloin ne voidaan nostaa tai vaatia maksettaviksi.
(5) Saadut lainasitoumukset on sijoitettu niiden erääntymisajankohtaan. Näihin lukuihin sisältyvät myös lainasitoumuksiin liittyvät kulut.

milj. EUR	Yhteensä	Erääntyy alle 3 kk:n kuluessa	Erääntyy 3–12 kk:n kuluessa	Erääntyy 1–3 vuoden kuluessa	Erääntyy 3–5 vuoden kuluessa	Erääntyy yli 5 vuoden kuluttua
2019						
Pitkäaikaiset rahoitusvarat						
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat[1]	**252**	–	3	115	54	80
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Muut lyhytaikaiset rahoitusvarat poislukien johdannaiset[2]	**53**	21	32	–	–	–
Lyhytaikaiset sijoitukset	**97**	95	2	–	–	–
Rahavarat[3]	**5 913**	5 835	33	20	25	–
Bruttona suoritettavien johdannaissaatavien rahavirrat:						
Johdannaiset – saatavat	**9 660**	7 582	1 993	85	–	–
Johdannaiset – velat	**-9 639**	-7 548	-2 005	-86	–	–
Myyntisaamiset	**5 019**	3 873	1 088	58	–	–
Pitkäaikaiset rahoitus- ja vuokrasopimusvelat						
Pitkäaikaiset korolliset velat	**-4 990**	-43	-75	-1 209	-1 113	-2 550
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat	**-841**	–	–	-375	-251	-215
Lyhytaikaiset rahoitus- ja vuokrasopimusvelat						
Lyhytaikaiset korolliset velat	**-294**	-212	-82	–	–	–
Lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat	**-276**	-81	-195	–	–	–
Muut lyhytaikaiset rahoitusvelat poislukien johdannaiset[4]	**-646**	-638	-8	–	–	–
Bruttona suoritettavien johdannaisvelkojen rahavirrat:						
Johdannaiset – saatavat	**11 725**	9 003	828	616	86	1 192
Johdannaiset – velat	**-11 517**	-9 078	-808	-569	-43	-1 019
Ostovelat	**-3 786**	-3 653	-111	-21	-1	–
Annetut ja saadut sitoumukset						
Annetut lainasitoumukset[5]	**-303**	-32	-77	-194	–	–
Saadut lainasitoumukset[6]	**1 971**	499	-4	-11	-11	1 498
Sitovat vuokrasopimukset, jotka eivät ole vielä alkaneet	**-160**	–	–	-11	-23	-126

(1) Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat sisältävät pitkäaikaiset lainasaamiset asiakkailta ja toimittajilta sekä tietyt muut pitkäaikaiset sijoitukset, jotka on esitetty muissa pitkäaikaisissa rahoitusvaroissa konsernin taseessa. Vaihdettavissa olevat instrumentit on esitetty sopimuksen lopullisen erääntymisen mukaan.
(2) Muut lyhytaikaiset rahoitusvarat poislukien johdannaiset sisältävät lyhytaikaiset lainasaamiset asiakkailta ja toimittajilta, jotka on esitetty muissa lyhytaikaisissa rahoitusvaroissa konsernin taseessa.
(3) Instrumentit, jotka voidaan vaatia maksettaviksi ennen eräpäivää, on esitetty lopullisen erääntymisensä mukaan, mikäli se on määritetty. Sijoitukset, joiden lopulliseen eräpäivään on yli kolme kuukautta, sisältävät 77 miljoonaa euroa instrumentteja, jotka voidaan vaatia maksettaviksi kolmen kuukauden kuluessa.
(4) Muut lyhytaikaiset rahoitusvelat sisältävät ehdollisen velvoitteen China Huaxinille. Velvoite on esitetty taulukossa aikaisimpaan mahdolliseen hetkeen, jolloin merkintäaika on avoinna.
(5) Annetut lainasitoumukset on sijoitettu aikaisimpaan ajankohtaan, jolloin ne voidaan nostaa tai vaatia maksettaviksi.
(6) Saadut lainasitoumukset on sijoitettu niiden erääntymisajankohtaan. Näihin lukuihin sisältyvät myös lainasitoumuksiin liittyvät kulut.

37. Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Tapahtumat, joiden johdosta tilinpäätöslaskelmia on oikaistu

Kehittyvien markkinoiden asiakkaan pyytämä velkajärjestely

Helmikuussa 2021 eräs konsernin kehittyvien markkinoiden asiakas aloitti neuvottelut velkojensa uudelleenjärjestelemiseksi välttääkseen maksukyvyttömyyden. Vaikka tämä tapahtui tilikauden päättymisen jälkeen, se vahvisti asiakkaan luottokelpoisuuden olleen heikentynyt 31.12.2020. Tämän seurauksena konserni kirjasi rahoituskuluihin asiakkaalle myöntämäänsä lainaan liittyen 58 miljoonan euron lisäyksen odotettuihin luottotappioihin. Lisäksi konserni arvioi, että asiakkaalta olevien saatavien perintä ei ole enää todennäköistä, joten se kirjasi tähän liittyen yhteensä 34 miljoonan euron oikaisun liikevaihtoon, hankinnan ja valmistuksen kuluihin sekä liiketoiminnan muihin kuluihin.

Tapahtumat, joiden johdosta tilinpäätöslaskelmia ei ole oikaistu

Muutoksia organisaatiorakenteeseen

Strategiatyöhönsä liittyen Nokia otti käyttöön 1.1.2021 uuden toimintamallin, joka auttaa yhtiötä vastaamaan paremmin asiakkaiden tarpeisiin sekä käynnissä olevaan markkinamuutokseen. Uusi toimintamalli sisältää neljä raportoitavaa segmenttiä, jotka vastaavat aiempaa paremmin asiakkaiden ostokäyttäytymistä: (i) Matkapuhelinverkot (Mobile Networks), (ii) Verkkoinfrastruktuuri (Network Infrastructure), (iii) Pilvi- ja verkkopalvelut (Cloud and Network Services) ja (iv) Teknologia (Nokia Technologies). Lisäksi Nokia esittää segmenttikohtaisia tietoja Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osiosta. Uusi toimintamalli parantaa tulosvastuullisuutta ja läpinäkyvyyttä, yksinkertaistaa rakennetta sekä parantaa kustannustehokkuutta.

Joukkovelkakirjalainan lunastus

Tammikuussa 2021 konserni käytti liikkeellelaskijan optio-oikeuden lunastaa 350 miljoonan euron suuruisen maaliskuussa 2021 erääntyvän 1,00 prosentin kuponkikorkoisen joukkovelkakirjalainan kokonaisuudessaan. Lunastuspäivä oli 15.2.2021.

Emoyhtiön tuloslaskelma

1.1.-31.12.	Liite	2020 milj. EUR	2019 milj. EUR
Liikevaihto[1]		**220**	**246**
Hankinnan ja valmistuksen kulut		-18	-11
Bruttokate		**202**	**235**
Myynnin ja hallinnon kulut		-46	-46
Liiketoiminnan muut tuotot	4	23	12
Liiketoiminnan muut kulut	4	-3	-34
Liikevoitto		**176**	**167**
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korko- ja muut rahoitustuotot	5	328	391
Korko- ja muut rahoituskulut	5	-163	-260
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		**165**	**131**
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		**341**	**298**
Tilinpäätössiirrot			
Konserniavustukset	6	-440	-390
Tappio ennen veroja		**-99**	**-92**
Tuloverot	7	-37	17
Tilikauden tappio		**-136**	**-75**

(1) Nokia Technologies -liiketoiminnasta tuleva liikevaihto.

Liitetiedot ovat tämän tilinpäätöksen olennainen osa.

Emoyhtiön tase

31.12.	Liite	2020 milj. EUR	2019 milj. EUR
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet		2	2
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		2	2
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	8	9	8
Rakennukset ja rakennelmat	8	83	71
Koneet ja kalusto	8	3	1
Muut aineelliset hyödykkeet	8	10	11
Keskeneräiset hankinnat	8	–	14
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		105	105
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yhtiöissä	9	18 657	18 633
Osuudet osakkuusyhtiöissä	9	–	1
Pitkäaikaiset sijoitukset	9, 14	1	1
Sijoitukset yhteensä		18 658	18 635
Pitkäaikaiset saamiset			
Pitkäaikaiset lainasaamiset saman konsernin yhtiöiltä	14	2 644	2 915
Pitkäaikaiset lainasaamiset muilta yhtiöiltä	14	1	7
Muut pitkäaikaiset saamiset		28	43
Laskennalliset verosaamiset		–	43
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä		2 673	3 008
Pysyvät vastaavat yhteensä		**21 438**	**21 750**
Vaihtuvat vastaavat			
Myyntisaamiset saman konsernin yhtiöiltä		369	336
Myyntisaamiset muilta yhtiöiltä		–	7
Lyhytaikaiset lainasaamiset saman konsernin yhtiöiltä	14	4 728	8 427
Muut rahoitusvarat saman konsernin yhtiöiltä	14, 15	49	53
Muut rahoitusvarat muilta yhtiöiltä	14, 15	149	80
Siirtosaamiset ja maksetut ennakkomaksut saman konsernin yhtiöiltä	10	101	83
Siirtosaamiset ja maksetut ennakkomaksut muilta yhtiöiltä	10	453	665
Lyhytaikaiset sijoitukset	14	1 070	43
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		**6 919**	**9 694**
Rahavarat	14	5 043	2 908
Vastaavaa yhteensä		**33 400**	**34 352**

Liitetiedot ovat tämän tilinpäätöksen olennainen osa.

31.12.	Liite	2020 milj. EUR	2019 milj. EUR
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			
Osakepääoma	11	246	246
Ylikurssirahasto	11	46	46
Omat osakkeet	11, 12	-344	-344
Käyvän arvon rahasto	11, 12, 13	-18	–
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	11, 12	15 248	15 199
Kertyneet voittovarat	11, 12	1 963	2 038
Tilikauden tappio	11, 12	-136	-75
Oma pääoma yhteensä		**17 005**	**17 110**
Pakolliset varaukset	16	**43**	**55**
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Pitkäaikaiset korolliset velat	14, 17	4 697	3 714
Ennakkomaksut muilta yhtiöiltä		460	615
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		5 157	4 329
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Lyhytaikaiset korolliset velat saman konsernin yhtiöille	14, 17	8 942	10 997
Lyhytaikaiset korolliset velat muille yhtiöille	14, 17	448	5
Konserniavustus saman konsernin yhtiöille		440	390
Muut rahoitusvelat saman konsernin yhtiöille	14	144	70
Muut rahoitusvelat muille yhtiöille	14	623	782
Ennakkomaksut muilta yhtiöiltä		155	155
Ostovelat saman konsernin yhtiöille		268	301
Ostovelat muille yhtiöille		22	35
Siirtovelat ja muut velat saman konsernin yhtiöille	18	44	42
Siirtovelat ja muut velat muille yhtiöille	18	109	81
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		11 195	12 858
Vieras pääoma yhteensä		**16 352**	**17 187**
Vastattavaa yhteensä		**33 400**	**34 352**

Liitetiedot ovat tämän tilinpäätöksen olennainen osa.

Emoyhtiön rahoituslaskelma

1.1.-31.12.	Liite	2020 milj. EUR	2019 milj. EUR
Liiketoiminnan rahavirta			
Tilikauden tappio		-136	-75
Oikaisut yhteensä	21	356	187
Käyttöpääoman muutos			
Lyhytaikaisten saamisten lisäys		-58	-21
Korottomien lyhytaikaisten velkojen vähennys		-28	-92
Korottomien pitkäaikaisten velkojen vähennys		-155	-155
Liiketoiminnan rahavirta		-21	-156
Saadut korot		267	237
Maksetut korot		-8	-6
Maksetut muut rahoituserät, netto		-163	91
Maksetut tuloverot, netto		3	-3
Liiketoiminnan rahavirta		**78**	**163**
Investointien rahavirta			
Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin ja lyhytaikaisiin sijoituksiin		-24	-43
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin		-6	-14
Aineellisten ja muiden aineettomien käyttöomaisuushyödykkeiden myynti		1	–
Muiden pitkäaikaisten saamisten vähennys		151	394
Lyhytaikaisten saamisten lisäys/vähennys		3 682	-2 328
Lyhytaikaisten sijoitusten ostot		-1 044	–
Lyhytaikaisten sijoitusten myynnit		16	447
Investointien rahavirta		**2 776**	**-1 544**
Rahoitustoimintojen rahavirta			
Pitkäaikaisten velkojen lisäys		1 288	970
Lyhytaikaisten velkojen vähennys/lisäys		-1 617	1 007
Osingonjako		–	-560
Konserniavustukset		-390	-332
Rahoitustoimintojen rahavirta		**-719**	**1 085**
Rahavarojen vähennys		**2 135**	**-296**
Rahavarat tilikauden alussa		2 908	3 204
Rahavarat tilikauden lopussa		**5 043**	**2 908**

Liitetiedot ovat tämän tilinpäätöksen olennainen osa.

1. Laskentaperiaatteet

Esitysperiaatteet
Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu suomalaisen kirjanpitolainsäädännön (Finnish Accounting Standards, FAS) mukaan.

Emoyhtiö vastaa konsernin sisäisen rahoituksen järjestämisestä. Emoyhtiön taloudelliseen asemaan vaikuttavat konsernin liiketoiminta- ja organisaatiomallien muutoksista johtuvat sisäisen ja ulkoisen rahoitustarpeen muutokset.

Emoyhtiön tilinpäätösluvut pitävät sisällään myös Sveitsin sivuliikkeen.

Myynnin tuloutusperiaatteet
Emoyhtiö tarjoaa asiakkailleen lisenssejä omistamiinsa immateriaalioikeuksiin myöntämällä asiakkaille oikeuksia hyödyntää immateriaalioikeuksia omissa tuotteissaan. Emoyhtiön myöntäessä asiakkaille lisenssin hyödyntää emoyhtiön immateriaalioikeuksia, vastaavat lisenssimaksutuotot kirjataan suoriteperusteisesti niihin liittyvien sopimusten sisällön mukaisesti. Suurimmassa osassa sopimuksista konsernille jää velvollisuus jatkaa kehitystyötä ja tarjota asiakkaalle viimeisimmät lisäykset immateriaalioikeuksiin sopimuskauden aikana, jolloin tuotto kirjataan jaksottamalla tasaerin sille ajalle, jonka kuluessa jäljellä olevat suoritevelvoitteet täytetään. Kyseisen myynnin jaksotustavan katsotaan kuvaavan emoyhtiön suoritevelvoitteen täyttämistä, sillä lisensoitujen immateriaalioikeuksien sisältämien uusien keksintöjen, jotka ovat erittäin riippuvaisia toisistaan ja voimakkaasti yhteydessä toisiinsa, katsotaan syntyvän jatkuvan ja tilikauden aikana melko vakaan tutkimus- ja kehitystyön seurauksena. Tietyissä sopimuksissa emoyhtiöllä ei ole suoritevelvoitetta sen jälkeen, kun lisenssi sopimuksen solmimisajankohdan immateriaalioikeuteen on myönnetty, eikä saatua lisenssimaksua tarvitse missään olosuhteissa palauttaa. Näissä tapauksissa myyntituotto kirjataan kokonaisuudessaan lisenssisopimuskauden alussa.

Valuuttamääräiset erät
Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu euromääräiseksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Osakeperusteiset maksut
Emoyhtiöllä on kolme erilaista työntekijöille suunnattua osakepohjaista kannustinjärjestelmää: tulosperusteiset osakepalkkiot, ehdolliset osakepalkkiot ja työntekijöiden osakesäästöohjelma. Osakeperusteiset palkkiot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan, kun osakkeet toimitetaan työntekijöille. Maksu sisältää verot sekä veroluonteiset maksut.

Eläkkeet
Eläkejärjestelyihin tehdyt maksusuoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sille tilikaudelle, jota veloitus koskee. Eläkekulut on esitetty noudattaen paikallista lainsäädäntöä.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet
Taseeseen merkittyjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta on vähennetty suunnitelman mukaiset poistot. Aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä tehdään suunnitelman mukaiset tasapoistot, jotka perustuvat arvioituun taloudelliseen vaikutusaikaan seuraavasti:

Aineettomat hyödykkeet	3–7 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	20–33 vuotta
Koneet ja kalusto	1–10 vuotta

Maa- ja vesialueista ei tehdä poistoja. Suunnitelman mukaiset poistot ja poistoeron muutos yhteensä vastaavat EVL-poistoja.

Rahoitusvälineiden luokittelu ja arvostaminen
Emoyhtiö noudattaa rahoitusvälineiden esittämisessä soveltuvin osin käyvän arvon periaatetta kirjanpitolain 5:2a § mukaan ja siten samaa arvostus- ja laskentaperiaatetta kuin konserni.

Rahoitusvarojen luokittelu ja arvostaminen
Emoyhtiö luokittelee rahoitusvarat seuraaviin luokkiin: jaksotettuun hankintamenoon arvostetut rahoitusvarat, käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta arvostetut rahoitusvarat ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat. Luokittelu tehdään emoyhtiön rahoitusvarojen hallinnoinnissa sovellettavan liiketoimintamallin ja rahoitusvarojen sopimusperusteisten rahavirtojen perusteella.

Rahoitusvarojen hallinnoinnissa käytettävä liiketoimintamalli määritellään portfoliotasolla. Liiketoimintamallin tulee perustua käytännön liiketoiminnan johtamiseen. Rahoitusvaroja arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon silloin, kun liiketoimintamallin tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi ja kun rahoitusvarojen rahavirrat koostuvat yksinomaan pääoman ja koron maksusta. Rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta silloin, kun liiketoimintamallin tavoitteena on sekä kerätä sopimukseen perustuvia rahavirtoja että myydä rahoitusvaroja, joiden rahavirrat koostuvat yksinomaan pääoman ja koron maksuista. Rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, mikäli niitä ei arvosteta jaksotettuun hankintamenoon tai käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta. Edellä mainittujen periaatteiden lisäksi rahoitusvarojen luokitteluun ja arvostamiseen vaikuttaa, mikäli rahoitusvara on osa suojaussuhdetta (ks. suojauslaskenta).

Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä, joka on päivä, jolloin emoyhtiö sitoutuu ostamaan tai myymään rahoitusvaran.

Myyntisaamiset
Myyntisaamiset sisältävät asiakkailta laskutetut summat ja summat, joissa myynnin tuloutuskriteerit ovat täyttyneet, mutta asiakkaita ei vielä ole laskutettu. Myyntisaamiset kirjataan alkuperäisen asiakaslaskutuksen määräisenä vähennettynä epävarmoilla saatavilla. Kirjattujen epävarmojen saamisten riittävyyttä arvioidaan säännöllisesti analysoimalla aikaisempia luottotappioita, asiakaskeskittymiä, asiakkaiden luottokelpoisuutta, aiempia maksuviivästyksiä, vallitsevia taloudellisia trendejä ja muutoksia asiakkaiden maksuehdoissa. Jos saatavaa ei todennäköisesti saada perityksi, arvonalentumistappio kirjataan ja sisällytetään liiketoiminnan muihin kuluihin. Emoyhtiö kirjaa myyntisaamisen pois taseesta vain siinä tapauksessa, että sopimukselliset oikeudet omaisuuserästä kertyviin rahavirtoihin päättyvät tai omaisuuserä ja siten myös siihen liittyvät riskit ja hyödyt luovutetaan toiselle yhtiölle.

Sijoitukset
Osuudet saman konsernin yrityksissä on arvostettu hankintamenoon tai alempaan arvonalentumisella oikaistuun arvoon, jos sijoituksen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo on pysyvästi hankintamenoa pienempi. Pitkäaikaiset sijoitukset sisältävät pääosin teknologiaan liittyviä sijoituksia listaamattomiin osakkeisiin ja rahastoihin, jotka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Nämä sijoitukset kirjataan alun perin ja myöhemmin käypään arvoon.

Käyvän arvon määrityksessä käytetään muun muassa seuraavia menetelmiä: markkinoilla noteeratut hinnat; samankaltaisten instrumenttien tilinpäätöshetken markkina-arvo; kohdeyhtiön viimeisimpiin riippumattomien osapuolten tekemiin rahoitustransaktioihin perustuviin arvioihin sekä kohdeyhtiön markkina-analyysiin ja operatiiviseen tulokseen perustuva arvo verrattuna vastaaviin julkisesti noteerattuihin yhtiöihin vastaavilla toimialoilla. Emoyhtiö käyttää harkintaa sovellettavan arvostusmenetelmän sekä siinä käytettävien oletusten valinnassa vallitsevien markkinakäytäntöjen ja olosuhteiden perusteella.

Käyvän arvon muutokset, valuuttakurssivoitot- ja tappiot sekä realisoituneet voitot ja tappiot sijoituksista kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin tuloslaskelmassa.

Lyhytaikaiset sijoitukset koostuvat pääosin erittäin likvideistä korollisista sijoituksista, kuten korko- ja rahamarkkinasijoituksista, jotka ovat helposti konvertoitavissa käteisvaroiksi tiedossa olevaan määrään ja joiden erääntymiseen hankintahetkellä on yli kolme kuukautta. Sijoitukset eivät ole osa strukturoituja sijoituksia ja niiden rahavirrat koostuvat yksinomaan pääoman ja koron maksusta. Sijoituksia hallinnoidaan portfoliossa, jonka liiketoimintamallin tavoitteena on sekä kerätä sopimukseen perustuvia rahavirtoja että myydä rahoitusvaroja. Käyvän arvon muutokset kirjataan käyvän arvon rahasto kautta. Sijoitukset arvostetaan käypään arvoon käyttämällä markkinahintanoteerausta, diskontattujen rahavirtojen analyysia ja muita asianmukaisia arvostusmalleja.

Sijoitukset rahamarkkinarahastoihin, jotka eivät lukeudu kassavaroiksi, sekä sijoitukset korko- ja rahamarkkina-arvopapereihin, jotka erääntyvät yli kolmen kuukauden päästä ja jotka pidetään kaupankäyntitarkoituksessa tai ne sisältyvät sellaisiin sijoitusrakenteisiin, jotka muodostuvat arvopapereista ja johdannaisista, luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Tämän sijoitusportfolion tarkoituksena on kerätä sopimukseen perustuvat rahavirrat, pääoman takaisinmaksu ja arvonnousu, ja sijoitukset voidaan myydä koska tahansa.

Lyhytaikaiset sijoitukset sisältävät myös johdannaistransaktioiden vakuuksina käytettävät määräaikaistalletukset. Ne kirjataan alun perin käypään arvoon ja myöhempi arvostaminen tapahtuu jaksotettuun hankintamenoon. Korkotuotot sekä valuuttakurssivoitot ja -tappiot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin tuloslaskelmassa.

Muut rahoitusvarat
Lainasaamisiin sisältyy lainoja konserniyhtiöille ja kolmansille osapuolille, jotka arvostetaan nimellisarvoon ja enintään todennäköiseen arvoon. Lainasaatavien perintäkelpoisuutta sekä lainoille saatuja vakuuksia seurataan kvartaaleittain. Mikäli on nähtävissä, että lainan takaisinmaksu ei toteudu sovitun mukaisena, arvonalentumisesta aiheutuvat kulut kirjataan muihin kuluihin tai rahoituskuluihin lainasaatavan luonteen mukaisesti kirjanpitoarvon ja ennustettujen tulevien rahavirtojen nykyarvon välisenä erotuksena. Korkotuotot lainasaamisista kirjataan rahoitustuottoihin-ja kuluihin.

Rahavarat
Rahavarat sisältävät käteisvarat pankeissa ja kassassa sekä erittäin likvidit korko- ja rahamarkkinasijoitukset, jotka ovat helposti konvertoitavissa käteisvaroiksi tiedossa olevaan määrään ja joiden erääntymiseen hankintahetkellä on enintään kolme kuukautta, sekä pankkitalletuksista, jotka erääntyvät tai jotka voidaan sopimukseen perustuen vaatia maksettavaksi enintään kolmen kuukauden päästä hankintahetkestä. Sijoitusten korkeasta luottokelpoisuudesta ja lyhyestä maturiteetista johtuen sijoitusten arvonmuutosriski on merkityksetön. Rahamarkkinarahastosijoitukset, joiden riskiprofiili on edellä mainittujen kriteerien mukainen, luokitellaan myös rahavaroiksi.

Rahoitusvarojen arvon alentuminen
Arvon alentumista koskevien vaatimusten mukaisesti emoyhtiö kirjaa odotettavissa olevia luottotappioita varten tappiota koskevan vähennyserän rahoitusvaroista, jotka on arvostettu jaksotettuun hankintamenoon tai käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta sekä lainatakaussopimuksista ja luottositoumuksista. Emoyhtiö arvostaa rahoitusinstrumenttinsa tulevaisuuteen suuntautuvan perusteen mukaisesti ja kirjaa muutokset odotetuissa luottotappioissa kvartaaleittain. Katso konsernitilinpäätöksen liitetieto 2, Merkittävät laskentaperiaatteet.

Rahoitusvelkojen luokittelu ja arvostaminen
Emoyhtiö luokittelee rahoitusvelat seuraaviin luokkiin: jaksotettuun hankintamenoon arvostetut rahoitusvelat ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvelat. Kirjanpitolain 5:2a § mukaisesti emoyhtiö luokittelee johdannaisvelat käypään arvoon tulosvaikutteisesti ja kaikki muut rahoitusvelat nimellisarvoon.

Korolliset velat
Pitkä- ja lyhytaikaiset korolliset velat, mukaan lukien lyhytaikainen osuus pitkäaikaisista korollisista veloista ja johdannaistransaktioiden vakuudet, kirjataan nimellisarvoon. Transaktiokulut kirjataan siirtosaamisiin ja jaksotetaan tuloslaskelmaan instrumentin pitoaikana. Valuuttakurssivoitot ja -tappiot sekä lainan korot kirjataan rahoituskuluihin ja -tuottoihin instrumentin pitoaikana.

Ostovelat
Ostovelat kirjataan laskutetun määrän mukaisesti.

Johdannaissopimukset
Kaikki johdannaiset kirjataan alun perin käypään arvoon sopimuksentekopäivänä, ja myöhempi arvostaminen tapahtuu käypään arvoon. Syntyneen voiton tai tappion kirjauskäytäntö riippuu siitä, sovelletaanko johdannaisiin suojauslaskentaa.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat johdannaissopimukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa
Valuuttatermiinien käypä arvo lasketaan arvostamalla termiinisopimus tilinpäätöshetkellä markkinatermiinikurssiin. Käyvän arvon muutokset arvostetaan vertaamalla näitä kursseja sopimuskurssiin. Valuuttaoptiot arvostetaan raportointihetkellä Garman & Kohlhagen -arvonmääritysmallilla. Käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Korkotermiini-, korko-optio- ja korkofutuurisopimusten sekä johdannaispörssissä noteerattujen optioiden käypä arvo määritellään käyttäen tilinpäätöspäivän markkinahintoja. Koronvaihto- ja valuutanvaihtosopimusten käypä arvo arvioidaan tulevien rahavirtojen nykyarvon perusteella käyttäen tilinpäätöspäivän markkinahintoja. Käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Korkojohdannaisista aiheutuvat korkotuotot tai -kulut jaksotetaan tuloslaskelmaan tilikauden aikana.

Suojauslaskenta
Suojauslaskennassa käytettävissä olevia johdannaissopimuksia ovat valuuttatermiinit, optiot tai optiostrategiat sekä korkojohdannaiset. Suojauslaskentaa voidaan soveltaa optioihin ja optiostrategioihin, joiden nettomääräinen preemio on nolla tai maksettu. Optiostrategian osalta ostettujen optioiden nimellisarvo on sama tai suurempi kuin myytyjen optioiden, ja niiden muut sopimusehdot ovat samat.

Emoyhtiö käyttää käyvän arvon suojauslaskentaa vähentääkseen korkotason ja valuuttakurssien muutoksista johtuvien korollisten velkojen käyvän arvon muutosten vaikutusta. Koronvaihtosopimuksia sekä koron- ja valuutanvaihtojohdannaisia käytetään suojaamaan korko- ja valuuttariskiä.

Emoyhtiön velat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon. Käyvän arvon suojauksessa käytettävien johdannaisten käyvän arvon muutos sekä käyvän arvon suojauslaskennan piirissä olevien rahoitusvelkojen sellainen käyvän arvon muutoksen osuus, joka syntyy suojattavan riskin vaikutuksesta, kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin tuloslaskelmassa. Emoyhtiö erottaa valuuttojen välisen viitekoronvaihtosopimuksen preemion koron- ja valuutanvaihtosopimuksista ja jättää sen suojaussuhteen ulkopuolelle suojauskustannukseksi, joka kirjataan alun perin ja myöhemmin käypään arvoon suojauskustannusrahastoon omassa pääomassa. Mikäli suojaussuhde ei enää täytä suojauslaskennan kriteereitä, suojauslaskenta lopetetaan, ja suojauskustannusrahastoon kirjattu suojauskustannus kirjataan kuluksi sekä suojattavan rahoitusinstrumentin kirjanpitoarvoon kirjattu käyvän arvon muutos jaksotetaan rahoitustuottoihin ja -kuluihin tuloslaskelmassa efektiivisen koron menetelmällä.

Emoyhtiö soveltaa myös rahavirtojen suojaamista tulevien korkojen rahavirtaan vieraassa valuutassa liittyen liikkeeseen laskettuihin joukkovelkakirjalainoihin. Nämä tulevien korkojen rahavirrat suojataan koron- ja valuutanvaihtosopimuksin, jotka on määritetty osittain käyvän arvon suojiksi ja osittain rahavirran suojiksi. Koron- ja valuutanvaihtosopimusten kertyneet tuotot tai kulut kirjataan suojausrahastoon ja siirretään tulosvaikutteisiksi silloin, kun korkojen rahavirrat toteutuvat. Emoyhtiö erottaa valuuttojen välisen viitekoronvaihtosopimuksen preemion koron- ja valuutanvaihtosopimuksista ja jättää sen suojaussuhteen ulkopuolelle suojauskustannukseksi, joka kirjataan alun perin ja myöhemmin käypään arvoon suojauskustannusrahastoon omassa pääomassa.

Laskennalliset verot
Yhtiö arvioi jatkuvasti laskennallisten verosaamisten hyödyntämisen todennäköisyyttä ja harkitsee sekä suotuisia että epäsuotuisia seikkoja tässä arvioinnissa. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrän asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan käyttämättömät verotukselliset tappiot, käyttämättömät veronhyvitykset ja vähennyskelpoiset väliaikaiset erot voidaan hyödyntää. Arvioinnissa otetaan huomioon, että Nokian Suomen-yhtiöiden välillä verotettavaa tuloa voidaan tasata konserniavustuksen avulla. Yhtiö ei pidä 31.12.2020 mennessä tekemänsä arvioinnin perusteella todennäköisenä, että se pystyy hyödyntämään käyttämättömät veronhyvitykset ja vähennyskelpoiset väliaikaiset erot ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Tämän seurauksena yhtiö kirjasi pois taseesta laskennallisia verosaamisia vuoden 2020 viimeisellä vuosineljänneksellä.

Viime vuosien kumulatiivinen kannattavuus Suomessa, ilman eräitä Alcatel-Lucent-hankinnan integraatioon liittyviä kertaluonteisia kuluja, on vaihtumassa kumulatiivisesta voitosta kumulatiiviseksi tappioksi. Mikäli yhtiö on lähimenneisyydessä tehnyt tappiota, se kirjaa käyttämättömistä verotuksellisista tappioista sekä verotukseen liittyvistä hyvityksistä laskennallisen verosaamisen vain siihen määrään asti kuin sillä on riittävästi veronalaisia väliaikaisia eroja tai kuin sillä on muuta vakuuttavaa näyttöä siitä, että syntyy riittävästi verotettavaa tuloa, jota vastaan se pystyy hyödyntämään käyttämättömät verotukselliset tappiot tai verotukseen liittyvät hyvitykset tulevaisuudessa. Tulevaisuudessa kertyvälle verotettavalle tulolle suotuisana näyttönä voidaan antaa vähemmän painoarvoa arvioitaessa laskennallisen verosaatavan kirjaamista, jos on muuta epäsuotuista näyttöä, kuten kertyneitä tappioita, joita voidaan pitää vahvana osoituksena siitä, että tulevaisuudessa ei ehkä ole käytettävissä verotettavaa tuloa. Yhtiö jatkaa laskennallisten verosaamisten hyödyntämisen arviointia, erityisesti toteutuneen voiton seurantaa, tulevina kausina ja se voi mahdollisesti kirjata laskennallisen verosaamisen takaisin taseeseen, jos riittävä verotuksellinen kannattavuus saavutetaan uudelleen.

2. Henkilöstökulut

milj. EUR	2020	2019
Palkat	41	38
Osakeperusteiset maksut	2	9
Eläkekulut	1	3
Henkilösivukulut	1	1
Yhteensä	**45**	**51**

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä	2020	2019
Markkinointi	72	69
Hallinto	151	151
Yhteensä	**223**	**220**
Henkilöstö 31.12.	**222**	**219**

Johdon palkkiot
Katso konsernitilinpäätöksen liitetieto 35, Lähipiiriin liittyvät tapahtumat.

3. Tilintarkastajan palkkiot

PricewaterhouseCoopers Oy on toiminut Nokian tilintarkastajana tilikauden aikana, joista viimeisin päättyi 31.12.2019 ja Deloitte Oy tilikautena 1.1.-31.12.2020. Yhtiökokous valitsee tilintarkastajan tilikaudeksi, joka alkaa valintaa seuraavana tilikautena. Seuraavassa taulukossa on esitetty PricewaterhouseCoopers Oy:lle (2019) ja Deloitte Oy:lle (2020) palvelutyypeittäin kyseisten vuosien päättyessä suoritetut palkkiot:

	Emoyhtiö		Nokia konserni	
milj. EUR	2020	2019	2020	2019
Tilintarkastuspalkkiot	10	4	22	23
Tilintarkastukseen liittyvät palkkiot	–	–	–	–
Veropalveluihin liittyvät palkkiot	–	–	1	2
Muut palkkiot	2	–	2	1
Yhteensä	**12**	**4**	**25**	**26**

Deloitte Oy on tehnyt muita kuin tilintarkastuspalveluita emoyhtiölle 1 700 tuhannella eurolla vuonna 2020. Näihin palveluihin sisältyi tilintarkastuslain 1:1.2 §:ssä toimeksiantoja 20 tuhannella eurolla ja muita palveluita 1 680 tuhannella eurolla.

Deloitte Oy on tehnyt muita kuin tilintarkastuspalveluita emoyhtiölle ja konserniyhtiöille 1 700 tuhannella eurolla vuonna 2020. Näihin palveluihin sisältyi tilintarkastuslain 1:1.2 §:ssä toimeksiantoja 20 tuhannella eurolla ja muita palveluita 1 680 tuhannella eurolla.

PricewaterhouseCoopers Oy on tehnyt muita kuin tilintarkastuspalveluita emoyhtiölle 190 tuhannella eurolla vuonna 2019. Näihin palveluihin sisältyi tilintarkastuslain 1:1.2 §:ssä tarkoitettuja toimeksiantoja 0 tuhannella eurolla ja muita palveluita 190 tuhannella eurolla.

PricewaterhouseCoopers Oy on tehnyt muita kuin tilintarkastuspalveluita emoyhtiölle ja konserniyhtiöille 252 tuhannella eurolla vuonna 2019. Näihin palveluihin sisältyi tilintarkastuslain 1.1,2 §:ssä tarkoitettuja toimeksiantoja 47 tuhannella eurolla ja muita palveluita 205 tuhannella eurolla.

4. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

milj. EUR	2020	2019
Muut tuotot		
Verokorvaukset ja korkotuotto	11	6
Vuokratuotot	2	1
Pitkäaikaisten sijoitusten myyntivoitto	–	1
Muut tuotot	10	4
Yhteensä	**23**	**12**
Muut kulut		
Pitkäaikaisten sijoitusten myyntitappio	–	-22
Tappio aineellisten hyödykkeiden käytöstäpoistamisesta	–	-9
Myyntisaamisten alaskirjaukset	-1	-2
Muut kulut	-2	-1
Yhteensä	**-3**	**-34**

5. Rahoitustuotot ja -kulut

milj. EUR	2020	2019
Korko- ja muut rahoitustuotot		
Korkotuotot saman konsernin yhtiöiltä	261	238
Korkotuotot muilta yhtiöiltä	11	64
Kurssivoitot/tappiot, netto	56	87
Muut rahoitustuotot muilta yhtiöiltä	–	2
Yhteensä	**328**	**391**
Korko- ja muut rahoituskulut		
Korkokulut saman konsernin yhtiöille	-31	-92
Korkokulut muille yhtiöille	-125	-163
Muut rahoituskulut muille yhtiöille	-7	-5
Yhteensä	**-163**	**-260**

Rahoitustuotot ja -kulut sisältävät 118 miljoonaa euroa tuottoa koskien johdannaisia, joihin sovelletaan suojauslaskentaa (129 miljoonaa euroa tuottoa vuonna 2019) ja 122 miljoonaa euroa kulua koskien velkoja, joihin sovelletaan käyvän arvon suojauslaskentaa (133 miljoonaa euroa kulua vuonna 2019).

6. Konserniavustukset

milj. EUR	2020	2019
Myönnetty	-440	-390
Yhteensä	**-440**	**-390**

7. Tuloverot

milj. EUR	2020	2019
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verot	6	-3
Laskennalliset verot[1]	-43	20
Yhteensä	**-37**	**17**
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-132	-60
Tuloverot tilinpäätössiirroista	88	78
Tuloverot aikaisemmilta tilikausilta	7	-1
Yhteensä	**-37**	**17**

Laskennalliset verot

	2020		2019	
milj. EUR	Laskennalliset verosaamiset	Laskennalliset verovelat	Laskennalliset verosaamiset	Laskennalliset verovelat
Yhteensä ennen netotusta	**–**	**–**	**46**	**-3**
Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen netotus	–	–	-3	3
Yhteensä netotuksen jälkeen	**–**	**–**	**43**	**–**

(1) Laskennallinen vero sisältää laskennallisten verosaamisten kirjausta pois taseesta, katso liitetieto 1, Laskentaperiaatteet.

8. Aineelliset hyödykkeet

milj. EUR	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	8	163	19	15	1	206
Lisäykset	1	–	–	–	14	15
Myynnit ja käytöstä poistaminen	–	-17	-6	–	–	-23
Uudelleenluokittelu	–	1	–	–	-1	–
Hankintameno 31.12.2019	**9**	**147**	**13**	**15**	**14**	**198**
Kertyneet poistot 1.1.2019	-1	-78	-17	-3	–	-99
Myynnit ja käytöstä poistaminen	–	8	6	–	–	14
Poistot[1]	–	-6	-1	-1	–	-8
Kertyneet poistot 31.12.2019	**-1**	**-76**	**-12**	**-4**	**–**	**-93**
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	7	85	2	12	1	107
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	**8**	**71**	**1**	**11**	**14**	**105**
Hankintameno 1.1.2020	9	147	13	15	14	198
Lisäykset	1	4	2	–	–	7
Myynnit ja käytöstä poistaminen	-1	–	–	–	–	-1
Uudelleenluokittelu	–	13	1	–	-14	–
Hankintameno 31.12.2020	**9**	**164**	**16**	**15**	**–**	**204**
Kertyneet poistot 1.1.2020	–	-76	-12	-4	–	-92
Poistot[1]	–	-5	-1	-1	–	-7
Kertyneet poistot 31.12.2020	**–**	**-81**	**-13**	**-5**	**–**	**-99**
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	8	71	1	11	14	105
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	**9**	**83**	**3**	**10**	**–**	**105**

(1) Kirjattu myynnin ja hallinnon kuluihin.

9. Sijoitukset

milj. EUR	2020	2019
Osuudet saman konsernin yhtiöissä		
Hankintameno 1.1.	18 633	18 590
Lisäykset	24	43
Kirjanpitoarvo 31.12.	**18 657**	**18 633**
Osuudet osakkuusyhtiöissä		
Hankintameno 1.1.	1	1
Arvonalentumistappiot	-1	–
Kirjanpitoarvo 31.12.	**–**	**1**
Pitkäaikaiset sijoitukset		
Hankintameno 1.1.	1	22
Arvonalentumistappiot	–	-21
Kirjanpitoarvo 31.12.	**1**	**1**

Osuudet osakkuusyhtiöissä

Osakkuusyhtiö	Omistus-osuus %	Kirjanpito-arvo milj. EUR
Noksel A.S	20	–

10. Siirtosaamiset ja maksetut ennakkomaksut

milj. EUR	2020	2019
Odotettavissa oleva Nokia Shanghai Bellin määräysvallattomien omistajien osuudesta maksettava käteismaksu[1]	420	631
Jaksotetut korkotuotot	56	70
Kertyneet rojaltituotot	7	11
Muut siirtosaamiset saman konsernin yhtiöiltä	44	13
Muut siirtosaamiset ja maksetut ennakkomaksut muilta yhtiöiltä	27	23
Yhteensä	**554**	**748**

(1) Katso konsernitilinpäätöksen liitetieto 33, Merkittävät, osittain omistetut tytäryhtiöt.

11. Oma pääoma

milj. EUR	Osakepääoma	Ylikurssi-rahasto	Omat osakkeet[1]	Käyvän arvon rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarat	Yhteensä
1.1.2019	**246**	**46**	**-401**	**-2**	**15 197**	**2 599**	**17 685**
Osakeperusteisten maksujen suorittaminen	–	–	57	–	2	-1	58
Käyvän arvon rahaston muutos, nettotuotot/-kulut	–	–	–	2	–	–	2
Osingonjako	–	–	–	–	–	-560	-560
Tilikauden tappio	–	–	–	–	–	-75	-75
31.12.2019	**246**	**46**	**-344**	**–**	**15 199**	**1 963**	**17 110**
1.1.2020	**246**	**46**	**-344**	**–**	**15 199**	**1 963**	**17 110**
Osakeperusteisten maksujen suorittaminen	–	–	–	–	49	–	49
Käyvän arvon rahaston muutos, nettotuotot/-kulut	–	–	–	-18	–	–	-18
Tilikauden tappio	–	–	–	–	–	-136	-136
31.12.2020	**246**	**46**	**-344**	**-18**	**15 248**	**1 827**	**17 005**

(1) Omat osakkeet vähentävät kertyneitä voittovaroja.

12. Jakokelpoiset varat

milj. EUR	2020	2019
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	15 248	15 199
Kertyneet voittovarat	1 963	2 038
Omat osakkeet	-344	-344
Tilikauden tappio	-136	-75
Vapaa oma pääoma yhteensä	**16 730**	**16 818**
Käyvän arvon rahasto	-18	–
Jakokelpoiset varat yhteensä	**16 712**	**16 818**

13. Käyvän arvon rahasto

	Suojausrahasto			Suojauskustannus			Käyvän arvon rahasto			Yhteensä		
milj. EUR	Ennen veroja	Vero	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Vero	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Vero	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Vero	Verojen jälkeen
1.1.2019	**-4**	**1**	**-3**	**–**	**–**	**–**	**1**	**–**	**1**	**-3**	**1**	**-2**
Käyvän arvon ja rahavirtojen suojaus												
Käyvän arvon muutos, nettotuotot/-kulut	8	-1	7	8	-2	6	–	–	–	16	-3	13
Siirto tuloslaskelmaan	-2	–	-2	-10	2	-8	–	–	–	-12	2	-10
Lyhytaikaiset sijoitukset												
Käyvän arvon rahaston muutos, nettotuotot/-kulut	–	–	–	–	–	–	-1	–	-1	-1	–	-1
31.12.2019	**2**	**–**	**2**	**-2**	**–**	**-2**	**–**	**–**	**–**	**–**	**–**	**–**
1.1.2020	**2**	**–**	**2**	**-2**	**–**	**-2**	**–**	**–**	**–**	**–**	**–**	**–**
Käyvän arvon ja rahavirtojen suojaus												
Käyvän arvon rahaston muutos, nettotuotot/-kulut	-18	–	-18	-7	1	-6	–	–	–	-25	1	-24
Siirto tuloslaskelmaan	–	–	–	7	-1	6	–	–	–	7	-1	6
31.12.2020	**-16**	**–**	**-16**	**-2**	**–**	**-2**	**–**	**–**	**–**	**-18**	**–**	**-18**

14. Rahoitusinstrumenttien käypä arvo

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat luokitellaan arvostusmenetelmissä käytettyjen julkaisemattomien syöttötietojen määrän perusteella. Kolme hierarkiatasoa perustuvat siihen, että rahoitusvarojen ja -velkojen käypää arvoa määritettäessä syöttötietojen arviointia tarvitaan sitä enemmän, mitä ylemmälle tasolle siirrytään. Tasolla 1 arvostaminen tapahtuu pörssinoteerattujen tuotteiden markkina-arvon perusteella, tasolla 2 arvostus perustuu ensisijaisesti kolmansien osapuolten hinnoittelupalveluista saataviin noteerauksiin ja tasolla 3 tarvitaan eniten johdon harkintaa. Konserni luokittelee jokaisena tilinpäätöshetkenä rahoitusvarat ja -velat asianmukaiselle käyvän arvon hierarkian tasolle. Oheisessa taulukossa käypään arvoon kirjattujen erien arvostus suoritetaan toistuvasti.

	Kirjanpitoarvo								Käypä arvo[1]
		Käypään arvoon tulosvaikutteisesti			Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta				
milj. EUR	Jaksotettu hankintameno	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Yhteensä
31.12.2020									
Pitkäaikaiset sijoitukset	–	–	–	1	–	–	–	1	1
Pitkäaikaiset lainasaamiset saman konsernin yhtiöiltä	2 644	–	–	–	–	–	–	2 644	2 644
Pitkäaikaiset lainasaamiset muilta yhtiöiltä	1	–	–	–	–	–	–	1	1
Lyhytaikaiset lainasaamiset saman konsernin yhtiöiltä	4 728	–	–	–	–	–	–	4 728	4 728
Muut lyhytaikaiset rahoitussaamiset saman konsernin yhtiöiltä sisältäen johdannaiset	–	–	49	–	–	–	–	49	49
Muut lyhytaikaiset rahoitussaamiset muilta yhtiöiltä sisältäen johdannaiset	–	–	149	–	–	–	–	149	149
Lyhytaikaiset sijoitukset	134	–	836	–	–	100	–	1 070	1 070
Rahavarat	2 502	–	2 541	–	–	–	–	5 043	5 043
Rahoitusvarat yhteensä	**10 009**	**–**	**3 575**	**1**	**–**	**100**	**–**	**13 685**	**13 685**
Pitkäaikaiset korolliset velat muille yhtiöille	4 697	–	–	–	–	–	–	4 697	4 779
Lyhytaikaiset korolliset velat saman konsernin yhtiöille	8 942	–	–	–	–	–	–	8 942	8 942
Lyhytaikaiset korolliset velat muille yhtiöille	448	–	–	–	–	–	–	448	448
Muut rahoitusvelat saman konsernin yhtiöille sisältäen johdannaiset	–	–	144	–	–	–	–	144	144
Muut rahoitusvelat muille yhtiöille sisältäen johdannaiset	–	–	203	420	–	–	–	623	623
Rahoitusvelat yhteensä	**14 087**	**–**	**347**	**420**	**–**	**–**	**–**	**14 854**	**14 936**

	Kirjanpitoarvo								Käypä arvo[1]
		Käypään arvoon tulosvaikutteisesti			Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta				
milj. EUR	Jaksotettu hankintameno	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Yhteensä
31.12.2019									
Pitkäaikaiset sijoitukset	–	–	–	1	–	–	–	1	1
Pitkäaikaiset lainasaamiset saman konsernin yhtiöiltä	2 915	–	–	–	–	–	–	2 915	2 915
Pitkäaikaiset lainasaamiset muilta yhtiöiltä	7	–	–	–	–	–	–	7	7
Lyhytaikaiset lainasaamiset saman konsernin yhtiöiltä	8 427	–	–	–	–	–	–	8 427	8 427
Muut lyhytaikaiset rahoitussaamiset saman konsernin yhtiöiltä sisältäen johdannaiset	–	–	53	–	–	–	–	53	53
Muut lyhytaikaiset rahoitussaamiset muilta yhtiöiltä sisältäen johdannaiset	–	–	80	–	–	–	–	80	80
Lyhytaikaiset sijoitukset	43	–	–	–	–	–	–	43	43
Rahavarat	1 306	–	1 602	–	–	–	–	2 908	2 908
Rahoitusvarat yhteensä	**12 698**	**–**	**1 735**	**1**	**–**	**–**	**–**	**14 434**	**14 434**
Pitkäaikaiset korolliset velat muille yhtiöille	3 714	–	–	–	–	–	–	3 714	3 751
Lyhytaikaiset korolliset velat saman konsernin yhtiöille	10 997	–	–	–	–	–	–	10 997	10 997
Lyhytaikaiset korolliset velat muille yhtiöille	5	–	–	–	–	–	–	5	5
Muut rahoitusvelat saman konsernin yhtiöille sisältäen johdannaiset	–	–	70	–	–	–	–	70	70
Muut rahoitusvelat muille yhtiöille sisältäen johdannaiset	–	–	151	631	–	–	–	782	782
Rahoitusvelat yhteensä	**14 716**	**–**	**220**	**631**	**–**	**–**	**–**	**15 568**	**15 605**

(1) Mikäli tase-erää ei ole kirjattu käypään arvoon, käytetään seuraavia käyvän arvon arvostusmenetelmiä: Pitkäaikaisten korollisten velkojen käypä arvo perustuu ensisijaisesti kolmansien osapuolten hinnoittelupalveluista saataviin noteerauksiin (taso 2). Muiden varojen ja velkojen, mukaan lukien lainasaamisten ja velkojen käypä arvo perustuu pääasiassa diskontattujen rahavirtojen analyysiin (taso 2). Lyhytaikaisten varojen ja velkojen käyvän arvon arvioidaan olevan sama kuin kirjanpitoarvo pienen luottoriskin ja lyhyen juoksuajan perusteella. Katso konsernitilinpäätöksen liitetieto 2, Merkittävät laskentaperiaatteet.

Taso 2 sisältää rahoitusvaroja ja -velkoja, jotka arvostetaan käyttäen arvostusmenetelmää, joka perustuu sillä hetkellä todettavissa olevien markkinatransaktioiden perusteella saatavien hintatietojen tukemiin oletuksiin. Näihin eriin kuuluu varoja ja velkoja, joiden markkinahinnat ovat julkisia, mutta eivät määräydy aktiivisilla markkinoilla, rahoitusvaroja, joiden käypä arvo perustuu välittäjän antamiin hintoihin, sekä varoja, jotka arvostetaan käyttäen konsernin omia malleja, joissa oletukset perustuvat merkittäviltä osin julkiseen markkinatietoon. Tähän kategoriaan sisältyy valtaosa emoyhtiön listatuista joukkovelkakirjoista ja muista arvopapereista, vapaasti ostettavat ja myytävät johdannaiset, sekä eräitä muita tuotteita.

Taso 3 sisältää suuren määrän sijoituksia listaamattomiin osakkeisiin ja listaamattomiin rahastoihin. Tason 3 sijoitusten käypä arvo määritetään yhdellä tai useammalla arvostustekniikalla: markkinalähtöisessä lähestymistavassa käytetään vertailukelpoisia markkinatransaktioita, ja tuottopohjainen lähestymistapa perustuu odotettujen tulevien rahavirtojen nykyarvoon. Listaamattomien rahastojen tapauksessa rahastonhoitaja saattaa valita sopivat arvostustekniikat syöttötietojen saatavuuden ja luotettavuuden perusteella. Joissakin tapauksissa tietty arvostustekniikka voi antaa parhaan kuvan käyvästä arvosta, kun taas toisissa olosuhteissa voi olla tarpeen käyttää useita arvostustekniikoita.

Tason 3 käyvän arvon määrittämisessä käytettäviä syöttötietoja ovat muun muassa alkuperäinen transaktiohinta, samoilla tai vastaavilla instrumenteilla viime aikoina tehdyt transaktiot, toteutetut tai valmisteilla olevat ulkopuolisten osapuolten tai vastaavien liikkeeseenlaskijoiden transaktiot taustalla olevalla sijoituksella, rahoituskierrokset, pääomitus tai liikkeeseenlaskijan toteuttamat muut transaktiot, liikkeeseenlaskut osake- tai velkamarkkinoilla sekä muutokset taloudellisissa tunnusluvuissa tai rahavirroissa oikaistuna tarpeen mukaan maksuvalmiuteen, luottokelpoisuuteen, markkinoihin ja/tai muihin tekijöihin liittyvillä riskeillä. Käypää arvoa saatetaan oikaista heikon markkinalikviditeetin ja/tai luovutuskelpoisuuden perusteella, ja sijoituksen hoitaja voi arvioida arvon alentumisen määrän, mikäli markkinatietoja ei ole saatavilla.

Tason 3 sijoitukset arvostetaan jokaisena raportointipäivänä ottaen huomioon muutokset arvioissa, ennusteissa ja oletuksissa sekä muutokset taloudellisissa ja muissa asiaankuuluvissa olosuhteissa. Suurin osa venture fund -rahastoista sijoittaa digitaalisen terveydenhuollon-, ohjelmistoliiketoiminnan- ja yrityssektorin toimialoille, ja vaikka 31.12.2020 julkaisemattomiin syöttötietoihin liittyy lisääntynyttä epävarmuutta johtuen COVID-19 aiheuttamasta vallitsevasta markkinatilanteesta, vaikutus venture fund -sijoitusten käypään arvoon on toistaiseksi katsottu olevan määrältään rajallinen. Tason 3 sijoitukset sisältävät venture fund -rahastoja, jotka sijoittavat satoihin yksittäisiin, useilla eri toimialoilla ja maantieteellisillä alueilla toimiviin yrityksiin. Siten arviot ja oletukset, joita sijoituksen hoitaja käyttää julkaistujen syöttötietojen puuttumisen takia, voivat vaikuttaa yksittäisten sijoitusten käypään arvoon, mutta millään yksittäisellä syöttötiedolla ei ole merkittävää vaikutusta tason 3 sijoitusten käyvän arvon kokonaismäärään.

Tason 3 rahoitusvelkoihin sisältyy rahoitusvelka China Huaxinille osana Nokia Shanghai Bell -transaktion lopullista sopimusta, jossa China Huaxin oikeutettiin siirtämään omistusosuutensa kokonaisuudessaan emoyhtiölle myöhemmin suoritettavaa käteissuoritusta vastaan. Tason 3 rahoitusvelan käypä arvo määritetään odotetun tulevan käteissuorituksen nykyarvon mukaan. Kyseisellä rahoitusvelalla ei ole tuloslaskelmavaikutusta. Katso konsernitilinpäätöksen liitetieto 33, Merkittävät, osittain omistetut tytäryhtiöt.

Laskelma tason 3 käypään arvoon arvostettujen rahoituserien alku- ja loppusaldojen muutoksista:

milj. EUR	Tason 3 rahoitusvarat	Tason 3 rahoitusvelat
1.1.2019	**22**	**-618**
Nettotappio tuloslaskelmassa	-21	–
Muut muutokset	–	-13
31.12.2019	**1**	**-631**
1.1.2020	**1**	**-631**
Muut muutokset	–	211
31.12.2020	**1**	**-420**

Tason 3 venture fund -sijoitusten ja muiden vastaavien sijoitusten voitot ja tappiot kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin. 31.12.2020 taseeseen sisältyvistä tason 3 rahoitusinstrumenteista kirjattiin tuloslaskelmaan 0 miljoonan euron nettovoitto/-tappio (21 miljoonan nettotappio vuonna 2019).

15. Johdannaiset

milj. EUR	Vastaavaa		Vastattavaa	
	Käypä arvo[1]	Nimellisarvo[2]	Käypä arvo[1]	Nimellisarvo[2]
31.12.2020				
Ennakoitujen rahavirtojen ja käyvän arvon suojaukset[3]				
Valuuttojen väliset koronvaihtosopimukset	–	–	-154	815
Johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa ja jotka arvostetaan käypään arvoon tuloslaskelmassa				
Valuuttatermiinit, muut yhtiöt	147	7 359	-49	5 721
Valuuttatermiinit, konserniyhtiöt	49	3 032	-141	5 551
Ostetut valuuttaoptiot, muut yhtiöt	3	279	–	–
Ostetut valuuttaoptiot, konserniyhtiöt	–	6	–	–
Myydyt valuuttaoptiot, muut yhtiöt	–	–	–	6
Myydyt valuuttaoptiot, konserniyhtiöt	–	–	-3	279
Yhteensä	**199**	**10 676**	**-347**	**12 372**
31.12.2019				
Ennakoitujen rahavirtojen ja käyvän arvon suojaukset[3]				
Valuuttojen väliset koronvaihtosopimukset	–	–	-49	1 246
Johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa ja jotka arvostetaan käypään arvoon tuloslaskelmassa				
Valuuttatermiinit, muut yhtiöt	71	8 654	-101	9 840
Valuuttatermiinit, konserniyhtiöt	53	3 082	-65	6 885
Ostetut valuuttaoptiot, muut yhtiöt	9	996	–	–
Myydyt valuuttaoptiot, konserniyhtiöt	–	–	-5	774
Yhteensä	**133**	**12 732**	**-220**	**18 745**

(1) Sisällytetty taseessa muihin lyhytaikaisiin rahoitusvaroihin ja muihin lyhytaikaisiin rahoitusvelkoihin.
(2) Sisältävät kaikki sopimukset, joita ei ole vielä suoritettu tai peruttu. Nimellisarvot eivät välttämättä yksin tarkasteltuna anna kuvaa konsernin riskiasemasta, koska joitakin sopimuksia voidaan netottaa toisilla sopimuksilla.
(3) Valuuttojen väliset koronvaihtosopimukset on määritetty osin käyvän arvon ja osin ennakoitujen rahavirtojen suojausinstrumenteiksi.

Johdannaisten luokittelu ylläolevassa taulukossa suojauslaskennan soveltamisen mukaan perustuu johdannaisten käyttöön ja kirjaamiseen yhtiön erillistä tilinpäätöstä varten. Luokittelu voi olla erilainen konsernitilinpäätöksessä. Katso konsernitilinpäätöksen liitetieto 25, Johdannaiset.

16. Pakolliset varaukset

milj. EUR	2020	2019
Liiketoimintojen myynteihin liittyvät	32	45
Muut	11	10
Yhteensä	**43**	**55**

17. Korollinen vieras pääoma

					Kirjanpitoarvo milj. EUR	
Liikkeeseenlaskija/velallinen	Rahoitusväline	Valuutta	Nimellisarvo (milj.)	Lopullinen eräpäivä	2020	2019
Nokia Oyj	1,00 % velkakirja[(1)(2)]	EUR	350	Maaliskuu 2021	350	500
Nokia Oyj	3,375 % velkakirja	USD	500	Kesäkuu 2022	418	447
Nokia Oyj	2,00 % velkakirja	EUR	750	Maaliskuu 2024	766	770
Nokia Oyj	EIP T&K laina[(3)]	EUR	500	Helmikuu 2025	500	–
Nokia Oyj	NIB T&K laina[(4)]	EUR	250	Toukokuu 2025	250	250
Nokia Oyj	2,375 % velkakirja[(1)]	EUR	500	Toukokuu 2025	500	–
Nokia Oyj	2,00 % velkakirja	EUR	750	Maaliskuu 2026	767	771
Nokia Oyj	4,375 % velkakirja	USD	500	Kesäkuu 2027	451	456
Nokia Oyj	3,125 % velkakirja[(1)]	EUR	500	Toukokuu 2028	500	–
Nokia Oyj	6,625 % velkakirja	USD	500	Toukokuu 2039	545	520
Nokia Oyj	Muut velat saman konsernin yhtiöille				8 942	10 997
Nokia Oyj	Muut velat muille yhtiöille				98	5
Yhteensä					**14 087**	**14 716**

(1) Nokia laski toukokuussa 2020 liikkeeseen 5 miljardin euron Euro Medium Term Note -rahoitusohjelman puitteissa vuonna 2025 erääntyvän 500 miljoonan euron suuruisen joukkovelkakirjalainan, jonka vuotuinen kuponkikorko on 2,375 prosenttia ja vuonna 2028 erääntyvän 500 miljoonan euron suuruisen joukkovelkakirjalainan, jonka vuotuinen kuponkikorko on 3,125 prosenttia. Uusista joukkovelkakirjalainoista saaduista varoista 150 miljoonaa euroa käytettiin vuonna 2021 erääntyvän 1,00 prosentin kuponkikorkoisen joukkovelkakirjalainan osittaiseen takaisinostoon.
(2) Tammikuussa 2021 konserni käytti liikkeellelaskijan optio-oikeuden lunastaa 350 miljoonan euron suuruisen maaliskuussa 2021 erääntyvän 1,00 prosentin kuponkikorkoisen joukkovelkakirjalainan kokonaisuudessaan. Lunastuspäivä oli 15.2.2021. Katso liitetieto 25, Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat.
(3) Nokia nosti Euroopan investointipankilta (EIP) 500 miljoonan euron lainan helmikuussa 2020.
(4) Pohjoismaiden Investointipankilta (NIB) nostettu laina maksetaan takaisin kolmessa yhtä suuressa maksuerässä vuosina 2023, 2024 ja 2025.

Merkittävät rahoitusjärjestelyt-ja ohjelmat:

				Nostettu (milj. EUR)	
Sitoutunut / Sitoutumaton	Rahoitusjärjestely	Valuutta	Nimellisarvo (milj.)	31.12.2020	31.12.2019
Sitoutunut	Luottolimiittisopimus[(1)]	EUR	1 500	–	–
Sitoutumaton	Suomalainen yritystodistusohjelma	EUR	750	–	–
Sitoutumaton	Euro-Commercial Paper Note -ohjelma	EUR	1 500	–	–
Sitoutumaton	Euro Medium Term Note -ohjelma[(2)]	EUR	5 000	2 850	2 000
Yhteensä				**2 850**	**2 000**

(1) Nokia käytti kesäkuussa 2020 option luottolimiittisopimuksensa eräpäivän pidentämiseen, minkä seurauksena sopimus erääntyy kesäkuussa 2025 yhden vuoden jatko-optiolla, lukuun ottamatta kesäkuussa 2024 erääntyvää 88 miljoonan euron osuutta.
(2) Kaikki euromääräiset joukkovelkakirjalainat lasketaan liikkeeseen Euro Medium Term Note -rahoitusohjelman puitteissa.

Kaikki yllä olevissa taulukoissa esitetyt lainat ja rahoitusjärjestelyt ovat vakuudettomia eikä niihin liity rahoituskovenantteja.

18. Siirtovelat ja muut velat

milj. EUR	2020	2019
Jaksotetut korkokulut	47	29
Palkat ja sosiaalikulut	21	14
ALV ja muut välilliset verot	19	23
Muut siirtovelat saman konsernin yhtiöille	44	42
Muut siirtovelat muille yhtiöille	22	15
Yhteensä	**153**	**123**

19. Vakuudet ja vastuusitoumukset

milj. EUR	2020	2019
Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhtiöiden puolesta		
Vuokratakaukset	274	245
Muut takaukset	1 225	1 412
Vastuusitoumukset muiden yhtiöiden puolesta		
Muut takaukset	5	5

Leasing- ja muut vuokravastuut olivat yhteensä 2 miljoonaa euroa 31.12.2020 (2 miljoonaa euroa vuonna 2019).

20. Johdolle myönnetyt lainat

Johtoryhmän tai hallituksen jäsenille ei ollut myönnettyjä lainoja 31.12.2020 eikä 31.12.2019.

21. Rahoituslaskelman liitetiedot

milj. EUR	2020	2019
Oikaisut		
Poistot	7	8
Tuloverot	41	-17
Rahoitustuotot- ja kulut, netto	-182	-233
Arvonalentumistappiot	1	21
Hyödykkeiden käytöstä poistamiset	1	9
Osakeperusteiset maksut	49	9
Konserniavustukset	440	390
Yhteensä	**356**	**187**

22. Tytäryhtiöt

Katso konsernitilinpäätöksen liitetieto 32, Konserniyhtiöt.

23. Emoyhtiön osakkeet

Katso konsernitilinpäätöksen liitetieto 20, Emoyhtiön osakkeet.

24. Rahoitusriskien hallinta

Konsernilla on systemaattinen ja strukturoitu lähestymistapa rahoitusriskien hallintaan koskien kaikkia liiketoimintoja ja -prosesseja. Rahoitusriskien hallintaan liittyvät toimintatavat ja prosessit ovat konsernitasoisia, eikä emoyhtiöllä ole omia tai erillisiä rahoitusriskien hallintaan liittyviä toimintatapoja tai prosesseja. Näin ollen kaikki sisäiset ja ulkoiset rahoitusriskialtistukset ja transaktiot käsitellään konsernin rahoitusriskien hallintastrategian yhteydessä. Emoyhtiö toimii keskitetysti konsernin pääyhtiönä ulkoisten rahoitusriskien hallinnassa. Emoyhtiö vastaa konsernin sisäisen rahoituksen järjestämisestä ja toteuttaa kaikki merkittävät rahoitustransaktiot pankkien kanssa sekä vastaavat sisäiset rahoitustransaktiot konsernin sisällä. Katso konsernitilinpäätöksen liitetieto 36, Rahoitusriskien hallinta.

25. Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Joukkovelkakirjalainan lunastus
Tammikuussa 2021 konserni käytti liikkeellelaskijan optio-oikeuden lunastaa 350 miljoonan euron suuruisen maaliskuussa 2021 erääntyvän 1,00 prosentin kuponkikorkoisen joukkovelkakirjalainan kokonaisuudessaan. Lunastuspäivä oli 15.2.2021.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen 2020 allekirjoitus

Emoyhtiön 31.12.2020 taseen mukaan jakokelpoiset varat olivat 16 712 miljoonaa euroa. Emoyhtiö raportoi tappion tilikaudelle 2020. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, ettei tilikaudelta 2020 jaeta osinkoa. Ehdotettu varojenjako on linjassa yhtiön voitonjakoperiaatteiden kanssa. Vuoden 2020 tilinpäätöksen antamisen hetkellä yhtiön osakemäärä on 5 675 461 159.[1]

(1) Yhtiön osakkeiden lukumäärä 31.12.2020 oli 5 653 886 159, minkä jälkeen yhtiö on rekisteröinyt 21 575 000 uutta osaketta.

4. maaliskuuta 2021

Sari Baldauf
Hallituksen puheenjohtaja

Kari Stadigh

Bruce Brown

Thomas Dannenfeldt

Jeanette Horan

Edward Kozel

Elizabeth Nelson

Søren Skou

Carla Smits-Nusteling

Pekka Lundmark
Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä, 4. maaliskuuta 2021

Deloitte Oy

Tilintarkastusyhteisö

Marika Nevalainen

KHT

Nokia Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto
Olemme tilintarkastaneet Nokia Oyj:n (y-tunnus 0112038-9) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2020. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut
Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedossa 3 kohdassa Tilintarkastajan palkkiot.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Soveltamamme olennaisuus
Määrittelemme olennaisuuden sen kokoluokan virheellisyytenä tilinpäätöksessä, joka todennäköisesti vaikuttaisi taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella. Käytämme olennaisuutta sekä suunnitellessa työmme laajuutta sekä arvioidessamme työmme tuloksia.

Ammatilliseen harkintaamme perustuen, olemme päättäneet konsernitilinpäätöksen olennaisuuden seuraavasti:

	Konsernitilinpäätöksen olennaisuus
Olennaisuus	€170 miljoonaa
Olennaisuuden määrittämisen vertailukohde	0,8 % konsernin liikevaihdosta ja 2,1 % bruttokatteesta
Perustelut vertailukohteen valinnalle	Huomioiden liikevaihdon ja bruttokatteen merkitys sijoittajille ja muille tilinpäätöksen käyttäjille olemme käyttäneet näitä pääasiallisina vertailukohteina olennaisuuden määrittämiselle. Johtuen konsernin tulostason vaihtelevuudesta viimeisinä vuosina, tappion ennen veroja hyödyntämistä ei pidetty kohtuullisena.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat
Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikka on huomioitu tilintarkastuksessa
Fixed Networks -toimintasegmentin liikearvo - pitkän aikavälin ennuste sekä loppuarvon liikevoitto arvostusmallissa *Katso liitetiedot, 2, 4, 14 sekä 17 tilinpäätöksessä.* Konsernin liikearvo on syntynyt pääosin Alcatel-Lucentin hankinnan yhteydessä ja sisältää liikearvoa myös useista muista liiketoimintojen yhdistämisistä. Liikearvon määrä Fixed Networks-toimintasegmentissä oli 609 miljoonaa euroa ja sisältyy yhtiön kokonaisliikearvoon, joka oli 5 074 miljoonaa euroa 31. joulukuuta 2020. Konsernin johdon arvioon liikearvon arvonalentumisesta sisältyy rahavirtaa tuottavien yksiköiden käypien arvojen vertaamista niiden kirjanpitoarvoihin vähintään vuosittain kansainvälisen tilinpäätös-standardin (IAS) *36 Omaisuuserien arvon alentuminen* mukaisesti. Johdon käyttämä diskontattujen rahavirtojen malli käyttää yksityiskohtaista kolmen vuoden ennustejaksoa sekä seuraavan seitsemän vuoden rahavirtaennusteita, jotka heijastavat asteittaista siirtymää loppuarvon rahavirtaennusteisiin. Konsernin käyttämä malli sisältää useita olettamia, mukaan lukien diskonttauskorkokannan sekä kasvuennusteen ja on erityisen herkkä liikevoiton muutoksille. Mallin herkkyys on erityisen ilmeinen Fixed Networks -toiminta-segmentissä, jossa kirjanpitoarvon ja käyvän arvon välinen ero on pysynyt alhaisena koko vuoden 2020. Tästä johtuen on olemassa riski, että konsernin johdon liikearvon arvonalentumistestaus Fixed Networks -toimintasegmentin osalta käyttää pitkän aikavälin ennusteissa ja loppuarvossa kannattavuuden osalta olettamia, jotka johtaisivat väärään johtopäätökseen arvonalentumisen osalta tai arvonalentumisen kirjaamiseen liian pienenä. Liikearvon käyvän arvon määrittäminen sisältää merkittävästi johdon harkintaa liikevoiton pitkän aikavälin ennusteissa sekä loppuarvossa. Tämä edellytti merkittävää harkintaa myös tilintarkastajalta ja lisäsivät tilintarkastustoimenpiteiden työmäärää sekä vaativat käyvän arvon erityisasiantuntijoiden ja toimiala-asiantuntijoiden mukaan ottamisen. Tämä seikka on EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2c -kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisyyden riski.	Tilintarkastustoimenpiteemme liittyen konsernin johdon liikevoiton ennusteisiin Fixed Networks – toimintasegmentin pitkän aikavälin ennusteisiin sekä arvostusmallin loppuarvossa, sisälsivät muun muassa seuraavaa: ■ Olemme testanneet liikearvon kontrollien asianmukaisuutta ja toiminnan tehokkuutta, erityisesti liittyen kirjanpitoarvon ja käyvän arvon määrittämiseen sekä ennustamiseen; ■ Olemme haastatelleet johdon avainhenkilöitä ymmärtääksemme ennusteprosessia, mukaan lukien pääolettamia siitä, miten liikevoitto on määritetty; ■ Olemme arvioineet käyvän arvon erityisasiantuntijoidemme avustuksella mallin matemaattisen oikeellisuuden, arvioineet arvostuksessa käytettyjä olettamia ja arvioineet tiettyjen olettamien kohtuullisuutta Fixed Network -toimintasegmentissä (esim. diskonttauskorkokanta, loppuarvon liikevoitto, verrokkiyhtiöt jne.); ■ Olemme arvioineet ennustettua liikevoittoa pitkän aikavälin ennusteessa sekä loppuarvossa vertaamalla näitä (1) historialliseen ja ennustettuun verrokkiyhtiöiden dataan (2) aiempien vuosien toteumaan sekä (3) edellisen vuoden ennusteeseen; ■ Olemme lukeneet analyytikkojen raportteja havaitaksemme tukevaa tai ristiriitaista informaatiota liittyen konsernin johdon käyttämiin olettamiin määritettäessä liikevoittoa. Kaikki ristiriitainen informaatio arvioitiin ja suoritimme lisätiedusteluja ja -toimenpiteitä tarvittaessa; ■ Arvioimme tiettyjä konsernin johdon olettamia ennusteissa perustuen keskusteluihin Fixed Networks -toimiala-asiantuntijoiden kanssa ja ■ Teimme trendianalyysiä liikevoittoennusteista Fixed Network -toimintasegmentin liiketoimintayksiköille, jotka ovat yksi yksikkö toimintasegmenttiä alempana, havaitaksemme muutoksia tai epäjohdonmukaisuuksia liiketoiminta-ymmärrykseemme nähden.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikka on huomioitu tilintarkastuksessa
Liikevaihdon tuloutus - Suoritevelvoitteiden määrittäminen Nokia Networks ja Nokia Software liiketoimintojen osalta *Katso liitetiedot 2, 4 ja 7 tilinpäätöksessä.* Yhtiö tulouttaa liikevaihtoa sopimuksista IFRS15, *Myyntituotot asiakassopimuksista* standardin mukaisesti, mikä sisältävää usein monia yksilöitäviä suoritevelvoitteita liittyen muun muassa laitteistoon, ohjelmistoihin ja palveluihin. Sopimuksen mukainen transaktiohinta on kohdistettu näille yksilöitäville suoritevelvoitteille erillismyyntihinnan perusteella, jonka yhtiön johto on määrittänyt. Erillismyyntihinnan määrittämiseen liittyy merkittävää arvionvaraisuutta, paljon erilaista informaatiota ja taustalaskelmia. Kaikilla edellä mainituilla tekijöillä on suora vaikutus tuloutettavan liikevaihdon määrään ja ajoitukseen. Erillismyyntihinnan määrittämisessä vaaditaan vieläkin merkittävämpää arvionvaraisuutta silloin, kun yhtiöllä on vain rajallisesti kokemusta vastaavan tuotteen myymisestä aiemmin. Tällainen tilanne on esimerkiksi 5G-teknologialla tietyillä markkinoilla. Ottaen huomioon edellä mainitun erillismyyntihintoihin liittyvän arvionvaraisuuden, myös tilintarkastajalta vaaditaan erityistä harkintaa erillismyyntihintojen oikeellisuuden varmistamisessa. Koska yksittäisen sopimuksen erillismyyntihinnan määrityksessä on käytetty laajasti erilaista informaatiota sekä laskentaa ja erilaiset sopimukset poikkeavat toisistaan, tilintarkastajalta vaaditaan myös merkittävää panostusta oikean ja riittävän tilintarkastusevidenssin hankintaan. Tämä seikka on EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2c -kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisyyden riski	Olemme toteuttaneet erillismyyntihintojen määrittämiseen ja transaktiohinnan kohdistamiseen liittyen muun muassa seuraavat tilintarkastustoimenpiteet: ■ Olemme arvioineet yhtiön johdon laatimia yleisiä laskentaperiaatteita liittyen transaktiohinnan kohdistamiseen varmistaaksemme, että laskentaperiaatteet ovat IFRS15 *Myyntituotot asiakassopimuksista* standardin mukaisia; ■ Olemme testanneet myynnin tulouttamiseen liittyvien kontrollien toiminnallista tehokkuutta keskittyen erityisesti kontrolleihin, jotka liittyvät erillismyyntihintojen määrittämiseen suurimpien ja monimutkaisimpien sopimusten osalta; ■ Olemme hyödyntäneet analytiikkaa tunnistaaksemme riskillisimmät sopimukset perustuen rahalliseen arvoon, monimutkaisuuteen sekä sopimuksen sisältämiin uusiin tuotteisiin. Viimeksi mainittuja ovat esimerkiksi 5G-teknologiaa sisältävät sopimukset, sillä 5G-teknologiaa sisältävien sopimusten erillismyyntihintoja varten on saatavilla vain rajallinen määrä objektiivista tarkastusevidenssiä. Analytiikan perusteella riskilliseksi tunnistettujen sopimusten osalta olemme käyneet lävitse sopimusten ehdot ja johdon näiden perusteella määrittämät sopimuskohtaiset laskentaperiaatteet ja arvioineet, että nämä ovat IFRS15 standardin mukaisia; ■ Olemme arvioineet edellä mainittujen sopimusten erillismyyntihintojen määrittämisessä käytettyjen sopimuskohtaisten laskentaperiaatteiden asianmukaisuutta varmistaaksemme, että laskentaperiaatteet ovat IFRS15 standardin mukaisesti yksilöitävien suoritevelvoitteiden luonne huomioiden; ■ Olemme testanneet edellä mainittujen sopimusten erillismyyntihintojen määrittämisessä käytetyn informaation oikeellisuutta vertaamalla vastaaviin asiakkaisiin tai vastaaviin myyntitapahtumiin arvioidaksemme erillismyyntihintojen määrittämisen yhdenmukaisuutta konsernissa; ■ Olemme testanneet edellä mainittujen sopimusten osalta laskentaa, jolla transaktiohinta on kohdistettu yksilöitäville suoritevelvoitteille erillismyyntihinnan perusteella ja ■ Olemme testanneet liikevaihtokirjauksia matemaattisen oikeellisuuden varmistaaksemme, että erillismyyntihintojen allokaatio on tehty johdon määrittämien sopimuskohtaisten laskentaperiaat-teiden mukaisesti.

Emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettuja merkittäviä olennaisen virheellisyyden riskejä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet
Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa
Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot
Olemme toimineet yhtiökokouksen 21.5.2019 valitsemana tilintarkastajana tilikaudella 1.1.-31.12.2020, yhtäjaksoisesti yhden (1) vuoden.

Muu informaatio
Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä, 4. maaliskuuta 2021

Deloitte Oy
Tilintarkastusyhteisö

Marika Nevalainen
KHT

Copyright © Nokia 2021.
Kaikki oikeudet pidätetään.
Nokia on Nokia Oyj:n rekisteröity
tavaramerkki.

www.nokia.com